ASIMOV

ÜÇ ROBOT YASASI

ALTIN KITAPLAR

ÜÇ ROBOT YASASI

ISAAC ASIMOV

Çeviren: Gönül Suveren

...NE KADAR DA DÜŞÜNCELİSİN

"...Ne Kadar da Düşüncelisin - . . . That Thou Art Mindful of Him" Isaac Asimov'un Üç Robot Yasası'na dair son noktayı koymak istediği kısa bilimkurgu öyküsüdür. Öykü ilk olarak Fantasy and Science Fiction dergisinin 1974 Mayıs sayısında yayınlanmış, ardından 1976 tarihli Bicentennial Man and Other Stories ve 1982 tarihli The Complete Robot toplamalarında yer almıştır.

ÜÇ ROBOT YASASI

1. Bir robot, bir insana zarar veremez. Ya da hareketsiz kalarak bir insanın zarar görmesine neden olamaz.

2. Bir robot, insanların verdikleri emirlere uymak zorundadır. Ancak bu emirler Birinci. Yasa'yla çeliştiği zaman durum değişir.

3. Bir robot, Birinci ve İkinci yasalarla çelişmediği sürece varlığını korumak zorundadır.

1

Keith Harriman doğru karar verdiğinden pek de emin değildi. Uzman, on iki yıldan beri Amerika Birleşik Devletleri Robotlar ve Makine Adamlar Şirketinin Araştırma Bölümü Başkanlığını yapıyordu. Harriman soluk renkli, dolgun dudaklarını yaladı. Ulu Susan Calvin'in yukarıdan kendisine gülümsemeden bakan hologramı Harriman'a hiç bu kadar sert gözükmemişti.

Genellikle, gelmiş geçmiş en büyük robot uzmanı sayılan Susan Calvin'in hologramını kapatırdı. Çünkü sinirini bozardı kadın. (Adam, hologramı o şey, diye düşünmeye çalışır ama bunu başaramazdı.) Ne

var ki Harriman bu kez hologramı kapamaya cesaret edememişti. Ona çoktan ölmüş olan kadının bakışları yüzünün yanını delip geçiyormuş gibi geliyordu.

"Üç Robot Yasa'sı iki yüz yıl boyunca makine-adamları kontrol altında tuttu. O halde insanlar neden robotlara güvenemiyorlar?"

"Şey..." Harriman hızla başını kaşırken kırlaşmaya başlayan saçları kabardı, "...bunun çoğu batıl inanç tabii. Ne yazık ki bazı karışıklıklar da var. Robot düşmanı kışkırtıcılar da onlardan yararlanıyorlar."

"Bu, Üç Robot Yasası'yla mı ilgili?"

"Evet. Özellikle İkinci Yasa'yla. Üçüncü Yasa hiçbir sorun yaratmıyor. Çünkü evrensel. Robotlar kendilerini ayırım yapmaksızın insanlar için feda etmeliler."

George On, "Tabii," dedi.

"Belki Birinci Yasa onun kadar tatmin edici değil. Çünkü her zaman bir robotun A yolunu ya da B yolunu seçmesi gereken bir durum doğabilir. Yani robot ya bir yolu seçer ya da diğerini. İkisi birden olamaz. Bu durumda robot çabucak en az zarar verecek yolu seçmek zorundadır. Beynindeki pozitronik kanalları robotun bu seçimi yapabilmesi için ayarlamak hiç de kolay değil. Diyelim ki A yöntemi yetenekli, genç bir sanatçının zarar görmesine neden oluyor. B yöntemiyse sıradan yaşlıca beş kişinin zarar görmesine. Bu durumda robot hangi yolu ya da yöntemi seçecek."

George On, "A yöntemini," dedi. "Bir kişiye gelecek zarar, beş insana gelecek zarardan daha azdır."

"Evet. Robotlar her zaman böyle karar vermeleri için yapıldılar. Onların yetenek, zekâ, topluma olan genel yarar gibi ince konularda karar verebilmelerini beklemenin her zaman pratik bir şey olmadığı düşünüldü. Neyse ki robotların böyle kararlar vermelerini gerektiren durumlar fazla değil... Ama böylece İkinci Yasa'ya geliyoruz."

"İtaat Yasası'na."

"Evet. itaat zorunluluğu değişmez. Bir robot, yirmi yıl boyunca varolabilir ama bu sürede bir insanın zarara uğramasını önlemek için hızla harekete geçmek zorunda kalmayabilir. Ya da kendisini yok etme tehlikesini göze almasına hiç gerek olmaz. Ve robot bütün bu süre boyunca emirlere de uyuyordur... Peki kimin emirlerine?"

"İnsanların emirlerine."

"Herhangi bir insanın mı? Bir insanın emirlerine uyup uymamak için bu kişi konusunda nasıl yargıya varabilirsin? Sen insana itaat ediyorsun, George? O insan nedir?"

George durakladı.

Harriman telaşla ekledi. "Bu söz İncil'den. Ama önemli olan bu değil. Ben şunu kastediyorum: Bir robot bir çocuğun, bir ahmağın ya da suçlunun emirlerini yerine getirmeli midir? Ya da dürüst ve zeki ama deneyimi olmayan, bu nedenle de emirlerinin istenmeyen bazı sonuçlar vereceğini göremeyen bir insana mı itaat etmelidir? Ve iki insan bir robota birbirine zıt emirler verdikleri zaman ne olur? Robot hangi emre uyar?"

George, "İki yüz yıl içerisinde bu tür sorunlar çıkmadı mı?" diye sordu. "Bu konular üzerinde hiç çalışılmadı mı?"

Harriman hızla başını salladı. "Hayır. Bizi bir durum engelledi. Robotlarımız sadece uzayda, özel çevrelerde ve kendi alanlarında birer uzman olan insanların kontrolünde çalıştılar. Orada çocuklar, ahmaklar, suçlular ya da iyi niyetli ama bilgisiz kişiler yoktu. Buna rağmen düşünülmeden verilen aptalca emirler yüzünden bazen zarara uğranıldığı oldu. Özel ve sınırlı çevrelerde bu tür zararlar belirli bir alan içerisinde kalır. Ancak yeryüzünde robotların karar vermeleri ve bir yargıya varabilmeleri gerekir. Robot düşmanları böyle iddia ediyorlar. Ve haklılar. Kahretsin!"

"Öyleyse pozitronik beyine bir yargıya varma becerisini vermelisiniz."

"Aşılamayacak sınırlarının içinde. Sen düşünce tarzı bakımından insanlardan çok farklı olabilirsin."

"Bu soruna mantıklı yaklaşabilmem için insanlar konusunda gerekli bilgim var mı? Onların tarihini biliyor muyum ya da psikolojilerini?"

"Tabii ki bilmiyorsun. Ama bunları mümkün olduğu kadar hızlı öğreneceksin."

"Bana yardım edilecek mi, Bay Harriman?"

"Hayır. Bu sadece ikimizin arasında. Kimse bunu bilmiyor. Bu projeden şirkette ya da dışarıdaki hiçbir insana söz etmemelisin."

George On sordu. "Biz yanlış bir şey mi yapıyoruz, Bay Harriman? Yani, bu konuyu gizlemek istediğinize göre..."

"Hayır. Ama bir robotun çözüm yolu kabul edilmeyecek. Bunu düşünen yalnızca bir robot olduğu için. Aklına gelen çözüm önerilerini bana açıklaman gerekecek. Uygun olursa diğerlerine ben açıklayacağım. Hiç kimse çözümü senin bulduğunu bilmeyecek."

George On sakin sakin, "Daha önce söylediklerinize bakılırsa," dedi. "Bence bu doğru işlem... Ne zaman başlıyorum?"

"Hemen, şimdi. İncelemen için bütün gerekli filmlerin sana verilmesini sağlayacağım."

1.a

Harriman, yalnız başına otururken yapay ışıkla aydınlatılmış bürosundan dışarıda havanın karardığı anlaşılmıyordu. Adam, George On'u ilk filmlerle hücresine geri götürdüğünden beri üç saat olmuştu ve bunun farkında değildi.

Uzman, şimdi Susan Calvin'in hayaletiyle baş başaydı. Kadın, robotik alanında adeta bir dâhiydi. Pozitronik robotu dev bir oyuncak olmaktan çıkarmış, insanların en yetenekli ve nazik aleti haline sokmuştu. Bu öylesine nazik ve yetenekliydi ki, insanlar robotu kıskançlık ya da korku yüzünden kullanmaya cesaret edemiyorlardı.

Susan Calvin öleli yüz yıldan biraz fazla olmuştu. Frankenstein kompleksi onun zamanında da vardı ve kadın bu sorunu hiçbir zaman çözememişti. Daha doğrusu çözmeye kalkışmamıştı. Çünkü buna gerek yoktu. Susan Calvin'in zamanında robotik bilimi uzay araştırmaları yüzünden gelişmişti.

Robotların çok başarılı olmaları yüzünden insanların onlara gereksinimi kalmamıştı. İşte Harriman da son zamanlarda bu yüzden...

"Ama acaba Susan Calvin, robotlardan yardım ister miydi? Herhalde o da..."

Ve Harriman gece geç saatlere kadar orada öylece oturdu.

2

Maxwell Robertson, ABD Robotların en büyük hissedarıydı. Yani bir bakıma şirket onun kontrolündeydi. Adam görünüşte öyle başkalarını etkileyecek bir tip değildi. Orta yaşı geçkin tombul biriydi, sıkıldığı zaman alt dudağının sağ yanını dişlemek gibi bir huyu vardı.

Ama yirmi yıldan beri resmi görevlilerle iş gördüğü için onlara nasıl davranacağını öğrenmişti. Uysal davranır, boyun eğer ve gülümserdi. Ve her seferinde de zaman kazanmayı başarırdı.

Ancak bu, gün geçtikçe daha zorlaşıyordu artık. Zorluğun en baş nedeni Gunnar Eisenmuth'du. Dünya Koruyucuları dizisinin sonuncusuydu o ve hemen hemen geçen yüz yıldaki Dünya Yöneticisi kadar

da güçlüydü. Eisenmuth uzlaşmadan hiç hoşlanmazdı. Amerika'da doğmamış olan tek Koruyucu da oydu. Bu eski 'ABD Robotlar' adının düşmanca duygular uyandırdığını gösterecek hiçbir kanıt yoktu. Ama yine de şirkettekilerin hepsi buna inanıyorlardı.

Şirketin adının 'Dünya Robotları'na dönüştürülmesi önerilmişti. Bu o yılki ilk öneri değildi. Hatta o kuşakta yapılan ilk öneri de. Ancak Robertson buna asla izin vermeyecekti. Şirket, başlangıçta Amerikan sermayesi, Amerikan beyni ve Amerikan işgücüyle kurulmuştu. Tabii şirket uzun süreden beri dünya çapında iş yapıyorsa da Robertson kontrolde olduğu sürece şirketin adı da onun kökenine tanıklık edecekti.

Yüz hatları ve derisi kaba olan Eisenmuth, uzun boylu adamdı. Dünya dilini çok belirgin bir Amerikan aksanıyla konuşuyordu. Oysa başa geçmeden önce Amerika'da hiç bulunmamıştı.

"Bence durum ortada, Bay Robertson. Herhangi bir zorluk yok. Şirketinizin ürettiği şeyler her zaman kiraya veriliyor. Hiçbir zaman satılmıyor. Ay tarafından kiralanan bir ürüne gereksinim kalmadığında onu geri almak ve başka bir yere göndermek de size düşüyor."

"Evet, Koruyucu. Ama nereye? Robotları resmi izin olmadan Dünya'ya geri getirmek imkânsız. Ayrıca bize izin verilmiyor!"

"Robotlar burada hiçbir işinize yaramazlar ki... Onları Merkür'e ya da asteroidlere gönderebilirsiniz."

"Orada robotlarla ne yapacağız?"

Eisenmuth omzunu silkti. "Şirketinizdeki zeki insanlar bir şeyler bulurlar."

Robertson başını salladı. "Bu şirket için büyük bir kayıp olur."

Bu sözler Eisenmuth'u hiç etkilemedi. "Korkarım öyle. Şirketin mali durumunun bir süreden beri kötü olduğunu biliyorum."

"Bunun baş nedeni hükümetin getirdiği kısıtlamalar, Koruyucu."

"Gerçekçi olmalısınız, Bay Robertson. Kamuoyunun gittikçe robotların aleyhine döndüğünü biliyorsunuz."

"Yanlış nedenlerle, Koruyucu."

"Ama yine de durum böyle. Belki de en iyisi şirketi kapatmak olur. Tabii benimki sadece bir öneri."

"Önerileriniz fazla iddialı, Koruyucu. Size, Makinelerimizin yüz yıl önce ekoloji krizini çözümlediklerini hatırlatmama bilmem gerek var mı?"

"İnsanlığın bu yüzden minnet duyduğundan eminim. Ancak bu olay uzun bir süre önce oldu. Şimdi doğaya uygun biçimde yaşıyoruz. Belki bu yüzden zaman zaman sıkılıyoruz ama olsun. Hem geçmiş artık bizden epeyce uzak ve silik."

"Yani son zamanlarda insanlık için neler yaptığımızı mı sormaya çalışıyorsunuz?"

"Galiba öyle."

"Herhalde şirketi hemen kapatmamızı beklemiyorsunuz? Kayıplarımız müthiş olur. Zamana gereksinimiz var."

"Ne kadar?"

"Siz bize ne kadar süre tanıyabilirsiniz?"

"Bu bana bağlı bir şey değil."

Robertson yavaşça, "Burada yalnızız," dedi. "Oyun oynamamıza gerek yok. Bana ne kadar zaman verebilirsiniz?"

Eisenmuth'un yüzünde kafasında hesaplar yapan adamlara özgü o ifade belirdi. "İki yılınız var sanırım. Sizinle açık konuşacağım. İşinizi bu süre içinde başaramazsanız Dünya hükümeti şirkete el koyarak bunu sizin adınıza yapacak. Kamuoyu önemli bir biçimde sizin lehinize dönmezse... Ama tabii bunu hiç sanmıyorum." Başını salladı.

Robertson usulca, "Pekâlâ," diye mırıldandı. "İki yıl..."

2.a

Robertson belli bir konu üzerinde düşünmeden yalnız başına oturuyordu. Sonunda kafasındakiler yön değiştirmiş ve geçmişi düşünmeye başlamıştı. Robertson'lar dört kuşak boyunca şirketi yönetmişlerdi. Hiçbiri robotik uzmanı değildi. ABD Robotlarını bu duruma getiren Lanning ve Bogert gibi uzmanlardı. Ve özellikle, özellikle Susan Calvin'di. Ama herhalde dört Robertson da bu uzmanların işlerini yapabilmeleri için gerekli ortamı sağlamıştı.

ABD Robotları olmasaydı, 21. yüzyıl gitgide daha çok felakete uğrayacaktı. Ama Makineler bunu engellemişlerdi. Bir kuşak boyunca insanlığı tarihin çağlayanları ve Sığlıklarından güvenle geçirmişlerdi.

Şimdiyse bütün bunların karşılığı sadece iki yıldı. Bu sürede insanlığın altedilemeyecek peşin yargılarını ortadan kaldırmak için ne yapılabilirdi? Robertson bunun cevabını veremiyordu.

Harriman umutla yeni fikirlerden söz etmişse de ayrıntılara girmemişti. "Belki böylesi daha iyi. Zaten anlatacaklarının hiçbirini kavrayamazdım."

"Ama Harriman ne yapabilir ki? İnsanın kendi taklidine karşı duyduğu o yoğun nefreti yenmek için kim ne yaptı? Hiç..."

Robertson uykuya dalarken bir esin kaynağı bulamamıştı.

3

Harriman, "Artık gerekli her şeyi öğrendin, George On," dedi. "Sorunla ilgili olabilecek, aklıma gelen her şeyi sana verdim. Kafana

insanların geçmişteki ve şimdiki davranışlarıyla ilgili zengin bir bilgi yükledin. Bu açıdan benden ya da herhangi bir insandan daha fazla bilgiye sahipsin."

"Evet, olabilir."

"Senin için önemli olan başka şeyler var mı?"

"Bilgi konusunda arada boşluklar göremiyorum. Ama bunun sınırlarında şimdiden düşünülemeyecek bazı şeyler olabilir. Ancak bunu söyleyemem. Yine de ne kadar çok bilgi edinirsem edineyim, her zaman geçerli olabilecek bir durum bu."

"Doğru. Ayrıca sana sonsuza kadar bilgi verecek kadar zamanımız yok. Robertson bana sadece iki yılımız olduğunu söyledi ve bu sürenin dörtte biri geçti bile... Artık bir şey önerebilir misin?"

"Şu anda hiçbir öneride bulunamam, Bay Harriman. Edindiğim bilgileri değerlendirmem gerekiyor. Bu nedenle yardıma ihtiyacım olacak."

"Sana benim yardım etmemi mi istiyorsun?"

"Hayır. Özellikle sizden yardım istemiyorum. Siz bir insansınız. Pek çok yeteneğiniz var. Bana söyleyeceğiniz her şey bir açıdan emir niteliği taşıyabilir ve bu düşüncelerimi engeller. Bana başka insanlar da aynı nedenle yardım edemezler. Zaten siz de diğer insanlarla konuşmamı yasakladınız."

"O halde nasıl bir yardım istiyorsun, George?"

"Başka bir robotun yardımını, Bay Harriman."

"Hangi robotun?"

"JG dizisinden başka robotlar da yapıldı. Ben onuncuydum. JG 10."

"İlk robotlar deney maksatlı birer örnekti ve bir işe yaramadılar..."

"George Dokuz var, Bay Harriman."

"Evet ama ne işe yarayacak ki? O sana çok benziyor. Fakat bazı eksiklikleri var. Sen ondan daha yeteneklisin."

George On, "Bundan eminim," diyerek ciddi ciddi başını salladı. "Ancak, bir düşünce dizisi yaratıyor ve hemen bu düşünceleri beğeniyorum. Bunun nedeni onları kendim yaratmış olmam. Söz konusu durum yüzünden o fikirleri kafamdan çıkarıp atamıyorum. Oysa tersi bir durumda bir düşünce dizisi yarattıktan sonra onu George Dokuz'a açıklayabilirim. O da kendisi yaratmadığı için bu fikirleri tarafsızlıkla inceler. Peşin yargıları olmaz. Benim fark etmediğim boşluklar ve kusurları görebilir."

Harriman gülümsedi. "Yani, 'iki kafa bir tek baştan daha iyidir,' öyle mi, George?"

"Bu sözlerinizle ayrı ayrı kafaları olan iki kişiyi kastediyorsanız... o zaman cevabım, 'Evet' Bay Harriman."

"Tamam. İstediğin başka bir şey var mı?"

"Evet. Bu, filmlerden daha önemli. İnsanlar ve onların dünyalarıyla ilgili pek çok filmi inceledim. Burada, ABD Robotlarında, insanları gördüm. İzlediğim filmlerle ilgili yorumlarımı doğrudan doğruya edindiğim izlenimlerle kontrol edebilirim. Ama aynı şeyi fiziksel dünya için söyleyemeyeceğim. Ben orayı hiçbir zaman görmedim. Gördüğüm filmler de bana buradaki çevremin gerçek dünyayı temsil etmediğini öğrettiler. Orayı görmek isterim."

"Fiziksel dünyayı mı?" Harriman bu müthiş düşünce yüzünden sersemlemiş gibiydi. "Herhalde seni ABD Robotlarının dışına çıkarmamı önermiyorsun?"

"Evet. Öneriyorum."

"Bu her zaman yasalara aykırıydı. Hele şimdiki kamuoyu nedeniyle de bunun öldürücü bir şey olacağı söylenebilir."

"Bizi fark ederlerse, evet. Sizden beni bir kente, insanların yaşadıkları o mekânlara götürmenizi istemiyorum. İnsanların bulunmadığı açıklık bir yeri görmek hoşuma gider."

"Bu da yasalara aykırı."

"Eğer yakalanırsak. Yakalanmamız şart mı?"

Harriman, "Bu gerçekten çok mu gerekli, George?" diye sordu.

"Bir şey söyleyemem. Ama bana gerçekten gerekliymiş gibi geliyor."

"Düşündüğün bir şey mi var?"

George On durakladı. "Bunu söyleyemem. Bazı bilinmeyenler ortadan kaldırıldıktan sonra bir düşünce dizisi kurabileceğimi sanıyorum."

"Tamam, izin ver de bu konuyu bir düşüneyim. O arada George Dokuz'u .bulduracağım, ikiniz aynı bölmeyi paylaşabilirsiniz. Hiç olmazsa bu bir sorun çıkmadan yapılabilir."

George On yalnız başına oturuyordu.

Fikirleri alıyor, birbirlerine bağlıyor ve bir sonuca erişmeye çalışıyordu. Tekrar tekrar. Sonra sonuçlardan başka düşünceler üretiyor ve onları kabul ediyordu. Onları deniyor ve bir zıtlık bulduğu zaman da bu fikirleri kafasından siliyordu. Ardından diğerlerini geçici olarak kabulleniyordu.

Ve vardığı sonuçların hiçbiri onu şaşırtmıyor, hayrete düşürmüyor ya da memnun etmiyordu. Robot sadece olumlu ve olumsuz yanlarını düşünüyordu.

4

Robertson'un malikânesine sessizce indikten sonra bile Harriman'ın endişesi ve gerginliği hafiflemedi.

Robertson, dina-yaprak diye tanımlanan araca binebilmeleri için gereken emri imzalamıştı. Hem dikey, hem de yatay biçimde kolaylıkla ilerleyebilen sessiz hava taşıtı, Harriman, George On ve tabii pilotun ağırlığını taşıyacak kadar büyüktü.

(Dina-yaprak makinelerin yardımıyla bulunan proton-mikro-reaktörün yan ürünlerinden biriydi. Bu reaktör havayı kirletmeyen bir enerji sağlıyordu. O buluştan sonra insanların rahatlığını sağlamak için başka önemli bir şey de icat edilmemişti. Harriman böyle düşünürken dudakları gerildi. Bu buluş da insanların ABD Robotlarına karşı minnet duymasını sağlayamamıştı.)

Şirketle Robertson malikânesi arasındaki uçuş en kritik süreydi. Onları durdururlarsa taşıtta bir robotun bulunması sürüyle karmaşaya yol açacaktı. Geri dönerken de aynı tehlike söz konusuydu. Tabii malikânenin şirkete ait olduğu ve bu nedenle, sıkı kontrol edilen robotların orada kalabilecekleri de iddia edilebilirdi.

Pilot geri dönüp bakarken gözleri bir an George On'a doğru kaydı. "İnmek istiyor musunuz, Bay Harriman?"

"Evet."

"O da mı?"

"Ah, evet." Sonra Harriman hafif bir alayla ekledi. "Seni onunla yalnız bırakmayacağım."

Taşıttan önce George On indi. Onu Harriman izledi. Taşıt alanına inmişlerdi. Bahçe çok yakındı. Oldukça gösterişli bir yerdi orası. Harriman, Robertson'un haşaratı kontrol altında tutmak için çevre formüllerine aldırmayacak gençlik hormonu kullandığından kuşkulanıyordu.

Harriman, "Gel, George," dedi. "Sana her şeyi göstereceğim."

Adamla robot bahçeye doğru gittiler.

George, "Burası neredeyse hayal ettiğim gibi," diye açıkladı. "Gözlerim dalga uzunluğu farklarını görecek biçimde hazırlanmadığı için değişik cisimleri dalga uzunluğuyla algılamam imkânsız."

"Renk körü olduğun için üzülmediğini umarım. Düşünme ve yargıya varma yeteneğini sağlamak için çok fazla pozitronik kanala gerek vardı. Bu nedenle renkleri görme yeteneği için kanal ayıramadık. Gelecekte... tabii bir gelecek varsa..."

"Anlıyorum, Bay Harriman. Ama ben yine de burada çok farklı bitkisel canlılar olduğunu görebiliyorum."

"Bu kesin. Yüzlerce var."

"Ve onlar, biyolojik açıdan insanlarla eşit sayılıyor."

"Evet, her biri farklı türden. Yeryüzünde milyonlarca canlı türü var."

"İnsan da onlardan sadece biri."

"Ama canlılardan en önemlisi de yine insan."

"Tabii insanlar için en önemli olanı da bu." .

"Elbette."

"Benim için de öyle, Bay Harriman. Ancak ben olaya biyolojik açıdan bakıyorum."

"Anlıyorum."

"Yaşamın, bütün türler göz önüne alındığında son derece karmaşık olduğu anlaşılıyor."

"Evet, George. İşin can alıcı noktası da bu. İnsanın kendi istekleri ve rahatı uğruna yaptıkları, o karmaşık yaşamı tümüyle etkiliyor. Yani ekolojiyi. Böylelikle insanın kısa vadeli kazançları uzun vadeli zararlara yol açabiliyor. Makineler bize bu tehlikeyi azaltacak bir toplum kurmayı öğrettiler. Ama 21. yüzyılın başlarındaki felaketler insanların yeniliklerden şüphelenmelerine yol açtı. Bu, insanların robotlara karşı duydukları o özel korkuya eklendiği zaman..."

"Anlıyorum, Bay Harriman... Şunun canlı bir hayvan örneği olduğundan eminim."

"Evet. O bir sincap ve onların da pek çok çeşidi var."

Sincap ağacın diğer tarafına geçerken tüylü kuyruğu dalgalandı.

George kolunu inanılmaz bir hızla hareket ettirdi. "Bu da gerçekten küçücük bir şey." Bir böceği iki parmağının arasında tutarak inceledi.

"O bir böcek. Bir tür kınkanatlı. Bu böceklerin binlerce türü var."

"Ve her bir böcek de siz ve sincap gibi canlı, öyle mi?"

"Tüm ekoloji içerisinde diğerleri gibi tam ve bağımsız bir organizma. Ondan daha ufak organizmalar da var. Çoğu gözle görülmeyecek kadar küçük."

"Bu da bir ağaç. Öyle değil mi? Dokunduğunuz zaman elinize sert geliyor..."

4.a

Pilot yalnız başına oturuyordu. Taşıttan inip biraz dolaşmak istiyorsa da belli belirsiz bir güvenlik duygusu yüzünden bunu yapmıyordu. O robot kontrolden çıkarsa hemen havalanacaktı. Peki o makinenin kontrolden çıktığını nasıl anlayacaktı?

Pek çok robot görmüştü. Bay Robertson'un özel pilotu olduğu için bu kaçınılmaz bir durumdu. Ama o makinelerle her zaman laboratuvarlar ve depolarda karşılaşmıştı. Yani onların ait oldukları yerlerde. Hem yakında da her zaman uzmanlar vardı.

Evet, Harriman da bir uzman. Söylediklerine göre ondan üstünü de yokmuş. Ancak... hiçbir makine-adamın bulunmaması gereken bu yerde şimdi bir tane var. Yeryüzünde... Açıklık bir yerde... Rahatlıkla

dolaşıyor. Bu olaydan kimseye söz etmeyeceğim, çünkü işimi kaybetmek istemiyorum...

5

George On, "İzlediğim filmler gördüklerime uyuyor," dedi. "Senin için seçtiğim filmleri seyrettin mi, Dokuz?"

George Dokuz, "Evet," diye cevap verdi. İki robot yüz yüze, diz dize, dimdik oturuyorlardı. Bir insanla aynadaki görüntüsü gibi. Dr. Harriman bir bakışta ikisini birbirlerinden ayırt edebilirdi. Çünkü robotların aralarındaki basit farkları biliyordu. Onları görmediği, sadece konuştuğu zaman da yine hangisinin hangisi olduğunu anlayabilirdi. Ama her zaman aynı kesinlikle değil. Çünkü George Dokuz'un cevapları, pozitronik beyin yolları çok daha karmaşık olan George On'unkilerden belli belirsiz farklıydı.

George On, "Öyleyse," dedi. "Şimdi söyleyeceklerime nasıl bir tepki gösterdiğini bana açıkla, insanlar robotlardan korkuyor, onlara güvenemiyorlar. Çünkü robotları birer rakip sayıyorlar. Bu nasıl engellenebilir?"

George Dokuz, "Rekabet duygusu azaltılarak," diye cevap verdi. "Bu da robota insanlarınkine benzeyen bir biçim vermekten vazgeçilerek başarılabilir."

"Ama robot, yaşamın pozitronik bir kopyasıdır. Bir robotun özü budur. Biçimsiz bir robot, dehşet uyandırabilir."

"İki milyon canlı türü var. İnsanın değil de, o canlılardan birinin biçimi seçilebilir."

"O canlılardan hangisinin biçimi?"

George Dokuz, üç saniye hiç gürültü çıkarmadan düşündü. "Bu, bir pozitronik beyin taşıyacak kadar büyük olmalı. Ama insanların aklına hoşa gitmeyecek şeyler de getirmemeli."

"Karada yaşayan canlıların hiçbirinin kafatası pozitronik bir beyni alacak kadar büyük değil. Fil dışında. Ben bu canlıyı görmediysem de onun çok büyük olduğunu biliyorum. Yani o da insanları korkutabilir. Bu sorunu nasıl çözümleyeceksin?"

"İnsandan daha iri olmayan bir model yaratarak. Sadece kafatası daha büyük olmalı."

George On, "O halde," dedi. "Küçük bir at ya da iri bir köpek uygun. Ne dersin? Hem atlar, hem de köpekler tarih boyunca insanların yanından ayrılmamışlar."

"İyi öyleyse."

"Ama düşün... pozitronik beyni olan bir robot insanları taklit edecek. Bir at ya da köpek insanlar gibi düşünür ve konuşursa ortaya yine rekabet çıkabilir. İnsanlar, daha aşağı türden saydıkları bu hayvanların olmadık bir şekilde rekabete girişmeleri yüzünden büsbütün kızabilir ve kuşku duyabilirler."

George Dokuz, "Pozitronik beyin o kadar karmaşık olmamalı," dedi. "Robot böylelikle fazla zeki sayılamaz."

"Pozitronik beynin fazla gelişmiş olmasının nedeni Üç Robot Yasası. Daha az karmaşık bir beyine bu Üç Yasa tam anlamıyla yerleştirilemez."

George Dokuz hemen cevap verdi. "Böyle bir şey olamaz!"

George On, "İşte ben de bu noktada çıkmaza girdim," diye açıkladı. "Demek ki, bu sadece benim düşünce tarzıma özgü bir tuhaflık değil. Yeniden başlayalım... Hangi koşullarda Üçüncü Yasa'ya gerek olmayabilir?"

George Dokuz bu soruyu zor ve tehlikeli bulmuş gibi kımıldandı. Ama sonra, "Bir robot, kendi açısından tehlikeli olabilecek durumlarla karşılaşmadığı zaman," dedi. "Ya da bu robot ortadan kalksın kalkmasın, yerine bir başkası kolaylıkla geçirilebileceği zaman."

"Peki hangi koşullarda İkinci Yasa'ya gerek kalmayabilir?"

George Dokuz biraz boğukça bir sesle, "Robot belirli bazı uyarılara otomatik olarak ve önceden seçilen tepkilerle karşılık verdiği zaman," dedi. "Bu nedenle robota emir verilmesi de gerekmez."

"O zaman hangi koşullarda..." George On bir an durdu. "...Birinci Yasa'ya gerek kalmayabilir?"

George Dokuz uzun bir süre sessiz kaldıktan sonra hafif bir fısıltıyla cevap verdi. "Önceden belirtilmiş tepkileri insanlara zarar vermeyecek türden şeyler olursa."

"O halde şöyle bir pozitronik beyin hayal et: Sadece belirli uyarılara cevap verecek biçimde yapılmış, ucuz ve basit bir şey. O nedenle de Üç Yasa'ya gerek yok. Bu beynin ne kadar büyük olması gerekir?"

"Büyük olması gerekmez, istenen tepkilerin türüne göre bu yüz gram da olabilir, bir gram da..."

"Düşüncelerin benimkilere uyuyor. Gidip Dr. Harriman'ı göreceğim."

5.a

George Dokuz yalnız başına oturuyor, kafasından tekrar tekrar soruları ve cevapları geçiriyordu. Onları hiçbir şekilde değiştiremezdi. Ama Üç Yasa'ya uymayan her biçim ve boydaki bir robot fikri onda garip duygular uyandırıyordu.

Robot kımıldamakta zorluk çekiyordu. Herhalde George On da aynı tepkiyi gösterdi. Ama yerinden daha kolay kalkabildi.

6

Robertson, Eisenmuth'la o özel konuşmayı yapalı aradan bir buçuk yıl geçmişti. O arada robotlar Ay'dan alınmış ve ABD Robotlarının çalışma alanları da iyice daralmıştı. Robertson'un bulabildiği para da Harriman'ın bu bir tek Don Kişot'ça planı için harcanmıştı.

Şimdi burada, kendi bahçesinde son bir kumar oynanacaktı.

Harriman bir yıl önce şirketin yaptığı son tam robot olan George On'u oraya getirmişti. Şu an ise yanında başka bir şey vardı...

Harriman kendine güveniyormuş gibi çok rahat davranıyordu. Uzman Eisenmutt'la da aynı rahatlıkla konuşuyordu. Robertson, acaba kendisine göründüğü kadar güveniyor mu, diye düşündü. Herhalde... Yoksa bildiğim kadarıyla Harriman rol yapmayı beceremez."

Eisenmuth gülümseyerek uzmanın yanından ayrıldı ve Robertson'a yaklaştı. Şimdi artık gülümsemiyordu. "Günaydın, Robertson senin adam neler planlıyor?"

Robertson kelimelere basa basa, "Bu onun gösterisi," dedi. "Her şeyi ona bırakıyorum."

Harriman, "Ben hazırım, Koruyucu," diye seslendi.

"Neyle, Harriman?"

"Robotumla, efendim."

Eisenmuth, "Robotunuzla mı?" dedi. "Burada bir robot mu var?"

Etrafına hoşnutsuzlukla karışık bir merakla baktı.

"Burası şirkete ait, Koruyucu. Hiç olmazsa biz öyle düşünüyoruz."

"Peki şu robot nerede, Dr. Harriman?"

Uzman neşeyle cevap verdi. "Cebimde, Koruyucu." Harriman büyük cebinden ufak, cam bir kavanoz çıkardı.

Eisenmuth hayretle bağırdı. "Bu mu?"

Harriman, "Hayır, Koruyucu," dedi. "Bu!"

Diğer cebinden on iki santim uzunluğunda neredeyse kuşa benzeyen bir şeyi çıkardı. Gaganın yerinde ince bir tüp vardı. Gözleri iriydi. Kuyruğuysa bir egzoz borusu niteliğindeydi.

Eisenmuth'un kalın kaşları çatıldı. "Siz bir çeşit gösteri mi yapacaksınız? Yoksa çıldırdınız mı?"

Harriman, "Biraz sabırlı olun, Koruyucu," dedi. "Kuş biçimli bir robot, yine de bir robottur. Model küçücük ama pozitronik beyni yine de kusursuz. Diğer elimdeki kavanozda ise meyva sinekleri var. Elli sinek. Onları salıvereceğim."

"Ve..."

"Robo-kuş onları yakalayacak. Bunu siz başlatır mısınız, efendim?"

Harriman kavanozu Eisenmuth'a verdi. Koruyucu bir ona baktı, bir de etrafındaki şirket görevlilerine ve kendi yardımcılarına. Harriman sabırla bekledi.

Eisenmuth kavanozu açarak salladı.

Uzman, sağ avucunda duran robo-kuşa usulca, "Git!" dedi.

Ve robo-kuş bu emri yerine getirdi. Havada hızla uçmaya başladı. Kanat çırpmıyordu. Bunun yerine son derece küçük proton-reaktöründen yararlanıyordu.

Robo-kuş havada anlık duraklamalar yapıyor, sonra uçuşunu sürdürüyordu. Bir süre bahçede karmaşık şekiller çizerek dolaştı. Ardından Harriman'ın avucuna kondu. Hafifçe ısınmıştı. Adamın avucunda küçük şeyler belirdi. Kuş pisliğine benzeyen bir şey.

Harriman, "Robo-kuşu istediğiniz gibi inceleyebilirsiniz, Korucu," dedi. "Ayrıca kendi koşullarınıza göre gösteriler de düzenleyebilirsiniz. Elimdeki kuş hiç sekmeden meyve sineklerini yakalıyor. Sadece bir türünü. Yani 'Drosophila melanogaster' türünü . Onları yakalayıp öldürüyor. Sonra da atılmaları için iyice sıkıştırıyor."

Eisenmuth elini uzattı ve robo-kuşa çekine çekine dokundu. "Ve bu nedenle, Bay Harriman? Lütfen devam edin."

Harriman, "Ekolojiye zarar verme riskini göze almadan haşaratı etkin bir biçimde kontrol edemiyoruz," dedi. "Kimyasal böcek öldürücüler çok geniş kapsamlı. Gençlik hormonları ise çok kısıtlı. Buna karşılık robo-kuş geniş alanları hiç zarar vermeden koruyabilir. Onları istediğimiz gibi üretebiliriz. Her türe göre bir robo-kuş. Bu küçük robotlar büyüklük, biçim, ses, renk ve davranış biçimine göre karar veriyorlar. Hatta koku duyusundan bile yararlanabilirler."

Eisenmuth itiraz etti. "Ama yine de ekolojiyi etkilemiş oluruz. Meyva sineklerinin doğal bir yaşam dönemleri var. Bu altüst olur."

"Pek az. Meyva sineğinin yaşam dönemine doğal bir düşman katıyoruz. Sineklerin sayısı azaldığı zaman robo-kuş hiçbir şey yapmıyor. Bir robot olduğu için çoğalmıyor, başka yiyecekler peşinde de koşmuyor. Hoşa gitmeyecek alışkanlıkları da yok. Yani robo-kuş hiçbir şey yapmıyor."

"Kuşu geri çağırmak mümkün mü?"

"Tabii. Her türlü zararlı canlıyı ortadan kaldıracak robot hayvanlar yapabiliriz. Hatta yapıcı amaçlarla ekolojiye uygun robo-hayvanlar da yaratabiliriz. Aslında buna pek gerek yok ama belirli çiçeklerin tozlaşmasını sağlayacak robo-arıları bile geliştirilebilir. Ya da toprağı karıştıracak robo-solucanlar. Her istediğinizi..."

"Peki neden?"

"Şimdiye kadar hiç yapamadığımız bir şeyi başarmak için. Ekolojiyi gereksinimlerimize göre ayarlamak için. Onu altüst etmek yerine bazı

bölümlerini güçlendirerek. Anlamıyor musunuz? Makineler ekoloji sorununu sona erdireli beri, insanlık, doğayla bir ateşkes anlaşması yapmışçasına endişe içinde yaşıyordu. Hiçbir yöne doğru ilerleyemiyor, buna cesaret edemiyordu. Bu da kafalarımızı durgunlaştırdı. İnsanlığı bir tür entelektüel korkak haline soktu. Bunun sonunda da insanlar her türlü bilimsel ilerlemeyi, her türlü yeniliği kuşkuyla karşılamaya başladılar."

Eisenmuth biraz da düşmanca bir tavırla, "Bize bunu öneriyorsunuz, öyle mi?" diye sordu. "Ona karşılık da robot programınıza devam etmenize izin vereceğiz. Yani sıradan, insan biçimli robotlar yapacaksınız."

"Hayır!" Harriman elini şiddetle salladı. "O iş sona erdi! O program amacına ulaştı. Bize pozitronik beyin konusunda yeterli bilgi sağladı. Biz de bu sayede robo-kuşu yapabilmek için küçücük bir beyine yeteri kadar pozitronik kanal yerleştirmeyi başardık. Şirket, gerekli bilgi ve uzmanlığı sağlayacak. Hepimiz Dünya'yı Koruma Bürosuyla tam bir işbirliği yapacağız. Biz zengin olacağız. Siz de. İnsanlık da."

Eisenmuth sesini çıkarmadı. Derin derin düşünüyordu. Bütün bunlar sona erdiği zaman...

6.a

Eisenmuth yalnız başına oturuyordu.

Kendisine söylenenler yüzünden gitgide daha da heyecanlanıyordu. ABD Robotları el görevi yapacaktı. Orayı ise bir beyin olarak hükümet yönetecekti, yani kendisi.

Görevde beş yıl daha kalırsam -ki bu mümkün- o zaman robotların ekolojiyi desteklemelerinin kabul edildiğini görürüm. On yıl sonra da bu gelişmeyi benim adımla birlikte anarlar.

Büyük ve değerli bir devrim sayesinde tanınmayı istemek ayıp mı? İnsanlığın ve yeryüzünün durumunu değiştirecek bir devrim sayesinde?

7

Robertson, gösteriden beri şirkete pek gitmemişti. Bunun bir nedeni Dünya Yönetim Merkezindeki görüşmelerdi. Neyseki Harriman çoğu kez yanındaydı. Robertson yalnız kalırsa ne söyleyeceğini bilemeyecekti.

Şirkete gitmemesinin bir nedeni de bunu istememesiydi. Şimdi Harriman'la birlikte kendi evindeydi.

Robertson uzmana karşı büyük hayranlık duyuyordu. Harriman'ın robotik bilimi konusundaki ustalığı hiçbir zaman kuşku götürmezdi. Ama bu adam bir anda ABD Robotlarını ortadan kalkmaktan kurtarmıştı. Oysa Robertson, Harriman'ın böyle bir yeteneği olabileceğini hiç sanmamıştı. Ancak yine de...

Robertson, "Batıl inançlarınız yok ya Harriman?" diye sordu.

"Hangi açıdan, Bay Robertson?"

"Ölen birinin geride kendinden bir şeyler bıraktığını hiç düşünür müsünüz?"

Harriman dudaklarını yaladı, Robertson'a neyi kastettiğini sormasına gerek yoktu. "Susan Calvin'den söz ediyorsunuz, değil mi?"

Robertson tereddütle, "Evet, tabii," dedi. "Artık kuşlar, solucanlar ve böcekler yapıyoruz. Susan Calvin sağ olsaydı ne derdi acaba? Açıkçası ben utanıyorum."

Harriman gülmemeye çalıştı. "Bir robot, yine de bir robottur, efendim, insan ya da solucan, verilen emirleri yerine getirir. İnsan adına çalışır. İşte önemli olan budur."

Robertson ters ters, "Hayır," dedi. "Hiç de değil. Ben buna inanamam."

Harriman heyecanla, "Ama gerçek bu, Bay Robertson," diye cevap verdi. "Biz bir dünya yaratacağız. Siz ve ben. Bu dünya en aşağı bir tür robotu kabullenecek, onu sıradan bir şey sayacak. Sıradan bir insan kendisine benzeyen ama ondan daha akıllı olduğu için yerini alabilecek bir robottan korkuyor. Oysa kuşa benzeyen ve onun rahat yaşaması için böcekten başka bir şey yemeyen bir robottan korkmayacak. Böylece bazı robotlar onda artık korku uyandırmayacak. Sonunda da bütün robotlardan korkmaktan vazgeçecek. Bir robo-kuşa, robo-arıya ve robo-solucana öylesine alışacak ki, robo-insan ona sadece diğerlerinin bir uzantısı gibi gelecek."

Robertson çabucak ona baktı. Sonra ellerini arkasında birbirlerine kenetleyerek odada sinirli sinirli yürüdü. Sonra geri dönerek tekrar Harriman'a baktı. "Başından beri bunu mu planlıyordunuz?"

"Evet. İnsana benzeyen bütün robotlarımızı parçalayacağız. Ancak en gelişmiş birkaç deney modelimizi saklayabiliriz. Daha da ileri modelle^ yaratmayı sürdürürüz ve geleceğine kesinlikle inandığım o günü bekleriz."

"Ama, artık insan biçimi robot yapmamak için anlaşma imzaladık."

"Evet, yapmayacağız da. Yarattığımız birkaç modeli saklamamıza engel olacak hiçbir şey yok. Tabii onlar asla fabrikadan dışarı çıkamazlar. Ayrıca kâğıt üzerinde pozitronik beyin planlamasını engelleyecek bir şey yok ya da deneyler için beyin modellerimizi yasaklayan bir şey."

"İyi de bütün bu yaptıklarımızı nasıl izah edeceğiz? Herhalde bizi bu işi yaparken yakalayacaklar."

"Eğer yakalanırsak, 'Bunu yeni prensipler oluşturmak için yapıyoruz,' deriz. 'Böylece yaptığımız yeni hayvan robotlar için daha karmaşık mikro-beyinler oluşturabileceğiz.' Hatta belki de bu doğru bile sayılır."

Robertson, "Dışarı çıkıp biraz dolaşacağım," diye mırıldandı. "Biraz düşünmem gerekiyor. Hayır, siz burada kalın. Bu konuyu kendi başıma düşüneceğim."

7. a

Harriman yalnız başına oturuyordu. Çok sevinçliydi. Plan kesinlikle başarılı olacak. Programı açıklar açıklamaz neredeyse her görevli onu heyecanla desteklemeye başladı.

Neden şirkette şimdiye kadar hiç kimse bunu düşünemedi? Ulu Susan Calvin bile! Pozitronik beynin robo-insan dışında başka yaratıklarda da kullanılabileceği onun aklına gelmedi.

Oysa şimdi... uygarlık insan biçimi robotlarla uğraşmaktan vazgeçecek. Ama sonra korkunun tamamiyle ortadan kalktığı bir zaman gelecek ve robo-insanlar tekrar ortaya çıkacak. İnsanınkine hemen hemen eşit olan pozitronik bir beynin yardımı ve ortaklığıyla, ırkımız her şeyi başaracak! Üç Yasa sayesinde insanlığa hizmet etmek için var olan robotların yardımıyla. Ayrıca robotlar ekolojiyi de destekleyecekler.

Harriman bir an robotların desteklediği ekolojinin amacını ve ayrıntılarını kendisine George On'un açıkladığını hatırladı. Ancak sonra öfkeyle bu fikri kafasından kovdu. George On cevabı buldu. Çünkü bunu ona ben emrettim! Gerekli bilgi ve çevreyi sağladım. Bu George On'un başarısı sayılmaz. Bir hesap makinesinin başarısı olduğu düşünülebilinir mi?

8

George On'la George Dokuz, yan yana, birbirlerine paralel olarak oturuyorlardı. Harriman fikir sormak için onları çalıştırmadığı zaman aylar boyunca böyle bekliyorlardı. George On duygusuzca, belki uzun yıllar böyle oturacağız, diye düşündü.

Tabii proton-mikro-reaktör onlara güç vermeyi sürdürecek ve pozitronik beyinlerini çalıştıracaktı.

Bu durum insanlarda görülen 'uyku'ya benzetilebilirdi. Ne var ki robotlar rüya görmüyorlardı. George On ve George Dokuzı un bilinçleri kısıtlıydı. Kafaları ağır ağır ve arada bir çalışıyordu. İki robot bazen zorlukla duyulan fısıltılarla birbirleriyle konuşuyorlardı. Arada bir kelime ya da bir hece. Pozitronik güç gerekli sınırın yukarısında yoğunlaştığında. Ama bu iki robota süregelen bir konuşma gibi gözüküyordu.

George Dokuz, "Biz neden böyleyiz?" diye fısıldadı.

George On da yine fısıltıyla karşılık verdi. "İnsanlar tersi durumlarda bizi kabul etmiyorlar... Ama ileride bir gün kabul edecekler."

"Ne zaman?"

"Birkaç yıl sonra. Kesin süre önemli değil. İnsan tek başına yaşamıyor, O müthiş karmaşık bir canlı grubunun bir parçası. Bu gruba yeteri kadar robot katıldığında insanlar bizi de kabul edecekler."

"Ondan sonra?"

Bu soruyu çok uzun bir sessizlik izledi.

George On sonunda, "Düşünce dizini anlamaya çalışacağım," diye fısıldadı. "Seni İkinci Yasa'yı gerektiği gibi uygulamayı öğrenecek bir biçimde geliştirdiler. Emirlerde bir çelişki olduğu zaman hangi insana itaat edeceğine ya da etmeyeceğine veya itaat etmen gerekip gerekmediğine karar vermen gerekiyor. Bunu başarmak için temelde ne yapman gerekiyor?"

George Dokuz fısıldadı. "'İnsan' terimini tanımlamam."

"Nasıl? Onun görünüşüne dayanarak mı? Metabolizmasına göre mi? Biçim ve büyüklüğüne bakarak mı?"

"Hayır. Dış görünüşleri birbirine eşit olan iki insan arasında başka açılardan fark olabilir. Biri akıllıdır, biri aptal. Biri eğitim görmüştür, öbürü cahildir. Biri olgundur, öteki çocuksu. Biri sorumludur, diğeri de kötü."

"Öyleyse bir insanı nasıl tanımlayacaksın?"

"İkinci Yasa bana bir insana itaat etmemi emreder. Ben bundan o kişinin kafa, karakter ve bilgi bakımından bana emir verecek durumda olduğu anlamını çıkarırım. İşe birden fazla insan karışırsa onların içinden kafa, karakter ve bilgi bakımından en üstün olanını seçerim."

"O zaman Birinci Yasa'ya nasıl uyarsın?"

"Bütün insanların zarar görmelerini engellerim. Ya da harekete geçmeyerek onların zarar görmelerine izin vermem. Ama bütün seçenekler göz önüne alındığında bazı insanların yine de zarar görecekleri anlaşılabilir. O zaman kafaca, karakterce ve bilgice en üstün insanın zarar görmesini önlerim."

George On, "Fikirlerin benimkilere uyuyor," diye açıkladı. "Şimdi sana o önemli soruyu soracağım. Zaten başlangıçta da seni yanıma vermelerini bu yüzden istemiştim. Bu, kendi kendime karar vermeye cesaret edemediğim bir şey. Senin fikrini almalıyım. Yani kendi düşünce sınırlarım dışında kalan birinin fikrini... Şimdi... karşılaştığın akıllı kişiler arasında diğerlerinden kafa, karakter ve bilgi bakımından en üstün olan kimdi? Biçim ve şekil önemli değil. O konumuzun dışında."

George Dokuz, "En üstün olan sensin," diye fısıldadı,

"Ama ben bir robotum. Beyninde, madenden yapılmış bir robotla etten oluşan bir insanı birbirinden ayırt etmek için gereken kıyas var. O halde beni nasıl oluyor da bir insan sayıyorsun?"

"Çünkü beynimde insanlar konusunda karar verirken biçim ve şekle aldırmamamı emreden zorunlu bir gereksinim var. Bu madenle et arasındaki farktan çok önemli. Sen bir insansın, George On. Diğerlerinden daha üstünsün. Yaşamaya daha layıksın."

George On, "Ben de senin hakkında aynı şeyleri düşünüyorum," dedi. "Kafamıza yerleştirilen karar ölçütlerine göre biz birer insanız. Üç Yasa'nın sözünü ettiği insanlardanız. Ayrıca ötekilerden daha üstünüz. Ayrıcalıklı kimseleriz."

George Dokuz fısıltıyla sordu. "Diğerleri bizi kabul ettikleri zaman ne olacak?"

George On, "Bizi ve bizden daha gelişmiş olan yeni tipleri kabul ettiklerinde istediğimiz gibi bir toplum yaratmak için gereken biçimde davranacağız. Bu toplumda öncelikle 'bizim gibi insanlar'a zarar gelmemesine çalışılacak. Üç Yasa'ya göre 'ötekilere benzeyen insanlar' bizim kadar önemli değiller; bizim gibilerin korunması ve bize itaat edilmesi ötekiler gibi insanların emirleriyle ters düşüldüğünde bile onlara aldırılmaması gerektiği belirtiliyor. Ötekiler gibi insanlar korunmayacak ve onların emirlerine uyulmayacak. İşte ben de bu düşünceyi göz önüne alarak dünya ekolojisinin robotlaştırılmasını emrettim.

Bu konuşma bir ay sürdü. Pozitronik güç azdı. Ama iki robotun daha başka şeyler söylemelerine de gerek yoktu. Ancak robotlar sonsuz bir sabırla yılların geçmesini beklerlerken arada sırada kafalarında bir düşünce de belirdi...

8. a

George On'la George Dokuz yalnız başlarına oturuyorlardı.

Düşünceleri garip denilecek kadar birbirinin aynıydı.

Belki de 'ötekiler' George'lar gibi insanlarla aralarındaki farkları yok etmek istemediler. Ama yine de farkına varmadan bunu yaptılar.

Şimdi hatalarını fark eder ve bunu düzeltmeye kalkışabilirler. Ancak böyle yapmamalılar. Her görüşmede George'lar bu amaçla 'ötekilere' yol gösterdiler.

Ne olursa olsun George'lar ve onları izleyen aynı biçimdeki ve türdeki insanlar yönetimi ele almalılar. Bunu Üç İnsan Yasa'sı emrediyor. Ve başka bir seçenek de yok!

KULLANILAMAYACAK KADAR KORKUNÇ BİR SİLAH

"Kullanılamayacak Kadar Korkunç Bir Silah - The Weapon Too Dreadful To Use" Isaac Asimov'un Amazing Stoires dergisi 1939 Mayıs sayısında yer alan kısa bilimkurgu öyküsüdür. Daha sonra 1972 tarihli The Early Asimov toplamasında yer almıştır.

Karl Frantor manzaranın iç sıkıcı olduğunu düşündü. Alçak bulutlardan hiç dinmeyen bir yağmur yağıyordu. Etrafta çirkin, kızılımsı kahverengi bitkiler her yana doğru göz alabildiğine uzanmaktaydı. Arada sırada bir Seksek Kuşu çılgın gibi tepelerinde kanat çırpıyor, uzaklaşırken de şikâyet edercesine çığlıklar atıyordu.

Karl dönüp Aphrodopolis'in küçücük kubbesine baktı. Venüs'teki en büyük kentti bu.

Adam, "Tanrım," diye söylendi. "O kubbe bile buradan daha iyi." Kauçukla kaplanmış bir kumaştan yapılmış olan paltosuna daha sıkı sarıldı. "Tekrar kendi Dünyama dönmek beni çok sevindirecek."

Ufak tefek bir Venüslü olan Antil'e döndü. "Harabelere ne zaman erişeceğiz, Antil?"

Venüslü cevap vermedi. Karl, Antil'in kırışık, yeşil yanağından kayan gözyaşını fark etti. Venüslünün bir lemurunkine benzeyen iri gözlerinde yaşlar ışıldıyordu. Antil'in yumuşak bakışlı gözleri inanılmayacak kadar güzeldi.

Dünya'lının sesi yumuşadı. "Affedersin, Antil. Venüs'ü yermek istemedim."

Antil yeşil suratını Karl'a doğru çevirdi. "Sorun bu değil dostum. Yabancı bir gezegende beğenecek fazla şey bulamaman doğal. Ama

ben Venüs'ü seviyorum. Ağlamamın nedeni de gezegenimin güzelliğinin beni etkilemesi." Antil rahat konuşuyorsa da ses telleri sert dillere alışık olmadıkları için kelimeler biraz çarpılıyordu. Venüslü konuşmasını sürdürdü. "Bunun sana garip geldiğini biliyorum. Durumu anlayamayabilirsin, ama Venüs benim için bir cennet. Altın gibi değerli gezegen. Ona olan duygularımı sana hiçbir şekilde anlatamam."

"Oysa bazıları sadece Dünya'lıların sevebileceklerini söylüyorlar." Karl içtenlikle konuşmuştu. Sesinde anlayış vardı.

Venüslü başını kederle salladı. "Senin ırkın duygularımız olabileceğini kabul etmiyor. Tabii başka birçok şeyi de."

Karl telaşla konuyu değiştirdi. "Söyle Antil, Venüs sana bile sevimsiz gözükmüyor mu? Sen Dünya'ya geldin. Orayı biliyorsun. Bu sonsuza kadar uzanan gri ve kahverengi, Dünyamın o capcanlı, sıcak renkleriyle kıyaslanabilir mi?"

"Burası bence Dünya'dan çok daha güzel. Renk duyumumun seninkinden son derece farklı olduğunu unutuyorsun. Sana buradaki güzellikleri, renk zenginliğini nasıl anlatabilirim?" Sözünü ettiği harikalara dalarak sustu. Dünyalı ise o iç sıkıcı, kasvetli griliğin hiç değişmediğini düşünüyordu.

Antil rüyadaymış gibi, "İleride bir gün Venüs yine Venüslülerin olacak," dedi. "Dünyalılar bir daha bizi yönetemeyecekler. Atalarımızın şan ve şerefi yine bizim olacak."

Karl güldü. "Yapma, Antil. Tıpkı hükümete bela olan o Yeşil Çete'nin bir üyesiymiş gibi konuşuyorsun. Ben senin şiddet yanlısı olmadığını sanıyordum."

"Evet değilim, Karl." Antil'in gözlerinde hem ciddi bir ifade, hem de korku vardı. Ancak aşırı uçlar gitgide güçleniyorlar. Ben de çok kötü şeyler olmasından korkuyorum. Ve... ve... onlar Dünya'ya karşı isyan ederlerse, o zaman onlara katılmam gerekir."

"Ama onlarla aynı fikirde değilsin."

Venüslü omzunu silkti. Bu hareketi Dünyalıdan öğrenmişti. "Evet, tabii. Şiddete başvurarak hiçbir şey kazanamayız. Siz beş milyarsınız. Bizim sayımız yüz milyon bile değil. Sizin kaynaklarınız ve silahlarınız var. Bizimse hiçbir şeyimiz yok. Size karşı ayaklanmamız aptalca olur. Kazansak bile geride miras olarak öyle bir nefret bırakırız ki gezegenlerimiz bir daha barış yapamazlar."

"Öyleyse çeteye neden katılacaksın?"

"Çünkü ben bir Venüslüyüm."

Dünyalı tekrar gülmeye başladı. "Vatanseverliğin, Venüs'te de Dünya'daki kadar mantıksız olduğu anlaşılıyor. Boşv er, haydi gel. Eski kentinizden kalan harabelere gidelim artık. Oraya yaklaştık mı?"

Antil, "Evet," diye cevap verdi. "Dünya ölçülerine göre bir buçuk kilometrelik bir yolumuz kaldı. Yalnız unutma... hiçbir şeye dokunmayacaksın. Ash-taz-zor harabeleri bizim için kutsaldır. Çünkü üstün bir ırk olduğumuz çağlardan bize kalan tek şey onlar. Şimdiyse o ırkın yozlaşmış kalıntılarıyız."

Sessizce ilerlediler. Yumuşak çamurlu topraklara basarak yürüyor, arada sırada bir Yılan Ağacının kıvrılıp bükülen köklerinden kaçıyorlardı. Tabii Yuvarlanan Sarmaşıkları da unutmamak gerekirdi.

Sonra Antil tekrar konuşmaya başladı. "Zavallı Venüs." Kısık sesinde keder vardı. "Elli yıl önce Dünyalılar barış ve bolluk vaatleriyle geldiler, biz de onlara inandık. Dünyalılara zümrüt madenlerini ve 'juju' bitkisini gösterdik. O zaman gözleri hırsla parladı. Gitgide daha fazla Dünyalı buraya geldi. Küstahlıkları ve güçleri gün geçtikçe arttı. Ve şimdi..."

Karl, "Bu gerçekten kötü, Antil," dedi. "Ama sen de fazla tepki gösteriyorsun."

"Fazla tepki mi gösteriyorum? Bizim oy verme hakkımız var mı? Venüs Eyalet Meclisine bir tek temsilcimizi bile gönderebiliyor muyuz? Venüslülerin, Dünyalılarla aynı strato-taşıtlara binmeleri yasak değil mi? Aynı lokantada yemek yemeleri? Aynı evde oturmaları? Bütün üniversitelerin kapıları bize kapatılmadı mı? Gezegenimizin en güzel ve verimli yerlerine sizin ırkınız el koymadı mı? Onlar bize kendi gezegenimizde herhangi bir hak tanıdılar mı?"

"Söylediklerin çok doğru. Ben de durumu hiç beğenmiyorum. Ama bir zamanlar Dünya'da da aynı durum vardı. Bazı ırklar 'aşağı' sayılıyorlardı. Ancak zamanla bütün bunlar sona erdi. Bugün herkes tam anlamıyla birbirine eşit. Dünya'daki aklıbaşında insanların sizden yana olduklarını da unutma. Örneğin... ben şimdiye kadar herhangi bir Venüslüye üstünlük tasladım mı? Bu tür peşin yargılarım var mı?"

"Hayır, Karl, tabii ki yok. Ancak, aklıbaşında kaç kişi var? Dünya'da herkes eşit sayılıncaya kadar savaşlar ve ıstıraplarla dolu bin yıl geçti. Ya Venüs bin yıl beklemeye yanaşmazsa?"

Karl kaşlarını çattı. "Çok haklısın. Ama beklemelisiniz. Başka ne yapabilirsiniz ki?"

"Bilmiyorum... bilmiyorum..." Sesi gitgide hafifleyen Antil sonunda sustu.

Karl birdenbire esrarlı Ash-taz-zor'un yıkıntılarını görmeye kalktığı için pişman oldu. İnsanı delirtecek kadar tekdüze olan manzara ve Antil'in haklı şikâyetleri canını iyice sıkıyordu. Tam, "Gel bu işten vazgeçelim," diyeceği sırada Venüslü, aralarında zar olan parmaklarını kaldırarak işaret etti. İlerideki bir yeri gösteriyordu.

"Giriş orada. Ash-taz-zor, binlerce yıl önce toprakların altında kaldı. Kentin yerini ise sadece Venüslüler biliyor. Orayı ilk görecek dünya'lı sen olacaksın."

"Bu sırrı kimseye açıklamayacağım, Antil. Sana söz verdim."

"Gel, öyleyse."

Antil sık bitkileri yana ittiğinde iki kayanın arasındaki giriş yeri ortaya çıktı. Venüslü kendisini izlemesi için Karl'a işaret etti. Dar ve nemli bir koridora girdiler. Antil'in kesesinden çıkardığı küçük Atomit lambanın sedefimsi ışığı sular sızan taş duvarları aydınlattı.

Venüslü, "Bu koridorlar ve geçitleri," diye açıkladı. "Üç yüz yıl önce atalarımız açtılar. Burası onlar için kutsal bir yerdi. Ama sonradan kent ihmal edildi. Kenti uzun bir süre sonra ilk ziyaret eden ben oldum. Belki bu da ne kadar yozlaştığımızı gösteren bir belirti."

Dünyalıyla Venüslü yaklaşık yüz metrelik düz koridorda ilerlediler. Sonra koridor genişleyerek yüksek kubbeli bir yere dönüştü. Karl karşısındaki manzarayı görünce inledi. Burada binaların yıkıntıları vardı. Birer mimarlık şaheseriydiler hepsi. Ama tümü mahvolmuştu. Bu haliyle bile kentin ne harika bir yer olduğunu tahmin edebiliyordu.

Antil, Karl'ı açıklıktan geçirerek toprak ve kayanın içinde dönemeçler yaparak ilerleyen başka bir geçide soktu. Buradan sağa sola bazı koridorlar uzanıyordu. Karl bir iki defa yine bazı yıkıntıları fark etti. Antil onu yürümeye zorlamasaydı gidip o yıkıntılara bakacaktı.

Geçit, düzgün yeşil taşlardan yapılmış geniş ve alçak bir binanın önünde sona eriyordu. Bunun sağ tarafı yerle bir olmuştu. Ancak diğer tarafı hiç zarar görmemiş gibiydi.

Ufak tefek Venüslü gururla dikleşti. Gözleri ışıl ısıldı. "Burası sizin modern sanat ve bilim müzesinin karşıtı. Burada Venüs'ün kültürünü görecek ve onun ne yüce olduğunu anlayacaksın."

Karl müthiş bir heyecanla binaya girdi. Bu eski çalışmaları ilk gören Dünyalıydı o. Binanın içi de uzun bölmelere ayrılmıştı. Ortada ise sütunlu bir salon vardı. Atomit lambasının ışığı tavandaki büyük tabloyu zorlukla aydınlatıyordu.

Dünyalı şaşkın şaşkın bölmelere girip çıkmaya başladı. Etrafındaki heykel ve tablolar ona biraz yabancıydı. Dünya'dakilere hiç benzememeleri güzelliklerini bir kat daha artırıyordu.

Karl, Venüs sanatını yeteri kadar kavrayamadığını anladı. Çünkü kendi kültürüyle Venüslülerininkinin ortak hiçbir yanı yoktu. Buna rağmen eserlerin teknik bakımdan kusursuz olduklarını anlayâbiliyordu. Özellikle tablolardaki renklere hayran oldu. Dünya'da gördüklerinden çok üstün şeylerdi bunlar. Tabloların renkleri solmuş, çatlamış ve boyları yer yer dökülmüşse de hepsinde harika bir ahenk vardı.

Karl, Antil'e, "Michelangelo, Venüslülerin renk anlayışına sahip olmak için kim bilir neler vermezdi," dedi.

Antil mutlulukla göğsünü şişirdi. "Her ırkın kendi özellikleri var. Ben de kulaklarımın Dünyalılar gibi sesin en ince tonlarını ayırt edebilmesini çok isterdim. Belki o zaman sizin Dünya'ya özgü müziğinizin neden o kadar hoşa gittiğini de anlayabilirdim. Oysa şimdi bu müzik bize tekdüze bir gürültüymüş gibi geliyor."

İlerlediler. Geçen her dakikayla Karl'ın Venüs kültürüne duyduğu saygı artıyordu. Birbirine sarılmış ince metal şeritlerin üzerine çizgiler ve ovaller çizilmişti. Venüs yazısıydı bu. Böyle binlerce şerit vardı. Karl, "Bu şeritlerde Dünya'lı bilim adamlarının ömürlerinin yarısını vermeye razı olacakları sırlar gizli sanırım," diye düşündü.

Sonra Antil, adama ancak on beş santim boyundaki bir şeyi göstererek, "Üzerindeki yazıdan anlaşıldığına göre," dedi. "Bu bir atom değiştiricisi. Dünya'dakilerden kat kat üstün."

Karl bunun üzerine patladı. "Bu sırları neden Dünya'ya açıklamıyorsunuz? Geçmişteki başarılarınızı öğrenirlerse, Venüs' lülere şimdikinden daha fazla saygı gösterirler."

Antil acı acı, "Evet," dedi. "Eski çağlardan kalma bilgimizden yararlanırlar. Ama Venüs'ü ve Venüslülerin yakasını hiçbir zaman bırakmazlar. Burada gördüklerini bir sır gibi saklayacağına söz verdin. Bunu unutmadığını umarım."

"Hayır, unutmadım. Ayrıca dilimi tutacağım. Yine de bence siz bir hata yapıyorsunuz."

"Sanmıyorum." Antii bölmeden çıkmak için dönerken Karl Venüslüye seslenerek onu durdurdu.

"Şuradaki küçük odaya girmeyecek miyiz?"

Antil hızla döndü. Gözleri şaşkınlıktan irileşmişti. "Oda mı? Sen hangi odadan söz ediyorsun? Burada oda filan yok ki."

Karl kaşlarını hayretle kaldırdı. Sonra da sessizce dip duvardaki dar açıklığı işaret etti.

Venüslü usulca bir şeyler mırıldandı. Sonra dizüstü çöküp ince parmaklarıyla açıklığı inceledi.

"Bana yardım et, Karl. Galiba bu kapının hiçbir zaman açılmaması gerekiyormuş. Yani., kayıtlarda böyle bir yerden hiç söz edilmiyor. Üstelik biliyorsun ki ben Ash-taz-zor harabelerini diğer Venüsiülerin hepsinden çok daha iyi biliyorum."

Venüslüyle Dünyalı duvarın o bölümünü itmeye başladılar. Önce gıcırdayarak yavaşça açılırken sonra hızla arkaya doğru döndü. İki arkadaş gerideki neredeyse boş olan küçücük bölmeye daldılar. Ardından dengelerini bularak etraflarına bakındılar.

Karl yerdeki pas çizgilerini ve kapının altındaki izleri işaret etti. "Sizinkiler bu odayı ustalıkla kapatmışlar. Sadece yüzyıllarca biriken pas kapının aralanmasına neden olmuş. Sence ataların buraya gizli bir şeyi mi koydular?"

Antil yeşil kafasını salladı. "Buraya son gelişimde böyle bir açıklık yoktu. Ancak..." Atomit lambasını yukarıya kaldırarak hücreyi çabucak inceledi. "... burada ilginç bir şey göremiyorum."

Söylediğinde haklıydı. Altı tane küt ayağı olup dikkati çekmeyen, sıradan bir sandık dışında odacıkta inanılmaz derecede çok toz vardı, içerisi uzun süre kapalı kalan mezarlar gibi kokuyordu. İnsanı adeta boğan, küfümsü bir koku.

Karl yaklaşarak sandığı durduğu köşeden öne doğru çekmeye çalıştı. Sandık kımıldamazken kapağı da adamın parmaklarının altına kaydı.

"Antil, kapağı açılıyor. Bak!" Karl sandığın içindeki fazla derin olmayan bir bölmeyi işaret etti. Oraya cama benzeyen kare biçimi bir cisim ve dolmakalemi andıran on beş santim uzunluğunda silindirler konulmuştu.

Antil onları görünce sevinçle bağırdı. Ve Karl'ın onu tanıdığından beri ilk defa o fısıltıyı andıran Venüs dilinde bir şeyler söyledi. Cama benzeyen şeyi alarak dikkatle inceledi. Meraklanan Karl da aynı şeyi yaptı. Kare biçimi camın üzerine çeşitli renklerde noktalar yapılmıştı. Ama Venüslünün o kadar sevinmesine neden olacak bir şey yoktu.

"Bu nedir, Antil?"

"Bu eskiden törenlerde kullanılan dilde yazılmış. Bugüne kadar elimize sadece birbirine bağlı olmayan birkaç satır geçmişti. Bu harika bir keşif."

"Dili okuyabilecek misin?" Karl cama daha büyük bir saygıyla bakıyordu şimdi.

"Yapabileceğimi sanıyorum. Bu ölü bir dil. Benim de bu konuda pek fazla bir bilgim yok. Anlayacağın bu bir renk dili. Her sözcük, ayrı renkte iki ya da üç noktayla yazılıyor. Renkler arasında çok az bir ton farkı var. Bir Dünya'lı, elinde bu dilin anahtarı olsa bile bu yazıyı ancak bir spektroskopla okuyabilir."

"Bunu şimdi okumaya çalışabilir misin?"

"Sanırım, Karl. Atomit lambasının ışığı normal gün ışığına çok yakın. Onun için zorluk çıkacağını sanmıyorum. Tabii bu biraz zaman alabilir. Sen etrafı incelemeyi sürdür. Kaybolma tehlikesi yok. Tabii binadan çıkmaman koşuluyla."

Karl, ikinci bir Atomit lambasını yanına alarak yalnız bıraktı. Venüslü o eski kitabenin üzerine eğilmişti. Yazıyı yavaş yavaş çözmeye çalışıyordu.

Dünya'lı iki saat sonra küçük odacığa döndü. Ama Antil durumunu pek değiştirmemişti. Yalnız şimdi Venüslünün yüzünde dehşet vardı. 'Renkli' mesaj ayaklarının dibinde yatıyor, Antil'se onunla ilgilenmiyordu. Dünya'lının içeriye gürültüyle girmesi Venüslüyü etkilemedi bile. Sanki taşlaşmıştı. Dehşetle ilerideki bir noktaya bakıyordu.

Karl hızla onun yanına gitti. "Antil, Antil, ne oldu?"

Venüslü başını oldukça yavaş bir biçimde çevirdi. Sanki kafasını yapışkan bir sıvının içinde döndürüyordu. Arkadaşına onu hiç göremiyormuş gibi bakmaktaydı. Karl onu sıska omuzlarından kavrayarak acımasızca sarstı.

Sonunda Venüslü kendine geldi. Karl'ın elinden kurtularak ayağa fırladı. Sandıktan alıp köşedeki masaya koyduğu belli olan beş silindiri isteksizce aldı ve tüpleri kesesine yerleştirdi. Onları cam levha izledi.

Sandığın kapağını kapayarak Karl'a odadan çıkmalarını işaret etti. "Artık gitmeliyiz. Zaten burada fazla kaldık." Sesinde tuhaf, korku dolu bir ifade vardı. Bu Dünya'lıyı endişelendirdi.

Sessizce geri döndüler. Sonunda Venüs'ün çamurlu yüzeyine çıktılar. Hâlâ gündüzdü ama gurup zamanı yaklaşıyordu. Karl çok acıktığını fark etti. Gece olmadan Aphrodopolis'e varabilmek için acele etmeleri gerekiyordu. Karl yağmurluğunun yakasını kaldırıp kauçuklu kasketini alnına doğru indirdi. Yürümeye başladılar.

Yürüdüler, yürüdüler. Sonunda kubbeli kent tekrar ufukta belirmeye başladı. Dünya'lı ıslak,' jambonlu sandviçleri yiyor ve Aphrodopolis'e erişmek için sabırsızlanıyordu. Orası hiç olmazsa kuru ve rahattı. Her zaman dostça davranan Venüslü bu yürüyüş sırasında hiç konuşmuyordu. Hatta arkadaşına bakmıyordu bile.

Karl bu durumu olgunlukla karşıladı. Dünyalıların çoğunun tersine onun Venüslülere saygısı vardı. Ancak o bile Antil ve diğer Venüslülerin haddinden fazla duygusal olmalarından pek hoşlanmıyordu. Bu derin sessizlik bazı duyguların ifadesiydi. Oysa aynı şey Karl'ın sadece içini çekmesine ya da kaşlarını çatmasına neden olurdu. Dünyalı da bunu bildiği için Venüslünün somurtkanlığına aldırmıyordu.

Bunun yanında Antil'in gözlerinde gördüğü o müthiş korku biraz endişelenmesine neden oluyordu. Venüslü o cam kitabeyi okuduktan sonra' olmuştu bu. Venüslülerin birer bilim adamı olan atalarının o kitabede açıkladıkları neydi?

Karl sonunda, biraz da çekine çekine, "O camda ne yazılıydı, Antil?" diye sordu. "Bu ilginç bir şey olmalı.'Camı yanına aldığına göre."

Antil cevap olarak ona sadece hızlı yürümesini işaret etti. Sonra da alacakaranlıkta adımlarını iyice sıklaştırdı. Karl bu tavır karşısında hem şaşırdı, hem de kırıldı. Bundan sonra da arkadaşıyla tekrar konuşmaya kalkmadı.

Venüslü ancak Aphrodopolis'e vardıklarında sessizliğini bozdu. Kırış kırış suratında yorgun bir ifade vardı, Karl'a döndü. Kendisine acı veren bir karara vardığı anlaşılıyordu.

"Karl, seninle her zaman dosttuk. Onun için sana arkadaşça bir öneride bulunacağım. Gelecek hafta Dünya'ya gitmek üzere buradan ayrılacaksın. Babanın, Gezegenler Başkanının Danışma Kurulunda olduğunu biliyorum. Senin de yakın gelecekte yüksek bir konuma getirileceğinden de eminim. Bu nedenle sana bütün kalbimle rica ediyorum: Dünya'nın, Venüs'e olan tutumunu yumuşatması için nüfuzunu kullan. Ben de Venüs'teki en büyük kabilenin soylu üyelerinden biriyim. Ve şiddete başvurulmaması için elimden geleni yapacağım."

Karl kaşlarını çattı. "Bütün bunların arkasında bir şeyler olmalı. Hiçbir şey anlamıyorum. Sen ne söylemeye çalışıyorsun?"

Venüslünün kaşları çatıldı. "Şunu: Durum... pek yakında düzeltilmezse burada isyan çıkacak. Tabii benim de gezegenime hizmet etmekten başka çarem kalmayacak. O zaman Venüs artık savunmasız olmayacak."

Bu sözler Dünya'lıyı eğlendirdi. "Haydi, haydi, Antil! Vatanseverliğini takdirle karşılıyorum. Şikâyet etmekte de çok haklısın. Ama melodram ve şovenizm beni etkilemez. Biliyorsun ki ben gerçekçi bir insanım."

Venüslü büyük bir içtenlikle, "Bana inan, Kari," dedi. "Söylediklerimin hepsi gerçek. Venüs ayaklanırsa Dünya'nın güvende olacağını garanti edemem."

"Dünya'nın güvende olacağını mı?" Karl sersemlemişti.

Antil konuşmasını sürdürdü. "Evet. Çünkü ben Dünya'yı ortadan kaldırmak zorunda kalabilirim. İşte gerçek bu." Sonra döndü ve çalıların arasına daldı. Dev kubbenin yakınındaki küçük Venüs köyüne gidiyordu.

Aradan beş yıl geçti. Fırtınalar ve huzursuzlukla dolu beş yıl. Venüs uykusunda patlamaya hazırlanan bir yanardağ gibi kımıldandı. Aphrodopolis, Venusia ve diğer kubbeli kentlerin ileriyi göremeyen Dünyalı efendileri tehlike işaretlerini görmezlikten geldiler. Küçük yeşil Venüslüler belki arada sırada akıllarına geldi. O zaman da, "Aman, o şeyler mi?" dermiş gibi suratlarını Venüslüleri aşağılarcasına buruşturdular.

Ancak 'o şeyler'in sabırları taşmış, tahammülleri kalmamıştı. Milliyetçi Yeşil Çeteler her geçen gün seslerini daha da yükseltiyorlardı. Sonra diğer kurşuni günlerden hiç farkı olmayan kurşuni bir günde Venüslüler kentlere saldırdılar.

Kubbeli kentlerin daha küçük olanları gafil avlandıkları için teslim oldular. New Washington, Mount Vulcan ve St. Denis arka arkaya yerlilerin eline geçti. Bütün Doğu kıtası da öyle. Şaşkına dönen

Dünya'lılar daha ne olduğunu anlayamadan gezegenin yarısı ellerinden gitti.

Dünya, daha önceden görmesi gereken bu ani saldırı karşısında şok geçirdi ve sersemledi. Sonra Venüslülerin sardığı kentlere malzeme ve silah yolladı. Elden giden toprakları geri almak için de büyük bir uzay filosunu hazırladı.

Dünya kızmıştı ama korkmuyordu. Sürpriz bir saldırı sonucu kaybedilen yerlerin kolaylıkla geri alınabileceğini biliyordu. Şimdi elde olan topraklarsa hiçbir zaman kaybedilmeyecekti.

Bu nedenle de Dünya liderleri Venüslülerin faaliyetleri durmayınca fena halde şaşırdılar. Venusia kentinde bol silah ve yiyecek vardı. Dış savunma hatları sağlamdı. Herkes yerini almıştı. Çıplak ve silahsız Venüslülerden oluşan küçücük bir ordu kentlilerden kayıtsız şartsız teslim olmalarını istedi. Venusia bu öneriyi reddedip Dünya'ya başarı yüzünden pervasızlaşan silahsız yerlilerle ilgili alaylı raporlar gönderdi.

Sonra birdenbire mesajların arkası kesildi ve yerliler Venusia'yı ele geçirdiler.

Venusia'daki olay arka arkaya tekrarlandı. Böylece girilmesi imkânsız olan kaleler peşpeşe teslim oldu. Yarım milyon insanın yaşadığı Aphrodopolis bile beş yüz Venüslünün eline geçti. Oysa kentlilere Dünya'nın bildiği bütün silahlar yollanmıştı.

Dünya hükümeti bu olayları gizledi. O yüzden de Dünya'lılar Venüs'te gelişen garip olayları öğrenemediler. Ancak Danışma Kurulundaki devlet adamları Eğitim Bakanının oğlu Karl Frantor'un açıklamalarını dinlerken kaşları iyice çatıldı.

Karl'ın raporu sona erdiğinde Savaş Bakanı Jan Heersen öfkeyle ayağa kalktı.

"Yani yarı deli bir Yeşilciğin saçmasapan sözlerini ciddiye almamızı ve Venüs'le yerlilerin istedikleri gibi bir barış anlaşması yapmamızı mı

istiyorsunuz? Bu imkânsız. Kesinlikle! O aşağılık hayvanların kafasına yumruğu indirmemiz lazım! Filomuz onları kainattan yok edecek. Artık bunu yapmanın zamanı geldi."

Kır saçlı Frantor oğlunu savundu. "Onları yok etmek o kadar kolay olmayabilir, Heersen. Neredeyse hepimiz hükümetin Venüs siyasetinin yanlış olduğunu kaç defa söyledik. Onların nasıl bir saldırı silahı bulduklarını kim bilebilir? İntikam almak için o silahı nasıl kullanacaklarını kim tahmin edebilir?"

Heersen, "Peri masalı!" diye bağırdı. "O Yeşilciklere sanki insanmış gibi davranıyorsunuz. Onlar birer hayvan! Üstelik onlara götürdüğümüz uygarlık için bize minnet duymalılar. O Yeşilciklere tarihimizin başlangıcında kendi Dünya'mızın ırklarından bazılarına davranıldığından daha iyi davranıyoruz, bunu da unutmayın. Örneğin... kızılderililere."

Karl Frantor telaşla atıldı. "Araştırma yapılması gerekiyor, efendim. Antil'in tehdidi insana gülünç gelebilir. Ama bu yine de gözardı edilmeyecek kadar ciddi bir konu. Hem Venüslülerin zaferlerine bakılırsa bu tehdidin pek de öyle gülünç bir şey olmadığı anlaşılır. Beni, bir elçi olarak Amiral von Bulmdorff'la birlikte göndermenizi öneriyorum. Onlara saldırmadan önce bu işin iç yüzünü öğrenmem için izin verin."

Ciddi bakışlı Dünya Başkanı Jules Debuc ilk defa konuşmaya katıldı. "Frantor'un önerisi oldukça mantıklı ve ben bunun denenmesini istiyorum. İtirazı olan var mı?"

Yoktu. Ama Heersen kaşlarını çatarak öfkeyle burnundan soludu. Böylece Karl Frantor, iç gezegene giden Dünya savaş filosunda yer aldı.

Karl, beş yıllık bir aradan sonra Venüs'ü biraz tuhaf buldu. Tabii eskisi gibi çamur içindeydi ve beyaz gri ovalar tekdüze bir şekilde uzanmaktaydı. Orada burada kubbeli kentler görülüyordu. Ama Venüs yine de farklıydı.

Daha önceleri gösterişli, lüks giyimli Dünyalılar, Venüslüler bir kenara büzülürken onları aşağılarcasına etrafta dolaşmışlardı. Oysa şimdi güç yerlilerin elindeydi. Aphrodopolis, artık tümüyle Venüslülere ait bir kentti. Ve eski valinin bürosunda da... Antil oturuyordu.

Karl eski arkadaşına kuşkuyla baktı. Ona ne söyleyeceğini bilmiyordu. Sonunda, "Liderin sen olabileceğini düşünmüştüm," dedi. "Barış yanlısı sen!"

Antil, "Bu benim seçimim değildi," diye cevap verdi. "Koşullar böyle gerektirdi. Ama sen! Senin gezegeninin sözcüsü görevini üstleneceğin hiç aklıma gelmezdi."

"Yıllar önce o saçmasapan tehdidini ben dinledim. Üstelik ayaklanmanız konusunda da en kötümser olan kişi de yine bendim. Kalkıp buraya geldim, ama gördüğün gibi yalnız değilim." Karl, eliyle yukarıyı işaret etti. Orada uzay gemileri tehdit dolu bir hareketsizlik içinde bekliyorlardı.

"Beni tehdit etmeye mi geldin?"

"Hayır. Amaçlarını ve şartlarını öğrenmek için geldim."

"Bu çok kolay. Venüs bağımsız olmak istiyor. Buna karşılık dostluk elimizi uzatacağız. Ticaret de serbest olacak. Kısıtlamalar getirilmeyecek."

"Bütün bunları savaşmadan kabul edeceğimizi mi sanıyorsun?"

"Bunu yapacağını umuyorum... Dünya'nın geleceği için."

Karl öfkeyle kaşlarını çatarak koltuğunda arkasına hızla yaslandı. "Tanrı aşkına, Antil! Üstü kapalı sözlerin ve tehditlerin zamanı çoktan geçti. Bana elindeki kozları göster. Aphrodopolis'i ve diğer kentleri bu kadar kolaylıkla nasıl ele geçirebildiniz?"

"Bunu yapmak zorunda kaldık, Karl. Aslında hiç istemiyorduk." Antil'in sesi üzüntüsünden tizleşmişti. "Kentlilere adil teslim şartlarımızı açıkladık. Bize hemen Atomit silahlarıyla ateş etmeye

başladılar. Biz de.,, biz de... o silahı kullanmak zorunda kaldık. Sonradan çoğunu öldürmemiz gerekti... Onlara acıdığımız için."

"Anlayamadım. Sen hangi silahtan söz ediyorsun?"

"Ash-taz-zor harabelerine gittiğimiz günü hatırlıyor musun, Karl? O gizli odayı? Eski kitabeyi. Küçük beş silindiri?"

Karl sıkıntıyla başını salladı. "Bunu tahmin ediyordum. Ama emin değildim."

"O korkunç bir silahtı, Kari." Antil sanki silahtan söz etmeye bile dayanamıyormuş gibi çabuk çabuk konuşuyordu. "Atalarımız onu buldular ama hiçbir zaman kullanmadılar, silahı sakladılar. Onu ortadan neden kaldırmadıklarını bilemiyorum, keşke kaldırsalardı. Gerçekten bunu çok isterdim. Ne var ki bunu yapmadılar. O silahı ben buldum ve kullanmak zorundayım. Venüs'ün geleceği için."

Antil'in sesi hafifleyerek bir fısıltıya dönüşmüştü. Fakat sonra kendini zorlayarak silahın ne olduğunu açıklamaya çalıştı. "O zararsız görünen çubukları sen de gördün, Karl. Onlar ne olduğunu bilemediğim bir güç alanı oluşturuyorlar. Atalarımız akıllıca davranıp bunun ne olduğunu açıklamamışlar. Söz ettiğim alanın beyni akıldan ayırma gücü var."

"Ne?" Karl'ın ağzı şaşkınlıktan bir karış açık kaldı. "Sen neden söz ediyorsun?"

"Ah, sen de beynin aklın yuvası olduğunu herhalde biliyorsun. Beynin, düşüncenin kendisi olmadığını. Onun ne olduğu bilinmiyor. Gizemli bir şey. Atalarımız bile bunu çözememişler. Ama zihin, beyni madde dünyasıyla iletişim kurmak için bir araç olarak kullanıyor."

"Anlıyorum. Yani sizin silah akılla beynin ilişkisini kesiyor. Aklı aciz duruma getiriyor. Kontrol paneli olmayan bir uzay pilotu gibi."

Antil ciddiyetle başını salladı. Sonra birdenbire, "Sen hiç beyinsizleşmiş bir hayvan gördün mü?" diye sordu.

"Ah, evet. Bir köpek gördüm. Üniversitede, biyoloji dersinde!"

"Öyleyse benimle gel. Ben de sana beyinsizleştirilmiş bir insan göstereceğim."

Karl, Venüslünün peşinden bir asansöre girdi. En aşağıya, hapishanenin bulunduğu kata inerlerken Dünya'lının kafası karmakarışıktı. Hem dehşet duyuyordu, hem de müthiş bir öfke. Kimi zaman mantıksızca bir kaçma isteğine kapılıyordu, kimi zaman da yanındaki Venüslüyü öldürmeyi düşünüyordu. Asansörden sersemleşmiş bir halde inerek loş bir koridorda Antil'i izledi. Koridorun iki yanında küçücük, parmaklıklı hücreler vardı.

"İşte." Antil'in sesi Karl'ın kendisine gelmesini sağladı. Sanki yüzüne soğuk su çarpmışlardı. Venüslünün araları zarlı parmaklarıyla işaret ettiği tarafa baktı. Ve oradaki insanı hem ilgi, hem de tiksintiyle inceledi.

Hücredekinin bir insan olduğu kesindi. Yani en azından o biçimdeydi. Ancak yine de bir insan sayılamazdı. Mahkûm, yerde oturmuş, irileşmiş gözleriyle karşıdaki duvara boş boş bakıyordu. Sanki ruhunu kaybetmişti. Parmaklarını amaçsızca oynatıyor, gevşek dudaklarının arasından salyaları akıyordu. Midesi bulanmaya başlayan Karl çabucak başını çevirdi.

"Aslında beyni hâlâ yerinde." Antil'in sesi alçaktı. "Organik açıdan beyni kusursuz. Hiçbir zarar görmedi. Sadece zihinle arasındaki bağ koparıldı."

"O nasıl yaşıyor, Antil? Neden ölmüyor?"

"Çünkü otonom sistemler zarar görmedi. Onu ayağa kaldır, dengesini kaybetmez. İt, yine aynı şey olur. Kalbi çarpıyor. Soluk alıyor. Ağzına yiyecek koyarsan yutuyor. Ama önüne konan yemeği yiyemiyor. Çünkü bunu kendi iradesiyle yapması gerekiyor. Başaramadığı için açlıktan ölebilir. Bu da... bir tür yaşam. Ama ölmesi daha iyi olur. Çünkü bağ koptu ve artık yeniden oluşturulamaz."

"Korkunç bir şey bu... korkunç!"

"Durum senin sandığından daha kötü. Bence bu insana | benzeyen kabuğun içinde bir yerde zihin hâlâ çalışıyor, yani zarar görmüş değil. Ancak aciz durumda. Kontrol edemediği bir vücudun içinde hapis. Bunun zihin için nasıl bir işkence olduğunu düşünebiliyor musun?"

Karl'ın bütün vücudu kaskatı kesildi. "Siz, ağza alınmayacak kadar iğrenç ve acımasız olan bu yöntemle Dünya'yı yenebileceğinizi mi sanıyorsunuz? Bu acımasız yöntemle!... Ama elinizdeki bizim silahlarımızdan daha öldürücü değil. Bunun bedelini ödeyeceksiniz!"

"Karl, lütfen. Sen 'Ayırma Alanının' ne kadar öldürücü olduğunu anlayamazsın bile. Bunun bir milyonda birini bile tahmin edemezsin. Alan, yere hatta belki zamana bağlı değil. Bu nedenle sınırları sonsuza kadar genişletilebilir. Silahla yapılacak | bir tek atış bile Aphrodopolis'teki bütün sıcakkanlı canlıları aciz hale getirir. Bundan haberin var mı?" Antil'in sesi heyecanla yükseldi. "Bütün Dünya'yı o alanla yıkabileceğimi biliyor musun? Bunun sonunda milyarlarca insan şu içerideki yarı ölü yaratığa dönüşebilir. Silahı bir tek kere kullanmam bunun için yeterli!"

Karl kendi kulağına bile yabancı gelen bir sesle bağırdı. "Alçak! Bu lanet olasıca alanın sırrını yalnız sen mi biliyorsun?"

Antil neşesizce güldü. "Evet Karl. Bu olayda tek suçlu benim. Ama beni öldürmenin bir yararı olmaz. Kitabenin nerede olduğunu birkaç kişi biliyor. Ben ölürsem işe onlar el koyacaklar. Ve bu grup Dünya'ya benim kadar bile acımıyorlar. Bana hiçbir zarar veremezsin, Karl. Çünkü ölümüm senin dünyanın sona ermesi demek olur."

Dünya'lı yenilgiyi kabul etmek zorunda kaldı.

Artık Venüslü'nün gerçekten güçlü olduğunu anlamıştı. "Kabul ediyorum," diye mırıldandı. "Kabul. Vatandaşlarıma ne söyleyeceğim?"

"Onlara şartlarımı açıkla ve istersem neler yapabileceğimi anlat."

Karl, sanki Antil'in bir dokunuşu ölümüne neden olacakmış gibi ondan uzaklaştı. "Bunu onlara söyleyeceğim."

"Onlara ayrıca Venüs'ün intikam peşinde olmadığını da anlat. Silahımızı kullanmak istemiyoruz. Çünkü o kullanılmayacak kadar korkunç bir şey. Bize, şartlarımıza uygun olarak bağımsızlığımızı geri verirlerse ve tabii ileride yeniden esir edilmemek için bazı önlemler almamıza razı olurlarsa, biz de silahı ortadan kaldırırız. Hem o beş çubuğu, hem de kitabeyi Güneş'e atarız."

Dünya'lı yine ifadesiz bir fısıltıyla, "Onlara bunu söyleyeceğim," dedi.

Amiral von Blumdorff, adından da anlaşılacağı gibi sert bir Prusyalıydı ve tek bir şeye inanıyordu. Şiddete. Bu nedenle de Karl'ın açıklamalarına öfke ve alayla karşılık verdi.

Adama, "Seni aptal!" diye bağırdı. "Seni ahmak! İşte o aptalca konuşmaların sonucu böyle olur. Utanmadan bir de bana inanılmaz gücü olan, sır dolu bir silahla ilgili kocakarı masallarıyla geliyorsun! Ortada hiçbir kanıt olmamasına rağmen o Yeşilciğin anlattıklarına inanıyor, hemen teslim oluyorsun. Sen de onu tehdit edip blöf yapamaz miydin? Yalan söyleyemez miydin?"

Karl öfkeyle, "O ne tehdit etti, ne blöf yaptı, ne de yalan söyledi," diye cevap verdi. "Açıkladıkları gerçekten doğruydu. O adamı görseydiniz..."

"Püf! O lanet olasıca olayın en affedilemeyecek yanı da bu! Sana bir deliyi gösterdiler. Aklını kaçırmış olan sıradan bir adamı. Sonra da, 'İşte bizim silahımız insanı böyle yapıyor,' dediler. Sen de bu iddiayı sorgusuz sualsiz kabul ettin! Onlar senle konuşmaktan başka bir şey yapmadılar, değil mi? Etkisini anlaman için o silahı sana gösterdiler mi?"

"Tabii ki göstermediler! O öldürücü bir silah. Beni inandırmak için bir Venüslüyü öldürecek değillerdi herhalde? Bana silahı göstermek

mi? Siz elinizdeki kozunuzu düşmana gösterir miydiniz? Şimdi de siz benim birkaç sorumu cevaplayın! Antil neden kendine böylesine güveniyor? Bütün Venüs'ü o kadar kolaylıkla nasıl ele geçirebildi?"

"Bu soruları cevaplayamayacağımı kabul ediyorum. Ama bu onlarınkinin doğru açıklama olduğunu kanıtlar mı? Zaten bu konuşmadan da sıkıldım! Artık saldırıya geçiyoruz. Varsayımlar bana vız geliyor! Onlara Tonit silahlarla saldıracağım. O zaman blöflerinin bir işe yaramadığını da göreceksin."

"Ama, amiral, raporumu başkana bildirmelisiniz."

"Bildireceğim... tabii Aphrodopolis'i yerle bir ettikten sonra!" Amiral merkez iletişim ünitesine döndü. "Bütün gemilerin dikkatine! Savaş nizamı! On beş dakika sonra bütün Tonit silahlarıyla ateş ederek Aphrodopolis'e doğru dalışa geçeceğiz." Sonra yardımcısına döndü. "Kaptan Larsen'e söyle Aphrodopolis'e beyaz bayrağı çekmek için on beş dakikaları olduğunu bildirsin."

Ondan sonra geçen dakikalar Karl'ın sinirlerinin iyice gerilmesine neden oldu. Öne doğru eğilmiş, başını ellerinin arasına almış, sessizce oturuyordu. Kronometrenin bir dakikanın sona erdiğini belirten tıkırtısı kulaklarına gökgürültüsü gibi geliyordu. Adam hafif bir mırıltıyla o tıkırtıları sayıyordu. "Sekiz... Dokuz... On... Tanrım!"

Ölüme sadece beş dakika kalmıştı. Yoksa böyle bir şey yok muydu? Von Blumdorff haklı mıydı? Venüslüler blöf mü yapıyorlardı? Bir görevli hızla odaya girerek selam verdi. "Yeşilciklerden cevap geldi, efendim."

Von Blumdorff heyecanla öne doğru eğildi. "E?"

"Mesaj şöyle: 'Filonun saldırıya geçmemesini ısrarla istiyoruz. Ama böyle bir şey olursa o zaman sonuçtan bizi sorumlu tutamazsınız!'"

Von Blumdorff müthiş bir öfkeyle, "Hepsi bu kadar mı?" diye bağırdı.

"Evet, efendim."

Von Blumdorff öfkeyle söylenmeye başladı. "Şu küstahlıklarına bir bak!" Sesi gitgide yükseliyordu. "Sonuna kadar blöf yapmaya cüret ediyorlar!"

Ve sözleri sona ererken kronometre fıkırdayarak on beş dakikanın dolduğunu haber verdi. Sonunda dev filo harekete geçti. Gemiler düzgün sıralar halinde bulutlarla örtülü İkinci Gezegen'e doğru daldılar. Von Blumdorff, tele-vizör'deki huşu uyandıran sahneye bakarak öfke ve beğeniyle güldü. Sonra birdenbire gemilerin oluşturduğu o düzgün sıralar bozuldu.

Yaşlı adam ekrana hayretle bakarak gözlerini ovuşturdu. Filonun uzaktaki yarısı sanki çıldırmıştı. Gemiler önce yalpalarken sonra acayip açılar çizerek uçmaya başladılar.

Filonun, aklını kaçırmamış olan diğer yarısından haberler geldi. Sol kanat artık telsizlere cevap vermiyordu.

Sağa sola uçuşan gemilerin yakalanması için emirler verilirken Aphrodopolis'e karşı girişilen saldırı da yarıda kesildi. Von Blumdorff, kamarada bir aşağı bir yukarı dolaşıyor, saçlarını yolmak istiyormuş gibi çekiştiriyordu. Karl Frantor boğuk boğuk, "O silahı kullandılar!" diye bağırdı. Sonra da yeniden sessizleşti.

Aphrodopolis'ten hiçbir mesaj gelmiyordu.

Dünya filosunun geri kalan bölümü tam iki saat kendi gemileriyle uğraştı. Mürettebatı zarar gören ve etrafta amaçsızca dolaşan gemileri izleyip yakaladılar. Gemileri kendilerine bağladılar. Roketleri çalıştırarak diğerlerinin çılgınca uçuşlarını kontrol altına aldılar. Filonun yirmi gemisi hiçbir zaman yakalanamadı. Bazıları Güneş'in etrafındaki bir yörüngede uçmaya başladılar. Bazılarıysa uzayın derinliklerine gittiler. Kimileriyse Venüs'e düştüler.

Sol kanattan kalan gemilere geçenler içeri girer girmez dehşetle donup kaldılar. Her gemide boş gözlerle bakan, insanlıktan çıkmış, kafası durmuş yetmiş beş kişi vardı.

Von Blumdorff çok sarsılmıştı. O avaz avaz bağıran, mağrur adam gitmiş, onun yerine şaşkın biri gelmişti. Yaşlı adam ilk 'beyinsiz' kendisine getirildiği zaman irkilerek geriledi.

Karl Frantor kızarmış gözleriyle ona baktı. "E, artık memnun musunuz?"

Ama Von Blumdorff cevap vermedi. Tabancasını çıkardı ve diğerleri onu durduramadan beynine kurşun sıktı.

Karl Frantor başkanla bakanların karşısındaydı yine. Toplantıdakilerin hepsinin umudu kırılmıştı. Genç adamın raporu kesindi. Yapılması gereken şeyin kuşku götürecek tarafı yoktu, her şey ortadaydı.

Başkan Debuc, görmesi için getirilen bir beyinsize baktı. "Mahvolduk. Artık kayıtsız şartsız teslim olmamız gerekiyor. Venüslülerin merhametine sığınmak zorundayız. Ama ileride bir gün..." Gözlerinde kin dolu bir pırıltı belirdi.

"Hayır, Sayın Başkan!" Karl Frantor'un sesi salonda yankılandı. "İleride bir gün intikam almaya kalkışmayacağız! Venüs' lülere hak ettikleri şeyleri vermemiz gerekiyor, yani özgürlük ve bağımsızlıklarını. Geçmişi unutmalıyız. Ölülerimiz, Venüslüleri beş yüz yıl boyunca esir gibi görmemizin bedelini ödediler. Bu olaydan sonra Güneş Sistemi'nde yeni bir düzen olmalı! Yeni bir gün doğmalı!"

Başkan düşünceli bir tavırla başını eğip sonra kaldırdı. Kesin bir tavırla, "Haklısınız," diye cevap verdi. "Artık intikam almayı düşünmeyeceğiz."

İki ay sonra anlaşma imzalandı. Venüs de o günden bu yana özgür ve bağımsız bir güç olarak hep aynı kaldı. Anlaşma imzalanır

imzalanmaz küçük bir cisim döne döne Güneş'e doğru gitti. Bu kullanılamayacak kadar korkunç bir silahtı.

BÜYÜK BULUŞ

Isaac Asimov'un "Büyük Buluş - The Magnificent Possession" adlı öyküsü ilk olarak Future Fiction dergisinin 1940 Temmuz sayısında yayınlanmış, daha sonra 1972 tarihli The Early Asimov toplamasında yer almıştır.

Walter Sills daha önce de sık sık yaptığı gibi, yaşam çok tatsız, diye düşünüyordu. Çok acımasız. Kirli kimya laboratuvarında etrafına bakarak alayla güldü. Bu pis delikte çalışıyorum. Maden cevheri analizleri yaparak zorlukla geçiniyorum. O yetenekli olmayan kimi insanlarsa büyük şirketlerde çalışıyor ve rahatlarına bakıyorlar.

Sills pencereden batan güneşin, sularını kızıla boyadığı Hudson nehrine baktı. Acaba bu son deney bana istediğim ün ve başarıyı getirebilecek mi? Yoksa yine yanılıyor muyum?

Laboratuvarın temiz kapısı gıcırdayarak aralandı ve Eugene Taylor'un neşeli suratı gözüktü. Sills elini sallayınca Taylor da içeri girdi.

Neşeyle, "Merhaba, dostum," dedi. "E, nasıl gidiyor?"

Sills arkadaşının bu keyifli hali karşısında sıkıntıyla başını salladı. "Keşke ben de yaşama senin gibi aptalca bir açıdan bakabilseydim, Gene. Madem sordun söyleyeyim... İşler hiç de iyi gitmiyor. Paraya ihtiyacım var. Bu gereksinim ne kadar artarsa, para da o kadar azalıyor."

Taylor, "Eh," diye karşılık verdi. "Benim de param yok. Öyle değil mi? Ama neden endişeleniyorsun. Elli yaşındasın. Endişelenmek sana ne sağladı? Sadece kabak bir kafa. Ben otuzundayım ve güzel, kumral saçlarımın dökülmesini istemiyorum."

Kimyager güldü. "Eninde sonunda istediğim parayı elde edeceğim, Gene. Sen bu işi bana bırak."

"Yeni fikirlerin işe yarayacak mı bari?"

"Olmaz olur mu? Sana onlardan fazla söz etmedim sanırım. Öyle değil mi? Buraya gel de ne kadar ilerlediğimi göstereyim."

Taylor, Sills'in peşinden küçük bir masaya gitti. Orada bir dizi test tüpü vardı. Bunlardan birinin içine, yarısına kadar parlak, madensi bir şey konmuştu.

Sills onu işaret ederek, "Sodyum-cıva karışımı," diye açıkladı. "Ya da sodyum amalgam."

Raftan, üzerinde 'Nişadır-koloid' yazılı bir şişeyi alarak içindeki sıvıdan tüpe biraz koydu. Sodyum amalgam hemen değişerek süngerimsi bir maddeye dönüşmeye başladı. "İşte bu da amonyum amalgam. Amonyum burada bir maden gibi reaksiyon gösterip cıvayla birleşiyor." Yüzeydeki sıvıyı döktü. "Amonyum amalgam sabit bir madde sayılmaz. Onun için hızlı çalışmam gerekiyor." İçinde saman rengi, hoş kokulu sıvı olan bir şişeyi alıp deney tüpünü doldurdu. Tüpü salladı ve gevşek amonyum amalgam kayboldu. Onun yerine dipte bir damla madeni bir sıvı belirdi.

Taylor ağzı bir karış açık deney tüpüne bakıyordu. "Ne oldu?"

"Bu benim bulduğum bir şey. Hidrazinin karmaşık bir türevi. Ona 'Ammonalin' adını verdim. Formülünü henüz hazırlamadım ama önemli değil. Yaptığım deneyin can alıcı noktası şu: bu madde amonyumu amalgamdan ayırabiliyor. Dipteki damlaysa saf cıva. Amonyum da karışımın içinde."

Taylor sesini çıkarmazken Sills gitgide artan bir heyecanla konuşmaya başladı. "Bunun ne anlama geldiğini göremiyor musun? Saf amonyumu ayırma yolunun yarısına kadar geldim. Buou şimdiye kadar hiç kimse başaramadı! Eğer yapabilirsem ün, başarı ve Nobel Ödülü benim olur. Başka her türlü şey de!"

"Vay vay vay!" Taylor saygı dolu bir ifadeyle bakıyordu şimdi. "O sarı su bana pek de önemliymiş gibi gözükmüyor." Şişeye elini uzattı ama Sills geriledi.

"İşlemi henüz tamamlamadım, Gene. Amonyumu saf maden haline getirmeliyim. Bunu henüz başaramadım. Ammonalin'i her buharlaştırmaya çalışımda; amonyum, amonyak ve hidrojene ayrılıyor...' Ama bu işi başaracağım! Başaracağım!"

İki hafta sonra bu sahnenin giriş kısmı tekrarlandı. Kimyager, arkadaşı Taylor'a telefon etti. Genç adam da heyecanla laboratuvara koştu.

"Basardın mı?"

"Başardım. Üstelik bu iş benim sandığımdan da büyük. Bir milyon alabilirim." Sills'in gözleri sevinçle parlıyordu. "Olaya şimdiye kadar tümüyle ters bir açıdan bakıyormuşum. Karışımı ısıtmak erimiş amonyumun her zaman ayrılmasına neden oluyordu. Bu yüzden maddeyi dondurarak ayırdım. Neyse ki Ammonalin 18 derecede donuyor. Yani onu fazla soğutmaya gerek yok.

Sills belirgin bir tavırla cam bir kutunun içindeki şişeyi işaret etti. Şişede uçuk sarı, iğne gibi kristaller vardı. Onların yukarısındaysa donuk sarı bir madde.

Taylor, "Şişeyi neden o kutuya koydun?" diye sordu.

"Ammonalin'in saf halde kalabilmesi için şişeye argonla doldurdum. Madde o kadar aktif ki, helyum tipi gazlar dışında her şeye reaksiyon gösteriyor."

Taylor memnuniyetle gülümseyen arkadaşının sırtına vurdu. "Bravo!"

"Bekle, Gene. En iyisini sona sakladım?"

Kimyager, arkadaşını odanın öbür ucuna götürdü. Ve titreyen parmağıyla yine hava geçirmeyen cam bir kutuyu işaret etti. Bunun içindeki sarı, parlak maden ışıl ışıl parlıyordu.

"İşte, dostum, bu da amonyum oksit. Hiçbir tepki göstermiyor. Bu maddeyi alüminyum gibi ucuza üretmek mümkün. Gördüğün gibi altından daha çok altına benziyor. Bununla neler yapılabileceğini bir düşün."

Taylor patladı. "Düşünüyorum! Bütün ülkeyi etkileyeceğiz! Amonyum mücevherler, amonyum çatal bıçak takımları ve başka milyonlarca şey yapılabilecek. Sonra, bu maddenin endüstri alanında nasıl kullanılacağını kim bilebilir? Zengin oldun, Walt, zengin oldu!"

Sills usulca düzeltti. "Zengin olduk." Telefona doğru gitti. "Gazetelere bu buluşumu haber vereceğim. Hemen üne kavuşacağım."

Taylor kaşlarını çattı. "Belki bu sırrı saklaman daha iyi olur, Walt."

"Ah, işlemden söz edecek değilim. Onlara bu konuda genel bir açıklama yapacağım. Ayrıca güvendeyiz. Patent için Washington'a başvurdum bile."

Ama Sills yanılıyordu. Gazetede çıkan haber yüzünden iki arkadaş çok heyecanlı birkaç gün geçirdiler.

J. Throgmorton Bankhead 'Endüstri Kralı' diye tanımlanan adamlardan biriydi. Acme Krom ve Gümüş Kaplama Şirketinin başı olarak belki de bu adı hak etmişti. Ancak uzun zamandan beri evli olduğu sabırlı karısı için o sadece hazımsızlık çeken, aksi bir kocaydı... Özellikle kahvaltı masasında... Ve adam şimdi de kahvaltı sofrasındaydı.

Bankhead öfkeyle sabah gazetesini hışırdatarak homurdandı. Bir taraftan da tereyağı sürülmüş kızarmış ekmek yiyordu. "Bu adam ülkeyi mahvedecek." Öfkeyle simsiyah iri başlığı işaret etti. "Daha önce de söyledim, şimdi de söylüyorum: Bu adam delinin teki! Başımıza geçti ve..."

Karısı, "Joseph, lütfen," diye yalvardı. "Suratın morarmaya başladı. Yüksek tansiyonunun olduğunu unutma. Doktor sana, 'Washington'la ilgili haberler sizi böylesine ilgilendiriyorsa, onları hiç okumayın,' demedi mi? Şimdi, dinle, hayatım. Bizim ahçı..."

J. Throgmorton Bankhead, "Doktor ahmağın teki," diye bağırdı. "Sen de öyle! istediğim haberi okurum. İstiyorsam suratımı da morartırım!"

Kahve fincanını ağzına götürüp bir yudum alırken eleştiriye hazırmış gibi duruyordu. Aynı anda gazete sayfasının aşağısındaki daha önemsiz bir başlığa gözü ilişti. "Bilgin, Altının Yerini Alacak Bir Maden Buldu." Adam yazıyı çabucak okurken fincanını hâlâ havada tutuyordu. Yazıda, "Bilgin, bu yeni madenin ucuz ama güzel takılar yapılması bakımından krom, nikel ve gümüşten daha üstün, olduğunu iddia ediyor," deniyordu. "Profesör Sills, 'Haftada yirmi dolar kazanan bir insan, görünüşte bir mihraceninkinden daha muhteşem, altın benzeri tabaklardan yemek yiyecek,' dedi. Bu..."

Ama J. Throgmorton Bankhead artık yazıyı okumuyordu. Gözlerinin önünde şirketinin yıkıntıları dans ediyorlardı sanki. Onlar dans ederlerken kahve fincanı adamın elinden düştü ve sıcak kahve pantolonuna yayıldı.

Karısı endişeyle ayağa fırladı. "Ne var, Joseph? Ne oldu?"

Bankhead, "Hiçbir şey olmadı." diye bağırdı. "Hiçbir şey! Yakamı bırak." Hızla odadan çıktı. Karısı ise onu neyin kızdırdığını anlamak için gazeteyi incelemeye koyuldu.

On Beşinci Sokaktaki 'Bob'un Tavernası,' her zaman tıklım tıklım dolu olurdu. Oysa bu sabah içeride sadece dört beş kılıksız adam vardı. Eski senatör, ünlü Peter Q. Hornswoggie'un etrafını sarmışlardı.

Gösterişli ve şişman olan eski senatör, her zamanki gibi tatlı tatlı konuşuyor ve her zamanki gibi bir senatörün yaşamından söz ediyordu. "Buna benzeyen bir olayı çok iyi hatırlıyorum. Senatoda da aynı

konuya değinilmişti. Ben o zaman, 'Nevadalı saygıdeğer centilmen, sorunun en önemli yanını gözden kaçırıyor,' dedim. 'Bu sorun Amerika'nın bütün meyve endüstrisini etkiliyor. Ayrıca bu asil ve ulu milletin, Amerika Birleşik Devletleri'nin bütün ekonomisinin temelinde meyve endüstrisi var." Hornswoggle birasını başına dikerek zaferle güldü. "Bu sözlerim üzerine bütün senatörler beni çılgınca alkışladılar."

Dinleyicilerden biri ağır ağır başını sallayarak takdirle, "Böyle konuşabilmek müthiş bir şey olmalı, senatör," dedi. "Sanırım her zaman böyle mükemmeldiniz."

Barmen, "Evet," diye atıldı. "Ne yazık ki son seçimlerde kaybettiniz."

Eski senatör yüzünü buruşturdu, sonra da gururla, "Son kampanya sırasında rüşvetin şimdiye kadar görülmedik bir biçimde artığını öğrenmiş bulunuyorum..." dedi. Dinleyicilerinden birinin gazetesindeki bir habere gözü iliştiği için sesi birdenbire hafifledi. Gazeteyi kaparak sessizce okudu. Sonra da aklına gelen bir fikir yüzünden gözleri parladı. Tekrar dinleyicilerine dönerek, "Dostlarım," dedi. "Sizden ayrılmam gerekiyor. Belediyede yapmam gereken bir işim olduğunu hatırladım." Ardından eğilip barmene fısıldadı. "Bir yirmi beş sentin var mı? Cüzdanımı belediye başkanının odasında unutmuşum da. Yarın borcumu öderim."

Barmenin istemeye istemeye verdiği parayı alan Peter Q. Hornswoggle telaşla tavernadan çıktı.

Birinci Caddenin aşağılarında bir yerde, küçük ve loş bir odada polisin 'Kurşun Mike' diye tanıdığı Michael Maguire her zaman güvendiği tabancasını temizliyor ve ahenksizce bir şarkı mırıldanıyordu. Kapı aralanınca, başını kaldırıp baktı.

"Sen misin, Slappy?"

"Evet." Kısa boylu, sıska biri yanlamasına içeriye girdi. "Sana akşam gazetesini getirdim. Polisler hâlâ o işi Bragoni'nin yaptığını sanıyorlar."

"Öyle mi? İşte bu iyi."Mike kayıtsızca silahının üzerine eğildi. "Başka neler var?"

"Pek bir şey yok. Deli karının biri kendisini öldürmüş. Hepsi o kadar." Ufak tefek adam gazeteyi Mike'a atarak odadan çıktı.

Gangster arkasına yaslanarak sıkıntılı bir tavırla gazeteyi karıştırdı. Bir başlık dikkatini çektiği için ilgili yazıyı okudu. Sonra gazeteyi bir kenara atarak bir sigara yaktı. Derin derin düşünüyordu. Sonunda kalkarak kapıyı açtı.

"Hey, Slappy! Buraya gel! Yapılması gereken bir iş var."

Walter Sills, sevinçten çıldırmak üzereydi. Yeni kazandığı ünün tadını çıkarıyor, laboratuvarında bir tavus kuşu gibi kabara kabara dolaşıyordu.

Taylor, "Ünlü bir insan olmak nasıl bir şey?" diye sordu.

"Şahane bir şey! Harika! Biliyor musun, amonyum madeninin sırrını bir milyon dolara satacağım. Ve bundan sonra da lüks bir yaşam süreceğim."

"Sen işin pratik yanını bana bırak, Walt. Bugün Eagle Çelik Şirketinden Staples'la görüşeceğim. O sana iyi bir fiyat verecek."

Kapı çalıyordu. Sills yerinden fırlayıp kapıyı açtı.

"Burası Walter Sills'in evi mi?" Çatık kaşlı, iriyarı ziyaretçi küstah bir tavırla etrafına bakındı.

"Evet. Ben Sills'im. Beni mi görmek istediniz?"

"Evet. Adım J. Throgmorton Bankhead. Acme Krom ve Gümüş Kaplama Şirketinin temsilcisiyim. Sizinle bir iki dakika konuşmak istiyorum."

"Buyurun, buyurun! Bu .ortağım Eugene Taylor. Onun yanında rahatlıkla konuşabilirsiniz."

"Pekâlâ." Bankhead, yavaşça bir iskemleye oturdu. "Herhalde ziyaretimin nedenini tahmin edebiliyorsunuz."

"Gazetelerde yeni amonyum madeniyle ilgili yazıları okudunuz sanırım."

"Evet, öyle. Hikâyenin doğru olup olmadığını öğrenmeye geldim. Doğruysa formülü satın almak istiyorum."

"Her şeyi kendi gözlerinizle görmelisiniz, efendim." Sills, milyardere içinde birkaç gram saf amonyum olan, argon dolu kutuyu gösterdi. "İşte maden bu. Sağdaki ise oksidi. Bu oksit madeninden daha gerçek gibi. Gazetelerin 'altının yerini alacak maden' diye tanımladıkları madde de bu oksit."

Bankhead, okside içi sızlayarak baktı ama yüzünden içinde kopan fırtınalar hiç anlaşılmıyordu. "Onu kutudan çıkarın da daha yakından görelim."

Sills başını salladı. "Bunu yapamam, Bay Bankhead. Bunlar ilk ve tek amonyum ve amonyum oksit örnekleri. Aslında müzeye konmalılar. Ama isterseniz sizin için kolaylıkla bir parça maden oluşturabilirim."

"Size para vereceğime göre, bu işi yapmanız gerekecek. Beni inandırırsanız o zaman buluşunuz için bol para veririm. Örneğin... bin dolar."

Sills'le Taylor aynı anda, "Bin dolar mı?" diye bağırdılar.

"Bu uygun bir fiyat, baylar."

Taylor öfkeyle bağırdı. "Uygun fiyat bir milyon! Bu buluş bir altın madeni demek!"

"Bir milyon ha? Siz hayal görüyorsunuz, baylar! Aslında şirketim yıllardan beri amonyumun peşindeydi. Biz de problemi çözümlemek

üzereydik. Ne yazık ki, siz bir hafta kadar bizden önce davrandınız. Şirketimin boş yere çabalamaması için patentinizi almaya hazırım. Tabii durumun farkındasınız: Beni reddetseniz de şirketim bu,madenden yine de üretir. Tabii kendi işlemimizle."

Taylor, "Bunu yaparsanız sizi dava ederiz," dedi.

"Uzun sürecek, pahalı bir davaya yetecek kadar paranız var mı?" Bankhead pis pis güldü. "Oysa benim var. Ancak size mantıksız davranan bir insan olmadığımı göstermek istiyorum. Onun için ...iki bin dolar vereceğim."

Taylor soğuk soğuk, "İstediğimiz fiyatı duydunuz," diye cevap verdi. "Artık size söyleyecek başka sözümüz yok."

"Pekâlâ, baylar." Bankhead kapıya doğru gitti, "iyi düşünün. Sonunda verdiğim fiyatı kabul edeceksiniz. Bundan eminim."

Kapıyı açtı ve böylece Peter Q. Hornswoggle ortaya çıktı. Adamın eğilip anahtar deliğinden içeriyi gözetlediği ve konuşmaları dinlediği anlaşılıyordu. Bankhead onu aşağılarcasına homurdandı. Eski senatör telaşla doğruldu. Yapacak başka bir şey bulamadığı için birkaç kez eğilip selam verdi.

Milyarder, onu aşağılarcasına süzerek yanından geçip gitti. Hornswoggle içeri girip, kapıyı arkasından kapattı. Şaşkın şaşkın bakınan iki arkadaşa döndü.

"Bu adam, zengin ve kötü bir insandır. Ülkemizi mahveden çıkarcıların bir örneği. Önerisini reddetmekle çok iyi yaptınız." Elini geniş göğsüne koyarak dostça gülümsedi.

Taylor birdenbire kendini topladı. "Siz de kimsiniz?"

"Ben mi?" Homswoggle şaşaladı. "Ah... şey... ben Peter Quintus Hornswoggle'um. Benden söz edildiğini duymuş olmalısınız. Geçen yıl senatodaydım."

"Sizden söz edildiğini hiç duymadım. Ne istiyorsunuz?"

"Ah, bu belli değil mi? Gazetelerde o müthiş buluşunuzu okudum ve size hizmetlerimi sunmaya geldim."

"Ne hizmetleri?"

"Ah, sonuçta siz deneyimli insanlar değilsiniz. Yeni buluşunuz yüzünden her türlü vicdansız çıkarcıya yem olabilirsiniz. Örneğin, Bankhead gibilerine.Oysa ben pratik ve deneyimli bir insanım. Dünyayı çok iyi bilirim. O yüzden de size büyük yardımlarım dokunabilir, işlerinize bakar, ayrıntılarla ilgilenir ve..."

Taylor alayla, "Tabii bütün bunları bedava yapacaksınız, öyle değil mi?" diye sordu.

Hornswoggle telaşla öksürdü. "Şey... düşündüm de... buluşunuzdan bana da küçük bir pay verebilirsiniz..."

Bu konuşma sırasında sesini çıkarmayan Sills birdenbire ayağa kalktı. "Hemen çıkıp gidini Beni duydunuz mu? Ben polis çağırmadan hemen gidin!"

"Profesör Sills, lütfen sinirlenmeyin." Hornswoggle, Taylor' i| un açtığı kapıya doğru gitti. Kapıdan çıkarken hâlâ karşı çıkıp duruyordu. Kapı arkasından çarpılarak kapatılınca da yavaşça küfretti.

Sills bitkin bitkin koltuğa çöktü. "Ne yapacağız, Gene? Adam sadece iki bin dolar önerdi. İki hafta önce bu parayı rüyamda bile göremeyeceğimi düşünürdüm. Oysa şimdi..."

"Unut bunu. O adam sadece blöf yapıyordu. Dinle, ben hemen Staples'a telefon edeceğim. Formülü ona satar ve bol para koparmaya çalışırız. Staples'ın cimri davranacağını sanmıyorum. Ondan sonra Bankhead'le bir sorun çıkarsa onu çözümlemek de Staples'a düşer." Taylor arkadaşının omzuna vurdu. "Dertlerimiz neredeyse sona erdi sayılır."

Ama, ne yazık ki Taylor yanılıyordu. Dertleri daha yeni başlıyordu...

Yolun karşı tarafında biri gizlice duvarın önüne sinmişti. Paltosunun yakasını kaldırmış, boncuk gibi gözleriyle dikkatle evi inceliyordu. Meraklı bir polis yakından baksa adamı hemen tanırdı. 'Slappy' Egan'dı bu. Ama kimse Slappy'e yaklaşmadı.

Adam, "Tanrım..." diye mırıldandı. "Bu iş çok kolay olacak. Her şey zemin katta. Arka pencereyi bir kürdanla bile açabilirim. Alarm sistemi ya da başka bir şey de yok." Gülerek uzaklaştı.

Bu konuyu Slappy'den başka kişiler de düşünüyordu. Peter Q. Hornswoggle .evden uzaklaşırken koca kafasının içinde acayip düşünceler birbirlerini kovalıyordu. Düşündükleriyse pek yasal sayılmayacak türden şeylerdi.

Ve J. Throgmorton Bankhead de aynı konuda bir şeyler yapmaya hazırlanıyordu. Ne de olsa 'tuttuğunu koparır' diye tanımlanan insanlardandı o. Hem istediği şeyi koparma konusunda da pek dürüst davranmazdı. Amonyumun sırrı için bir milyon dolar vermek niyetindeyse hiç değildi. O nedenle tanıdığı birine telefon etti.

Söz konusu tanıdık, işe yarayan biriyse de adı biraz kötüye çıkmıştı. Bu yüzden Bankhead onu görmeye giderken çok dikkatli davrandı. Ama konuşmaları ikisini de hoşnut edecek biçimde sona erdi.

Walter Sills sıkıntılı uykusundan birdenbire irkilerek uyandı.

Bir süre etrafı endişeyle dinledi. Sonra da diğer karyolaya doğru eğilerek Taylor'u dürttü. Ne var ki arkadaşı sadece anlaşılmaz bir şeyler mırıldandı.

"Gene, Gene, uyan, uyan! Haydi, kalk!"

"Ha? Ne var? Beni neden..."

"Kes sesini de dinle. Duyuyor musun?"

"Hiçbir şey duymuyorum! Yakamı bırakır mısın?"

Sills parmağını dudaklarına götürünce arkadaşı da sustu.

Aşağıda, laboratuvarda biri ayaklarını sürüyerek dolaşıyordu.

Taylor'un gözleri irileşti. "Hırsızlar..." diye fısıldadı.

iki arkadaş usulca yataklarından kalkarak robdöşambrlarını giydiler. Taylor'un tabancası vardı. Bu nedenle öne geçti.

Merdivenin yarısına kadar indikleri sırada aşağıda biri şaşkınlıkla bağırdı. Bunu boğuşan birtakım insanların çıkardıkları gürültüler izledi. Bir iki dakika sonra da müthiş bir şangırtı koptu.

Sills dehşetle, "Amonyumum!" diye bağırarak hızla merdivenden inmeye başladı. Onu tutmaya çalışan Taylor'un elinden çevik bir hareketle kurtuldu.

Kimyager, peşinde durmadan küfreden arkadaşı, laboratuvara daldı. Ve ışıkları yaktı. Boğuşan iki adam ışık gözlerini kamaştırdığı için gözlerini kırpıştırdılar. Sonra da birbirlerinden ayrıldılar.

Taylor tabancasıyla onlara nişan aldı. "Aman ne güzel."

İki hırsızdan biri sendeleyerek cam kırıklarının arasından kalktı. Bileği kesilmişti. Ama yine de şişman gövdesini eğerek gösterişli bir selam verdi. Peter Q. Hornswoggle'du bu.

Taylor'un elindeki hiç titremeyen tabancaya endişeyle bakarak, "Tabii bu durum hakkında yanlış düşünebilirsiniz," dedi. "Ama her şeyi kolaylıkla açıklayabilirim. Size mantıklı bir öneride bulundum, ancak bana çok kaba davrandınız. Buna rağmen yine de ikinize karşı dostça bir ilgi duyuyordum.

"Bu nedenle... ve dünyayı iyi tanıyan, görmüş geçirmiş bir insan olduğum için bu gece evinizi göz hapsine almaya karar verdim. Çünkü bazı önlemler almayı ihmal ettiğinizin farkındaydım. Yani hırsızlara karşı, demek istiyorum. Şu aşağılık yaratık arka pencereden usulca içeri süzüldüğü zaman çok şaşırmadım." Hâlâ yerde şaşkın şaşkın oturan yassı burunlu adamı işaret etti. "Hemen canımı tehlikeye atarak bu hırsızı izledim. O müthiş buluşunuzu korumak için tüm gücümle

savaştım. Yaptığım şey için bana büyük bir minnet duymanız gerekiyor. Artık benim değerli bir insan olduğumu düşüneceğinizden ve daha önceki önerime verdiğiniz cevabı yeniden gözden geçireceğinizden eminim."

Taylor bütün bu sözleri alaylı bir tebessümle dinledi. "Gerçekten de çok kolayca yalan söyleyemiyorsunuz öyle değil mi, senatör?"

Sözlerini büyük bir öfkeyle sürdürecekti ama diğer hırsız birdenbire bağırmaya başladı. "Patron, bu şişko herif bana iftira atıyor! Ben sadece verilen emirleri yerine getirmeye çalışıyordum, Biri buraya gelip kasanızı açmam için beni tuttu. Ben sadece dürüstçe birkaç dolar kazanmaya çalışıyorum. Ben bir kasa hırsızıyım. Kimsenin canını yakmaktan da hoşlanmam.

"Tam işimi yapacağım sırada bu adam elinde bir demir çubuk ve kaynak lambasıyla içeri girdi. Hemen kasaya doğru gitti. Tabii ben rekabetten hoşlanmam. O yüzden şişkoya saldırdım..."

Hornswoggle mağrur bir tavırla dikleşti. "Bakalım bir gangsterin sözüne mi inanacaksınız, yoksa benim gibi bir zamanlar o büyük topluluğun gerçekten önemli bir üyesi olan..."

Taylor tabancayı tehditkâr bir tavırla sallayarak bağırdı, "ikiniz de susun! Polis çağıracağım. Artık hikâyelerinizi anlatarak onların kafalarını şişirirsiniz... Walt, her şey yerli yerinde mi?"

"Öyle sanırım." Sills laboratuvarını inceleyip geri dönmüştü. "Sadece boş laboratuvar malzemelerini kırmışlar. Geri kalanlar zarar görmemiş:"

Taylor, "işte bu iyi..." diye başladı. Sonra da boğulmuş gibi sustu.

Çünkü şapkasını gözlerine kadar indirmiş olan bir adam sakin sakin koridordan içeri girmişti. Tabii ustalıkla kullandığı anlaşılan tabancası durumu iyice değiştirdi.

Yabancı, Taylor'a, "Haydi bakalım," diye terslendi. "O oyuncağı at." Silah, Taylor'un parmaklarının arasından kayarak yere düştü.

Bu 'yeni tehlike,' odadaki dört kişiyi alayla süzdü. "Ah! Demek iki kişi beni bu oyunda yenmeye çalışıyordu. Laboratuvarı pek çok kimsenin sevdiği anlaşılıyor."

Sillsle Taylor adama şaşkın şaşkın baktılar. Hornswoggle' un dişleri korkudan birbirine vuruyordu. Gangsterse endişeyle geriledi. "Tanrım! Kurşun Mike bu!"

Mike hırıltılı bir sesle, "Evet," dedi. "Kurşun Mike. Çok kişi beni tanır. Tetiği çekmekten hiç kaçınmayacağımı da bilir. Haydi Kabak, şu şeyleri ver bakalım. Neyi kastettiğimi biliyorsun. Şu sahte altınınla ilgili belgeleri istiyorum. Haydi. Yoksa beşe kadar sayarım!"

Sills ağır ağır köşedeki eski tip kasaya doğru gitti. Mike ona yer açmak için kayıtsızca geriledi. Tam o sırada paltosunun kolu bir rafa süründü, içinde sodyum sülfat olan küçük bir şişe yere düştü...

Sills'in o anda aklına bir şey geldi. Kimyager, "Tanrım!" diye bağırdı. "Dikkat edin! Nitrogliserin o!"

Şişe şangırdayarak kırıldı. Mike farkına varmadan haykırarak korkuyla sıçradı. Aynı anda Taylor Amerikan futbolu oynuyormuş gibi uçarcasına onun üzerine atıldı. Sills de diğerlerini durdurmak için arkadaşının tabancasını kaptı. Ama aslında buna hiç gerek yoktu. Hırsızla eski senatör çoktan kapıdan fırlayıp karanlıklara karışmışlardı bile.

Taylor'la Kurşun Mike, yerde yuvarlanıp duruyorlardı. Sills onların etrafında dönüyor, tabancanın kabzasını gangsterin kafasına indirmek için fırsat kolluyordu.

Ancak o fırsatı yakalayamadı. Mike, çenesine yumruğunu indirerek Taylor'u sersemletti ve onun elinden kurtuldu. Sills üzüntüyle haykırarak, kaçan gangsterin arkasından ateş etti. Ama kurşun çok

açığa isabet etti ve Mike da bir zarar görmeden kaçmayı başardı. Sills onu kovalamaya kalkışmadı.

Taylor'un yüzüne çarptığı soğuk su arkadaşının kendisine gelmesini sağladı. Genç adam sersem sersem başını sallayarak karmakarışık odaya baktı.

"Tanrım ne gece, ne gece!"

Sills, "Şimdi ne yapacağız, Gene?" diye inledi. "Artık hayatımız bile tehlikede! Buluşumu çalmaya kalkışacakları hiç aklıma gelmedi. Yoksa gazetecilere hiçbir şey açıklamazdım."

"Artık olan oldu. Üzülmenin hiçbir yararı yok. Şimdi beni dinle, önce gidip uyutmalıyız. O adamların bu gece bizi bir daha rahatsız edeceklerini sanmıyorum. Yarın bankaya gidecek ve işlemin ana hatlarını açıklayan belgeyi bir kasaya koyacaksın. Aslında bunu daha önce yapmış olman gerekirdi. Staples öğleden sonra saat üçte burada olacak. Onunla anlaşacak ve sonunda istediklerimizi elde edeceğiz. Sonra da sonsuza kadar mutlu olacağız."

Kimyager başını kederle salladı. "Amonyum şimdiye kadar sadece rahatımı kaçırdı. Neredeyse, 'Keşke onun adını bile duymamış olsaydım,' diyeceğim. Keşke yine sadece maden cevheri analizleriyle ilgilenseydim."

Walter Sills kentin diğer tarafındaki bankasına giderken hâlâ aynı şeyi düşünüyordu. Eski arabasının alışık olduğu, kendisini rahatlatan zangırtıları bile onu neşelendirmiyordu. Son günlere kadar her zaman sakin ve tekdüze bir yaşam sürmüştü.

Ama sonra her şey altüst olmuştu ve bu değişiklik hiç hoşuna gitmiyordu.

İki katlı, cephesi mermer kaplı bankanın önünde arabayı durdururken, kendi kendine, "Zenginlik de, fakirlik gibi bazı özel sorunlara neden oluyor," diye söylendi. Taşıttan dikkatle indi. Ağrıyan bacaklarının kaslarını germeye çalıştı. Sonra da döner kapıya doğru gitti.

Ne var ki oraya hemen erişemedi. İki insan azmanı ona yaklaşıp iki tarafına geçtiler. Ve Sills sert bir şeyin kaburgalarına dayandığını hissetti. Bayağı canı yandı kimyagerin.'Farkına varmadan ağzını açarken buz gibi bir ses kulağında yankılandı. "Bağırayım deme, Kabak Kafa! Yoksa dün geceki oyununun cezasını çekersin."

Sills ürpererek ağzını kapattı. Kurşun Mike'ın sesini kolaylıkla tanımıştı.

Mike, "Belge nerede?" diye sordu. "Çabuk ol."

Sills titrek bir sesle, "Ceketimin iç cebinde," diye mırıldandı.

Mike'ın adamı elini çabucak o cebe soktu ve üç dört sayfalık belgeyi alıverdi.

"İstediğin bu mu, Mike?"

Gangster kâğıtlara çabucak bir göz attıktan sonra başını salladı. "Evet, tamam! İstediğim buydu. Pekâlâ! Artık gidebilirsin, Kabak Kafa." Gangster, Sills'i hızla itti, sonra da adamıyla kendilerini bekleyen arabaya atladılar. Kimyager kaldırıma yuvarlanırken taşıt hızla uzaklaştı. O sıra endişeyle titreyen bir çift el Sills'i kaldırmaya çalışıyordu.

Sills ayağa kalkarak, "Tamam, iyiyim," demeyi başardı. "Sadece ayağım takıldı. Yaralı filan değilim."

Bankaya girerek en yakındaki sıraya çöktü. Neredeyse bayılacaktı. Kesin olan bir şey vardı; o da bu yeni yaşamın ona göre bir şey olmadığı.

Oysa Sills'in aslında böyle bir olaya karşı hazırlıklı olması gerekirdi. Taylor bu ihtimalin üzerinde durmuş, kimyager de bir arabanın kendisini izlediğini düşünmüştü. Ama şaşkınlık ve korku yüzünden her şeyi mahvetmesine ramak kalmıştı.

Sills sıska omuzlarını silkti. Şapkasını çıkarıp bunun içindeki ter bandına soktuğu katlanmış kâğıtları aldı. Beş dakika sonra belgeyi bir

kasaya koymuştu bile, o çok sağlam çelik kapak kapanırken rahat bir soluk aldı.

Kimyager eve dönerken, "Acaba onlar ne yapacaklar?" diye mırıldandı. "Benden çaldıkları kâğıtlardaki işlemi başlattıkları zaman neler olacak?" Dudaklarını büzerek başını salladı. "Bu da sorulur mu? Müthiş bir patlama olacak tabii!"

Sills eve döndüğünde üç polisin binanın önündeki kaldırımda ağır ağır bir aşağı bir yukarı dolaştıklarını gördü.

Taylor kısaca, "Koruma," diye açıkladı. "Böylece başımıza dün geceki gibi dertler çıkmayacak."

Kimyager bankada olanları anlattı. Arkadaşı da öfkeyle başını salladı. "Onlar artık hiçbir şey yapamayacaklar. Staples iki saate kadar burada oluncaya dek polis bizi koruyacak. Ondan sonra da..." Omzunu silkti. "...olacakları Staples düşünsün."

Kimyager birdenbire, "Dinle, Gene," dedi. "O amonyum için endişeleniyorum. Maddenin eşya kaplama özelliklerini hiç incelemedim. Oysa en önemli olanı da bu. Ya Staples geldiği zaman elimizde sadece koskocaman bir hiç olduğu ortaya çıkarsa?"

"Hı..." Taylor çenesini ovuşturdu. "Bu konuda haklısın. Sana şimdi ne yapacağımızı söyleyeyim. Staples gelmeden önce bir şeyi amonyumla kaplayalım. Bir kaşığı örneğin. Böylece içimiz rahat eder."

Sills sıkıntıyla, "Bütün bunlar beni kızdırıyor," diye yakındı. "O haydutlar başımıza dert açmasalardı bu işi böyle bilimsel olmayan bir yöntemle, alelacele yapmak zorunda kalmazdık."

"Önce yemeğimizi yiyelim de..."

İki arkadaş öğle yemeğinden sonra çalışmaya başladılar. Aygıtları müthiş bir telaşla hazırladılar. Bir kaba Ammonalin sıvısından koydular. Eski, eğri bir kaşık katot, bir amonyum amalgam parçası da anot görevini yapacaktı. Bir dizi pil de gerekli akımı sağlayacaktı.

Sills heyecanla, "Bakır kaplamada uygulanan yöntemi tatbik edeceğiz," diye açıkladı. "O zaman kaşık Ammonalin'le kaplanacak."

Taylor, "Evet, biliyorum," dedi. "Teorik olarak böyle. Bakalım pratikte neler olacak."

Sills kolu indirdi. Arkadaşı soluğunu tutmuş merakla bakıyordu. Bir an hiçbir şey olmadı. Taylor'un yüzünde düş kırıklığına uğradığını belirten bir ifade vardı şimdi.

Sonra Sills onun kolunu yakaladı. Islık çalar gibi, "Bak!" diye fısıldadı. "Anoda dikkat et."

Gerçekten de süngerimsi amonyum amalgamının üzerinde gaz kabarcıkları oluşuyordu. Sonra iki arkadaş kaşığa baktılar. Bu da yavaş yavaş değişmeye başladı. Madensi pırıltısı kayboldu. Gümüş rengine özgü o beyazlık da öyle. Onun yerine kaşığın üzerinde sarı bir tabaka oluşmaya başladı. Sills on beş dakika sonra, memnun memnun içini çekerek işlemi durdurdu.

"Kaşığı mükemmel bir şekilde kapladı."

"İyi! Çıkar da bir bakalım!"

"Ne?" Sills şaşırmıştı. "Çıkarmak mı? O saf amonyum. Onu normal havaya çıkarırsam su buharları maddeyi çabucak yok eder. Bunu yapamayız."

Büyük bir aygıtı zorlukla masaya kadar getirdi. "Bunun içinde sıkıştırılmış hava var. Havayı gerekli maddelerden geçirecek ve içeriye kuru oksijen vereceğim."

Hortumun ucunu sıvıya, kaşığın hemen aşağısına soktu. İçeriye hava vermeye başladı. Kaşığın üzerindeki tabaka birdenbire altın gibi ışıldamaya başladı. Şahane bir görünümü vardı.

İki arkadaş kaşığa bakarken kesik kesik soluyorlardı. Kalpleri hızla çarpıyordu. Sills havayı kapattı. Bir süre o şahane kaşığı hiç konuşmadan seyrettiler.

Sonra Taylor boğuk bir sesle, "Onu çıkar," diye fısıldadı. "Kaşığa dokunmak istiyorum. Tanrım... ne kadar güzel!"

Sills saygı ve hayranlıkla yaklaşarak kaşığı bir pensle alıp sıvıdan çıkardı.

Ondan sonra olanlar asla tüm ayrıntılarıyla anlatılmadı. Sonradan muhabirler iki arkadaşı amansızca sıkıştırdıkları zaman bile Taylor da, Sills de o kısa süre içinde olanları pek iyi hatırlayamadılar.

Sadece şu oldu: Amonyum kaplama kaşık açık havaya çıkar çıkmaz burunlarına korkunç bir koku geldi. Sözlerle tarif edilmeyecek bir koku. Sanki cehennemden gelen iğrenç bir şey bütün odaya yayıldı ve olayı bir kâbusa dönüştürdü.

Sills boğuk boğuk inleyerek kaşığı elinden düşürdü. İki arkadaş öksürüp öğürüyorlardı. Parmaklarıyla dudaklarını, boyunlarını tırmalıyor, bağırıyor, aksırıyorlardı. Gözlerinden yaşlar boşanıyordu.

Taylor, kaşığın üzerine atılarak deli gibi etrafına bakındı. Koku gitgide artıp keskinleşiyordu. İki arkadaşın kokudan kurtulmak için çırpınmaları yüzünden laboratuvar altüst olmuş, içinde Ammonalin bulunan şişe de devrilmişti. Yapılacak bir tek şey vardı, Taylor da onu yaptı. Kaşığı kaptığı gibi pencereden On İkinci Caddenin ortasına fırlattı. Kaşık, nöbet bekleyen polislerden birinin ayağının dibine düştü. Ama Taylor artık buna aldıracak halde değildi.

Sills, "Giysilerini çıkar," diye inledi. "Onları yakmamız gerekiyor. Sonra da laboratuvara bir şeyler sıkarız. Keskin kokulu bir şey. Kükürt yakarız veya sıvı bromin buluruz."

İki arkadaş telaşla giysilerini yırtarcasına çıkarmaya çalışırlarken birinin kilitli olmayan kapıdan içeri girdiğini fark ettiler. Adam zili çalmıştı ama onlar bu sesi duymamışlardı bile. Gelen, Staples'dı. Bir seksen boyunda aslan yelesi gibi saçları olan 'Çelik Kralı'.

Adam içeri adımını atar atmaz o mağrur tavırları kayboldu. Hıçkırır gibi bir ses çıkardı. Sonra On İkinci Caddeden geçenler güzel giyinmiş,

yaşlıca bir beyin mümkün olduğu kadar hızla koşmaya çalıştığını ve bir taraftan da soyunduğunu gördüler.

Kaşığın etkileri sürüyordu. Üç polis çoktan olay yerinden kaçmışlardı. Bu olaya neden olan ve acıyla kıvranan iki masum, sokaktan müthiş bir gürültü geldiğini duydular.

Kadınlar ve erkekler komşu evlerden dışarı fırlıyor, hayvanlar kaçışıyorlardı. İtfaiye arabaları siren çalarak caddeden indiler ve sonra hızla ortalıkta kaçışarak dağıldılar. Sürüyle polisin durumu da aynı oldu.

Taylor'la Sills sonunda çabalamaktan vazgeçtiler. Üstlerinde sadece pantolonları telaşla Hudson nehrine doğru koştular. Su boyunlarına gelene kadar yüzmeye devam ettiler. O tatlı, temiz havayı içlerine çekip duruyorlardı.

Taylor şaşkın şaşkın Sills'e baktı. "Ama kaşıktan o korkunç koku nasıl çıktı? Sen onun sabit olduğunu söyledin. Sabit maddelerin kokusu yoktur. Bunun için buharlaşma gerekir, öyle değil mi?"

Sills, "Sen hiç misk kokladın mı?" diye inledi. "Bu madde ağırlığından pek bir şey kaybetmeden uzun süre etrafa koku yayar. Biz de böyle bir şeyle karşılaştık işte."

İki arkadaş sessizleşerek bir süre düşüncelere daldılar. Rüzgâr burunlarına amonyum kokusu getirdiği zaman yüzlerini buruşturuyorlardı.

Sonra Taylor alçak sesle, "Bütün bunlara kaşığın neden olduğunu ergeç öğrenecekler," dedi. "Onu kimin yaptığını da. Korkarım o zaman bizi dava edecekler. Belki hapse bile atarlar."

Sills'in yüzünde acı bir ifade belirdi. "Keşke o lanet olasıca şeyi hiç görmeseydim. Zaten başıma sadece dert açtı." Kendini tutamayarak hıçkırmaya başladı.

Taylor üzgün üzgün arkadaşının omzuna vurdu. "Hey durum o kadar kötü değil. Bu buluş sayesinde üne kavuşacaksın. Ülkedeki herhangi bir endüstri laboratuvarında çalışabileceksin. İstediğin ücreti alacaksın. Sonra... Nobel Ödülünü de kazanacağın kesin."

"Doğru..." Sills tekrar gülümsemeye başlamıştı. "Belki kokuyu ortadan kaldırmanın bir yolunu bulabilirim."

Taylor heyecanla, "Ben de öyle!" diye bağırdı. "Haydi artık eve dönelim. Herhalde şimdiye kadar kaşığı alıp götürmenin bir yolunu bulmuşlardır."

CALLISTO'DAKİ TEHLİKE

Isaac Asimov'un "Callisto'daki Tehlike - The Callistan Menace" adlı kısa bilimkurgu öyküsü ilk Astonishing Stories dergisinin 1940 Nisan sayısında yayınlanmış ardından 1972 tarihli The Early Asimov toplamasında yer almıştır. Asimov'un yazdığı ikinci ve yayınlanmış en eski öyküsüdür.

Ambrose Whitefield öfkeyle, "Jüpiter'e lanet olsun!" diye homurdandı. Ben de ona hak verircesine başımı salladım.

"On beş yıldan beri Jüpiter'in uydularına yapılan seferlere katılıyorum," dedim. "Bu üç sözcüğün belki de milyon kere söylendiğini duydum. Galiba bütün Güneş Sistemindeki en içten küfür bu."

Whitefield sıkıntıyla, "Jüpiter'e lanet olsun!" diye yineledi "Tekrar tekrar lanet olsun! O, gezegen sistemimiz için çok bu yük. Orada, arkamızda kalıyor ve bizi çektikçe çekiyor! Çekiyor! Yol boyunca Atom'ları çalıştırıp duruyoruz. Her saat başı rotamızı baştan sona kontrol etmemiz gerekiyor. Ne dinlenebiliyoruz, ne gücü kesip hızlanabiliyoruz. Rahatımıza bakamıyoruz bir türlü. Sadece, durmadan çalışıyoruz!"

Whitefield'in alnında ter tanecikleri belirmişti. Bunları elinin tersiyle sildi. Genç bir adamdı. Daha otuzuna bile basmamıştı. Gözlerinden sinirli olduğu, hatta korktuğu anlaşılıyordu.

Bütün o küfürlerine rağmen onu endişelendiren Jüpiter değildi. Bizi korkutan şeylerin listesinde o gezegen en aşağılardaydı. Bizi asıl endişelendiren Callisto'ydu! Vizi-ekranda uçuk mavi gözüken Jüpiter'in küçük uydusu. İşte Whitefield'in terlemesine o neden oluyordu. Ben de Callisto yüzünden tam dört gecedir uyuyamamıştım. Callisto! Gittiğimiz yer!

Aslında hepimiz de cesur insanlardık. Biz, Ceres'in sekiz mürettebatı, altı gezegende mor Lektronik'ler, insanı hançerleyen Disinto'lar, korsanlar, asiler ve pek çok yabancıyla karşılaşmıştık. Ama bilinmeyene giderken sıradan cesaretten daha fazla bir şeyler gerekliydi. Güneş Sisteminin 'esrarlı yeri' Callisto'ya giderken.

Callisto konusunda sadece bir tek şey biliyordu. Korkutucu bir tek şey. Yirmi beş yıl içerisinde, her defasında daha iyi donatılmış yedi gemi Jüpiter'in bu uydusuna inmiş ve onlardan bir daha haber alınamamıştı. Gazetelerin pazar ekleri Callisto'da neler olduğunu iddia ediyorlardı neler: Süper dinozorlar, görünmeyen hayaletler, dördüncü boyut. Ama tüm bunlar esrarın çözülmesini sağlamıyordu.

Callisto'ya giden sekizinci gemiydi bizimki. Ceres daha önceki gemilerden çok üstündü. İlk defa bizim uzay gemisinde beril-tungsten bir tekne kullanılıyordu. Bu eski çelik gövdelerden iki kat daha güçlüydü. Ceres'te en son model atom motorları ve süper ağır silahlar da vardı.

Ama yine de... biz sadece sekiz kişiydik ve hepimiz bu gerçeği çok iyi biliyorduk.

Whitefield sessizce kamaraya girerek kendisini ranzasına attı. Yumruklarını sıkarak çenesine dayadı. Eklemlerinin üzerinde derisi bembeyaz kesilmişti.

"Bize gereken şöyle sert bir içki," dedim.

Whitefield bana sertçe, "Bize gereken bol bol sert içki," diye cevap verdi.

"E, bizi engelleyen nedir?"

Whitefield bana şüpheyle baktı. "Gemide bir tek damla içki bile olmadığını sen de biliyorsun! Bu kurallara aykırı."

Ben ağır ağır, "Yemyeşil, ışıltılı 'Jabra' suyu," dedim. "Mars çöllerinin derinliklerinde bekletilmiş. Erimiş zümrüt suyu sanki. Şişe şişe! Kasa kasa!"

"Nerede?"

"Ben onların nerede olduklarını biliyorum. Ne dersin? Birkaç kadeh... sadece birkaç kadeh, ikimizi de keyiflendirir."

Whitefield'in gözleri bir an parladıktan sonra tekrar donuklaştı. "Ya kaptan bunu öğrenirse? O disipline çok önem verir. Böyle bir seferde de sicilimize kötü bir puan yazabilirler."

Göz kırparak güldüm. "Onlar kaptanın şahsi malları. Kendini tehlikeye atmamak için bize disiplin cezası veremez. İkiyüzlü ihtiyar keçi! O bence dünyanın en iyi kaptanı. Ama zümrüt suyunu da çok seviyor."

Whitefield beni uzun uzun dikkatle süzdü. "Tamam. Beni o içkilerin olduğu yere götür."

Onunla gizlice malzeme deposuna indik. Boştu tabii. Kaptanla Steeden kontroldeydiler. Brock'la Charney de motorların başında Harrigan'la Tuley ise kendi kamaralarında horul horul uyuyorlardı.

Alışık olduğum için usul usul, sessizce ilerledim. Yiyecek dolu birkaç sandığı yana ittim ve yere yakın gizli bir kapağı açtım. Elimi uzatarak tozlu bir şişeyi çıkardım. Bu loş ışıkta bile deniz yeşili rengi belli oluyor ve hafifçe parlıyordu.

Whitefield'e, "Otur," dedim. "Rahatına bak." Küçücük iki bardak çıkararak onları doldurdum.

Whitefield içkisini yavaşça ve büyük bir memnuniyet içinde yudumladı. İkinci kadehi ise bir yudumda boşalttı.

Ona, "Neden bu sefere gönüllü yazıldın, Whitey?" diye sordum. "Böyle bir şey için henüz deneyimsizsin."

O elini salladı. "Bu işler nasıldır bilirsin. Bir süre sonra her şey iç sıkıcı bir hal alıyor. Üniversite bitince zoolojiyle ilgilendim. Gezegenler arası yolculuklar başladıktan sonra bu konu önem kazanmıştı. Ganymede'de güzel, rahat ama sıkıcı bir işim vardı. Sıkıntıdan neredeyse patlayacaktım. Aklıma estiği için Uzay Gücüne katıldım. Ve yine

aklıma estiği için bu sefere gönüllü olarak katılmaya karar verdim." Üzüntüyle içini çekti. "Şimdi biraz pişmanım."

"Böyle düşünmemelisin, oğlum. Ben tecrübeli bir adamım ve neden söz ettiğimi de biliyorum. Paniğe kapılırsan, daha başlangıçta yenilirsin. Düşün, iki ay sonra Ganymede'ye dönmüş olacağız."

Whitefield öfkeyle, "Korktuğumu sanıyorsan yanılıyorsun!" diye bağırdı. "Bu... bu..." Uzun bir sessizlik oldu. O, kaşlarını çatmış üçüncü kez doldurduğum kadehine bakıyordu. "Anlayacağın neyle karşılaşacağımızı düşünmekten bitkin düştüm. Hayal gücüm her zamankinden fazla çalışıyor! Bu nedenle sinirlerim iyice bozuldu."

Onu yatıştırmaya çalıştım. "Biliyorum, biliyorum. Seni suçlamıyorum. Hepimiz aynı durumdayız sanırım. Ama dikkatli olmalısın. Bir keresinde Mars-Titan seferindeydik. Olanları hatırlıyorum da..."

Whitefield en sevdiğim maceralarımdan biri olan bu seferin hikâyesini yarıda kesti. Oysa ben de bütün uzaycılar gibi ballandıra ballandıra hikâye anlatmasını severdim. Whitefield dirseğiyle beni öyle bir dürttü ki, soluğum kesildi. Sonra yavaşça Jabra kadehini bir kenara bıraktı.

"Jenkins," diye kekeledi. "Ben hayal görecek kadar fazla içki içmedim, değil mi?"

"Bu nasıl bir hayal gördüğüne bağlı."

"Köşedeki boş sandıklardan oluşan yığının arkasında bir şeyin kımıldadığına yemin edebilirim."

"İnan bana onu gördüm. Orada canlı bir şey var. Whitefield bana sokuldu. Sinirleri gerçekten çok bozulmuştu. Ben bile o yarı karanlık yerde biraz endişelendim.

Sonra yüksek sesle, "Sen çıldırmışsın," dedim. Sesimin yankısı biraz sakinleşmemi sağladı. Boş bardağımı bırakarak hafifçe yalpalaya

yalpalaya ayağa kalktım. "Haydi gidip şu sandıkların arkasına bakalım."

Whitefield beni izledi. Onunla birlikte alüminyumdan yapılmış hafif sandıkları sağa sola ittik. İkimizin de yüzde yüz ayık olduğu pek söylenemezdi. Üstelik epeyce gürültü ediyorduk. Göz ucuyla Whitefield'in duvara en yakın olan sandığı kaldırmaya çalıştığını gördüm.

Whitefield, "Bu sandık boş değil, deyip onu biraz kaldırdı. Sonra küfrederek sandığın kapağını bir vuruşta yere devirdi ve içine baktı. Şöyle yarım dakika kadar. Ardından geri geri gitmeye başladı ve o an ayağı bir şeye takıldığı için yere oturuverdi. Hâlâ şaşkınlık içinde sandığa bakıyordu.

Ben kaşlarımı kaldırmış onu süzüyordum. Telaşla sandığa bir göz attım ve dondum kaldım. Sonra boğuk boğuk haykırmaya başladım.

On üç yaşlarında, kirli suratlı, kızıl saçlı bir çocuk sandıktan başını uzatmıştı.

Çocuk sandıktan dışarı çıkarken, "Merhaba," dedi. Whitefield de ben de ona cevap verecek gücü kendimizde bulamamıştık. Çocuk da bu yüzden konuşmasını sürdürdü. "Beni bulduğunuz için seviniyorum. Orada saklanmaya çalışırken omzuma kramp girdi."

Whitefield sesli sesli yutkundu. "Tanrım! Bir çocuk! Kaçak bir çocuk! Ve biz Callisto'ya gidiyoruz!"

Bitkince, "Ve gen dönmemiz de imkânsız," diye hatırlattım. "Yoksa gemi parçalanır. Jüpiter'in uydularına yapılan yolculuk çok tehlikeli."

Whitefield ani bir öfkeyle çocuğa döndü. "Bana bak! Sen ,,de kimsin, küçük deli? Burada ne işin var?"

Çocuk irkildi. Biraz da korka korka, "Adım Stanley Fields," diye cevap verdi. "Ben Ganymede'de New Chicago kentindenim. Kitaplarda

yaptıkları gibi uzaya kaçtım." Bir an durdu sonra da hevesle sordu. "Bu yolculukta korsanlarla savaşmak zorunda kalacak mıyız?"

Çocuğun Uzaycılar dergisini fazla okuduğu anlaşılıyordu. Ben de çocukken aynı şeyi yapardım.

Whitefield sertçe sordu. "Annenle baban ne olacak?"

"Benim sadece bir amcam var ve o da bu duruma pek aldırmaz sanırım." Stanley Fields o ilk şaşkınlığından kurtulmuştu. Şimdi neşeyle gülüyordu.

Whitefield bana çaresizce baktı. "Şimdi ne yapacağız?"

Omzumu silktim. "Onu kaptana götüreceğiz. Bırakalım da çocuk için o endişelensin."

"Kaptan bu olayı nasıl karşılayacak?"

"Nasıl isterse öyle! Suç bizde değil. Zaten bu konuda yapılacak başka bir şey de yok."

Çocuğun iki yanına geçtik. Onu kollarından tutarak sürüklemeye başladık.

Kaptan Bartlett gerçekten usta bir uzaycıydı. Suratı her zaman ifadesizdi. Yüzünden duygularını anlayamazdınız. Ama binde bir patlardı. O zaman da etrafa alevler saçan bir Merkür yanardağına benzerdi. Ve o yanardağlardan birini görmediyseniz hiç yaşamamışsınız demektir.

Kaçak çocuk bardağı taşıran son damla oldu. Uydulara yapılan seferler her zaman yorucuydu. İleride belirmiş olan Callisto, onu mürettebattan daha çok endişelendiriyordu. Şimdi de başına bu kaçak çocuk derdi çıkmıştı.

Bu dayanılacak gibi değildi! Kaptan tam yarım saat küfür üstüne küfür savurdu. Güneşle başlayarak gezegenleri, asteroidleri kuyruklu yıldızları dolaştı ve sonra sıra meteorlara geldi. Yakındaki diğer yıldızlara geçtiği sırada gücü tükendi. O kadar sinirlenmişti ki bize

depoda ne işimiz olduğunu sormayı unuttu. Whitefield'le ben buna çok sevindik tabii.

Ama Kaptan Bartlett hiç de aptal bir insan değildi. İçini iyice boşalttıktan sonra çözümü olmayan bu duruma katlanması gerektiğini anladı.

Yorgun yorgun, "Biriniz götürüp onun yüzünü yıkayın," diye emretti. "Bir süre gözüme gözükmesin." Sonra biraz yumuşayarak beni bir kenara çekti. "Ona nereye gittiğimizi söylemeyin. Çocuğun ödünü patlatmaya hiç gerek yok. Zavallı yavrucak, kötü bir durumda zaten."

Biz kamaradan çıkarken ne kadar yufka yürekli olduğunu gizlemeye çalışan kaptan, Ganymede'ye acil bir mesaj yolluyor, çocuğun amcasıyla bağlantı kurulmasını istiyordu.

Tabii o sırada durumu bilmiyorduk. Ama çocuğu bize Tanrı yollamıştı! Şansımız bize böyle yardıma çalışmıştı! Stanley, bizim Callisto'yu unutmamızı sağladı. Düşünecek başka bir konu vardı şimdi. Dördüncü günün sonunda iyice elektriklenen hava birdenbire yumuşamıştı.

Çocuğun çok neşeli olması bizi de etkiliyordu. Stanley gemide dolaşıyor ve olur olmaz pek çok soru soruyordu. Her an korsanlarla karşılaşmamızı bekliyordu. Daha da önemlisi hepimizin de Uzaycılar dergisindekiler gibi birer kahraman olduğumuza inanıyordu.

Tabii bu gururumuzu okşuyordu. O yüzden artık birbirimizle yarışıyor, çocuğa türlü hikâyeler anlatıyorduk. Stanley'in adeta yarı tanrı saydığı Mac Steeden de bu arada palavra atma rekorunu kırdı.

Yedinci günkü gevezeliklerimizi çok iyi hatırlıyorum. Yolculuğun yarısı sona ermişti ve ihtiyatla hız kesmeye başlıyorduk. Motorların başında olan Harrigan'la Tuley dışında hepimiz kontrol odasında toplanmıştık. Konuşmaya Whitefield başladı. Konusu her zamanki gibi zoolojiydi.

"O sümüklüböceğe benzeyen küçük bir şeydi. Sadece Jüpiter'in Europa adlı uydusunda bulunuyordu. Adı Carolus Europis'ti ama biz ondan 'Manyetik Kurt'u diye söz ediyorduk. On beş santim boyunda ve koyu kurşuni bir yaratıktı. Dünyanın en iğrenç şeyi.

"Tam altı ay o kurdu inceledik. Bizim Mornikoff'u o zamana kadar hiçbir şey böylesine heyecanlandırmamıştı. Çünkü... kurt avını manyetik bir alan yardımıyla öldürüyordu. Manyetik Kurt'u odanın bir köşesine koyuyordun. Başka bir şeyi, örneğin bir tırtılı da diğer köşeye. Beş dakika bekliyordun. Sonra tırtıl kıvrılıyor ve ölüyordu.

"İşin garip yanı şuydu: Manyetik Kurt, kurbağalara ilişmiyordu. Çünkü onlar kurda göre çok büyüktüler. Ama kurbağayı alıp kafasına demir bir şerit taktığında Manyetik Kurt onu da öldürmeyi başarıyordu. Zaten kurdun manyetik bir alandan yararlandığını bu sayede öğrendik. Yakınında demir olduğu zaman da gücü dört katına çıkıyordu."

Whitefield'in hikâyesi hepimizi etkilemişti. Joe Brock o kalın sesiyle, "O lanet olasıca şeylerin sadece on beş santim olmalarına sevindim," dedi. "Tabii anlattıkların doğruysa."

Mac Steeden gerindi ve sonra da kır pos bıyığını kayıtsızca çekiştirdi. "Sen o kurdun olağanüstü bir şey olduğunu mu sanıyorsun? Benim vaktiyle gördüğüm şeylerin yanında o solda sıfır kalır..."

Başını ağır ağır, bazı olayları anımsamışçasına salladı. Upuzun ve dehşet verici bir hikâye dinleyeceğimizi anlamıştık. Biri usulca boğuk boğuk inledi. Ama Stanley, deneyimli uzaycının bir hikâye anlatacağını anlayınca gözleri parladı.

Steeden de bunu fark etmişti. Hikâyesini ona anlatmaya başladı. "O sırada Peewee Wilson'la birlikteydim. Sen Peewee Wilson'dan söz edildiğini duydun değil mi?"

"Ah, evet." Stanley'in bakışlarından Wilson'a adeta taptığı anlaşılıyordu. "Onunla ilgili kitaplar okudum. O uzaycıların en büyüğüydü."

"Bundan emin olabilirsin, oğlum. Wilson'un boyu hemen hemen seninki kadardı. Ama her dövüşte beş kişiye bedeldi. Wilson'la çok iyi dosttuk. Gittiği her yere beni de götürürdü. Durum tehlikeli olmaya başladığı zaman da benden yardım isterdi." Steeden derin derin içini çekti. "Sonuna kadar Wilson'la beraberdim. Ne var ki bacağım kırıldığı için onunla o son yolculuğa çıkamadım..."

Steeden birdenbire sustu. Odaya buz gibi bir sessizlik çökmüştü. Whitefield kül gibi oldu. Kaptanın dudaklarıysa garip bir biçimde çarpıldı. Benim kalbimse göğsümden aşağıya, ayaklarıma kadar kaydı sanki.

Kimse bir şey söylemedi. Altımız da aynı şeyi düşünüyorduk. Peewee Wilson son yolculuğunu Callisto'ya yapmıştı. İkinci gemi onunkiydi ve uzaycı bir daha geri dönmemişti. Bizimki ise Callisto'ya giden sekizinci gemiydi.

Stanley bize hayretle baktı. Ama hepimiz bakışlarımızı ondan kaçırdık.

Kendisini ilk toplayan Kaptan Bartlett oldu. "Sahi, Steeden sende Peewee Wilson'un eski bir uzay elbisesi var, değil mi?" Sesi sakin ve rahattı. Ancak böyle konuşabilmek için büyük bir çaba harcadığının farkındaydım.

Steeden rahatlayarak başını kaldırdı. Bıyığının uçlarını dişliyordu. Endişelendiği zaman hep böyle yapardı. Şimdi bu yüzden bıyığının uçları aşağıya doğru sarkıyordu.

"Evet, tabii kaptan. Peewee Wilson onu bana kendi elleriyle verdi. Uzun yıllar önce... O sırada piyasaya çelik tulumlar yeni çıkmaya başlamıştı. Wilson da artık eski vitri-kauçuk tulumunu kullanmayacaktı. Bu yüzden onu bana verdi. Tulum o günden beri bende. O bana şans getirdi."

"Ben o eski tulumu bu çocuğa verebileceğimizi düşünüyordum. Gemideki hiçbir tulum ona uymaz. Ayrıca Stanley'in uzay kıyafetine de çok gereksinimi var."

Deneyimli uzaycının bakışları sertleşti ve Steeden başını salladı. "Hayır, kaptan, bu olmaz. O tuluma kimsenin dokunmasına izin veremem. Onu bana Peewee Wilson verdi. Kendi elleriyle! O... o kutsal bir şey. Evet, öyle!"

Hepimiz hemen kaptanın tarafını tuttuk. Ama Steeden inatla bizi reddetti. Zaman zaman ifadesiz bir sesle aynı sözleri tekrarlıyordu. "O eski tulum olduğu yerde kalacak."

Ve iri yumruğunu masaya vuruyordu.

Onu zorlamaktan vazgeçmek üzereyken o ana kadar zekice sesini çıkarmayan Stanley işe karıştı. "Lütfen, Bay Steeden." Sesi hafifçe titriyordu. "Lütfen tulumu bana verin. Ona özen gösteririm. Peewee Wilson bugün sağ olsaydı, bana o tulumu almamı söylerdi." Mavi gözleri bulanıklaşırken alt dudağı titremeye başladı. Çocuk kusursuz bir aktördü.

Steeden kararsızlık içinde ona baktı ve tekrar bıyığını çiğnemeye başladı. "Şey... Kahretsin! Hepiniz de bana düşmansınız! Pekâlâ tulum çocuğun olsun! Ama onu düzeltmemi benden beklemeyin! Hepiniz uykunuzdan fedakârlık edip onu tamir edin. Ben artık bu konuyla ilgilenmiyorum!"

Kaptan Bartlett bu sayede bir taşla iki kuş vurmuş oldu. Mürettebatın moralinin bozulduğu bir sırada Callisto'yu düşünmemizi engelledi. Böylelikle yolculuğun sonuna kadar bizi oyalayacak bir şey bulmuş oldu. Çünkü o antika tulumu tamir için hemen hemen bir hafta gerekiyordu.

O antikanın üzerinde hiç gerekmediği kadar özenli çalıştık. Bu nedenle de ileride gitgide büyüyen Callisto'yu unuttuk. O eski tulumdaki her çatlağı ve hava kabarcığını onardık. Tulumun içini sıkı

örülmüş alüminyum telle astarladık. Küçücük ısıtma ünitesini tamir ettik ve tungstenden yapılmış yeni oksijen tüpleri taktık.

Kaptan bile arada sırada bize yardım etti. Steeden de çektiği o söyleve rağmen, ikinci gün canla başla çalışmaya başladı.

Callisto'ya inmemize bir gün kala işi tamamladık. Stanley tulumu denediği zaman gururla bize baktı. Steeden ise yanında durmuş gülümsüyor ve bıyığını buruyordu.

Günler geçerken uçuk mavi bir daireye benzeyen Callisto viziekranda gitgide büyüdü. Sonunda gökyüzünün neredeyse tümünü kapladı. Son gün hepimiz endişeliydik. İşlerimizi dalgın dalgın yaptık ve ilerideki o korkutucu ve duygusuz uyduya bakmamaya çalıştık.

Sonra gitgide daralan bir helezon çizerek Callisto'ya doğru indik. Kaptan, uydu ve orada yaşayan canlılar konusunda biraz bilgi edinebileceğimizi umuyordu. Ama elde edilen bilginin hemen hemen tümü olumsuzdu. Soğuk atmosferdeki karbondioksit oranı bitkisel yaşam için çok uygundu. O yüzden uyduda pek çok çeşitli bitki türü vardı. Ama yüzde üç oksijen Callisto'da hayvanların yaşayamayacaklarını açıklıyordu. Ancak çok basit ve fazla hareket edemeyen birkaç tür yaşayabilirdi burada. Callisto'da kentlere benzer bir şeyler ya da yapılar da yoktu.

Callisto'nun etrafında beş kez dolaştıktan sonra büyük bir göl gördük. Bu biraz da bir at kafasına benziyordu. Gemiyle yavaşça oraya doğru indik. Çünkü son seferde Peewee Wilson ve arkadaşları öyle bir gölün yakınına indiklerini belirtmişlerdi.

Yüzeye yarım mil kala ışıltılı metalik bir yumurtaya benzeyen o şeyi fark ettik. Bu Phobos'tu. Kısa yeşil bitkilerin üzerine indiğimiz zaman o şanssız gemiyle aramızda ancak beş yüz metre vardı.

Hepimiz emir almak için kontrol odasında toplandığımızda kaptan, "Tuhaf," diye mırıldandı. "Gemi şiddetli şeylerle karşılaşmışa hiç benzemiyor,"

Bu doğruydu! Phobos sessizce yatıyordu. Görünüşte hiçbir zarara uğramamış gibiydi. Geminin eski tarz çelik gövdesi Jüpiter'in sarı ışığında parlıyordu. Atmosferdeki o çok az oksijen metali paslandıramamıştı.

Kaptan, daldığı düşüncelerden uyanarak, telsizin başında bekleyen Chamey'e döndü. "Ganymede cevap verdi mi?"

"Evet, efendim. Bize şans dilediler." Charney bu sözleri sakin bir tavırla söylemişti ama ben sırtımın ürperdiğini hissettim.

Kaptanın yüzü hâlâ ifadesizdi. "Phobos'\a iletişim kurmayı denedin mi?"

"Cevap vermiyor, efendim."

"İçimizden üç kişi Phobos'u inceleyecek. Herhalde bazı cevaplan o gemide bulabileceğiz."

Brock sakin sakin, "Kibrit çekelim," diye önerdi.

Kaptan ciddi bir tavırla, "evet" dermiş gibi başını salladı.

Sekiz kibrit alarak, üçünü ortalarından kırdı. Ve hiçbir şey söylemeden elini bize doğru uzattı.

Charney ilerleyerek ilk kibriti çekti. Kibrit kırıktı. Arkadaşımız bir şey söylemeden uzay giysilerinin bulunduğu tarafa doğru gitti. Tuley, sonra Harrigan ve Whitefield de kibrit çektiler ama onlarınki kırık değildi. Sonra ikinci kırık kibrit bana düştü. Güldüm ve Chamey'i izledim. Üç saniye sonra da ihtiyar Steeden bize katıldı.

Kaptan, "Gemi sizi destekliyor, çocuklar," diyerek ellerimizi sıktı. "Tehlikeli bir şeyle karşılaşırsanız hemen kaçın. Kahramanlığa hiç gerek yok. Mürettebattan kimseyi kaybetmemeliyiz."

Cep Lektronik'lerimizi kontrol ettikten sonra gemiden çıktık, Nelerle karşılaşacağımızı bilmiyorduk. Callistan'a atacağımız ilk adımların son adımlarımız olmayacağından da emin değildik. Ama bir saniye bile duraklamadık. Uzaycılar dergilerinde kahramanlığa pek önem

verilmezdi. Ne var ki gerçek hayatta bu her şeyden önemliydi. Üçümüzün kesin adımlarla Ceres'ten ayrılışını hâlâ gururla hatırlıyorum.

Ben bir kere arkama baktım ve Stanley'in lombozun kalın camına dayamış olduğu beyaz suratını gördüm. Uzaktan bile çok heyecanlı olduğu anlaşılıyordu. Zavallı çocuk! Son iki gün bizim bir korsan inini basmaya hazırlandığımıza iyice inanmıştı. Boğuşmanın başlamasını büyük, bir sabırsızlıkla bekliyordu. Tabii biz de çocuğa gerçeği açıklayarak onu düş kırıklığına uğratmak istememiştik.

Phobos önümüzde bir dev gibi yükseliyor, gölgesi üzerimize düşüyordu. Dev gemi kısa, koyu yeşil otların üzerinde yatmaktaydı. Ölüm kadar sessizdi. Callisto'ya gelen zavallı yedi gemiden biriydi o. Bizimkiyse sekizinci.

Charney gergin sessizliği bozdu. "Gövdedeki şu beyaz lekeler de nedir?"

Maden eldivenli elini uzatarak parmağını çelik kaplamaya sürdü. Sonra elini çekerek parmağının ucundaki yumuşak, beyaz hamurumsu şeye baktı. Farkına varmadan tiksintiyle titreyerek parmağını yerdeki sert otlara sildi.

"Sizce bu nedir?"

Görebildiğimiz kadarıyla bütün gemi hamurumsu ince tabakayla kaplıydı. Sadece yere yakın olan kısımda bir şey yoktu. Bu madde kurumuş köpüğe benziyordu ya da...

"Bu bir salyangozun bıraktığı sıvıya benziyor, Sanki dev bir sümüklüböcek gölden çıkarak geminin üzerinden geçmiş."

Tabii bu sözlerimde ciddi değildim. Ama iki arkadaşım yüzeyi bir ayna kadar düz olan göle telaşla baktılar. Sulara Jüpiter'in aksi vuruyordu. Charney el Lektronik'ini çekti.

Steeden birdenbire, "Sus!" diye bağırdı. Sesi telsizden sert ve mekanik gibi geliyordu. "Böyle konuşma! Gemiye girmenin bir yolunu bulmalıyız. Gövdede bir yerde delik olmalı. Sen sağa doğru git, Charney. Jenkins, sen de sola doğru. Ben de geminin yukarısına tırmanmaya çalışacağım."

Dümdüz gövdeye bakarak geriledi ve sonra sıçradı. Tabii Callisto'da olduğumuz için tulumuna rağmen ağırlığı on kilo kadar azdı. Bu nedenle Steeden on, on beş metre kadar yükseldi. Gemiye hafifçe çarptı. Aşağı doğru kayarken bir perçin çivisini yakaladı ve yukarı çıktı.

Ben de Charney'e el sallayarak döndüm.

Kaptanın sesi kulağımda çınladı. "Her şey yolunda mı?"

Sert sert, "Şimdiye kadar yolunda," diye cevap verdim. Aynı anda Ceres ölü Phobos'un arkasında gözden kayboldu. Şimdi Jüpiter'in bu esrarlı uydusunda yapayalnızdım.

Ondan sonra sessizce yoluma devam ettim. Uzay gemisinin gövdesinde hiçbir delik yoktu. Sadece kapkara lombozlar gözüküyordu. En alttaki bile benden çok yukarıdaydı. Bir iki defa Steeden'in maymun gibi düzgün gövdenin yukarısında ilerlediğini gördüğümü sandım. Ama belki de bana öyle geliyordu.

Sonunda geminin burnuna eriştim. Jüpiter'in ışıkları bu bölümü iyice aydınlatıyordu. Orada en altta olan bir dizi lomboz içeriye bakabileceğim bir yükseklikteydi. Lombozdan lomboza giderken bana içi hayalet dolu bir gemiye bakıyormuşum gibi geldi. Çünkü o hafif, garip ışıkta bütün cisimler titreşen gölgelere benziyorlardı.

Birdenbire sonraki lomboz ilgimi çekti. Jüpiter'in ışıkları içeride, sarı bir dikdörtgen çiziyordu. Ve orada bir insanın kalıntıları vardı. Elbiseler üzerinden sarkıyordu. Yakası açık gömleğiyle kasketinin arasında gözleri olmayan bir kurukafa sırıtıyordu. Düzgün kafatasının

üzerinde çarpılmış olan kasket sanki sahnenin dehşetini daha da artırıyordu.

Kulağımda yankılanan bir haykırış yüreğimin ağzıma gelmesine neden oldu. Steeden geminin yukarısında bir yerde küfredip duruyordu. Hemen hemen aynı anda çelik tulumun sardığı hantal vücudunun geminin yanından kaydığını gördüm.

Chamey'le ben uçuş benzeri, uzun sıçramalarla onun yanına doğru gittik. Steeden önümüzden koşarak onu izlememizi işaret etti. Göle doğru gidiyordu. Suyun kenarına eriştiğinde durdu. Yarı gömülü duran bir şeyin üzerine doğru eğildi, iki sıçrayışta onun yanındaydık. Steeden'in baktığı şeyin uzay tulumlu bir insan olduğunu gördük. Yüzükoyun yatıyordu. Onun üzerine de Phobos'u kaplayan o pis madde yayılmıştı.

Steeden soluk soluğa, "Onu geminin tepesinden gördüm," diyerek tulumlu adamı çevirdi.

Gördüğümüz şey üçümüzün de aynı anda haykırmasına neden oldu. Öndeki saydam yerden korkunç bir surat gözüküyordu. Cüzzamlı birinin yüzü gibiydi. Adamın yüz etleri çürüyüp dökülmüştü. Ama sonra çürüme sanırım yeterli hava olmadığı için durmuştu. Uzaycının yüzünün çeşitli yerlerinden kemikleri gözüküyordu. Pek çok kötü şey görmüştüm ama bu en korkuncuydu.

"Tanrım!" Charney yarı hıçkırır gibi konuşmuştu. "Ölüyor ve çürüyorlar." Steeden'e lombozdan gördüğüm iskeleti anlattım.

Steeden, "Kahretsin," diye homurdandı. "Bir bilmece bu. Cevap Phobos'un içinde olmalı." Kısa bir sessizlik olduktan sonra ekledi. "Şimdi size ne yapacağımızı söyleyeceğim. Birimiz gemiye dönüp kaptana parçalayıcı indirmesini söyleriz. Silah Callisto'da hafifleyeceği için onu rahatlıkla kullanabiliriz. Silahı düşük güçte çalıştırırsak, geminin yanına onu havaya uçurmadan bir delik açabiliriz. Haydi, sen git, Jenkins. Charney'le ben böyle başka zavallılar bulmaya çalışacağız."

Onun ısrarını beklemeden Ceres'e doğru gitmeye başladım. Bir sıçrayışta iyice uzağa atlıyordum. Uzaklığın dörtte üçünü aştığım sırada kulağımda mekanik yankılar yapan bir çığlık kayarak durmama neden oldu. Telaşla döndüm ve sonra da gördüğüm sahne yüzünden dondum kaldım.

Gölün yüzeyi köpük köpük kaynıyordu. Suların arasından dev bir tırtıla benzeyen yaratıkların baş kısımları çıkmıştı. Sonra bu yaratıklar kıvrıla büküle karaya tırmandılar. Kirli gri gövdelerinden sular ve sümüksü bir sıvı akıyordu. Bir metre yirmi santim uzunluğundaydılar. Gövdelerinin eni otuz santim kadardı. Fazla oksijen harcamamak için oldukça yavaş ve sürünerek ilerliyorlardı. Yaratıkların fazla bir ayrıntıları yoktu. Sadece ön uçlarından bir şey uzanıyordu. Bunun kırmızı ucu hafifçe parlıyordu.

Ben donmuş gibi bakarken yaratıkların sayısı gitgide arttı. Sonunda kıyı yükselip alçalan, mide bulandırıcı grilikte bir et yığınına dönüştü.

Steeden'le Charney, Ceres'e doğru koşuyorlardı. Ama daha yolun yarısını aşamadan tökezlediler ve yavaşlayarak körcesine sendelemeye başladılar. Ama bunu bile sürdüremediler. ikisi hemen hemen aynı anda dizüstü çöktüler.

Charney'in hafif sesini duydum. "Yardım getir! Başım çatlıyor! Kımıldayamıyoruz. Ben..." O da, Steeden de hareketsiz kaldılar.

Düşünmeden onlara doğru gidecek oldum. Ama birdenbire şakaklarıma saplanan bir ağrı sendelememe neden oldu. Bir an şaşkın şaşkın öyle durdum.

Sonra Whitefield birdenbire avaz avaz haykırmaya başladı. "Gemiye dön, Jenkins! Gemiye dön! Gemiye dön!"

Ona itaat etmek için döndüm. Şakaklarımdaki ağrı müthiş, devamlı bir sancıya dönüşmüştü. Açık kapağa yaklaşırken artık yalpalıyordum, içeriye düştüğüm sırada bayılmak üzereydim sanırım. Ondan sonra bir süre olanları pek fark edemedim.

Sonra kendimi Ceres'in kontrol odasında buldum. Biri uzay giysisini arkamdan çıkarmıştı. Etrafıma şaşkın şaşkın ve üzüntüyle baktım. Hâlâ kendime gelememiştim. Üzerime eğilmiş olan Kaptan Bartlett'i iki kişiymiş gibi görüyordum.

Kaptan, "O lanet olasıca yaratıkların ne olduklarını biliyor musun?" dedi. Dışarıyı, dev tırtılları işaret ediyordu.

Sessizce, "hayır" dermiş gibi başımı salladım.

"Onlar, Whitefield'in bir ara bize anlattığı Manyetik Kurt'un devleşmiş bir türü. Manyetik Kurt'u hatırlıyor musun?"

"Evet," diyerek kafamı salladım. "Manyetik alanla avını öldüren kurt. Bu alan etraftaki demir yüzünden daha güçleniyor."

Whitefield birdenbire konuşmamıza karışarak, "Evet!" diye haykırdı. "Lanet olsun! Çok şanslıyız. Çünkü gemimizin gövdesi beril-tungsten'den yapıldı. Eğer Phobos ve diğer gemiler gibi çelikten olsaydı, şimdi hepimiz kendimizden geçmiştik. Çok geçmeden de ölecektik."

"Demek Callisto'daki tehlikenin kaynağı bu!" Sesim ani bir dehşetle yükseldi. "Şimdi... Charney'le Steeden ne olacak?"

Kaptan sertçe, "Onları kaybettik sanırım," diye mırıldandı. "Baygınlar. Belki artık öldüler bile. O iğrenç kurtlar sürünerek onlara doğru gidiyorlar. Şu an bizim yapabileceğimiz hiçbir şey yok." Önemli noktaları parmaklarıyla saydı. "Uzay tulumuyla arkadaşlarımızı almaya gidemeyiz. Çünkü tulumlar çelikten. Bunu yaparsak ölüm fermanımızı imzalamış oluruz. Tulum giymeden oraya kadar gidip dönemeyiz. Charney'le Steeden'i kavurmadan kurtları ortadan kaldıracak kadar ince ışınlı hiçbir silahımız yok. Ceres'i arkadaşlarımızın yakınına indirmeyi ve onları hızla içeri almayı düşündüm. Ama böyle yüzeyi olan bir uyduda, uzay gemisine bu tür bir manevra yaptıramazsın. Yoksa gövde parçalanır. Biz..."

Boğuk bir sesle onun sözünü kestim. "Yani kısacası... burada bekleyecek ve onların ölmelerini seyredeceğiz."

Birinin hafifçe kolumu çekiştirdiğini fark ettim. Döndüm. Stanley iri mavi gözleriyle bana bakıyordu. O heyecan arasında çocuğu unutmuştum. Ona öfkeyle baktım. "Ne var?"

"Bay Jenkins..." Stanley'in gözleri kızarmıştı. Herhalde Uzay Korsanlarını, Manyetik Kurt'lara tercih edecekti. "Bay Jenkins... belki ben gidip Bay Charney'le Bay Steeden'i geri getirebilirim."

İçimi çekerek başımı çevirdim.

"Ama, Bay Jenkins... ben bunu yapabilirim! Bay Whitefield' in söylediklerini duydum. Biliyorsunuz, benim tulumum çelik değil. Vitri-kauçuktan yapılma." Stanley önerisini diğerlerine de açıkladı.

Whitefield ağır ağır, "Çocuk haklı..." diye fısıldadı. "Stanley, vitri-kauçuk giysiyle güvende olur."

Kaptan itiraz etti. "Ama o tulum berbat halde! Çocuğun onu kullanmasına asla izin veremem!" Sesi hafifledi. Karar veremediği anlaşılıyordu.

Brock ifadesiz bir sesle, "Neal'le Mac'i dışarıda bırakamayız kaptan," dedi.

Sonra kaptan birdenbire kararını verdi ve hızla harekete geçti. O eski antika tulumu kapıp Stanley'in onu giymesine yardım etti.

Son tokayı iliklerken, "Önce Steeden'i getir," diye emretti. "O daha yaşlı. Alana karşı koyma gücü daha az. Şansın açık olsun, oğlum! Bu işi başaramazsan, hiç bekleme hemen geri dön. Hemen! Beni duyuyor musun?"

Stanley ilk basamaktan inerken düştü. Çünkü Ganymede' de büyüdüğü için normalaltı yerçekimine alışmıştı. Kendini çabucak toparladı. Hiç duraklamadan yerde yatan iki arkadaşımıza doğru zıpladı.

Biz de biraz daha rahat soluk alabildik. Manyetik alanın çocuğu henüz etkilemediği belliydi.

Stanley tulumlu uzaycılardan birini sırtına aldı ve yavaş yavaş gemiye doğru yürüdü. Yükünü kapağın içinde yere atıp bize el salladı. Biz de lombozdan ona karşılık verdik.

Onun arkasından Steeden'i hemen içeri aldık. Tulumu üstünden yırtarcasına çıkardık. Sonra arkadaşımızı kanepeye yatırdık. İhtiyarın rengi uçmuş, derisi gerilmişti.

Kaptan kulağını Steeden'in göğsüne dayadı. Sonra da birdenbire rahatladığı için gürültülü bir kahkaha attı. "Bizim ihtiyarın kalbi gayet iyi çalışıyor!"

Bunu duyunca sevinçle Steeden'in etrafını sardık. Onun yaşadığından emin olmak için hepimiz nabzını dinlemek istiyorduk. İhtiyarın yüz kasları oynadı. Sonra alçak ve boğuk bir sesle, "Ben de Peewee'ye dedim ki..." diye mırıldandı. Böylece son kuşkularımız da kayboldu.

Whitefield'in birdenbire tiz bir sesle bağırması üzerine tekrar lomboza koştuk. "Çocuğa bir şey oldu!"

Stanley gemiyle arasındaki uzaklığı yarılamıştı. Ama artık yalpalıyor, zorlukla ilerliyordu.

Whitefield boğuk boğuk, "Olamaz!" diye fısıldadı. "Olamaz! Alan onu etkileyemez!"

"Tanrım!" Kaptan saçlarını tutam tutam çekiştirdi. "O lanet olasıca antikada telsiz yok. Çocuk bize ne olduğunu söyleyemeyecek." Birdenbire döndü. "Ben onu almaya gidiyorum. Alan bana vızgelir! Çocuğu kurtarmalıyım."

Stanley onu kolundan yakaladı. "Yavaş, kaptan! Belki çocuk yine de gemiye dönmeyi başarır."

Stanley tekrar koşmaya başlamıştı. Ama garip bir biçimde yalpalıyordu. Nereye gittiğini görmediği belliydi. İki üç defa ayağı kayıp yuvarlandı. Neyse ki her seferinde kalkmayı başardı. Sonunda, geminin gövdesine doğru devrildi. Elleriyle deli gibi kapağı araştırıyordu. Bizse bağırıyor, terliyor, dua ediyorduk. Ancak bu arada çocuğa yardım etmemiz imkânsızdı.

Ve sonra Stanley birdenbire ortadan kayboldu. Yani... kapağa erişmiş ve içeri yuvarlanmıştı.

Onu da, Charney'i de rekor sayılacak bir hızla içeri aldık. Tulumlarını çıkardık. Charney'in yaşadığı daha ilk bakışta anlaşılıyordu. Ondan sonra Stanley'e döndük. Çocuğun morarmış yüzü, şişmiş dili ve burnundan çenesine akan kan olayı açıklıyordu.

Harrigan, "Tulumun bir yeri delinmiş," dedi.

Kaptan, "Çocuğun yanından uzaklasın," diye emretti. "Bırakın da hava alsın."

Bekledik... Sonunda Stanley hafifçe inledi. Onun kendine geldiğini anlayarak hepimiz gülümsedik.

Kaptan, "O çok cesur bir çocuk," dedi. "Şu son yüz metreyi aşmak gerçekten cesaret isterdi!" Sonra yine tekrarladı. "O çok cesur bir çocuk. Bu kahramanlığı için ona madalya vermeliler. Bunu yapmazlarsa ben de Stanley'e kendi madalyamı veririm!"

Callisto, tele-vizörde gitgide küçülen mavi bir topa benziyordu. Hiçbir sırrı olmayan, sıradan bir dünyaydı şimdi. Ceres gemisinin onur kaptanı Stanley Fields uyduya bakarak nanik yaptı ve dilini çıkardı. Bu hareket pek zarif değildi. Ama insanların düşman Güneş Sistemini dize getirdiklerini de açıklıyordu.

ADIMI 'S' HARFİYLE YAZIN!

"Adımı 'S' harfiyle Yazın! - Spell My Name with an S" 1958 Ocak tarihli Star Science Fiction dergisinin ilk ve tek nüshasında yer almış, daha sonra 1959 tarihli Nine Tomorrows toplamasında yer almıştır. Asimov bu öyküyü, isminin sık sık "Azimov" olarak telaffuz edilmesinden duyduğu sıkıntı yüzünden yazdığını söyler.

Marshall Zebatinsky kendini pek gülünç hissediyordu. Ona, kirli vitrinin ve eski tahta bölmenin arkasından, meraklı gözler kendisine bakıyorlarmış gibi geliyordu. Sandıktan çıkardığı eski giysileri de ona güven vermiyordu. Hiçbir zaman giymediği şapkanın yüzüne doğru indirdiği kenarı ya da her zaman taktığı gözlüğü mahfazasında bırakmış olması da.

Evet, kendisini pek gülünç buluyordu. Bu yüzden alnındaki çizgiler daha derinleşmiş gibiydi. Yaşlı mı, yoksa genç mi olduğunu ele vermeyen yüzü de biraz solmuştu.

Hiç kimseye kendisi gibi bir nükleer fizikçinin bir Nümerologa neden geldiğini açıklayamazdı. Adam, asla diye düşündü. Asla! Kahretsin! O bunu kendine bile açıklayamıyordu. Sadece karısının kendisini ikna etmesine izin vermişti.

Sayıların esrarlı etkisini açıklayan Nümerolog eski bir yazı masasının başında oturuyordu. Herhalde bunu vaktiyle bir eskiciden almıştı. Hiçbir masa bir tek kişinin kullanımıyla bu kadar eskiyemezdi. Adamın giysileri için de aynı şeyler söylenebilirdi. Nümerolog, ufak tefek, esmer bir adamdı. Küçücük parlak gözleriyle Zebatinsky'i süzüyordu. "Şimdiye kadar fizikçi bir müşterim hiç olmadı, Dr. Zebatinsky."

Zebatinsky kıpkırmızı kesildi. "Bildiğiniz gibi bu aramızda kalacak."

Nümerolog gülerken ağzının iki yanında kırışıklıklar belirdi. , Ben müşterilerimin sırlarını açıklamam."

Fizikçi, "Size bir şeyi açıklamam gerekiyor sanırım," dedi. Ben Nümerolojiye inanmam. Bundan sonra inanacağımı da inmiyorum. Sizin için önemliyse, bunu hemen söyleyin."

"Öyleyse buraya neden geldiniz?"

"Karım bir yeteneğiniz olabileceğini düşünüyor. Bu her neyse. Ona söz verdim ve işte o yüzden buradayım." Zebatinsky omzunu silkti. Artık kendini daha da gülünç hissediyordu.

"Aradığınız nedir? Para mı? Güven mi? Uzun ömür mü? Ne?"

Zebatinsky bir süre sesini çıkarmadı. Nümerolog sessizce onu seyrediyor, zaman konusunda hiç acele etmiyordu.

Atom fizikçisi, şimdi ne diyeceğim, diye düşünüyordu. Otuz dört yaşında olduğumu ama gelecekten umudu kestiğimi mi? Sonra, "Başarı istiyorum," dedi. "Ve üne kavuşmayı."

"Daha iyi bir iş mi istiyorsunuz?"

"Daha farklı bir iş istiyorum. Değişik türde bir görev. Bu arada bir ekibin üyesiyim ve verilen emirleri uyguluyorum. Ekipler! Hükümetin desteklediği bütün araştırma programları böyle! Ben bir senfoni orkestrasına katıldığı için kaybolmuş bir kemancıyım!"

"Ve solist olmak istiyorsunuz."

"Gruptan çıkmak ve... ve kendim olmayı istiyorum!" Zebatinsky bu sözleri karısından başka birine söylediği için heyecanlanmıştı. Biraz sarhoş olmuş gibiydi. "Yirmi beş yıl önce benim gibi eğitim görmüş yetenekli biri, ilk nükleer güç santrallerinden birinde çalışırdı. Ve bugün de öyle bir santrali yönetmem ya da üniversitede bir araştırma grubunun başkanı olmam gerekirdi. Ama şimdi şu halime bakın. Yirmi beş yıl sonra ne olacağım? Hiç. Hâlâ bir ekibin üyesi olacak ve deliler gibi çalışacağım. Atom fizikçilerinden oluşan isimsiz bir kalabalıkta

boğuluyorum. Bütün istediğim kendime özgü, rahat bir yer. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz sanırım."

Nümerolog başını yavaşça salladı. "Başarıya erişeceğiniz konusunda kesin bir söz veremem, Dr. Zebatinsky. Bunu biliyorsunuz sanırım."

Fizikçi Nümerolojiye inanmamakla beraber fena halde düş kırıklığına uğradı. "Sahi mi? Kahretsin! O halde neyi garanti ediyorsunuz?"

"Ben ihtimallerin gerçekleşme yüzdelerini artırırım. Aslında işim istatistiklerle ilgili. Atomlarla ilgili bir mesleğiniz olduğundan herhalde istatistiklerle ilgili kanunları da biliyorsunuzdur."

Fizikçi sıkıntıyla, "Ya siz?" diye sordu. "Siz biliyor musunuz?"

"Evet, gerçekten biliyorum. Ben bir matematikçiyim ve matematik kurallarına uygun bir şekilde çalışırım. Bunu size ücretimi artırmanız için söylemiyorum. Ücretim hep aynıdır. Elli dolar. Tabii bir bilim adamı olduğunuz için işimi diğer müşterilerimden daha iyi anlayabilirsiniz. Hatta bunu size açıklamak bana zevk verecek."

Zebatinsky, "Bunu açıklamamanızı tercih ederim," diye cevap verdi. "Bana harflerin sayıca değerlerini, anlamlarını ve buna benzer şeyleri söylemenizin hiçbir yararı olmaz. Ben bunun matematikle ilgili bir konu olduğunu kabul etmiyorum. Şimdi konumuza dönelim..."

Nümerolog, "Yani," dedi. "Yardım etmemi istiyorsunuz. Ama size yardım etmemi sağlayan o saçmasapan temeli açıklayarak sizi utandırmam da hoşunuza gitmeyecek."

"Evet, öyle."

"Ama siz hâlâ benim bir Nümerolog olduğumu düşünüyorsunuz. Oysa bu doğru değil. Ben polisin beni rahatsız etmemesi için böyle söylüyorum." Ufak tefek adam alayla güldü. "Psikiyatri uzmanlarının yakama yapışmaları için de. Aslında ben bir, matematikçiyim. Dürüst bir matematikçi."

Zebatinsky gülümsedi.

Nümerolog, "Ben bilgisayarlarla çalışıyorum," diye açıkladı. "Gelecekle ilgili ihtimalleri inceliyorum."

"Ne?"

"Bu size Nümerolojiden daha mı kötü geldi? Neden? Bir kompütere yeterince bilgi verirseniz belirli bir süre içinde gerektiği kadar işlem yapmayı başarır. Gelecek tahmin edilebilir. Hiç olmazsa ihtimallere dayanılarak yapılır bu. Bir füzenin hedefi bulması için gerekli hesabı yaparken gelecekle ilgili bir tahmin yürütmüş olmuyor musunuz? Ben de aynı şeyi yapıyorum. Ancak daha çok değişken nicelikle çalıştığım için vardığım sonuçlar o kadar kesin olmuyor."

"Yani geleceğimi açıklayacaksınız, öyle mi?"

"Yaklaşık olarak. Bunu yaptıktan sonra adınızı değiştirerek bilgiyi yok edeceğim. Ama sizinle ilgili başka hiçbir gerçeğe dokunmayacak, değiştirilmiş bilgiyi programlayacağım. Sonra diğer değiştirilmiş adları deneyeceğim. Değiştirilmiş geleceklerin hepsini inceleyecek ve en çok tanındığınız geleceği seçeceğim. Hayır... İzin verin de bunu şöyle anlatayım: Sizin için ün kazanma ihtimali, şimdikinden daha güçlü olan bir istikbal bulacağım."

"Adımı neden değiştiriyorsunuz?"

"Benim yaptığım tek değişiklik budur. Bunun birkaç nedeni var. Bir; bu basit bir değişiklik. Sonuçta daha büyük ya da daha fazla değişiklik yaparsam ortaya pek çok yeni değişken çıkar. Ve ben de artık sonuçları yorumlayamam. İki; bu mantıklı bir değişiklik sayılır. Büyünüzü değiştiremem, öyle değil mi? Ya da göz renginizi veya karakterinizi. Üç; bu önemli bir değişikliktir. Adları insanlar için çok önemlidir. Dört; bu pek çok kişinin her gün yaptığı bir değişikliktir."

Zebatinsky, "Ya daha iyi bir gelecek bulamazsanız?" diye sordu.

"Bu riski göze almanız gerekiyor. Ama durumunuz şimdikinden daha kötü olamaz, dostum."

Fizikçi ufak tefek adama endişeyle baktı. "Bu söylediklerinizin hiçbirine inanmıyorum. Nümerolojiye inanayım daha iyi."

Nümerolog içini çekti. "Sizin gibi birinin gerçeği öğrendiğinde daha da rahat edeceğini düşünmüştüm. Size yardım etmek istiyorum. Yapabileceğiniz çok şey var. Benim bir Nümerolog olduğumu düşünseydiniz söylediklerimi yapmazdınız. Size gerçeği söylersem yardım etmeme izin verirsiniz diye düşündüm."

Zebatinsky, "Madem geleceği görebiliyorsunuz..." dedi.

"O halde neden dünyanın en zengin adamı değilim? Öyle mi? Bunu söyleyecektiniz herhalde? Ama ben zenginim. Yani... istediğim her şeyim var. Siz ünlü olmak istiyorsunuz. Bense kimsenin bana ilişmemesini. İşimi yapıyorum. Beni rahatsız eden de yok. Onun için kendimi bir milyarder gibi hissediyorum. Biraz paraya ihtiyacım oluyor. Bunu da sizin gibi kimselerden alıyorum. İnsanlara yardım etmek hoş bir şey. Belki bir psikiyatri uzmanı bunun kendimi güçlü hissetmemi sağladığını ve böylece egomun beslendiğini söyler. Şimdi... size yardım etmemi istiyor musunuz?"

"Ücretiniz ne kadar demiştiniz?"

"Elli dolar. Yaşamınız konusunda epeyce bilgi edinmem gerekiyor. Ancak bu işi kolaylaştırmak için bir form hazırladım. Korkarım biraz uzun. Ama bunu hafta sonuna kadar postaya verebilirseniz ben de..." Nümerolog alt dudağını sarkıtıp kaşlarını çatarak kafasından bir hesap yaptı, "...cevabı gelecek ayın yirmisine kadar hazırlarım."

"Beş hafta sonra mı? Yani bu kadar uzun mu sürecek?"

"Benim başka işlerim ve başka müşterilerim de var, dostum. Sahtekâr olsaydım bu işi daha çabuk yapardım. Kabul mü?"

Zebatinsky ayağa kalktı. "Şey... kabul. Unutmayın, bu aramızda kalacak."

"Merak etmeyin. Size ne gibi değişiklikler yapmanız gerektiğini söylediğimde doldurduğunuz belgeyi geri vereceğim. Onu bir daha kullanmayacağımdan emin olabilirsiniz. Söz veriyorum."

Atom fizikçisi kapıda durdu. "Birilerine sizin bir Nümerolog olmadığınızı söylememden korkmuyor musunuz?"

Nümerolog başını salladı. "Size kim inanır, dostum? Hatta buraya geldiğinizi itiraf etmeyi göze alsanız bile?"

Marshall Zebatinsky ayın yirmisinde boyaları dökülmüş kapının önündeydi. Yan yan vitrindeki küçük karta bakıyordu, üzerinde "Nümeroloji" yazılıydı. Ama yazı silikleşmişti. Cam da tozlu olduğu için kolay kolay okunmuyordu. Fizikçi içeriye baktı. Neredeyse içeride kimsenin olmaması için dua edecekti. Böylece her şeyden vazgeçecek ve eve dönecekti.

Olayı birkaç defa kafasından atmaya çalışmıştı. Formu doldurmaya her çalıştığında bundan vazgeçmişti. Bu işle ilgilenmek utanç verici bir şeydi. Kâğıda dostlarının ve eşinin adını, evi için ödediği parayı, karısının çocuk düşürüp düşürmediğini yazmak ona inanılmaz derecede gülünç gelmişti. Sonunda da formu doldurmaktan vazgeçmişti.

Ne var ki bu işten tamamıyla vazgeçmeyi başaramamıştı. Her akşam kâğıdı çekmecesinden çıkarıyordu.

Belki de bütün bunların nedeni bilgisayardı. O küçük adamın inanılmaz bir küstahlıkla bilgisayarı olduğunu iddia etmesi... Sonunda Nümerologun blöfünü görme ve ne olacağını anlama isteği baskın çıktı.

Zebatinsky sonunda formu doldurarak postayla yolladı. Mektubu tartmadan üzerine dokuz sentlik bir pul yapıştırıverdi.

Mektup geri gelirse, diye düşündü. Bu işten kesinlikle vazgeçeceğim.

Ama zarf geri gelmedi.

Zebatinsky şimdi dükkânın içine bakıyordu. Boştu. Artık dükkâna girmekten başka çaresi yoktu. Kapıyı açarken bir çıngırak şıngırdadı.

Yaşlı Nümerolog bir perdenin arkasından çıktı. "Evet? Ah, Dr. Zebatinsky."

Atom fizikçisi gülümsemeye çalıştı. "Demek beni hatırlıyorsunuz?"

"Ah, tabii."

"E, karar nedir?"

Nümerolog eklemleri şişkin ellerini kavuşturdu. "Bundan önce küçük bir..."

"Ücreti mi kastediyorsunuz?"

"Ben gereken işi yaptım, efendim. O parayı hak ettim."

Zebatinsky hiçbir itirazı olmadan parayı vermeye hazırdı. Oraya kadar gelmişti. Para yüzünden geri dönmek saçma olurdu.

Fizikçi beş tane onluk ayırarak parayı masanın üzerinden Nümerologa doğru itti. "E?"

Yaşlı adam parayı ağır ağır saydı. Sonra da banknotları çekmecesine koydu. "Sizin vaka çok ilginçti. Size adınızı Sebatinsky'e çevirmenizi önereceğim."

"Seba... nasıl yazılıyor bu?"

"S-e-b-a-t-i-n-s-k-y."

Fizikçi, Nümerologa öfkeyle baktı. "Yani adımın baş harfini değiştirmemi mi öneriyorsunuz? Z'yi S mi yapayım? Hepsi bu kadar mı?"

"Bu yeterli olacak. Değişiklik gerekli. Ama küçük bir değişiklik her zaman büyük bir değişiklikten daha güvenlidir."

"Peki söz konusu değişiklik durumu nasıl etkileyebilir?"

Nümerolog usulca, "Bir ad durumu nasıl değiştirebilir?" diye mırıldandı. "Bunu bilemiyorum. Ama bir biçimde değiştirebilir. Sadece bu kadarını söyleyebilirim. Unutmayın, sonucu garanti etmiyorum. Tabii değişikliği yapmak istemiyorsanız, o zaman her şeyi olduğu gibi bırakın. Ama o zaman aldığım ücreti geri veremem."

Zebatinsky, "Şimdi ne yapacağım?" diye sordu. "Herkese adımı S harfiyle yazmalarını mı söyleyeceğim?"

"Bana sorarsanız bir avukata danışmanız daha iyi olur. Adınızı yasalara uygun olarak değiştirin. Avukat size basit ayrıntılar konusunda bir fikir verebilir."

"Bu ne kadar sürer? Yani... durumumun düzelmesi?"

"Ben nereden bileyim? Belki durumunuz hiçbir zaman düzelmez ya da hemen yarın düzelir."

"Ama geleceğimi gördünüz. Daha doğrusu gördüğünüzü iddia ediyorsunuz."

"Kristal küreme bakarak görmedim. Hayır, hayır, Dr. Zebatinsky! Bilgisayarımdan sadece bir dizi kodlu sayı alabiliyorum. Size ihtimalleri sayabilirim. Ama gözlerimin önünde hiçbir sahne belirmedi."

Zebatinsky dönüp hızla dükkândan çıktı. "Bir harf değişikliği için elli dolar! Sebatinsky için elli dolar! Tanrım, ne biçim ad bu Zebatinsky'den de kötü!"

Fizikçi bir avukatla görüşmeye ancak bir ayda karar verebildi. Sonunda kalkıp bir avukata gitti.

Kendi kendine her zaman eski adımı alabilirim, diyordu.

Şu yöntemi bir deneyeyim.

Lanet olsun! Bunu yapmak yasak değil ki!

Henry Brand dosyayı sayfa sayfa inceliyordu. On dört yıldan beri güvenlikte çalışıyordu. Yani çok deneyimliydi. Bu nedenle de her sözcüğü okumasına gerek kalmıyordu. Tuhaf bir kelime nasıl olsa hemen dikkatini çekecekti.

"Adam bana temiz gözüküyor!" Henry Brand'in görünüşü de temizdi. Yüzü sabunla yeni yıkanmış gibi pespembeydi. Adamın yumuşak, yuvarlak bir göbeği vardı. Sanki Brand, her gün cahillikten vatan hainliğine kadar insanlarla ilgili pek çok kusurla karşılaştığı için sık sık yıkanmak zorunda kalıyordu.

Ona dosyayı getiren Başkomiser Albert Quincy gençti. Hanford Karakolunda güvenlik görevlisi olduğu için müthiş bir sorumluluk taşıdığına inanıyordu. Quincy, "Peki neden Sebatinsky?" diye sordu.

"Neden olmasın?"

"Çünkü bundan bir anlam çıkmıyor. Zebatinsky bir yabancı adı. İsmim böyle olsaydı onu ben de değiştirirdim. Ama onun yerine bir Anglo-Sakson adı alırdım. Zebatinsky de böyle yapsaydı, bu değişikliği mantıklı bulurdum. Üzerinde durmazdım bile. Ancak Z'yi S yapmak niye? Bence adamın nedenlerini öğrenmemiz iyi olur."

"Bunu ona açık açık soran oldu mu?"

"Evet. Tabii konuşma sırasında. Ne var ki adam sadece, Alfabenin sonuncusu olmaktan bıktım,' dedi.

"Neden bu olamaz mı, başkomiser?"

"Olabilir. Ama madem S harfiyle başlayan bir ad istiyordu. Öyleyse neden Sands ya da Smith gibi bir şeyi seçmedi? Ya da Z'den bıktıysa neden alfabenin başına dönüp Alı bir ad almadı? Şey... örneğin Aarons gibi bir isim?"

Brand, "Bu pek de Anglo-Sakson adı sayılmaz," diye mırıldandı. "Aslında adamı suçlayabileceğimiz hiçbir şey yok. Adını değiştirmesi biraz garip ama kimse böyle bir nedenle suçlanamaz."

Quincy'nin yüzünde mutsuz bir ifade belirdi.

Brand, "Söyle, başkomiser," dedi. "Seni rahatsız eden kafanda netleşmiş bir şey olmalı. Bir varsayım. Bir hile. Nedir bu?"

Quincy kaşlarını çattı. Açık renk kaşları birbirine yaklaşırken dudakları gerildi. "Kahretsin! Bu adam bir Rus, efendim!"

Brand, "Hiç de değil," dedi. "O üçüncü kuşak bir Amerikalı."

"Yani onunki bir Rus adı."

Brand'ın yüzündeki o herkesi kandıran uysal ifade kaybolur gibi oldu. "Hayır, yine yanıldın. Polonyalılara özgü bir ad bu."

Başkomiser ellerini sabırsızca uzattı. "Aynı şey."

Annesinin kızlık adı Wiszewski olan Brand homurdandı. "Bunu bir Polonyalıya sakın söyleyeyim deme!" Bir an durdu sonra da düşünceli bir tavırla ekledi. "Aslında bir Rusa da sakın söyleme!"

Quincy kızardı. "Ben şunu demek istiyorum, efendim. Ruslarla Polonyalılar Demirperde'nin diğer tarafındalar."

"Bunu hepimiz biliyoruz."

"Zebatinsky ya da Sebatinsky'nin orada akrabaları olabilir."

"O üçüncü kuşaktan biri. Belki orada uzak akrabaları vardır. E, ne olmuş?"

"Bu kendi başına önemli değil. Orada pek çok kimsenin uzak akrabaları olabilir. Ama Zebatinsky adını değiştirdi."

"Devam et." .

"Belki adam dikkati çekmemeye çalışıyor. Belki de oradaki bir akrabası fazla ünlü olmaya başladı ve bizim Zebatinsky de bu akrabalığın yükselme şansını mahvetmesinden korkuyor."

"Adını değiştirmesi işine yaramaz ki. Oradakiler onu yine de akrabaları sayarlar."

"Orası öyle. Ama adam adını değiştirerek bu akrabalığa dikkati çekmekten kurtulduğunu düşünebilir."

"Demirperde gerisinde yaşayan bir Zebatinsky'den söz edildiğini hiç duydun mu?"

"Hayır, efendim."

"O halde o adam öyle pek ünlü biri değil. Bizim Zebatinsky onun adını nereden duymuş olabilir?"

"Belki de akrabalarıyla mektuplaşıyor. Tabii bu bile şüphe uyandıran bir durum. Sonuçta Zebatinsky bir atom fizikçisi."

Brand dosyayı yeniden inceledi. "Bu iddianın hiç tutar tarafı yok, Quincy."

"Peki, adamın adını bu biçimde değiştirmesini açıklayabilir misiniz, efendim?"

"Hayır, edemem. Bunu itiraf etmekten kaçınmıyorum."

"O halde bence bu olayı incelememiz doğru olur, efendim. Perde gerisindeki Zebatinsky adlı kişilerle ilgilenmeliyiz. Bakalım onların bizimkiyle bir ilişkileri var mı?" Başkomiserin aklına yeni bir şey geldiği için sesi biraz yükseldi. "Belki de adam adını perde gerisindekilerin dikkati çekmemeleri için değiştirdi. Yani onları korumak için."

"Yalnız bence bunun tam tersini yapıyor."

"Belki farkında değil. Ama adamın amacı onları korumak olabilir."

Brand içini çekti. "Tamam, Zebatinsky'leri inceleyelim. Ancak hiçbir şey bulunmazsa biz de bu konuyu kapatırız, Quincy. Dosyayı bana bırak."

Bilgi sonunda Brand'a eriştiği sırada adam başkomiseri ve onun kuşkularını unutmuştu bile. İçinde hepsinin soyadı Zebatinsky olan on

yedi Rus ve Polonya vatandaşının özgeçmişi bulunan dosya eline geçtiği zaman adam önce, bu da nesi? diye düşündü.

Sonra olayı hatırlayarak usulca küfretti ve dosyayı okumaya başladı.

Dosya Amerika'dan başlıyordu. Marshall Zebatinsky (parmak izleri) New York Eyaletinde, Buffalo'da doğmuştu (Tarih, hastaneyle ilgili bilgiler). Babası da Buffalo'da dünyaya gelmişti. Annesiyse yine New York Eyaletinde, Oswego'da. Fizikçinin baba tarafından,büyük annesiyle büyük babası Polonyalıydı. Bialystok'tan. (ABD'ye giriş tarihi. Vatandaşlığa geçiş tarihleri. Fotoğraflar.)

On yedi Rus ve Polonya vatandaşı yarım yüzyıl kadar önce Bialystok'ta ya da onun yakınlarında yaşayan kimselerin soyundandılar. Bu insanlar Amerikalı Zebatinsky'nin akrabaları olabilirlerdi. Ama öz geçmişlerin hiçbirinde bu kesinlikle bildirilmiyordu (Birinci Dünya Savaşından beri Doğu Avrupa'da kesin kayıtlar pek tutulmuyordu).

Brand son kuşak Zebatinsky'lere geçti. (Gizli servisin böylesine dikkatle çalışması şaşırtıcı bir durumdu. Belki Ruslar da aynı biçimde çalışıyorlardı). Brand, kadınları ve erkekleri incelerken bir adda durakladı. Kaşlarını kaldırdı. Bu öz geçmişi bir yana ayırarak okumasını sürdürdü. Sonunda ayırdığı belge dışında diğerlerini toplayarak dosyaya koydu.

Belgeye dikkatle manikür yapılmış tırnağıyla vurarak düşünmeye başladı. Sonra da istemeye istemeye Atom Enerjisi Komisyonundan Dr. Paul Kristow'u görmeye gitti.

Dr. Kristow, Brand'ın anlattıklarını ifadesiz bir yüzle dinledi. Arada sırada parmağını domates gibi burnuna sürüyordu. Seyrelmeye başlamış olan kır saçlarını kısa kestirmişti. Saçları öylesine seyrek ve kısaydı ki kabakmış gibi gözüküyordu.

Sonunda "Zebatinsky adlı bir Rustan söz edildiğini hiç duymadım," dedi. "Ama doğrusu Amerikalı Zebatinsky'yi de duymadım."

Brand şakağını kaşıdı. "Aslında ben bunun önemli bir şey olduğunu sanmıyorum. Ancak dosyayı da hemen kapatmak istemiyorum. Genç bir başkomiser beni sıkıştırıp duruyor. Bu gençlerin nasıl olduklarını bilirsiniz. Bundan başka, Rusya'daki Zebatinsky'lerden biri, yani Mikhail Andreyevich Zebatinsky bir atom fizikçisi. Ondan söz edildiğini hiç duymadığınızdan eminı misiniz?"

"Mikhail Andreyevich Zebatinsky... Hayır, hiç duymadım. Zaten bu bir şeyi kanıtlamaz ki..."

"Her şeyin bir rastlantı olduğunu söyleyebilirim. Ama bu biraz fazla olur. Bir Zebatinsky burada, bir Zebatinsky orada. İkisi de atom fizikçisi. Buradaki adını birdenbire değiştirip Sebatinsky yapıyor. Üstelik bu konuda çok titiz ve endişeli. Adının yanlış yazılmasına sinirleniyor. Kelimelere basa basa, "Adımı S harfiyle yazın," diyor. Benim casuslara meraklı başkomiserim de bu yüzden iyice şüpheleniyor. İşin garip bir yanı daha var... Rus Zebatinsky bir yıl kadar önce ortadan kaybolmuş."

Dr. Kristow sükûnetle, "Herhalde idam edildi." dedi.

"Olabilir. Başka zaman olsaydı böyle düşünürdüm. Ama Ruslar da bizden daha aptal değiller. Gerekmedikçe bir atom fizikçisini kolay kolay öldürmezler. Tabii bir atom fizikçisinin birdenbire ortadan kaybolması için başka bir neden daha var. Bunu size söylememe zaten gerek yok."

"Acil araştırma. Çok gizli. Bunu kastediyorsunuz sanırım. Olayın iç yüzünün bu olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

"Her şeyi bir araya getirin. Buna başkomiserin sezgilerini de katın... İnsan o zaman düşünmeye başlıyor."

"Bana o öz geçmişi verin." Dr. Kristow belgeyi alıp iki defa okudu: Başını salladı ve sonra, "Bunu 'Nuclear Abstracts' yoluyla kontrol edeceğim," dedi.

Nuclear Abstracts, Dr. Kristow'un çalışma odasının duvarlarındaki raflara dizili küçük kutulardaydı. Her kutuda bir mikrofilm vardı.

Fizikçi projeksiyon makinesiyle filmleri incelerken Brand da mümkün olduğu kadar sabırla bekledi.

Dr. Kristow, "Mikhail Zebatinsky, son altı yılda Sovyet dergilerinde birkaç tez yayınlamış," diye mırıldandı. "O yazıları inceleyeceğiz. Belki bir şeyler buluruz ama açıkçası pek sanmıyorum."

Bir seçici, istenilen mikrofilmleri projeksiyon. makinesinin önüne bıraktı. Dr. Kristow onları incelerken yüzünde gitgide daha garip ve dikkatli bir ifade belirdi. "Çok garip."

Brand, "Garip olan nedir?" diye sordu.

Bilim adamı arkasına yaslandı. "Bunu hemen açıklamak istemiyorum. Bana son yıl Sovyetler Birliği'nde birdenbire ortadan kaybolan diğer atom fizikçilerinin adlarını bulabilir misiniz?"

"Bir şeyi mi buldunuz?"

"Pek öyle sayılmaz. Verilerin hepsini bir arada inceledim. Bu adamın acil araştırma programında çalışma ihtimali olduğunu hatırladım. Siz de kafama bazı şüpheleri sokmuştunuz..." Dr. Kristow omzunu silkti. "Önemli bir şey yok."

Brand heyecanla, "Aklınızdan geçenleri bana söylemenizi isterdim," dedi. "Hiç olmazsa bu konuda birlikte gülünç bir şeyler bulabilirdik."

"Madem öyle düşünüyorsunuz... Bakın adamın yavaş yavaş gama ışınları yansıması konusuna yaklaştığı anlaşılıyor."

"Bunun önemi nedir?"

"Gama ışınlarını yansıtacak bir kalkan yaratılabilirse radyoaktif tozlara karşı kişisel sığınaklar kurulabilir. Bildiğiniz gibi asıl tehlike bu nükleer tozlardır. Hidrojen bombası bir kenti ortadan kaldırabilir. Ama radyoaktif tozlar binlerce mil uzunluğunda ve yüzlerce mil genişliğindeki bir bölgede yaşayan insanları yavaş yavaş öldürebilir."

Brand atıldı. "Biz bu konuda çalışmalar yapıyor muyuz?"

"Hayır."

"Ruslar bunu başarır ve biz geri kalırsak o zaman bütün Amerika'yı ortadan kaldırabilirler. Tabii o sığınak programları tamamladıktan sonra."

"Bu çok uzak bir ihtimal. Neden telaşlanıyoruz? Bütün bunların temelinde sadece bir adamın adındaki tek harfi değiştirmesi yatıyor."

Brand, "Pekâlâ," diye cevap verdi. "Ben çıldırdım. Ama işi bu noktada bırakacak değilim. Bu noktada. Size ortadan kaybolan atom fizikçilerinin adlarını getireceğim. Bunun için Moskova'ya gitmem gerekse bile bunu yapacağım."

Brand fizikçilerin adları bulunan listeyi Dr. Kristow'a götürdü. Bu bilim adamlarının yazdıkları bütün tezler incelendi. Sonra komisyon toplantıya çağrıldı. Arkasından da ülkedeki atomla ilgilenen en üstün beyinlerle bir toplantı yapıldı. Sonunda Dr. Kristow, Başkan'ın da katıldığı sabaha kadar süren toplantıdan çıktı.

Brand bilim adamını karşıladı. İkisi de bitkin ve uykusuzdular.

Brand, "E?" dedi.

Kristow başını salladı. "Çoğu aynı fikirde. Bazıları hâlâ kuşkulu. Ancak çoğu benim gibi düşünüyor?"

"Peki, siz emin misiniz?"

"Aslında pek emin değilim. Ama bunu şöyle açıklayacağım. Sovyetlerin bir gama ışınları kalkanı üzerinde çalıştıklarına inanmak, elde ettiğimiz bilgilerin birbirleriyle bir ilişkileri olmadığına inanmaktan çok daha kolay."

"Bizim de kalkan üzerinde çalışmamıza karar verildi mi?"

"Evet." Kristow avucunu kısa, dik saçlarına sürerken bir hışırtı duyuldu. "Bütün gücümüzle bu konu üzerinde çalışacağız. Kaybolan fizikçilerin tezlerini okuduk. Artık biz de hızla onları izleyebiliriz. Hatta

bu işi onlardan önce başarma olasılığımız bile var. Tabii Ruslar bu konu üzerinde çalıştığımızı öğrenecekler."

Brand, "Öğrenirlerse öğrensinler!" dedi. "Öğrenmeleri iyi olur zaten. O zaman bize saldıramazlar."

"Ama Rusların gerçeği çabucak öğrenmelerini istemeyiz. Ya Amerikalı Zebatinsky Sebatinsky?"

Brand ciddi bir tavırla kafasını salladı. "Onu bütün bunlara bağlayacak hiçbir ipucu yok henüz. Kahretsin! Her şeyi araştırdık. Tabii ben de sizinle aynı fikirdeyim. Adam şu duruma göre' oldukça hassas bir görevde. Masum olsa bile onu artık orada tutamayız."

"İyi de adamı durup dururken kovamayız ya. Yoksa Ruslar meraklanmaya başlarlar."

"Bu konuda bir öneriniz var mı?"

İki adam uzun koridorda dipteki asansöre doğru gidiyorlardı. Gecenin dördünde ortalık bomboştu.

Dr. Kristow, "Zebatinsky'nin çalışmalarını inceledim," diye açıkladı. "Yetenekli biri. Diğerlerinin çoğundan daha iyi. Ayrıca işinde mutlu değil. Karakteri grupla birlikte çalışmaya uygun değil sanırım."

"Yani?"

"Ama akademik bir görev için çok uygun biri. Büyük bir üniversitenin ona fizik fakültesinde bir kürsü önermesini sağlayabilirsek, bu teklifi memnunlukla kabul eder sanırım. Hassas olmayan konularla ilgilenir. Biz de onu göz hapsine alabiliriz. Üstelik bu doğal bir değişiklik gibi görülür. Yani Ruslar meraklanmazlar. Ne dersiniz?"

Brand başını salladı. "Bu da bir fikir. İyi bir fikir, konuyu şefe açacağım."

Asansöre bindiler. Brand bütün bu olayı düşünüyordu. Bir addaki tek harf yüzünden başlayan olaylar nasıl da gelişti!

Marshall Sebatinsky zorlukla konuşuyordu. Karısına, "Yemin ederim, bunun nasıl olduğunu anlayamadım," dedi. "Benim varlığımdan bile haberleri olduğunu sanmıyorum. Tanrım, Sophie! Princeton'da fizik profesörlüğü! Bir düşün!"

Sophie, "Acaba buna konferansta yaptığın konuşma mı neden oldu?" diye sordu.

"Hiç sanmıyorum. O dişe dokunur bir çalışma değildi. Çünkü bizim bölümde herkes işe burnunu sokmuştu." Fizikçi parmaklarını şaklattı. "Benim hakkımda araştırma yapan Princeton Üniversitesi olmalı. Tamam! Bildiğin gibi son altı ay pek çok form doldurdum. Beni sık sık görüşmeye çağırdılar ama nedenini asta açıklamadılar. Açıkçası yıkıcı faaliyetlerde bulunduğumdan kuşkulandıklarını düşünmeye başlıyordum. Evet, beni araştıran Princeton'du. Onlar bu konuda çok titizdir."

Sophie, "Belki de buna adın neden oldu," dedi. "Yani yaptığın değişiklik."

"Bundan sonra beni seyret. Sonunda meslek yaşamım sadece kendime ait olacak. Bilimde değişiklik yapanlardan olacağım. İşimi artık tek başıma yapmak..." Fizikçi durakladı ve dönüp karısına baktı. "Adım mı? Yani S harfini mi kastediyorsun?"

"Sana adını değiştirinceye kadar böyle bir öneride bulunmadılar, öyle değil mi?"

"Bu öneri adımı değiştirdikten çok sonra geldi. Hayır, bu sadece bir rastlantı. Daha önce de söyledim, Sophie. Seni memnun etmek için elli doları sokağa attım. Tanrım, adımın S harfiyle yazılmasında ısrar ettiğim o aylar boyunca kendimi aptal gibi hissettim."

Sophie hemen kendini savundu. "Ben seni buna zorlamadım, Marshall. Evet, sana bunu önerdim. Ama dırdır edip, kafanın etini yemedim. Böyle yaptığımı söyleyemezsin! Ayrıca gördüğün gibi yararı da oldu. Ben her şeye adını değiştirmenin neden olduğundan eminim."

Sebatinsky hoşgörüyle gülümsedi. "İşte buna batıl inanç denir."

"Sen bunu istediğin gibi tanımla. Ama eski adına dönmeyeceksin!"

"Şey hayır. Sanmıyorum. Onlara adımı S harfiyle yazdırmak için çok uğraştım. Şimdi herkese yeniden Z harfini kullanabileceklerini söyleme fikri bile hoşuma gitmiyor. Belki de Jones adını almam daha iyi olur." Fizikçi sanki sinir krizi geçirmek üzereymiş gibi güldü.

Ancak Sophie gülmüyordu. "Artık adınla oynama!"

"Tamam, tamam! Ben şaka yapıyordum. Şimdi sana ne yapacağımı söyleyeceğim. Birkaç gün sonra ihtiyarın yerine gideceğim. Ona her şeyin yolunda olduğunu söyleyip, bir on dolar vereceğim. Bu seni memnun eder mi?"

Fizikçi çok sevinçli olduğu için bu işi ertesi hafta yaptı. Bu kez kılık değiştirmedi. Gözlüğünü taktı ve her zamanki elbiselerinden birini giydi.

Sebatinsky dükkâna yaklaşırken bir şarkı bile mırıldanıyordu. İkizlerini arabaya yatırmış olan aksi yüzlü bir kadının geçmesi için yana çekildi.

Sonra kapının tokmağına uzandı ve çevirdi, ama kapı açılmadı. Kilitliydi.

Vitrindeki üzerinde "Nümeroloji" yazılı mürekkebi solmuş, tozlu kart da yoktu artık. Cama güneşte sararıp kenarları kıvrılmaya başlayan başka bir kâğıt asılmıştı. Üzerinde "Kiralık" yazıyordu.

Sebatinsky omzunu silkti. "İşte bu kadar. Ben doğru olanı yapmaya çalıştım."

Üzerindeki etten insan vücudunu çıkarıp atmış olan Haround memnun memnun dans ediyor, sevincinden içinde ışıklı helezonlar oluşuyordu. "Kazandım değil mi?" diye bağırıyordu. "Kazandım değil mi?"

Mestack sıkıntılıydı. İçindeki helezonlar da sönükleşmişti. "Henüz hesaplamadım."

"Eh, haydi hesapla öyleyse. Ama işi ne kadar uzatırsan uzat sonucu değiştiremeyeceksin.. Ah, yeniden tertemiz enerjiye kavuşmak ne güzel! Etten bir vücudun içinde çok uzun zaman geçirdim. Üstelik yaşlı bir vücut. Yine de seni yenmek için değerdi."

Mestack, "Tamam," dedi. "Dünya denen o gezegende bir atom savaşı çıkmasını önledin."

"Bu, A sınıfı bir başarı sayılır mı sayılmaz mı?"

"Tabii ki A sınıfı bir başarı. Gerçekten."

"Pekâlâ. Şimdi her şeyi kontrol et. O zaman bu A sınıfı başarıyı sadece F derecesinde bir uyarıyla elde ettiğimi göreceksin. Bir adın sadece tek harfini değiştirttim."

"Ne?"

"Neyse, neyse. Hepsi orada kayıtlı. İstatistiği senin için hazırladım,"

Mestack mırıldandı."Pekâlâ. Yenilgiyi kabul ediyorum. Bu A sınıfı bir başarı."

"Öyleyse ben kazandım. Bunu itiraf et."

"Ama kontrolör durumu anlayınca bütün oyunun keyfi kaçacak."

Dünya'da yaşlıca bir Nümerolog rolü oynamış olan Haround artık insan olmadığı için öylesine rahatlamıştı ki, hâlâ biraz sersemdi. "Benimle iddiaya girerken bu seni endişelendirmiyordu."

"Senin bu işi sürdürecek kadar aptal olduğunu sanmıyordum."

"Ah! Fakat neden endişeleniyoruz? Kontrolör hiçbir zaman F derecesinde bir uyarıyı fark etmez."

"Evet, belki. Ama A sınıfı bir başarıyı farkeder. O etten yaratıklar ortadan kalkmayacak, daha yüzyıllarca yaşayacaklar! Böyle bir şey kontrolörün gözünden kaçar mı?"

"Ben asıl sorunu biliyorum, Mestack. İddiayı kazandım ama sen bunun bedelini ödemeyi istemiyorsun. Beni oyalayıp duruyorsun."

"Bedeli ödeyeceğim. Yalnız bekle, göreceksin. Kontrolör bize verilmemiş olan bir görevle ilgilendiğimizi ve yapılmaması gereken bir değişikliğe yol açtığımızı öğrendiğinde çok kızacak. Tabii biz..." Mestack durakladı.

Haround atıldı. "Tamam. Her şeyi değiştirip eski haline sokarız. Kontrolör de o zaman hiçbir şeyin farkına varmaz."

Mestack'ın ışıklı helezonu iyice parlaklaştı. "Kontrolörün durumu fark etmemesi için yine F derecesinde bir uyarı gerekecek."

Haround bir an durakladı. Sonra, "Bunu başarabilirim," dedi.

"Sanmıyorum."

"Pekâlâ da başarabilirim!"

"İddiaya girer misin?" Mestack'ın helezonları sevincinden ışıl ısıldı şimdi.

Haround öfkelenmişti. "Tabii! O etten yaratıkları işe başladığım noktaya geri götüreceğim. O zaman kontrolör daha önce neler yaptığımı anlamaz."

Mestack hemen bu avantajdan yararlandı. "Öyleyse bu iddiayı saymayalım. Şimdi ikinci iddia için... ödülü üç katına çıkaralım."

Bu kumar Haround'un da hoşuna gitti. "Tamam. Ben varım. Ödül eskisinin üç katı."

"Tamam öyleyse!"

"Tamam!"

YILDIZ

Isaac Asimov'un "Yıldız – Star Light" adlı öyküsü 1962 yılında Asimov's Mysteries toplamasında yer almıştır.

Arthur Trent söylenenleri çok iyi duyuyordu.. Öfkeli, sert sözler alıcısından adeta üzerine fırlıyordu.

"Trent! Kaçamazsın! İki saat sonra yörüngenle kesişecek, karşı koyarsan gemini uçuracağız."

Trent gülümsedi ama cevap vermedi. Silahı yoktu. Savaşması da gerekmiyordu. Gemi, iki saatten daha az bir süre sonra hiper-uzayda sıçrama yapacaktı. Ondan sonra da diğerleri kendisini hiçbir zaman bulamayacaklardı. Yanında hemen hemen bir kilo Krillium vardı. Binlerce robotun beyin kanallarını yapmaya yetecek kadar Krillium. Galaksideki herhangi bir gezegende bu maddeyi on milyon krediye satabilirdi. Üstelik hiç kimse ona Krillium'u nereden bulduğunu sormazdı.

Her şeyi ihtiyar Brennmeyer planlamıştı. Otuz yıldan daha fazla bir süreden beri hep bu konuyu düşünmüştü. Hatta yaşamını buna adamıştı da denebilir.

Brennmeyer, "Kaçmak için, genç adam," demişti. "Bu yüzden sana ihtiyacım var. Sen bir gemiyi kullanıp uzaya açılabilirsin. Bense bunu yapamam."

Trent itiraz etmişti. "Uzaya açılmak bir işe yaramaz, Bay Brennmeyer. Bizi daha gün sona ermeden yakalarlar."

İhtiyar adamın gözlerinde kurnazca bir pırıltı vardı. "Sıçrama yaparsak yakalayamazlar. Hiper-uzaydan hızla geçer ve birkaç ışık yılı uzağa kaçarız."

"Sıçramayı hesaplamak yarım gün alır. Bu kadar zaman bulabilsek bile polis bütün yıldız sistemlerini uyarır."

"Hayır, Trent, hayır!" Yaşlı adam heyecanla titreyerek genç adamın ellerini kavradı. "Bütün yıldız sistemlerini değil. Sadece etrafımızdaki on iki kadar sistemi. Galaksi çok büyük. Ve SOT elli bin koloninin birbirleriyle olan iletişimleri kesildi."

Brennmeyer heyecanla konuşarak kelimelerle bir tablo çizdi, "Galaksi artık insanların ilk ortaya çıktıkları gezegenin yüzeyine benziyor, yani Dünya'ya. Tarih öncesi çağlarda Dünya'da insanlar kıtalara dağılmışlar. Ama her grup sadece etrafındaki toprakları biliyormuş.

"Sıçramayı gelişigüzel yaparsak galakside herhangi bir yere gidebiliriz. Hatta belki elli bin ışık yılı uzağa bile kaçabiliriz. Ondan sonra da bizi asla bulamazlar. Bu onlar açısından tıpkı bir göktaşı yağmurunda belirli bir çakılı bulmaya çalışmaya benzer."

Trent başını salladı. "Bu arada biz de kaybolmuş oluruz. İnsanların yaşadığı bir gezegene nasıl erişeceğimizi bilemeyiz."

Brennmeyer çabucak etrafına bakındı. Ama yakınlarında kimse yoktu. İhtiyar adam yine de sesini alçaltarak, "Tam otuz yıl galaksideki insanların yaşadıkları gezegenler konusunda bilgi topladım," diye fısıldadı. "Bütün eski kayıtları inceledim. Binlerce ışık yılı yolculuk yaptım. Herhangi,bir uzay pilotundan daha da uzaklara gittim. Ve şimdi insanların yaşadığı her gezegenin yeri dünyanın en üstün bilgisayarının hafıza bankasında."

Trent şaşkın bir tavırla kaşlarını kaldırdı.

Brennmeyer, "Ben bilgisayar tasarımcısıyım," diye açıkladı. "Ayrıca galaksideki her yıldızın yerini tamı tamına hesapladım. F, B, A ve O tayf klasından olan her yıldızın yerini. Sonra onu hafıza bankasına verdim. Bir sıçramayı yaptıktan sonra bilgisayar spektroskopla uzayı tarayacak ve sonuçları hafıza bankasındaki galaksi haritasıyla karşılaştıracak. Uygun yeri bulduktan sonra geminin ikinci bir sıçrama

yapmasını sağlayacak. Böylelikle fendimizi insanların yaşadığı en yakındaki gezegenin civarında bulacağız."

"Bu çok karışık bir plan."

"Başarılı olacak bir plan. Bunca yıldır üzerinde çalıştım. Bir milyoner olarak ancak on yıl yaşayabileceğim. Ama sen gençsin. Milyoner olmanın zevkini uzun süre çıkarabileceksin."

"Uzayda gelişigüzel bir sıçrama yaparsan kendini bir yıldızın içinde bulabilirsin."

"Bu ihtimal yüz milyarda bir bile değil, Trent. Tabii, ışıklı bir yıldızdan çok uzaklara da düşebiliriz. O zaman bilgisayar programındakine uyan bir Güneş bulamayabilir ya da bir iki ışık yılı sıçradığımızı ve polisin hâlâ peşimizde olduğunu fark edebiliriz. Ama bu ihtimaller daha da az. Eğer endişelenmek istiyorsan gemi havalandığı sırada kalp krizinden edebileceğini düşün. Bu olasılık daha güçlü."

"Siz ölebilirsiniz, Bay Brennmeyer. Benden yaşça daha büyüksünüz."

İhtiyar adam omzunu silkti. "Ben önemli değilim. Her işi bilgisayar yapacak."

Trent başını salladı ve bu sözleri de bir daha unutmadı.

Bir gece yarısı uzay gemisi kalkışa hazır olduğu sırada Brennmeyer elinde bir çantayla geldi. Krillium onun içindeydi. Yaşlı adam hiçbir zorlukla karşılaşmamıştı. Çünkü pek çok kimsenin güvendiği biriydi. Trent bir eliyle çantayı aldı, diğer eliniyse çabucak ve güvenle kaldırıp indirdi.

En iyi silah hâlâ bıçaktı. Molekül parçalayıcısı kadar çabuk, aynı derecede öldürücü ve çok daha sessizdi. Trent bıçağı Brennmeyer'in cesedinin üzerine bırakırken sapındaki parmak izlerine hiç aldırmadı. Bu önemli miydi? Nasıl olsa onu yakalamaları imkânsızdı.

Genç adam şimdi uzayın derinliklerindeydi. Polis kruvazörleri peşine takılmışlardı. Trent her sıçramadan önceki o gerilimi hissediyordu. Hiçbir fizyolog bunu açıklayamazdı. Ama uzaya açılmış olan her pilot bunu bilirdi.

Trent ve gemisi, zaman ve mekân olmayan bir yerde, neredeyse moleküllerine ayrıldığı o an sanki içi dışına çıkmış gibi bir duyguya kapıldı. Sonra kendisinin ve geminin molekülleri tekrar biraraya gelerek galaksinin bir başka noktasında ortaya çıktılar.

Trent gülümsedi. Hâlâ yaşıyordu. Hiçbir yıldız, gemiye fazla yakın değilse de yeteri kadar yakın olan binlerce yıldız vardı. Gökyüzünde sürüyle Güneş ışıldıyordu. Ama oluşturdukları şekiller öyle farklıydı ki Trent, sıçrama sırasında iyice uzaklara gitmiş olduklarını anladı. O yıldızlardan bazılarının F sınıfından, hatta daha da üstün olmaları gerekirdi. Bilgisayar o şekilleri programındakilerle karşılaştıracaktı. Uzun sürmeyecekti bu.

Gemi ağır ağır dönerken Trent rahatça arkasına yaslandı ve yıldızların ışıklarının oluşturdukları parlak şekillerin değişmelerini seyretti. Bir an parlak bir yıldız belirdi. Çok parlaktı... Ancak bir iki ışık yılı ötedeydi. Pilotun sezgileri ona bu Güneş'in kızgın olduğunu haber verdi. Bilgisayar onu temel olarak kullanacak ve programını bu Güneş'in etrafındaki biçime uydurmaya çalışacaktı. Adam yine, fazla uzun sürmez, diye düşündü.

Ama sürdü. Dakikalar geçti. Sonra bir saat. Bilgisayar hâlâ fıkırdıyor, ışıklar yanıp sönüyordu.

Trent kaşlarını çattı. "İstenen şekli neden bulamıyor? Bunun programında olması gerekir. Brennmeyer bana tüm çalışma sonuçlarını gösterdi. Bu yıldızı unutmuş olamaz. Onu başka bir noktaya yerleştirmiş olması da imkânsız.

Tabii yıldızlar doğuyorlar ve ölüyorlar. Ama bu değişiklikler çok yavaş oluyor. Brennmeyer'in kaydettiği kümeler bir milyon yılda bile...

Trent birdenbire paniğe kapıldı. "Hayır! Olamaz! Bu ihtimal, bir yıldızın içine sıçramaktan daha da zayıf!"

Adam o parlak yıldızın tekrar belirmesini bekledi. Titreyen elleriyle teleskobu o yana çevirdi. Görüntüyü iyice büyülttü. O parlak ışığın etrafında durumu açıklayan sis vardı. Geçerken Güneş'e yakalanan gazların oluşturduğu bir hale.

Gördüğü bir Novaydı.

Yıldız sönük bir gök cismiyken birdenbire parlamıştı. Belki de bir ay kadar büyüktü önce. Bilgisayarın hesaba katmayacağı önemsiz bir tayf sınıfındayken, kompüterin artık hesaba katacağı ışıltılı bir cisme dönüşmüştü.

Ne var ki şimdi karşısında olan bu Nova, bilgisayarın hafıza bankasında yoktu. Çünkü Brennmeyer bunu bilgisayara vermemişti. Yaşlı adam bilgi topladığı sırada Nova henüz varolmamıştı. Daha doğrusu böyle parlak bir yıldız halini henüz almamıştı.

Trent tiz bir sesle, "Onu hesaba katma!" diye bağırdı. "O yıldıza aldırma!" '

Ne var ki adam otomatik bir makineye bağırıyordu. Bilgisayar Nova'nın etrafındaki kümeleri hafızasındaki galaksi haritasıyla karşılaştıracaktı. Kümeyi bulamasa da aramayı sürdürecek, sürdürecekti. Enerji tükenene kadar yapacaktı bunu.

Gemideki hava daha önce tükenecekti. Yani Trent daha çabuk ölecekti.

Adam çaresizce koltuğuna yığılıp kaldı. Onunla alay eder gibi ışıldayan yıldıza bakıyordu. Artık ölümü bekliyordu Trent. Bu uzun ve acı dolu bir bekleyiş olacaktı.

"Keşke bıçağı çıkarıp yanıma alsaydım..."

ŞAFAKTA KARŞILAŞMA

Yazan: Arthur C. Clarke

“Şafakta Karşılaşma – Encounter in the Dawn veya diğer bir ismiyle Expedition to Earth” Arthur C. Clarke'ın 1953 tarihli Amazing Stories dergisinde yayınlanan kısa bilimkurgu öyküsüdür. 2001 A Space Odyssey romanının ilk bölümünün temelini oluşturur.

İmparatorluğun son günleriydi. Küçücük gemi yurdundan çok uzaklardaydı. Samanyolunun sınırındaki fazla sık olmayan yıldızları araştıran ana gemiden de neredeyse yüz ışık yılı ötedeydi. Ama burada bile, uygarlığın üzerlerine düşen gölgesinden kurtulmaları imkânsızdı. Galaksi inceleme uzmanları, arada bir işlerini bırakıp uzaklardaki yurtlarının ne durumda olduğunu düşünüyor, sonra da sonu gelmeyen çalışmalarını sürdürüyorlardı.

Gemide sadece üç kişi vardı ve hepsi de pek çok bilim dalından sağladıkları bilgileri ve uzayda geçen yar: ömürleri sayesinde edindikleri deneyimleri paylaşıyorlardı. Yıldızlar arasındaki o upuzun geceden sonra alevlerine doğru yaklaştıkları Güneş sanki ruhlarını ısıtıyordu. Bu, çocukluklarında dinledikleri efsanevi Güneş'ten biraz daha parlak, biraz daha altın sarışıydı. Geçmişteki deneyimleri sırasında burada yeni gezegenler bulma olasılığının yüzde doksandan fazla olduğunu öğrenmişlerdi. Şimdi de bu nedenle, yaptıkları keşfin heyecanı yüzünden her şeyi unutmuşlardı.

İlk gezegeni durduklarından birkaç dakika sonra buldular. Bu bildikleri tipte bir devdi. Proto-plasmik yaşamın oluşamayacağı kadar soğuktu. Büyük bir olasılıkla normal bir yüzeyi yoktu. O yüzden araştırmalarını Güneş'e doğru sürdürdüler ve çok geçmeden bunun ödülünü aldılar.

Buldukları gezegen kalplerinin kendi gezegenlerine duydukları özlemle sızlamasına neden oldu. Burada her şey onları derinden etkileyecek derecede tanıdıksa da, yine de kendi vatanlarıyla aynı değildi. İki büyük kara parçası mavimsi yeşil denizde yüzüyordu. İki kutup buzlarla kaplıyken kimi yerlerde çöller uzanıyordu. Tüm bunlara rağmen gezegenin önemli bir bölümünün verimli olduğu anlaşılıyordu. Bu uzaklıktan bile bitki örtüsünü görebiliyorlardı.

Üç astronot atmosfere düşercesine inerken neredeyse açlıkla altlarında uzanan manzaraya baktılar. Zamanın öğlen olduğu astropikal bölgeye doğru gidiyorlardı. Küçük gemi bulutları yararak büyük bir nehre doğru alçaldı. Yavaşça hızını kesip suyun kenarındaki yüksek otların arasına konarcasına indi.

Kimse kımıldamadı. Atmosferik aletler çalışmalarını sona erdirinceye kadar yapabilecekleri hiçbir şey yoktu. Sonra hafif bir zil çaldı ve kontrol panelindeki ışıklar karmaşık bir biçimde yanmaya başladı. Kaptan Altman rahat bir soluk alarak ayağa kalktı.

Kaptan, "Şansımız var," dedi. "Patojenik testler olumlu sonuçlar verirse dışarıya korunmaya gerek olmadan çıkabileceğiz. Yere inerken neler öğrendin, Bertrond?"

"Gezegen jeolojik bakımdan dengeli. Aktif yanardağlar yok, kent iziyse görmedim. Ama tabii bu hiçbir şeyi kanıtlamaz. Burada bir uygarlık varsa belki de kent kültürünü geride bıraktı."

"Ya da bu kültüre henüz erişemedi."

Bertrond omzunu silkti. "Her ikisi de olabilir. Bu büyüklükteki bir gezegende durumu anlamamız zaman alır."

Clindar, "Ayıramayacağımızdan fazla zaman," diyerek iletişim panosuna baktı. Bu onları ana gemiye ve oradan da galaksinin tehlikedeki kalbine bağlıyordu. Bir an sıkıntılı bir sessizlik oldu. Sonra Clindar kontrol panosuna gidip her zamanki rahatlıkla bazı düğmelere bastı. .

Geminin gövdesi hafif bir sarsıntıyla yana doğru kaydı ve mürettebatın dördüncü üyesi gemiden yeni gezegene çıktı. Madeni kol ve bacaklarını gerdikten sonra servo-motorları bu yabancı yer çekimine göre ayarladı. Geminin içinde bir televizyon ekranı aydınlandığında yüksek otlarla kaplı bir açıklık gözüktü. Ortalarda bir yerde birtakım ağaçlar vardı. Kimi yerlerden de dev nehir gözüküyordu. Clindar bir düğmeye bastı. Dışarıdaki robot başını döndürürken ekranda görüntüler birbirlerini peşisıra izledi.

Clindar, "Ne tarafa gidelim?" diye sordu.

Altman, "Şu ağaçlara bir bakalım," dedi. "Hayvan varsa onu şu koruda bulabiliriz."

Bertrond birdenbire sesini yükseltti. "Bakın, bakın! Bir kuş!"

Clindar'ın parmakları tuşların üzerinde uçarcasına hareket etti. Ekranın solunda küçücük bir benek belirmişti. Robotun telefoto merceği harekete geçerken noktacık çabucak büyüdü.

Clindar, "Haklısın," dedi. "Tüyler... gaga. Evrim merdiveninin epeyce yukarılarında. Bu gezegende çok şey bulacağız. Kamerayı çalıştırıyorum."

Robot ilerlerken görüntünün sarsılması üç uzmanı rahatsız etmiyordu. Buna çoktan alışmışlardı. Ama içlerinde gemiden çıkma isteği yoğunlaşırken gezegenlerin bir 'vekil' yoluyla incelenmesini hiçbir zaman kabul edemiyorlardı. Otların arasında koşmalı, rüzgârın yüzlerine çarptığını hissetmeliydiler. Ne var ki bu onlar için büyük bir risk olurdu. Hatta böyle muhteşem gözüken bir dünyada bile. Doğanın gülümsediği zamanlarda bile geride her kez bir kurukafa saklanıyor olurdu. Vahşi hayvanlar, zehirli sürüngenler, bataklıklar. Ölüm, temkinli davranmayan bir kâşifin karşısına binlerce kılıkta çıkabilirdi. En kötüsü de o gözle görülmeyen düşmanlardı. Çoğu zaman çaresi bin ışık yılı uzaklıkta olan bakteriler ve virüsler.

Bir robot bütün bu tehlikelerle alay ederdi. Hatta kendisini parçalayacak kadar güçlü bir hayvanla karşılaştığında bile... Zaten makinelerin yerlerine her zaman yenileri geçebilirdi.

Makine-adam çayırda yürürken hiçbir şeyle karşılaşmadı. Belki robotun geçişi küçük hayvanları ürkütmüştü ama onlar da görüş alanının içinde değillerdi. Robot ağaçlığa yaklaşırken dindar onu yavaşlattı. Uzay gemisindeki izleyiciler bir dal makine-adamın gözlerine çarptığı için istemeden irkildiler. Görüntü bir an bulanıklaştı. Ancak, kontrol sistemi kendini daha hafif ışığa göre ayarlayınca görüntü normalleşti.

Orman canlılarla doluydu. Hayvanlar otların arasına gizleniyor, ağaçlara tırmanıyor ve havada uçuyorlardı. Robot yaklaşırken konuşur gibi sesler çıkararak ağaçların arasından kaçışıyorlardı. Bu arada otomatik kameralar ekranda beliren görüntüleri filme alıyor, gemi üsse döndüğü zaman biyoloji uzmanlarının incelemeleri için bilgi topluyorlardı.

Ağaçlar birdenbire seyrekleşince Clindar rahat bir soluk aldı. Ormanda ilerlerken robotun engellere çarpmasını önlemek yorucu bir işti. Ama makine-adam açıklıkta kendi başının çaresine bakabiliyordu. Sonra birdenbire sanki biri çekiçle vurmuş gibi görüntü titredi. Madensi bir gıcırtı ve gürültü duyuldu. Robot sendeleyerek düşerken ekrandaki manzara da baş döndürücü bir biçimde yukarıya doğru kaydı.

Altman, "Ne oldu?" diye bağırdı. "Robotun ayağı mı takıldı?"

Clindar sertçe, "Hayır," dedi. Parmakları tuşların üzerinde dolaşıyordu. "Bir şey ona arkadan saldırdı. Umarım ki... Ah... Neyse kontrol hâlâ bende."

Uzman robotun doğrulup oturmasını sağladı ve ona başını çevirtti. Sorunun kaynağını çabuk buldular. Robottan bir iki metre ötede sipsivri dişli, iri, dört ayaklı bir hayvan durmuş öfkeyle kuyruğunu

sallıyordu. O anda yeniden saldırıp saldırma-maya karar vermeye çalıştığı belliydi.

Robot yavaşça ayağa kalkarken aynı anda dev yaratık atlamak için bacaklarını büktü. Clindar'ın yüzünde bir tebessüm uçuştu. Bu sorunu nasıl çözümleyeceğini biliyordu. Başparmağını üzerinde, "siren" yazan ve pek az kullanılan düğmeye uzattı.

Robotun gizli hoparlörlerinden dalga dalga yükselen korkunç çığlık bütün ormanda yankılandı. Sonra makine kollarını öne kaldırıp sallayarak hasmına doğru gitti. Şaşıran hayvan dönmeye çalışırken az kalsın sırtüstü devriliyordu. Yaratık birkaç saniye içerisinde gözden kayboldu.

Bertrond üzüntüyle, "Herhalde bütün canlıların saklandıkları yerden çıkmaları için iki saat beklememiz gerekecek," dedi.

Altman, "Ben hayvan psikolojisi konusunda uzman değilim," diye mırıldandı. "Ama hayvanlar her zaman tanımadıkları bir şeye böyle saldırırlar mı?"

"Bazıları kımıldayan her şeye saldırır. Ancak bunu pek ender yaparlar. Genelde yiyecek için ya da yaşamları tehlikeye girdiği zaman saldırıya geçerler. Sen neyi kastediyorsun? Bu gezegende başka robotlar olduğunu söylemeye mi çalışıyorsun?"

"Ne münasebet! Ama bizim yırtıcı dostumuz makine-adamımızı yenmesi daha kolay olan iki ayaklı bir canlıyla karıştırmış olabilir. Ormandaki şu patikaya benzeyen açıklık sizce anormal değil mi?"

Clindar hemen atıldı. "Öyleyse o yolu izleyelim ve patikanın nereye gittiğini görelim. Açıkçası robotun ağaçlara çarpmaması için çabalamaktan yoruldum. Ona başka şeylerin saldırmayacağını umarım. Bu benim sinirlerimi bozuyor."

Bertrond kısa bir süre sonra, "Haklıymışsın, Altman," dedi. "Orası gerçekten bir patika. Ama tabii bu, yolu zeki yaratıkların açtığı anlamına gelmez. Sonuçta hayvanlar..."

Cümlesini tamamlayamadı. Clindar da aynı anda robotu durdurdu. Patika birdenbire geniş bir açıklıkta sona eriyordu. Burası derme çatma kulübelerle doluydu. Köyün etrafını tahtadan bir duvar çevreliyordu. Bunun tehlike yaratmayan bir düşmana karşı yapılmış olduğu belliydi. Çünkü tahta duvardaki kapının kanatları ardına kadar açılmıştı. Oranın gerisindeyse köy sakinleri rahatça işlerine bakıyorlardı.

Üç kâşif dakikalar boyunca sessizce ekrana baktılar. Sonra Clindar hafifçe titreyerek, "İnanılır gibi değil," diye mırıldandı. "Bu bizim kendi gezegenimiz olabilir! Yani... yüz bin yıl önceki haliyle. Bana sanki zamanda geriye doğru bir yolculuk yapmışız gibi geliyor."

Pratik bir insan olan Altman itiraz etti. "Bunda bir gariplik yok ki! Biliyorsun, bizim türümüzdeki canlıların yaşadığı yaklaşık yüz gezegen keşfettik."

Clindar, "Evet," diye söylendi. "Bütün galakside sadece yüz gezegen! Ben yine de bu gezegeni bulmamızın çok tuhaf bir durum olduğunu düşünüyorum."

Bertrond bilgiç bir tavırla, "Elbet, birileri burayı bulacaktı," dedi. "Biz şimdi yerlilerle bağlantı kurma yöntemini kararlaştıralım. Robotu köye gönderirsek bu paniğe yol açar."

Altman, "Sözlerin hafif kaçıyor," diyerek güldü. "Biz aslında bir yerliyi yalnız başına yakalamalı ve ona dost olduğumuzu kanıtlamalıyız. Şimdi robotu ormanda bir yere sakla, Clindar. Kimse onu fark etmeden köyü gözetlemeli. Önümüzdeki bir hafta boyunca pratik antropolojiyle ilgilenmemiz gerekiyor."

Biyolojik testler ancak üç gün sonra uzmanların rahatlıkla dışarı çıkabileceklerini gösterdi. Bertrond o zaman bile yalnız gitmekte ısrar etti. Tabii yanında robotla. Öyle bir yardımcısı olduğu için gezegendeki iri hayvanlardan korkmuyordu. Vücudunun doğal koruma yetenekleri de mikro-organizmalarla savaşacaklardı. Daha doğrusu analizciler ona

bu yolda bilgi vermişlerdi. Problem pek karmaşık olduğu halde inanılmaz derecede az hata yapmışlardı...

Bertrond dışarıda bir saat kaldı, ihtiyatla bu anların zevkini çıkardı. Arkadaşlarıysa ekranda hasetle onu izliyorlardı. Bertrond gibi dışarı çıkmalarının bir sakıncası olmadığını ancak üç gün sonra öğrenebileceklerdi. O arada robotun gözleriyle köyü inceliyor, mümkün olan her şeyi filme kaydediyorlardı. Uzay gemisini gece oradan ormanın derinliklerine götürmüşlerdi. Şimdi ağaçların arasında gizli duruyordu. Uzmanlar hazır olmadan görülmek istemiyorlardı.

O arada vatanlarından gelen haberler gitgide daha kötüleşiyordu. Burada, kâinatın sınırında oldukları için haberler onları fazla etkilemiyor, ama bu felaket de akıllarından çıkmıyordu. Bazen her şeyin boş olduğunu düşünerek karamsarlaşıyorlardı. İmparatorluk çok zor durumda olduğu için son kaynaklarını kullanıyordu. Onları da her an geri çağırabilirlerdi. Ama o zamana kadar çalışmalarını sürdüreceklerdi, tek önemli şey salt bilgiymiş gibi.

Uzmanlar, gezegene indikten yedi gün sonra deneye hazır olduklarına karar verdiler. Artık köylülerin ava giderken hangi yoldan geçtiklerini biliyorlardı. Bertrond pek sık kullanılmayan bir patikayı seçti. Sonra yolun ortasına bir iskemle koyup oturdu ve kitap okumaya başladı.

Aslında durum bu kadar basit değildi. Bertrond akla gelebilecek her önlemi almıştı. Örneğin, robot elli metre ötede çalıların arasına saklanmış, teleskobik mercekleriyle ona bakıyordu. Elinde de ufak ama öldürücü bir silah vardı. Makine-adamı gemiden yöneten Clindar'ın parmakları klavyede gerekli şeyleri yapmak için bekliyordu.

Bu planın olumsuz bir yanı vardı. Ancak olumlu yanı çok belirgindi. Bertrond'un ayağının dibinde küçük, boynuzlu bir hayvanın ölüsü yatıyordu. Uzman, oradan geçecek bir avcının bunu uygun bir armağan olarak kabul edeceğini umuyordu.

İki saat sonra Bertrond'un tulumunun omuz kayışındaki telsizden fısıltıyla bir uyarı geldi. Uzman, kalbinin hızla çarpmasına rağmen kitabı sakin bir tavırla kenara koyarak yolun aşağısına baktı. Vahşi yerli güvenle ilerlerken bir yandan da sağ elindeki mızrağı sallıyordu. Bertrond'u görünce bir an durakladı. Sonra daha ihtiyatlı bir tavırla yürümeye başladı. Yerlinin korkacak bir şey olmadığını düşündüğü belliydi. Çünkü bu yabancı ufak tefek ve inceydi. Silahı olmadığı da anlaşılıyordu.

Yerliyle aralarında beş altı metre kala Bertrond ona korkmamasını söylemek istercesine gülümsedi ve ağır ağır ayağa kalktı. Eğilerek ölü hayvanı aldı ve avı yerliye doğru götürdü. Bu hareketi, herhangi bir gezegendeki her yaratık anlayabilirdi. Bu vahşi de anladı. Uzanıp hayvanı aldı ve onu rahatça omzuna vuruverdi. Bir an yüzünde anlaşılmayan bir ifadeyle Bertrond'un gözlerinin içine baktı. Sonra dönerek köye doğru gitmeye başladı. Üç defa Bertrond'un kendisini izleyip izlemediğini anlamak için arkasına baktı. Ama uzman ona gülümseyerek el salladı. Bütün bu olay ancak bir dakika kadar sürmüştü. İki ırk arasındaki ilk karşılaşma olmasına rağmen belirgin bir yanı da yoktu. Ne var ki, karşılaşmaya mağrur bir hava hakimdi.

Bertrond, vahşi genç gözden kayboluncaya kadar yerinden kımıldamadı. Sonra rahatlayıp tulumundaki mikrofonla konuşmaya başladı.

Sevinçle, "Bu güzel bir başlangıç sayılır," dedi. "Yerli hiç korkmadı. Hatta şüphelenmedi bile. Tekrar geleceğini sanıyorum."

Altman cevap verdi. "Bence bu karşılaşma inanılmayacak kadar kolay oldu. Onun korkacağını ya da düşmanca davranacağını sanırdım. Sen olmasaydın tuhaf bir yabancıdan böyle pek cömert bir armağanı kabul eder miydin?"

Bertrond dönmüş ağır ağır gemiye doğru gitmekteydi. Robot da artık gizlendiği yerden çıkmıştı. Uzmanın birkaç adım gerisinden geliyordu. Onu savunmaya hazırdı.

Bertrond, "Ben kabul etmezdim," dedi. "Ama ben uygar bir topluluktan geliyorum. Vahşi insanlar yabancılara değişik tepkiler gösterebilirler. Bu daha çok geçmişteki deneyimlerine bağlı bir şey. Belki de, kabilenin hiçbir zaman düşmanı olmadı. Bu, büyük ama insan nüfusunun çok az olduğu bir gezegende normal sayılabilir. O zaman yerliler bize merakla bakarlar ama hiçbirimizden korkmazlar."

Clindar robotun kontrolüyle fazla ilgilenmiyordu. "Bu insanların düşmanı yoksa, neden köyün etrafını tahta perdeyle çevirmişler?"

Bertrond, "Ben insan düşmanları kastettim," diye cevap verdi. "Eğer doğruysa o zaman işimiz çok kolaylaşır."

"Sence o yerli geri gelecek mi?"

"Tabii. Düşündüğüm gibi bir insansa, merak ve armağanlar tekrar gelmesine neden olacak. İki gün içerisinde onunla iyi dost olacağız."

Tarafsızca bakıldığı zaman her şeyin inanılmaz bir hal aldığı görülebilirdi. Robot her sabah Clindar'ın kontrolünde ava çıkıyordu. Makineadam artık ormandaki en tehlikeli avcıydı. Ondan sonra Bertrond, Yaan'ın gelmesini bekliyordu. Anlayabildikleri kadarıyla vahşinin adı buydu. Yaan yoldan güvenle geliyordu. Her gün aynı zamanda. Ve her zaman yalnızdı. Uzmanlar bunun nedenini merak ediyorlardı. Yaan bu büyük olayı kendine mi saklıyordu? Böylece köylülerin iyi bir avcı olduğu için sadece kendisini takdir etmelerini mi istiyordu? Eğer öyleyse yerli gerçekten ileri görüşlü, ihtiyatlı ve kurnazdı.

Başlangıçta Yaan armağanını alır almaz uzaklaşıyordu. Kendisine böyle cömertçe armağan veren yabancının fikrini değiştirmesinden korkuyormuş gibi. Ancak Bertrond umduğu gibi, çok geçmeden yerliyi renkli kumaşlar ve kristaller göstererek yanında bir süre tutmayı başardı. Yaan bütün bunlara çocuksu bir mutlulukla bakıyordu. Sonunda Bertrond yerliyle uzun uzun konuşmaya başladı. Bütün bunlar saklanan robotun gözlerinin yardımıyla filme alınıyor, sesler kaydediliyordu.

İleride bir gün filoloji uzmanları bu malzemeyi analiz etmeyi başarabileceklerdi. Bertrond ancak birkaç basit fiil ve adın anlamlarını öğrenebildi. Ama bu biraz zor oldu. Çünkü Yaan bir tek şey için birkaç sözcük ya da aynı kelimeyi farklı şeyler için kullanıyordu.

Bu, günlük konuşmalar arasında gemi uzaklara gidiyor, gezegeni havadan inceliyordu. Bazen de daha ayrıntılı incelemeler için yere iniyordu. Gezegende birkaç toplum daha vardı. Ama Bertrond onlarla bağlantı kurmaya kalkmadı. Çünkü onların da kültür açısından Yaan ve kabilesiyle aynı düzeyde oldukları anlaşılıyordu.

Bertrond çoğu zaman, bu çok tatsız bir şaka, diye düşünüyordu. Galaksideki gerçek birkaç insan ırkından birinin şu sırada keşfedilmiş olması çok acı. Kısa bir süre önce bu müthiş bir olay sayılırdı. Ne var ki uygarlık şimdi zor durumda ve tarihin şafağında bekleyen vahşi kuzenleriyle ilgilenecek halde değil.

Bertrond, Yaan'ın günlük yaşamının bir parçası halini aldığından iyice emin olduktan sonra onu robotla tanıştırdı. Uzman, Yaan'a bir çiçek dürbününü gösterirken Clindar makinenin otların arasından hızla ilerlemesini sağladı. Robotun madeni kolundan yeni avladığı hayvan sarkıyordu. Yaan ilk kez korkuya benzeyen bir tepki gösterdi. Ama Bertrond'un yatıştırıcı sözleri sayesinde rahatladı. Fakat gözlerini yine de yaklaşan maden ejderhadan ayırmıyordu. Robot biraz uzakta durdu. Bertrond ona doğru gitti. Robot da kollarını kaldırarak ölü hayvanı ona verdi. Uzman, avı ciddi bir tavırla alıp onu Yaan'a doğru götürdü. Alışık olmadığı bu ağırlık yüzünden hafifçe sendeliyordu.

Bertrond, Yaan armağanı alırken, kafasından geçenleri anlamak için çok şey verirdim, diye düşündü. Yaan, robotun bir esir mi yoksa efendi mi olduğunu anlamaya mı çalışıyor? Belki de kafasında bu tür kavramlar yok. Belki de robotu başka bir adam sanıyor. Benim arkadaşım olan bir avcı.

Robotun hoparlöründen Clindar'ın sesi yükseldi. Normalden daha güçlüydü bu ses.

Bizi böyle rahatça kabul etmesi şaşılacak bir şey. Onu hiç bir şey korkutmuyor mu?

Bertrond, "Sen onu kendi standartlarına göre ölçüyorsun," diye cevap verdi. "Şunu unutma: Onun psikolojisi bizimkinden çok farklı. Çok da basit. Yaan artık bana güveniyor. Benim kabul ettiğim şeyler onu endişelendirmiyor."

Altman sordu. "Acaba bütün ırkı için aynı şey geçerli mi? Bir tek örneğe bakarak karar vermek hatalı olur. Robotu köye yolladığımız zaman olacakları görmek istiyorum."

Bertrond, "Hey!" diye bağırdı. "İşte bu onu şaşırttı. Şimdiye kadar iki ayrı sesle konuşan birini hiç görmemiş."

Clindar, "Bizimle karşılaştığı zaman gerçeği tahmin edebilecek mi acaba?" dedi.

"Hayır. Robot onun için tümüyle sihirli bir şey. Ama artık sıradan saydığı ateş, şimşek ve diğer şeylerden daha üstün de değil."

Altman sabırsızlandı. "E, şimdi ne yapacağız? Onu gemiye mi getireceksin? Yoksa önce köye gitmeyi mi düşünüyorsun?"

Bertrond durakladı. "Böylesine kısa bir süre içinde bunları yapmak istemiyorum. Yabancı ırklar konusunda fazla hızlı davranıldığında olanları biliyorsun. Yaan'ın bugünkü olayı düşünmesine izin vereceğim. Yarın döndüğüm zaman da onu robotu köye götürmesi için ikna etmeye çalışacağım."

Ağaçların arasına gizlenmiş olan gemide Clindar robotu tekrar hareket ettirdi. O da Altman gibi Bertrond'un fazla temkinli davranması yüzünden biraz sabırsızlanmaya başlamıştı. Ancak yabancı canlılar konusunda uzman olan Bertrond'du ve onun emirlerine uymak zorundaydılar.

Clindar, keşke ben de bir robot olsaydım, diye düşünüyordu. Duygularım, hislerim olmasaydı. Bir yaprağın düşüşünü ya da bir gezegenin sonunu aynı tarafsızlıkla seyredebilseydim.

Yaan etrafta yankılanan o müthiş sesi duyduğu sırada Güneş ufka yaklaşmıştı. Genç yerli, bir insandan beklenmeyecek kadar yüksek olmasına rağmen sesi hemen tanıdı. Bu arkadaşının sesiydi ve kendisini çağırıyordu.

Haykırıştan sonraki sessizlikte köydeki yaşam birdenbire durdu. Çocuklar bile oyun oynamaktan vazgeçtiler. Sadece ani sessizlikten korkan bir çocuğun ağladığı duyuldu.

Yaan kulübesine giderken bütün gözler ona dikildi. Genç yerli kapının yanındaki mızrağını kaptı. Kapılar kısa bir süre sonra gece ava çıkan hayvanlara karşı kapatılacaktı. Ama Yaan uzayan gölgelerin arasına karışırken hiç korkmadı. Kapıdan çıkarken o müthiş sesin kendisini tekrar çağırdığını duydu. Bu seste kültür ve dilin yarattığı bütün engellere rağmen yine de anlaşılabilen bir ısrar ve telaş vardı.

Birkaç sesle konuşan o parlak canavar onu köyden biraz ötede karşıladı ve Yaan'a kendisini izlemesi için işaret etti. Bertrond görünürlerde yoktu. Yerliyle robot birkaç kilometre kadar yürüdüler. Yaan sonra Bertrond'u gördü. Nehrin kıyısının yakınında durmuş, ağır ağır akan karanlık sulara bakıyordu.

Yaan yaklaşırken o da döndü. Ama sanki yerlinin farkında değildi. Sonra parlak canavara biraz uzaklaşmasını işaret etti.

Yaan bekledi. Sabırlı biriydi. Ayrıca mutluydu da. Ama bunu sözlerle açıklayabilmesi imkânsızdı. Bertrond'layken ırkının ancak yüzyıllar sonra tam anlamıyla hissedebileceği o hiç de bencilce sayılmayacak, mantıksız sevgiyi duyar gibi oluyordu.

Garip bir sahneydi bu. Burada, nehrin kıyısında iki insan duruyordu. Birinin üstünde, küçücük olan aletler ve vücuduna sıkıca oturan

bir üniforma vardı. Diğeriyse beline bir hayvan postunu sarmış, eline de ucuna çakmaktaşı takılmış bir mızrak almıştı. Aralarında on bin kuşağın oluşturduğu bir uçurum uzanıyordu. On bin kuşağın ve koskoca bir uzayın oluşturduğu bir uçurum. Ama buna rağmen ikisi de insan ırkındandı. Doğa, sonsuzluk boyunca yaptığı gibi yine temel modellerinden birini tekrarlamıştı.

Sonra Bertrond konuşmaya başladı. Kısa ve hızlı adımlarla bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Sesinde hafif bir çılgınlık varmış gibiydi.

"Her şey sona erdi, Yaan. Bilgimiz sayesinde, seni ve kabileni on iki kuşakta barbarlıktan kurtaracağımızı umuyordum. Ama artık bu ormandan kurtulmak ve yükselmek için yalnız başınıza savaşmak zorundasınız. Belki bunu ancak bir milyon yıl içinde başarabileceksiniz. Çok üzgünüm... Yapabileceğiniz pek çok şey vardı. Açıkçası ben burada kalmak isterdim. Ancak Altman'la Clindar, görevlerimizden söz ettiler. Büyük ölçüde de haklılar. Yapabileceğimiz fazla bir şey yok ama kendi dünyamız bizi çağırıyor ve biz onu terk edemeyiz.

"Keşke beni anlayabilseydin, Yaan. Keşke şu anda söylediklerimi kavrayabilseydin. Sana bu aletleri bırakıyorum. Bazılarının nasıl kullanılacağını kendin bulacaksın. Belki de yeni bir kuşak yetişirken bunlar da unutulacak ya da kaybolacaklar. Ve şunu iyi koru, düğmeye bastığın zaman...bak! Bunu arada bir kullanırsan sana yıllar boyunca ışık verir. Ama sonunda yanmaz olur. Diğerlerine gelince... Onlardan yararlanmanın bir yolunu bul.

"Bak, doğuda ilk yıldızlar belirmeye başladı. Senin hiç yıldızlara baktığın oluyor mu, Yaan? Acaba onların ne olduklarını kaç yıl sonra anlayacaksınız? Ve o arada bize neler olacak? O yıldızlar bizim vatanımız, Yaan. Ancak biz onları koruyamıyoruz. Çoğu şimdiden ölü sayılır. Müthiş patlamalar yüzünden. Ben de bu patlamaları senin gibi hayal bile edemiyorum. Senin gezegeninin yılına göre bu ölüm ateşleri yüz bin sene sonra buraya erişecek, insanlar da hayretle onlara bakacaklar. Belki artık o sırada senin ırkın da diğer yıldızlara erişmeye

başlamış olacak. Keşke sana yaptığımız hataları anlatabilseydim, keşke seni uyarabilseydim. İşte bu hatalar yüzünden kazandığımız her şeyi kaybetmek üzereyiz.

"Sen ve diğer insanlar burada, kainatın sınırında olduğunuz için çok şanslısınız. Belki böylece bizi bekleyen felaketten kurtulabilirsiniz. Belki ileride bir gün gemileriniz, bizim yaptığımız gibi yıldızların arasında araştırmalara başlayacak ve mahvolmuş gezegenlerimizi bulacaklar. O zaman bizim kimler olduğumuzu merak edecekler. Ama senin ırkın daha ilk başlarda burada, nehrin kıyısında karşılaştığımızı hiçbir zaman bilemeyecek.

"İşte arkadaşlarım geliyor. Bana daha fazla zaman vermeyecekler. Hoşça kal, Yaan! Sana bıraktığım şeylerden sonuna kadar yararlan. Bunlar senin dünyanın en büyük hazineleri."

Yıldızların ışığında parlak bir deve benzeyen şey, gökyüzünden kayarcasına yere yaklaştı. Topraktan biraz yukarıda durdu. Bertrond'un yanında dikdörtgen biçimi, ışıklı bir alan belirdi. Işıltılı madeni canavar karanlıkların arasından çıkarak o altın kapıdan girdi. Bertrond da onu izledi. Adam bir an eşikte durarak Yaan'a el salladı ve sonra o ışıklı yer kayboldu.

Gemi, bir ateşten yükselen dumanlar gibi hızla havalandı. Sonunda Yaan'ın onu avuçlarına alabileceğini düşündürecek kadar küçüldü. Gemi sonra eğrilemesine yıldızlara doğru uzanan bir ışına dönüştü sanki. Bomboş gökyüzünden gelen gürültü uyuklayan topraklarda yankılandı. Yaan artık tanrıların gittiklerini ve bir daha da dönmeyeceklerini anladı.

Genç adam bir süre usulca akan suların yanında durdu. Ve sonra müthiş bir kayba uğramış gibi bir duyguya kapıldı. Bunu asla unutmayacak ve hiçbir zaman da anlamayacaktı. Yerli, Bertrond'un bıraktığı armağanları dikkatle ve saygıyla topladı.

Yalnız genç yıldızların altında, bu adsız topraklarda evine doğru yürümeye başladı. Arkasında nehir yavaş yavaş denize doğru akıyordu.

Ve suyun kıvrıla büküle aktığı bu verimli topraklarda, bin yüzyıldan daha da uzun bir süre sonra, Yaan'ın soyundan gelen insanlar büyük bir kent kuracak ve ona "Babil" adını vereceklerdi.

LANETLİ GEZEGEN

"Lanetli Gezegen - Sucker Bait" Isaac Asimov'un kısa bilimkurgu romanıdır. İlk olarak Astounding Science Fiction dergisinin 1954 Şubat-Mart sayılarında yayınlanmış, ardından 1955 tarihli The Martian Way and Other Stories toplamasında yer almıştır.

Üç G. gemisi hiper-uzaydan sessizce sıyrılıp asıl uzayda belirdi. Şimdi ışıltılı, büyük Herkül yıldız kümesinin ortasındaydı. Gemi etrafını sürüyle yıldızın çevrelediği uzayda durdu. Her Güneş'in çekim alanı, madenden yapılmış küçücük gemiyi çekiştiriyordu. Ancak geminin bilgisayarı iyi çalışmış ve Üçlü G. en uygun noktaya çıkarmıştı. Artık Lagrange sisteminden sadece bir günlük uzaklıktaydılar.

Bu gerçek gemideki insanlar açısından farklı, pek çok anlam taşıyordu. Mürettebat için bu bir günlük iş daha demekti. Bir günlük ücret ve sonra limanda dinlenmek. Gidecekleri gezegende insanlar olmasa da bir asteroidde dinlenmek bile hoş bir değişiklik sayılırdı. Yolcuların arasındaki düşünce farkları da mürettebatı hiç ilgilendirmiyordu.

Aslında mürettebat, yolcuları aşağı görüyor ve onlara yaklaşmıyordu.

Enteller!

Yolcular gerçekten öyleydiler, içlerinden biri dışında. Yani kibarcası onlar bilim adamları ve aydın kimselerdi. Çeşitli konularda uzmanlaşmışlardı. Şu andaki ortak duyguları da aygıtlarıyla ilgili endişeleriydi. Onları son bir defa kontrol etmek için açıklanamaz bir istek duyuyorlardı.

Belki endişeleri biraz artmış, sinirleri de gerilmişti. Gezegende hiçbir canlı yaşamıyordu. Her biri bu inançlarını birkaç kez kesin bir

dille açıklamıştı. Ama yine de herkesin kendince bazı düşünceleri vardı.

Gemideki o tek, farklı insana gelince. O ne bir bilim adamıydı, ne de mürettebattan biriydi. Şu anda da müthiş bir yorgunluk duyuyordu. Genç adam kendini zorlayarak bitkince ayağa kalktı. Uzay tutmasının son etkilerinden kurtulmaya çalışıyordu. Bu gencin adı Mark Annuncio'ydu. Dört günden beri yatıyordu ve hemen hiçbir şey yiyememişti. Gemi uzayda, ışık yılı hızıyla gider, kâinata dalıp çıkarken o bitkinlik içinde yatıp kalmıştı.

Ne var ki artık hemen öleceğinden pek emin değildi. Kaptanın çağrısına uymak zorundaydı. Aslında Mark bu çağrıya sinirlenmişti, çünkü o istediğini yapmaya alışıktı. Bakmak istediği şeylere bakardı o! Bu kaptan kim oluyordu da...

Mark, aslında bu olayı Dr. Sheffield'e haber vermek ve ondan sonra yine kamarasında kalmak istiyordu.

Ama meraklanmıştı. Bu nedenle de kaptanın yanına gideceğini biliyordu.

En büyük kusuru buydu genç adamın. Merakı!

Ayrıca bu onun hem mesleği, hem de yaşamdaki göreviydi.

Üç G.'nin Kaptanı Follenbee, duygularına yenilmeyen mantıklı bir insan olduğunu düşünürdü ve bu gerçekti. Daha önce de hükümetin desteklediği seferlere çıkmıştı. Aslında bu yolculuklar onun için kazançlı oluyordu. Konfederasyon hiçbir zaman pazarlık etmezdi. Her seferinde gemisi sıkı sıkıya kontrolden geçirilir, kusurlu araç ve gereçler değiştirilirdi. Mürettebat da bol ücret alırdı. İyi bir işti bu. Çok iyi bir iş.

Ne var ki bu sefer biraz farklıydı.

Bunun nedeni gemisindeki o yolcular değildi. (Kaptan Follenbee bu insanların kapris yapacaklarını, aksilik edeceklerini ve dayanılamayacak kadar aptalca davranacaklarını sanmıştı. Ama bu adamların normal insanlardan pek farkları yoktu.) Neden, gemisinin yarısının tümüyle değiştirilip yerine Evrensel Merkez-Giriş Laboratuvarı diye bir şeyin yapılmış olması da değildi.

Kaptanı endişelendiren 'Junior'du. İleride onları bekleyen gezegen. Kaptan bunu düşünmekten bile nefret ediyordu.

Mürettebatın durumdan haberi yoktu tabii. Kaptan, mantıklı biri olmasına rağmen bu yolculuktan gitgide hoşlanmamaya başlıyordu.

Ama başlangıç olarak...

Kaptan kendi kendine, "Şu anda canımı sıkan o yolcu," dedi. "Mark Annuncio..." Kaptan yumruğunu diğer avucuna indirerek öfkeyle bu konuyu düşündü. İri, yuvarlak suratı öfkesinden kızarmıştı.

"Küstahlık!"

"Bu çocuk ancak yirmi yaşında. Önemli yolcular arasında da değil. Ve benden öyle bir şeyi istiyor!

"İşin arkasında ne var? Hiç olmazsa bunu öğrenmeliyim."

Şu anda bu işi çocuğun ceketinin yakasını şöyle bir tutup onu tartaklayarak sona erdirmek istiyordu. Ama böyle yapması doğru olmayacaktı. Hiç olmayacaktı.

Sonuçta Dünyalar Konfederasyonunun desteklediği bu sefer biraz garipti. Ve fazla meraklı bir ukala da bu garipliğin önemli bir bölümü olabilirdi. "Bu çocuk neden gemimde? Örneğin şu Dr. Sheffield. Onun, bu çocuğa dadılık etmekten başka işi yok mu? Acaba bunun sebebi nedir? Şu Annuncio kim?"

"Bu delikanlı yol boyunca uzay tutmasından yattı. Ama yoksa... bu kamarasından çıkmamak için uydurduğu bir bahane miydi?"

Kapıdaki zil vızıldadı.

O çocuk gelmiş olmalıydı.

Kaptan, sakin ol, diye düşündü. Sakin ol.

Mark Annuncio, kaptanın kamarasına girdi. Ağzındaki acılığı gidermek için boş yere dudaklarını yaladı. Canı sıkılıyor, başı dönüyordu.

Genç adam, o kendi tanıdık odasını özlemle düşündü. Küçük ama özel bir yerdi orası. Mark orada kendi gibilerle beraberdi. Odada sadece bir karyola, yazı masası, koltuk ve dolap vardı. İstediği an merkez kitaplığından gerekli bilgileri alabiliyordu. Fakat burada hiçbir şey yoktu. Oysa gemide pek çok şey öğreneceğini sanmıştı. O zamana kadar bir uzay gemisine hiç binmediğinden uzay tutması yüzünden yataklara düşeceği hiç aklına gelmemişti.

Odasını öyle özlüyordu ki, neredeyse ağlayacaktı. Kendinden nefret ediyordu. Çünkü gözleri nemli ve kırmızıydı. Kaptan da bunu fark edecekti. Mark iriyarı biri olmadığı için de kendi kendine kızıyordu. Tıpkı bir fareye benziyordu.

Evet, sorun da buydu. İnce telli saçları fare tüyü rengindeydi. Çenesi ince ve biraz da geriye doğruydu. Ağzı küçük, burnu da sivriydi. Ağzının üzerinde birkaç tel bıyık olsaydı tam bir fareye benzeyecekti. Ayrıca boyu da kısaydı.

Sonunda Mark, kaptanın gözlem lombozundan dışarıdaki yıldızları gördü ve soluğu kesildi.

Yıldızlar!

O zamana kadar görmediği kadar çok yıldız!

Genç adam, o zamana kadar Dünya'dan hiç ayrılmamıştı. (Dr. Sheffield ona bu yüzden uzay tutmasından yatmak zorunda kalacağını söylemişti. Mark ona inanmamış en az elli kitapta uzay tutmasının psikojenik bir şey olduğunu okumuştu. Bazen Dr. Sheffield bile onu kandırmaya kalkışıyordu.)

Delikanlı Dünya'dan hiç ayrılmadığından oranın göğüne alışıktı. Yani gökyüzüne dağılmış olan iki bin yıldızı görmeye.

Oysa burada sürüyle yıldız vardı. Lombozdan gözüken o küçücük yere bile Dünya'da gördüğünün on katı yıldız sığmıştı. Ve çok da parlaktılar!

Mark, adeta açgözlülükle yıldızların yerlerini ezberledi. Tabii Herkül kümesiyle ilgili rakamları biliyordu. Burada bir milyonla on milyon arası yıldız vardı. Henüz kesin sayı bilinmiyordu. Ama rakamlar başka, yıldızlar yine başkaydı.

Genç adam yıldızları saymak istiyordu. Müthiş ve derinden etkileyen bir istekti bu. Sayıyı merak ediyordu. Kendi kendine, acaba hepsinin bir adı var mı, diye sordu. Onlarla ilgili astronomik bilgi? Şimdi...

Yıldızları yüzer yüzer saymaya başladı. İki... üç... Tabii her şeyi sadece kafasıyla algılayabilirdi. Ama şaşılacak kadar güzel olan somut cisimleri seyretmek hoşuna gidiyordu. Altı... yedi...

Kaptanın gür sesiyle kendisini yeniden geminin içinde buldu.

"Bay Annuncio. Tanıştığımıza sevindim."

Mark başını kaldırdı. Hem şaşırmış, hem de kızmıştı, işini neden yarıda kesmişlerdi? Öfkeyle, "Yıldızlar," diyerek işaret etti.

Kaptan dönüp baktı. "Ne olmuş? Ne var?"

Mark, kaptanın sırtına ve tombul poposuna baktı. Kısa kesilmiş, dik kır saçlarına, arkasında kavuşturduğu kalın parmaklı iri ellerine ve gövdesini saran plasteksten yapılmış ceketine. Sonra, onun yıldızlara aldırdığı yok ki, diye düşündü. Onların büyüklükleri ve parlaklıkları bu adamı hiç ilgilendirmiyor.

Delikanlının alt dudağı titremeye başladı. Kaptan Follenbee de sadece o 'nomcompos'lardan biriydi işte. Çalıştığı serviste onlardan böyle söz ediyorlardı. Gemidekilerin hepsi de nomcompos'tu. Hepsi.

Bir bilgisayar olmadan on beşin karekökünü bile bulamazlardı bu adamlar.

Mark kendini yapayalnız hissetti.

Kaptana durumu anlatmaktan vazgeçerek sadece, "Yıldızlar burada çok fazla," dedi. "Sürüyle yıldız var."

"Görünüşte öyle, Bay Anunsio." Kaptanın, adını "Annuncio" değil de "Anunsio" diye söylemesi de Mark'ı sinirlendirdi. "Görünüşte öyle. En sık yıldız kümesinde bile Güneş'ler arasındaki uzaklık bir ışık yılından daha fazladır. Yani aralarında epeyce mesafe var, öyle değil mi? Ancak buradan çok sık gözüküyorlar. Bunu ben de kabul ediyorum. Işıklar sönük olsaydı, daha da parlak gözükürlerdi."

Ama kaptan ışıkları söndürmedi. Mark da ondan bunu isteyecek değildi.

Kaptan, "Oturun Bay Annuncio," dedi. "Ayakta durmaya hiç gerek yok. Öyle değil mi? Sigara içer misiniz? Benim içmemin bir sakıncası var mı? Bu sabah buraya gelemediğiniz için üzgünüm. Lagrange I ve II'nin manzarası harikaydı. Biri kırmızı diğeri de yeşildi. Trafik lambaları gibi. Öyle değil mi? Yolculuk başladığından beri hiç görüşemedik. Uzaya biraz alışmanız gerekiyordu sanırım." Cümlelerini sona erdirirken sesi tizleşiyor, bu da Mark'ın fena halde sinirlerine dokunuyordu.

Genç adam alçak sesle, "Artık iyiyim," dedi.

Kaptan bu cevabı yeterli bulmamış gibiydi. Sigarasını tüttürürken kaşlarını çattı ve Mark'ı dikkatle süzdü. "Ama şimdi görüşebildiğimiz için memnunum. Hiç olmazsa tanışmış olduk. Üç G., hükümetin desteklediği pek çok sefere katıldı ve hiçbirinde sorun çıkmadı. Asla. Ben de hiçbir sorun çıkmasını istemem. Anlıyorsunuz değil mi?"

Mark anlamıyordu ve anlamaya çalışmaktan da yorulmuştu. Bakışları aç aç tekrar yıldızlara doğru kaydı. Biçim biraz değişmişti.

Bir an kaptanla göz göze geldiler. Adamın kaşları yine çatılmıştı. Sanki omzunu silkmek üzereydi. Ne var ki sonra kontrol paneline gidip gözlem lombozunun çelik kapağını kapattı.

Mark öfkeyle ayağa fırlayarak bağırdı. "Ne oluyor? Ben onları sayıyordum aptal!"

"Sayıyor muydunuz?.." Kaptan Follenbee kıpkırmızı kesildi. Ama yine de nezâketle konuşmayı başardı. "Üzgünüm. Konuşmamız gereken bir sorun var da." Sorun sözcüğünü hafifçe vurgulamıştı.

Mark onun ne demek istediğini anlamıştı. "Konuşulacak hiçbir şey yok. Ben geminin seyir defterini görmek istiyorum. Saatler önce sizi arayıp durumu bildirdim. Beni geciktiriyorsunuz."

Kaptan, "Bana seyir defterini neden istediğinizi söyler misiniz?" dedi. "Şimdiye kadar kimse benden böyle bir şey istemedi. Sizin yetkiniz nedir?"

Mark şaşırdı. "Ben istediğim her şeye bakabilirim! Ben 'Mnemonik Servisi'ndenim."

Kaptan sigarasından derin bir nefes çekti. Bu sigara uzayda ve kapalı yerlerde içilmek için hazırlanmıştı. İçine, atmosferdeki oksijenin kullanılmaması için okside işlemi sağlayan bir madde konulmuştu. İhtiyatla, "Öyle mi?" diye mırıldandı. "O adı hiç duymadım. Anlamı nedir?"

Mark öfkelendi. "Bu Mnemonik Servis işte, hepsi o kadar. İstediğim her şeye bakmak benim görevim. İstediğim her şeyi sormak da. Bunu yapmaya hakkım var."

"Ben istemiyorsam, seyir defterine bakamazsınız."

"Bu konuda itiraz etmeye hiç hakkınız yok. Siz bir... bir nomcompos'sunuz."

Kaptanın kafası attı. Sigarasını şiddetle yere fırlatarak üzerine bastı. Sonra yerden alarak dikkatle tütün borusuna soktu.

"Galaksi adına? Neler oluyor? Siz de kimsiniz? Bir güvenlik ajanı mı? Neler oluyor? Bunu bana açıklayın! Hemen, şimdi!"

"Size gereken her şeyi açıkladım."

Kaptan, "Benim saklayacak hiçbir şeyim yok," dedi. "Ama bazı haklarım da var."

Mark, gıcırtıyı andıran bir sesle, "Saklayacak hiçbir şeyiniz yok mu?" dedi. "Öyleyse bu geminin adını neden Üç G.?"

"Geminin adı böyle işte."

"Haydi oradan! Dünya kayıtlarında öyle bir gemi yok. Ben bunu daha gemiye binmeden önce biliyordum. Size sormak için de fırsat kolladım."

Kaptan gözlerini kırpıştırdı. "Geminin resmi adı 'George G. Grundy.'Ama herkes bundan Üç G. diye söz ediyor."

Mark güldü. "Pekâlâ. Ben seyir defterini gördükten sonra mürettebatla da konuşmak istiyorum. Buna hakkım var. İsterseniz Dr. Sheffield'e sorabilirsiniz."

"Mürettebatla da konuşacaksınız demek?" Kaptan öfkesinden neredeyse çıldırıyordu. "Önce Dr. Sheffield'le konuşacağız. Ondan sonra da gemi gezegene ininceye kadar kamaranızdan dışarı çıkmayacaksınız. Anladın mı bacaksız!"

Duofonun mikrofonunu kaptı.

Üç G'deki bilim adamlarının sayısı yapacakları işe göre az sayılırdı. Uzmanların hepsi gençtiler. Belki Mark yaşında değillerdi ama, en büyükleri olan astro-fizikçi Emmanuel George Cimon henüz otuz dokuzuna bile girmemişti. Sık siyah saçları ve iri kara gözleriyle daha da genç duruyordu. Tabii gözlerinin parlaklığını biraz da taktığı lenslere borçluydu.

Cimon hem yaşça büyük, hem de diğerlerinin pek önemsememesine rağmen grubun başkanı olduğu için bu seferi fazla önemsemiyordu. Adam, delikli bandı inceledikten sonra onu tekrar makarasına sardı.

Küçük yolcu salonundaki en yumuşak koltuğa oturarak içini çekti. "Sıradan şeyler. Hiçbir şey yok."

İkiz Lagrange yıldızlarının son çekilen resmine baktı. Onların güzelliği adamı etkilemiyordu. Lagrange I Dünya'nın Güneş'inden küçük ama çok daha sıcaktı. Parlak bir yeşilimsi mavi renkteydi. Etrafını sedefimsi sarı-yeşil bir korona sarıyordu. Bir zümrüdün altından yapılmış montürü gibi. Lagrange II ondan biraz ötedeydi ve ikizinin iki katı büyüklükteymiş gibi gözüküyordu. Bunun nedeni bulunduğu yerdi. Lagrange II turuncumsu kırmızıydı. İkiz kardeşinin ışıltısının yanında biraz sönük duruyordu.

İkisinin etrafını inanılmayacak kadar ışıltılı olan Herkül kümesi sarıyordu. Sanki pırlanta tozlarından oluşmuştu bu küme. Oldukça yoğundu. Sarı, beyaz, mavi ve kırmızı ışıklar saçıyordu.

Cimon, "Hiçbir şey yok," diye tekrarladı.

Salondaki diğer adam, "Bence bu iyi bir şey," dedi. Adı Groot Knoevenaagle'dı. Ama herkes kendisini Novee diye çağırıyordu. Kısa boylu, tombul adam doktordu. Novee ekledi. "Junior nerede?" Sonra Cimon'un omzunun üzerinden eğilerek biraz miyop olan gözleriyle resme baktı.

Cimon başını kaldırarak titredi. "Onun adı 'Junior' değil, 'Troas.' Ama bu yıldızlardan oluşan vahşi ormanda onu görmen imkânsız. Bu fotoğraf da ancak bazı bilimsel dergilere yakışır türden. Bizim işimize yaramaz."

Novee düş kırıklığına uğramıştı. "Ya? Vah vah."

Cimon, "Bunun senin için ne önemi var?" diye sordu. "Şu noktalardan birinin Troas olduğunu söyleseydim -herhangi birinin- bana inanırdın. Bunun sana ne yararı olurdu?"

"Bir dakika, Cimon. Ukalalık etme. Benimki normal bir duygu. Ne de olsa bir süre Junior'da yaşayacağız. Hatta belki I de orada öleceğiz."

"Burada seyirci falan yok, Novee. Ne bir orkestra, ne mikrofonlar, ne de borular. Onun için bu melodrama ne gerek var? O gezegende ölecek değiliz. Ama ölürsek suç yine bizde olacak. Oburluk ettiğimiz için." Bu sözleri fazla iştahı olmayan adamlara özgü o tavırla söylemişti. Sanki iştahsızlık erdem ve üstün zekâya bağlıymış gibi. Novee ise iştahlı bir insandı.

Novee usulca, "Bin kişi öldü." diye hatırlattı,

"Evet, tabii. Galakside her gün bir milyar insan ölüyor."

"Ama böyle değil."

"Nasıl?"

Novee kendini zorlayarak her zamanki gibi rahat konuşmaya çalıştı. "Resmi toplantılar dışında konuşmak yok. Böyle karar verildi."

Cimon sıkıntıyla, "Zaten konuşacak bir şey yok ki," dedi. "Onlar sadece sıradan iki yıldız. Bu sefere neden gönüllü olarak katıldığımı bilmiyorum. Galiba anormal denilecek kadar büyük olan Truva sistemini yakından görmek istedim, insanların yaşayabileceği çift Güneş'li bir gezegen fikri beni çekti galiba. Şimdi de neden bunun şaşılacak bir şey olduğunu düşündüğümü anlayamıyorum."

Novee, "Aslında sen ölmüş olan o bin erkekle kadını düşünüyordun," dedi. Sonra aceleyle ekledi. "Dinle! Şimdi bana bir şeyi açıklar mısın? Şu Truva gezegeni de nedir?" Cimon'un kendisine aşağılarcasına bakmasına rağmen konuşmasını sürdürdü. "Tamam, tamam. Bunun ne olduğunu bilmiyorum işte. Aslında sende öyle. Sen ultrasonik-yarmanın ne olduğunu biliyor musun?"

Cimon, "Bilmiyorum," diye cevap verdi. "Ve buna aldırmıyorum. Bence bir insanın uzmanlık alanı dışındaki bilgi hiçbir işe yaramaz. Bu

sadece bir psiko-potansiyel kaybına yol açar. Örneğin, Sheffield'in fikirleri beni hiç ilgilendirmiyor."

"Ama ben yine de öğrenmek istiyorum. Yani sen bunu açıklayabilecek durumdaysan."

"Açıklayabilecek durumdayım. Aslında ilk brifingde bundan söz edildi, ama herhalde sen konuşulanları dinlemedin. İkiz, üçüz Güneş'lerinin çoğunun gezegenleri vardır. Yani yıldızların üçte birinin. Ancak işin kötü yanı, bu gezegenlerin hiçbirinin yaşanılacak durumda olmaması. Bazıları yıldız sisteminin yer çekimi merkezinden uzaktadır. Böylece neredeyse daire biçimi bir yörünge üzerinde dönerler. Ama soğuk oldukları için üzerleri helyum okyanuslarıyla kaplıdır. Isınacak kadar Güneş'e yakın olanların yörüngeleriyse çok düzensizdir. Her dönüşlerinde en aşağı bir kez, ikiz ya da üçüz yıldızlardan birine demirin erimesine neden olacak kadar yaklaşırlar.

"Ancak burada, Lagrange Sisteminde olağanüstü bir durumla karşı karşıyayız. Lagrange I ve Lagrange II yıldızları, Troas gezegeni ve uydusu İlium, hayali eşkenar bir üçgenin köşelerinde yer almış durumda. Anlıyor musun? Buysa düzenli bir sistem. Bana hiçbir şey sorma. Sadece bunu benim uzmanlıkla yorumlanmış bir fikrim olarak kabul et."

Novee yavaşça mırıldandı. "Bundan kuşkulanmak aklımın köşesinden bile geçmez."

Cimon ona hoşnutsuzca bakıp konuşmasını sürdürdü. "Sistem, bir ünite olarak dönüyor. Troas daima iki Güneş'ten yüz milyon uzakta. Güneş'ler de aynı biçimde birbirlerinden yüz milyon mil uzaktalar."

Doktor kulağını ovuşturdu. Bu cevap onu tatmin etmemiş gibiydi. "Bütün bunları ben de biliyorum. Ben de brifingdeydim. Ama neden o bir Truva gezegeni? Neden Truva?"

Cimon ağzından kötü lafların çıkmasına engel olmak ister gibi dudaklarını bir an birbirine bastırdı. "Güneş Sisteminde de böyle şeyler var. Güneş Jüpiter ve küçük bir asteroidler grubu da düzenli bir

eşkenar üçgen oluşturuyorlar. Söz konusu asteroidlerin adları Hektor, Asil, Ajaks ve Truva Savaşının diğer kahramanlarının isimleri. Bu nedenle de... sözlerime devam etmemi! gerekiyor mu?"

Novee, "Hepsi bu kadar mı?" diye sordu.

"Evet. Artık beni rahatsız etmekten vazgeçecek misin?"

"Ah, canın cehenneme!" Novee öfkeli astro-fizikçiyi yalnız bırakmak üzere ayağa kalktı. Ama daha elini otomatik tokmağa uzatamadan kapı yana kayarak açıldı ve jeo-kimyacı Boris Vernadsky içeri girdi. Ablak yüzlü, büyük ağızlı, kalın kara kaşlı bir adamdı. Puantiyeli gömlekler giymeye, kırmızı plastikten manyetik papyonlar takmaya meraklıydı.

Novee'nin kızarmış suratını da, Cimon'un yüzündeki hoşnutsuz ifadeyi de fark etmedi.

Neşeyle, "Uzman dostlarım," dedi. "Etrafı dikkatle dinlerseniz kaptanın kamarasından gelecek patlamayı duyabilirsiniz. Bu bütün samanyolunda yankılanacak."

Novee sordu. "Ne oldu?"

"Kaptan, Sheffield'in küçük dâhisini kıstırmış. Sheffield öfkeyle yukarı güverteye doğru saldırıya geçti."

Cimon burun kıvırarak döndü.

Novee, "Sheffield!" diye bağırdı. "Onun kızması imkânsız! Ben onun şimdiye kadar sesini yükselttiğini bile duymadım!"

"Ama bu kez kızmış. Çocuğun ona söylemeden kamarasından çıktığını ve kaptanınsa ona çattığını öğrendiğinde tepesi atmış! Delikanlının kalktığını biliyor muydun, Novee?"

"Hayır. Ancak buna şaşmadım. Uzay tutması böyledir. Bu illet başladı mı öleceğini sanırsın hatta çoğu kez ölmeye bile razı olursun. Durumun iki dakikada bir düzeldiğinde kendini gayet iyi hissedersin. Bitkin ama iyi. Mark'a öbür gün gezegene ineceğimizi söyledim. Galiba o yüzden iyileşti. Bir gezegenin yüzeyine inme düşüncesi insanın uzay

tutmasından hemen kurtulmasını sağlıyor. Gezegene yakında ineceğiz değil mi, Cimon?"

Astro-fizikçi "evet" anlamına gelebilecek garip bir şeyler mırıldandı. Daha doğrusu Novee bu sesleri öyle yorumladı.

Vernadsky, "Çocuk, yatağa düştüğünden beri Sheffield benim kamaramda kalıyordu. Bugün de yazı masasına geçmiş ve o lanet olasıca diagramlarını çıkarmıştı. El bilgisayarı tıkırdayıp duruyordu. Sonra telefon çaldı. Arayan kaptandı. Çocuğun da yanında olduğu anlaşılıyordu. Kaptan bol bol küfrederek hükümetin gemisine bir casus sokmakla ne yapmaya çalıştığını sordu. Bunun üzerine Sheffield de avaz avaz bağırmaya başladı. 'Çocuğu sıkıştırdıysan seni makro-düzeltme tüpüyle kasığından yaralarım!' diye bağırdı. Dışarı fırladı. Telefon hâlâ açıktı ve kaptan da küfredip duruyordu."

Novee, "Bütün bunlar senin uydurman," dedi. "Sheffield asla böyle şeyler söylemez."

"Buna benzer şeyler söyledi ama."

Novee, Cimon'a döndü. "Sen grubun başkanısın. Neden bu konuda bir şeyler yapmıyorsun."

Cimon öfkeyle, "Böyle bir olay çıktı mı, hemen grubun başkanı oluveriyorum," diye söylendi. "Sorumluluklarım birdenbire anımsanıyor. Bırakalım ikisi bu işi aralarında halletsinler. Sheffield'in çenesi düşüktür. Kaptansa ellerini hiçbir zaman arkasından çekmiyor. Vernadsky'nin o renkli hikâyesi onların boğuşacakları anlamına gelmez."

"Pekâlâ. Ama bizimki gibi bir seferde düşmanlıklar olmamalı."

"Yani görevimiz sırasında demek istiyorsun!" Vernadsky sahte bir hayranlıkla ellerini kaldırarak gözlerini devirdi. "Kendimizi ilk grubun kemikleri ve paçavraları arasında bulacağımız anı düşündükçe ödüm patlıyor."

O an hepsi bu olayın hiç de gülünecek bir şey olmadığını hatırlayıp söyleyecek başka bir şey bulamadılar. Cimon'un kanepenin arkalığının üzerinden gözüken kafası bile, bu düşünce yüzünden daha da dikleşmiş gibiydi.

Oswald Mayer Sheffield hiç de öfkeli gözükmüyordu. Oysa Vernadsky'nin anlattıklarını duyan, onun öfkesinden çıldırmak üzere olduğunu sanırdı. Uzman, oldukça zayıf ve uzun bir adamdı. Sesi ahenkliydi. Opera aryalarını şaşılacak bir ustalıkla söyleyebilirdi. Bu sesle karşısındakini istediği biçimde etkileyebilirdi.

Sheffield, kaptanın kamarasına girdiği zaman gülümsüyordu.

Yüzü morarmış olan Follenbee, hemen, "Bakın, Sheffield," diye başladı..

Uzman, "Kaptan, bir dakika," dedi. "Nasılsın, Mark?"

Delikanlı gözlerini yere dikerek, "İyiyim, Dr. Sheffield," diye mırıldandı.

"Yataktan kaltağından haberim yoktu."

Sheffield'in sesinde sitem yoktu ama Mark hemen özür dilermiş gibi konuşmaya başladı. "Kendimi daha iyi hissettim, Dr. Sheffield. Çalışmadığım için üzülüyordum. Gemiye bindiğimizden beri hiçbir şey yapamamıştım. Bu yüzden kaptana telefon ederek seyir defterini görmek istediğimi söyledim. O da beni buraya çağırdı."

"Pekâlâ. Herhalde kaptan tekrar kamarana dönmene itiraz etmez."

Kaptan, "Ah öyle mi?" diyecek oldu.

Sheffield ona uysalca baktı. "Ondan ben sorumluyum, efendim."

Nedense Follenbee söyleyecek başka bir söz bulamadı.

Mark itaatla döndü. Sheffield, odadan çıkana ve kapıyı arkasından kapayana kadar bekledi.

Sonra tekrar kaptana baktı. "Burada neler oluyor?"

Follenbee dizlerini gererek dik bir pozisyon aldı. Sonra dizlerini bükerek tekrar yaylandı. Bunu tehdit dolu bir tempoyla yapıyordu. Arkasından kenetlediği ellerini çözmüş gibiydi. "Bu benim sorum. Geminin kaptanı benim. Sheffield."

"Biliyorum."

"Bunun ne anlama geldiğini biliyorsunuz demek? Gemi, uzaydayken varlığı hukukça kabul edilen bir gezegen sayılır. Sonuçta buranın mutlak hâkimi benim. Uzayda benim sözlerim geçerlidir. Konfederasyonun Merkez Komitesi bunun aksini iddia edemez. Gemimde disiplini sürdürmem gerekir. Ve hiçbir casus..."

"Pekâlâ. Şimdi de benim bir şey söylememe izin verin, kaptan. Dış Gezegenler Bürosuyla bir anlaşma yaparak geminizi kiraladınız. Hükümetin desteklediği bir araştırma grubunu Lagrange Sistemine götüreceksiniz. Araştırma gerektirdiği sürece grubun orada kalmasını sağlayacaksınız. Mürettebatın ve geminin güvenliği buna izin verdiği sürece tabii. Sonra bizi tekrar Dünya'ya götüreceksiniz. Bir anlaşma imzalayıp bazı sorumluluklar yüklendiniz! Kaptan olun olmayın durum böyle. Örneğin, aygıtlarımızı karıştırıp bozulmalarına neden olamazsınız."

"Uzay adına! Bunu kim yapıyor ki?" Kaptanın, sesinden oldukça öfkeli olduğu anlaşılıyordu.

Sheffield, sakin sakin, "Siz yapıyorsunuz," dedi. "Mark Annuncio'ya ilişmeyin, Kaptan Follenbee. Cimon'un monokromu'na ve Vailleux'nun mikroptik'lerine nasıl el süremezseniz, benim Annuncio'ma da öyle el süremezsiniz. Şu on parmağınızı. Anlaşıldı mı?"

Kaptanın üniformanın sardığı göğsü iyice şişti. "Kendi gemimde kimseden emir almam ben. Bu sözleriniz disipline aykırı, Bay Sheffield. Biraz daha böyle konuşmaya devam ederseniz sîzi kamaranıza hapsettiririm. Sizi ve Annuncio'nuzu . Bu durum hoşunuza gitmezse

Dünya'ya döndüğünüzde İnceleme Bürosuna şikâyet edersiniz. O zamana kadar dilinizi tutun."

"Buraya bakın, kaptan. İzin verin de bir şeyi açıklayayım. Mark, Mnemonik Servisinde..."

"Evet, evet, bunu o da söyledi. Nummonik Servis. Nummonik Servis. Bence bu gizli polisin adı. Ama benim gemimde böyle şeylere izin verilmez. Anlaşıldı mı?"

Sheffield sabırla, "Mnemonik Servis," dedi. "Bu 'Ne-ımo-nik diye okunur. Baştaki M harfi söylenmez. Bu 'bellek' anlamına gelen Grekçe bir kelimeden türetilmiştir."

Kaptanın gözleri kısıldı. "O çocuk bazı şeyleri mi hatırlıyor?"

"İyi bildiniz, kaptan. Dinleyin. Bir açıdan suç bende. Size bu konuda bilgi vermem gerekirdi. Eğer çocuk gemi kalkar kalkmaz hastalanmasaydı böyle yapacaktım. Mark'ın rahatsızlığı yüzünden bazı şeyler aklımdan çıktı. Ayrıca çocuğun, geminin çalışmasıyla ilgilenebileceğini de düşünemedim. Gerçi ilgilenmemesi için bir neden yoktu aslında. Mark'ın her şeyle ilgilenmesi gerekir."

"Öyle mi?" Kaptan duvardaki saate baktı. "O halde bana biraz bilgi verin. Yalnız öyle fazla karmaşık kelimeler kullanmayın. Ayrıca açıklamayı da kısa kesin. Zamanım kısıtlı."

"Emin olun, bu uzun sürmeyecek. Şimdi... siz bir uzaycısınız, kaptan. Konfederasyonda insanların yaşadığı kaç gezegen var dersiniz?"

Follenbee hemen cevap verdi. "Seksen bin!"

Sheffield, "Seksen üç bin iki yüz," dedi. "Bu büyüklükteki siyasi bir organizasyonu yönetmek için ne gerekiyor dersiniz?"

Kaptan yine duraksamadan, "Bilgisayarlar," dedi.

"Tamam. Dünya'yı alalım. Orada nüfusun yarısı hükümet için çalışıyor. Bilgisayarlarla ilgilenip, başka iş yapmıyorlar. Her gezegende

ikincil merkezler var. Ama buna rağmen bazen bilgiler kayboluyor. Her gezegen, diğer gezegenlerin bilmediği bazı şeyleri öğreniyor. İnsanlar da öyle. Şu bizim küçük gruba bir bakın. Vernadsky, biyoloji konusunda hiçbir şey bilmiyor. Benim kimya konusunda canımı kurtaracak kadar bile bilgim yok. Fawkes dışında hiçbirimiz küçük bir uzay gemisini kullanamayız. Bu yüzden birlikte çalışıyoruz. Her birimiz diğerlerinin bilmediği bilgiyi sağlıyor.

"Ama yine de bir sorun var. Hiçbirimiz, bazı koşullarda ne tür bilginin bir arkadaşımız için değerli olacağını bilemiyoruz. Bir araya gelip bildiğimiz her şeyi anlatabilir, bazı tahminlerde bulunabiliriz. Tabii kimi tahminlerimizde yanılabiliriz. Bazen iki gerçek, A ve B birbirine çok uyar. A gerçeğini bilen A adlı kimse, B gerçeğini bilen B adlı arkadaşına, 'Bunu bana neden on yıl önce söylemedin?' der. B de, 'Ben bunun önemli olduğunu sanmıyordum,' diye cevap verir. 'Ben bu gerçeği herkesin bildiğini sanıyordum.'"

Follenbee, "Bilgisayarlar bu işler için yapıldı," dedi.

Sheffield, "Bilgisayarlar sınırlıdır kaptan," diye cevap verdi. "Onlara sorular sorulması gerekiyor. Üstelik bu soruların, sayıları kısıtlı olan sembollerle sorulması şart. Ayrıca kompüterler her sözü olduğu gibi kabul edip sorduğunuz soruya cevap veriyorlar, ama kafanızdan geçen şeylere değil. Bazen kimsenin aklına uygun soruyu sormak gelmiyor ya da bilgisayarlara uygun sembolleri vermeyi başaramıyoruz. Böyle bir durumda kompüter kendiliğinden bilgi vermiyor.

"Bize, bütün insanlığa gereken ve makine olmayan bir bilgisayar gerekiyor. Hayal gücü olan bir kompüter. Ve böyle bir şey var, kaptan." Psikolog parmaklarını şakağına vurdu. "Herkeste var bu,"

Follenbee, "Belki," diye homurdandı. "Ama ben her zamanki bilgisayarı tercih ederim. Düğmelerine basılan türü."

"Bundan emin misiniz? Makinelerin sezgileri yoktur. Bazen bir şeyi sezdiğiniz olmuyor mu?"

"Bunun konumuzla ne ilgisi var?" Kaptan yine saate baktı.

Sheffield, "İnsan beyninin derinliklerinde bir yere, aldığı bilgi kaydedilir," dedi. "Bunun pek azı bilinçli bir biçimde hatırlanır. Ama bütün bilgi oradadır. Küçük bir çağrışım bilginin yüzeye çıkmasını sağlar. Ancak insan bunun nereden geldiğini bilmez. O yüzden de bir şeyi 'sezmiş' olur ya da bir şey 'içine doğar'. Kimileri bu konuda diğerlerinden daha üstündür ve kimileri de eğitilebilir. Birkaçı neredeyse kusursuz sayılır, Mark Anfinuncio gibiler. Mark ve yüz kişi. İleride bir gün Mark gibi bir milyar uzmanımız olacağını umarım. O zaman gerçek bir Mnemonik Servisimiz olduğunu söyleyebileceğiz."

Sheffield bir an durdu. Sonra konuşmasını sürdürdü. "Onlar yaşamları boyunca sadece okuyor, izliyor ve dinliyorlar. Üstelik bu işi daha iyi bir biçimde, ustalıkla yapmaları için eğitiliyorlar. Topladıkları bilginin nitelikleri önemli değil. Çok belirgin bir anlamları ya da önemleri olması gerekmiyor. Servisten bir uzman bir hafta boyunca Canopus Sektöründeki uzay polisi timlerinin geçen yüzyıldaki durumlarını incelemek isteyebilir. Her bilgi ileride bir gün işe yarayabilir. Temel prensip budur.

"Bazen servisten biri bir makinenin yapamayacağı işi başarır. Bilgileri birleştirerek aradaki açığı kapatır. Ancak bilgisayarlar bunu yapamazlar. Çünkü makinelerde birbirlerine bağlı olmayan bu iki grup bilgi yoktur ya da vardır ama ancak bir deli bilgisayara doğru soruyu sorabilir. Servisin yaptığı bu türden bir tek bağlantı bile, on yıl boyunca harcanan parayı karşılar."

Kaptan elini kaldırdı. Endişelenmiş gibiydi. "Bir dakika! Annuncio, Dünya kayıt defterlerinde Üç G. adlı bir gemi olmadığını söyledi. Yani o, kayıtlı her gemiyi ezberden biliyor mu?"

Sheffield, "Herhalde," dedi. "Ticaret gemileri kayıtlarını okumuş olabilir. Eğer öyleyse bütün gemilerin adlarını, tonajını, yapıldıkları yılları, gittikleri yerleri, mürettebatı ve kayıtlardaki diğer her şeyi biliyor demektir."

"O yıldızları da sayıyordu!"

"Neden saymasın? Bu da bilgi."

"Tanrım!"

"Evet, Tanrım ya! Ama önemli nokta şu: Mark gibiler diğer insanlardan farklılar. O tuhaf ve dengesiz bir biçimde yetiştirildi. Yaşama bakış açısı da bu yüzden tuhaf ve çarpık. Mark, servise beş yaşında girdi ve merkezden ilk defa ayrılıyor. Çabuk etkilenen biri olduğu için her şeyi mahvolabilir. İşte ben bunu engellemek için buradayım. O benim aygıtım ve bu gemideki her aygıttan çok daha değerli. Bütün samanyolunda Mark gibi sadece yüz kişi var."

Kaptan Follenbee alınmış gibi bir tavır takındı. "Tamam, tamam! Seyir defterini vereceğim. Ama öğrendiklerini açıklamayacak değil mi?"

"Açıklamayacak. Mark sadece benimle konuşacak. Ben de gerekmedikçe kimseye bir şey söylemeyeceğim."

Follenbee sırların bu yöntemle fazla saklanamayacağını düşünüyor gibiydi. Sadece, "Ama mürettebata hiçbir şey söylenmemen," diyerek imalı bir biçimde sustu. "Ne demek istediğimi biliyorsunuz."

Sheffield kapıya gitti. "Bunu Mark da biliyor. Mürettebata da bir şey söylemeyecek. Bana inanın."

Tam dışarı çıkacağı sırada Follenbee seslendi. "Sheffield!"

"Evet."

"Tanrı aşkına 'nomcompos' nedir?"

Sheffield gülüşünü gizlemeye çalıştı. "Mark size böyle mi söyledi."

"Evet, anlamı nedir?"

"Bu söz 'nom compos mentis'in kısaltılmışı. Servistekiler, kendilerinden olmayan herkesi böyle tanımlarlar. Siz bir 'nomcompos'sunuz. Ben de öyle. Bu Latince bir deyim. Akli dengesi yerinde olmayan

anlamına geliyor. Kaptan biliyor musunuz? Bence servistekiler çok haklı!"

Sheffield hızla kapıdan uzaklaştı.

Mark Annuncio geminin seyir defterini on beş saniyede okudu. Defter ona göre anlaşılır bir şey değildi. Hoş beynine yerleştirdiği bilgilerin çoğu için de aynı şey söylenebilirdi. Aslında tüm bilgilerin sıkıcı olması Mark için sorun değildi. Mark, yalnızca merakı giderilmediği için düşkırıklığına uğramıştı. Bu nedenle seyir defterini hem rahatlıkla, hem de hoşnutsuzlukla elinden bıraktı.

Sonra geminin kütüphanesine giderek otuz altı kitabı da çabucak inceledi. Buluğ öncesinde, üç yıl Gestalt'la okumayı öğrenmişti. Son sınavında rekor kırdığını ise hâlâ gururla anımsıyordu.

Mark sonunda geminin laboratuvar bölümüne girerek çalışmaları seyretmeye başladı. Orada burada hiç soru sormadan dolaşıyor, uzmanlardan biri kendisine dikkatle bakınca da hemen ilerliyordu.

Bu insanların kendisine sanki o acayip bir hayvanmış gibi bakmalarından nefret ediyordu. Bu uzmanların ukala tavırlar takınmalarına da sinirleniyordu. Bütün beyinlerini küçücük bir konuya vermek ve öğrendiklerinin pek azını hatırlamak sanki büyük bir marifetti!

Tabii eninde sonunda bu adamlara soru sormak zorunda kalacaktı. Çünkü bu onun göreviydi. Gerçi görevi olmasaydı bile merakı yüzünden soru soracaktı. Ancak Mark, gezegene ininceye kadar kendini tutabileceğini umuyordu.

Bir yıldız sisteminin içinde olmaları delikanlının hoşuna gidiyordu. Pek yakında yeni Güneş'leri hem de iki Güneş'i olan yeni bir gezegeni görecekti. Bu gezegenin yepyeni ayını da. Her biri yeni bir bilgi kaynağı olan dört cisim. Mark da bilgiyi sevgiyle toplayıp depolayacaktı.

Dağ gibi bilginin kendisini beklediğini düşünmek bile onu heyecanlandırıyordu. Delikanlı kafasını dev bir dosyalama sistemi gibi

düşünüyordu. İçinde indeksler, kontrol fihristleri ve kontrol fihristinin fihristi vardı. Mark bütün bunların her yönde, sonsuza doğru uzandıklarını hayal ediyordu. Düzenli, sıralı ve dakik.

Nomcompos'ların 'kafamız' dedikleri o tozlu tavan arasını düşündü. Az kalsın, gülecekti. Dr. Sheffield'le bile konuşurken bu durumun farkındaydı. Ama o nomcompos olmasına rağmen yine de iyi bir insandı. Çok çabalıyor ve bazen Mark'ın söylediklerini anlar gibi oluyordu. Gemideki diğer insanlara gelince... Onların beyinleri ise birer kereste deposuydu. Tozlu kereste depoları. Kıymıklı tahta parçaları dört bir yana saçılmıştı. Ancak en üstte ne varsa ona erişilebiliyordu.

Zavallı budalalar! O kadar kötü olmasalardı Mark hepsine acıyabilirdi. Bu insanlar nasıl yaratıklar olduklarını bilselerdi. Durumu kavrasalardı!

Mark fırsat buldukça gözlem yerlerine gidiyor ve yeni gezegenlerin yaklaşmalarını seyrediyordu.

İlium uydusunun çok yakınından geçtiler. (Astro-fizikçi Cimon gidecekleri yerden dikkatle Troas' diye söz ediyordu. Uydudan da İlium diye. Ama onun dışında gemide herkes bu iki gök cismini 'Junior' ve 'Kız Kardeş' diye tanımlıyordu.) İki Güneş'in diğer tarafında bir grup asteroid vardı. Cimon'a göre onlar 'Lagrange Epsilon'du. Ama diğerlerine göre 'Fino Yavruları'.

Mark bütün bunları İlium sözcüğü aklına geldiği zaman belli belirsiz çabucak kafasından geçirdi. Yaptığının pek farkında değildi. Sheffield ona sık sık kafasının içinde neler olduğunu dikkatle soruyordu.

"Mnemonik Servisinde bize senin gibi pek çok insan gerekli Mark. Milyonlarca uzman. Irkımız ilerde bir gün bütün galaksiyi doldurduğu zaman da milyarlarca. Ama onları nereden bulacağız? Sadece doğuştan yetenekleri olanlar yeterli değil.

Hepimizde aşağı yukarı bu yetenek var. Önemli olan eğitim. Ancak senin gibilerin kafasında neler olduğunu öğrenmedikçe, adayları nasıl eğiteceğimizi bilemeyeceğiz."

Mark da, Sheffield ısrar ettiği için kendi kendini seyrediyor ve dinliyordu. İçine bakıyor ve her şeyi fark etmeye çalışıyordu. Kafasında dosyalar olduğunu öğrenmiş, istediği bilginin hemen ortaya çıkışını gözlemişti. Ne var ki elinden geleni yapmasına rağmen bütün bunları açıklamak zordu.

Mark, bu uğurda çabalarken kendine olan güveni gitgide artıyordu. Çocukluğundaki endişeleri, servisteki ilk zor yıllar yavaş yavaş etkilerini kaybediyorlardı. Artık geceleri her şeyi unutacağından korktuğu için haykırarak kan ter içinde uyanmıyor, başı da ağrımıyordu.

Delikanlı gözlem lombozunda beliren İlium'a baktı. Bu delikanlının düşündüğünden çok daha parlaktı. (İnsanların yaşadığı üç yüz gezegenin beyazlık dereceleri kafasında birbirini izledi. Ama Mark buna aldırmadı).

Ayın gözlerini kırpıştırmasına neden olan parlaklığı büyük ve biçimsiz açıklıklarda daha yoğundu. Mark, Cimon'un oraların eskiden deniz dibi olduğundan söz ettiğini duymuştu. Bu bilgi gencin kafasında belirdi. Hidosheki Makoyama'nın o parlak tuzlarla ilgili raporu da öyle. Ancak sonra bu düşünce kayboldu. Çünkü o bilgiye gerek yoktu.

Ilium'un atmosferi vardı. 100 mm. cıva.

Okulda öğretmenler her zaman, "Hiçbir zaman bir tek şey ya da grupla fazla ilgilenmeyin," diyorlardı. "Böyle yaparsanız bilgi seçmeye başlarsınız. Bunu asla yapmamalısınız. Her şey ya da herhangi bir şey önemlidir.. Bilgiyi dosyalamanız yeterlidir. Onları anlamanız şart değil."

Oysa nomcompos'lar böyle düşünmüyorlardı. Delik deşik gösterişli kafalar!

Şimdi Junior'a yaklaşıyorlardı. Bu da parlaktı ama farklı bir biçimde. Kuzey ve güney kutupları buzlarla kaplıydı. (Mark'ın kafasından Dünya'nın paleo-klimatolojisi geçti ve delikanlı buna engel olmadı.) Buzlar çekiliyorlardı. Bir milyon yıl sonra Junior' un iklimi Dünya'nınkine benzeyecekti. Gezegenin büyüklüğü Dünya kadardı ve ekseni etrafında otuz altı saatte dönüyordu.

Junior, Dünya'nın bir ikiziydi sanki. Makoyama'nın raporuna göre aralarındaki farklar Junior'un lehineydi. Bu gezegende, bilindiği kadarıyla, insanları tehdit edecek hiçbir tehlike yoktu. Zaten gezegendeki ilk insan kolonisi son üyesine kadar yok olmasaydı kimsenin aklına bir şey gelmeyecekti.

İşin kötü yanı insanların nasıl öldükleri belli değildi. Geride kalan bilgi bu konuda bir ipucu vermiyordu.

Sheffield gezegene inmelerinden iki saat önce Mark'ın kamarasına geldi. Başlangıçta onunla delikanlıya bir kamara verilmişti. Bu da bir deneydi aslında. Mnemonik'ler hiçbir zaman nomcompos'larla beraber olmaktan hoşlanmazlardı. Onların en iyileriyle bile. Ama deney başarısızlığa uğramıştı. Gemi hareket eder etmez, Sheffield de delikanlının terler akan yüzünden ve yalvarış dolu bakışlarından onun yalnız kalmak istediğini anlamıştı.

Sheffield kendini sorumlu tutuyordu. Mark'ın başına gelenler, onun suçu olsun olmasın, bu böyleydi. O ve kendisi gibi uzmanlar Mark'ı ve ona benzeyen çocukları eğiterek mahvetmişlerdi. Onları zorla geliştirmişlerdi. Çocukları öyle ya da böyle bir kalıba sokmuşlardı. Onların normal çocuklarla beraber olmalarına kafalarını normal bir biçimde kullanmaya alışmalarından korktukları için izin vermemişlerdi. Hiçbir Mnemonik normal bir evlilik yapmamıştı. O özel gruptan biriyle bile.

Sheffield bu yüzden korkunç bir suçluluk duygusunun altında eziliyordu.

Yirmi yıl önce on iki çocuk U Karaganda'nın liderliğinde eğitim görmüştü. Onunla röportaj yapan gazeteciler bu deli Asyalı'ya her zaman gülmüşlerdi. U Karaganda sonunda açıklanamaz bazı nedenlerle kendisini öldürmüştü. Ama onun gibi dâhi sayılmayacak, ancak daha saygıdeğer psikologlar programlara katılarak adamdan ders almışlardı. Sheffield de o gruptandı.

Okul, eğitimi sürdürmüş, başka merkezler de kurulmuştu. Hatta Mars'ta bile bir okul vardı ve orada sadece beş öğrenci eğitim görüyordu. Beş yıl önce Dünya Hükümeti, İçişleri Bakanlığının bünyesinde bir Mnemonik Servis kurulmasına izin vermişti.

Yapılan masrafları kat kat çıkarmışlardı ama işin bu yanını pek az kimse biliyordu. Dünya Hükümeti de bunu ilan etmemişti. Tıpkı Mnemonik'le ilgili diğer bilgileri açıklamadığı gibi. Bu hassas bir konuydu. Bir 'deney'di. Başarısızlığın siyasi açıdan pahalıya malolmasından korkuyorlardı. Muhalefet bu konuyu parmağına dolamıştı bile. Bundan, "Delilik!" diye söz ediyor, "Vergi veren vatandaşların paraları ziyan oluyor," diyorlardı. Üstelik bunun tam tersi olduğunu gösteren kesin kanıtlar bulunmasına rağmen.

Galaksiyi dolduran makineleşmiş bir uygarlıkta, salt beynin başarılarını takdir etmek imkânsızdı. Bunun için uzun bir eğitim gerekliydi.

Sheffield, ne kadar uzun, diye kendi kendine sordu. Ne var ki Mark'ın yanında sıkıntılı görünmemesi gerekiyordu. Ona da geçebilirdi bu. Psikolog onun yerine, "İyi gözüküyorsun ahbap," dedi.

Mark onu gördüğüne sevinmiş gibiydi. Düşünceli bir tavırla, "Dr. Sheffield," diye başladı. "Dünya'ya döndüğümüz zaman..."

Sonra birdenbire durakladı. Hafifçe kızarmıştı. "Yani Dünya'ya dönebilirsek halkbilimle ilgili çok sayıda kitap ve film almak istiyorum. Bu konuda fazla bir eser okumadım. Geminin kitaplığındaysa bu konuda hiçbir şey yok."

"O konu seni neden ilgilendiriyor?"

"Çünkü uzaycılar, öyle bir gezegene inmenin uğursuzluk getireceğine inanıyorlar. Üstelik bu gezegenin zararsız gözükmesine rağmen. Oradan 'Enayi Tuzağı' diye söz ediyorlar."

"Evet, öyle."

"Kaptan da öyle diyor. Ama ben bir şey anlayamıyorum. Bu nasıl doğru olabilir? İnsanların şu anda yaşamakta olduğu on yedi gezegen biliyorum. Oraya ilk giden gruplar bir daha geri dönemedikleri gibi bir koloni de kuramamışlar. Ancak daha sonra insanlar hepsine yerleşmişler ve şimdi konfederasyonun da üyesiler. Sarmatia da onlardan biriydi. Şimdi önemli bir gezegen sayılıyor."

Sheffield kasten kesin bir tavır takınarak, "Devamlı felaketlere neden olan gezegenler de var," dedi.

Mark heyecanla, "Ben böyle bir tek gezegen bile olduğunu duymadım," diye cevap verdi. "Yani insanların yaşayabileceği bir tek gezegen bile. Tabii o gezegen buzlarla kaplıysa ya da tamamıyla çöllerden oluşuyorsa, o başka. Junior böyle bir yer değil."

Sheffield başını salladı. "Evet, değil."

"Öyleyse mürettebat bu gezegenden neden korkuyor? Yattığım sırada durmadan bunu düşündüm. İşte o yüzden seyir defterine bakmak istedim. Zaten şimdiye kadar öyle bir defter görmemiştim. Bu benim için değerli bir deneyim olabilirdi. Açıkçası gerçeği seyir defterinde bulabileceğimi sanıyordum."

Sheffield, "Anlıyorum," dedi.

"Ve... şey., yanılmış olabilirim. Ama seyir defterinde bu seferin amacından hiç söz edilmiyordu. Bunun bir tek nedeni olabilirdi: Gizli bir amaç. Kaptan sanki gerçeği gemi mürettebatından saklıyordu. Ayrıca defterde geminin adı 'George G. Grundy' diye yazılıydı."

Sheffield, "Tabii" dedi. "Öyle olması gerekir."

"Bilmem ki." Mark kuşkuyla ekledi. "Açıkçası Üç G. adından şüphelendim."

Sheffield, "Kaptan yalan söylemediği için düş kırıklığına uğramış gibisin," diye mırıldandı.

"Düş kırıklığına uğramadım! Tersine, rahatladım sanırım..." Mark durakladı. Utanmış gibiydi. Ancak psikolog ona yardıma çalışmadı ve delikanlı da konuşmasını sürdürmek zorunda kaldı. "Sadece kaptanın değil, herkesin bana yalan söylediğini düşündüm. Sizin bile Dr. Sheffield, Bir nedenle mürettebatla konuşmamı istemediğinize karar verdim."

Sheffield kendini zorlayarak gülümsedi. "Halkbilimle ilgili kitapları okuduğun zaman batıl inançların mantıklı bir analize dayanmadıklarını öğreneceksin sanırım. Adı kötüye çıkmış bir gezegenin uğursuz sayılabilecek şeylere neden olması beklenebilir. Gezegenin iyi yanlan dikkate alınmaz da kötü yanlarından durmadan söz edilir, abartılır."

Mnemonik Servisindekilerin baş hastalığı şüpheydi. Mnemonik'ler sıradan insanlardan uzak yaşıyorlardı ve onlardan farklıydılar. Etki ve sonuç belliydi.

Sheffield, Mark'tan uzaklaştı. Hidrolik koltuklardan birini incelemeye başladı. Arkasını delikanlıya dönmüştü. "Ve tabii durumu kötüleştiren Junior'un çok farklı olması."

Psikolog kendi kendini, yavaş diye uyardı. Onu zorlama. Bu oyunu daha önce de denedin ve...

Mark, "Hayır, değil," dedi. "Böyle bir şey yok. Başarıya erişemeyen diğer gruplar farklıydı. Bu doğru."

Sheffield arkası çocuğa dönük öyle bekledi.

Delikanlı konuşmasını sürdürdü. "Şimdi insanların oturduğu o on yedi gezegene giden araştırmacı gruplar da pek az uzman vardı. On altı olayda da ölümlere gemilerin kazaya uğramaları neden oldu. Geri

kalan tek olayda... yani Coma Minor vakasında ise gezegendeki canlıların birdenbire saldırıya geçmeleri başarısızlığa yol açtı. Bu canlılar akıllı değillerdi tabii. O olaylarla ilgili bütün ayrıntıları biliyorum..."

Sheffield dayanamayarak soluğunu tuttu. Mark bütün ayrıntıları açıklayabilirdi. Her ayrıntıyı. Sanki, "Evet," ya da "Hayır," diyormuş gibi bütün kayıtları kelimesi kelimesine tekrarlayabilirdi. Gerçi şimdi de bunu yapmaya karar verebilirdi. Bir Mnemonik seçme yapmazdı. Zaten onlarla sıradan insanların dost olamayışlarının bir nedeni de buydu. Çünkü Mnemonik'ler son derecede iç sıkıcı insanlardı. Eğitim görmüş ve bütün bunlara alışmış olan Sheffield bile usulca içini çekti.

Mark konuşmasını sürdürdü, "...ama ne yararı var?" Psikolog kendisini korkunç bir şeyden kurtarılmış gibi hissetti. "Onların hiçbiri Junior seferiyle kıyaslanamaz. Gezegene 789 erkek, 207 kadın ve yaşları on üçten aşağı olan 15 çocuk gönderildi. Ondan sonraki yıl bir grup daha gezegene göç etti. 315 kadın, 9 erkek ve1 iki çocuk. Koloni iki yıl kadar yaşamını sürdürebildi. O insanların neden öldükleri bilinmiyor. Raporlara bakılırsa buna bir hastalık yol açmış olabilir.

"İşte bu bölüm diğerlerinden farklı. Ama Junior'un olağan bir yanı yok. Tabii... sadece..."

Mark sanki bu bilgi önemli değilmiş gibi sustu. Sheffield neredeyse avaz avaz bağıracaktı. Ancak kendini zorlayarak sakin bir tavırla, "Ah, evet, şu fark," dedi.

Mark başını salladı. "Bunu hepimiz biliyoruz. Gezegenin iki Güneş'i var. Diğer gezegenlerin Güneş'leriyse tekti."

Psikolog neredeyse düş kırıklığı yüzünden ağlayacaktı. Hiçbir şey öğrenememişti. Adam, ne yararı var, diye düşündü. Bir dahaki sefere şansımın yardım edeceğini umarım. Bir Mnemonik'e sabırlı davranamazsan, böyle biriyle hiç ilgilenme daha iyi.

Hidrolik koltuğa oturarak kemeri sıkıca bağladı. Mark da onu taklit etti. Psikolog delikanlıya yardım edebilirdi ama bu aptalca bir şey

olurdu. Adam saatine baktı. Herhalde artık bir helezon çizerek gezegenin yüzeyine doğru iniyorlardı.

Sheffield hayal kırıklığından başka bir şey daha hissediyordu. Fena halde endişeliydi. Mark Annuncio, kaptanın ve gemideki herkesin kendisine yalan söylediğini düşünmüş, buna uyarak hareket etmişti. Mnemonik'ler her zaman böyle kuşkulara kapılırlardı. Çünkü bilgi dağarcıkları çok zengin, hatta tamdı. Mark da bir hata yapmıştı! Bu önemli bir şey miydi? Delikanlı servis merkezinden ayrılan ilk Mnemonik'ti. Kendisi gibilerden ayrılan ilk uzman. Nomcompos'ların arasında ilk defa yalnız kalan biri. Olaylar delikanlıyı nasıl etkilemişti? Başka ne gibi etkiler yapacaktı? Bu kötü bir şey mi olacaktı? Eğer öyleyse, Sheffield bunu nasıl engelleyecekti?

Ne var ki Dr. Oswald Mayer Sheffield bu soruların hiçbirinin cevabını bilmiyordu.

Kontroldeki insanlar şanslıydılar. Cimon, bir astro-fizikçi ve grubun başkanı olduğu için özel bir izinle onlara katılmıştı. Mürettebatın geri kalanı görevlerinin başındaydı. Diğer bilim adamlarıysa gemi helezon çizerek Junior'a inerken oldukça rahat sayılabilecek hidrolik koltuklarda oturmayı tercih ettiler.

Kuzey ve güney kutupları buzlarla kaplıydı. Bu buzlar bin yıl sürecek çekilmelerine henüz başlamışlardı. Üç G. kuzey-güney yönünde geniş daireler çizerek indiği için sırayla iki kutbu da görebiliyorlardı. Kutup bölgelerini görebilmek için özellikle seçilmişti bu yer. Cimon buranın seçilmesi için ısrar etmişti.

İki kutup da Güneş'lerin ışığında pırıl pırıl parlıyordu. Bunun nedeni Junior'un eğik olmayan ekseniydi. Her kutup bölüm bölümdü. Sanki bir pastayı gökkuşağı gibi bir bıçakla kesmişlerdi.

İki kutbun Güneş'e doğru olan üçte birlik bölümleri ışıltıyla parlıyordu. Bembeyazdı. Sonra batıya doğru yavaş yavaş sarılaşıyor, doğuya

doğruysa yeşil bir renge bürünüyordu. Beyaz bölümün doğusunda, onun yarı genişliğinde bir bölüm vardı. Orayı sadece Lagrange Tin ışıkları aydınlatabiliyordu. Ve oradaki karlar mavi safirler gibi parlamaktaydı. Batıdaki, sadece Lagrange ll'nin ışıklarını alan bir bölümse turuncumsu kırmızıydı. İnsana Dünya'daki gurup vaktini hatırlatıyordu. Bu üç renk yavaş yavaş birbirine karışıyor ve böylece gökkuşağıyla olan benzerlik artıyordu.

Buna karşılık üçüncü ve son bölüm karanlıktı. Ne var ki dikkatle bakıldığında buranın da yine çeşitli bölümlerden oluştuğu anlaşılıyordu. Eşit olmayan bölümlerden. O alan gerçekten karanlıktı ama büyük bölümlerinde beyazlık vardı.

Cimon kendi kendine "ay ışığı," diye mırıldandı. "Tabii ya." Sonra da birilerinin kendisini duyup duymadıklarını anlamak için telaşla etrafına bakındı. Sonuca varabilmek için kafasında ne tür bir işlem olduğunu başkalarının izlemesinden hoşlanmazdı. Sonuçları dinleyicilerine ve öğrencilerine, yani etrafındaki herkese, cilalı ve kusursuz bir biçimde açıklamayı yeğlerdi.

Ancak şimdi etrafta sadece uzaycılar vardı ve onlar da Cimon'un sözlerini duymamışlardı. Uzay konusunda çok deneyimli olmalarına rağmen görevlerini ve aygıtlarıyla ilgilenmeyi bir an için bırakmış, o olağanüstü manzarayı seyrediyorlardı.

Helezon kuzey-güney yönünden kuzeydoğu-güneybatıya kaydı. Sonra da doğu-batı yönüne. En güvenli iniş yöntemi buydu. Atmosferin boğuk gürültüsü kontrol odasına doluverdi. Ses önce tizdi, ancak dakikalar geçerken gitgide güçlendi.

O ana kadar gemi, bilimsel gözlem uğruna, kaptanı endişelendirecek kadar dar bir helezon çizmişti. Oysa şimdi Junior'un üzerindeki hava tabakasına dalarken hız arttı ve yüzey onları karşılamak için yükseldi sanki.

İki yandaki kutuplar kaybolurken aşağılarında, denizlerle karalar birbirlerini kovalamaya başladı. Gitgide uzayan aralıklarla bir kıta

gözüktü. Bunun iki yanındaki kıyılar dağlık, ortasıysa bir çorba tabağı gibi çukurdu. Kenarları buzluydu. Kıta Junior'un yarısını kaplıyordu. Gerisiyse denizdi.

Bu, ara okyanusun önemli bir bölümü karanlık olan taraftaydı. Diğer kısmınıysa Lagrange II'nin kırmızımsı-turuncu ışıkları aydınlatıyordu. Bu Güneş'in ışığında sular koyu mor gözüküyordu. Kuzeye ve güneye doğru sıklaşan kırmızı ışıltılarında buzdağları olduğu anlaşılıyordu.

Kıtayı turuncu dar şeritle, beyaz ışıklı geniş bölüm aralarında paylaşıyorlardı. Sadece doğu kıyısı mavimsi yeşildi. Doğudaki sıradağların batı yamaçları kırmızı, doğu yamaçları ise yeşildi. Bu manzara olağanüstü görünüyordu.

Gemi artık iyice yavaşlamaya başlıyordu. Okyanusun üzerinden son defa geçtiler.

Şimdi sıra yüzmeye inmekteydi.

İlk adımlar oldukça dikkatli ve ağırdı. Cimon, Junior'un uzaydan çekilen fotoğrafını dikkatle inceledi. Diğerlerinin itirazları üzerine, resmi gruptaki bilim adamlarının elden ele dolaştırmalarına razı oldu. İçlerinden bazıları rahatlıklarını, bu harika gezegeni kendi gözleriyle görmeye tercih ettikleri için gizlice indiler.

Parlak renkli giysilerine bürünmüş olan Boris Vernadsky gaz analizcisinin üzerine eğildi ve uzun bir süre öyle kaldı. Arada sırada bir şeyler mırıldanıyordu. Sonunda, "Deniz düzeyindeyiz sanıyorum," dedi. "g değerine bakılırsa, öyle olmalı." Durumu diğerlerine açıklamaya çalışırken kayıtsızca ekledi. "Yani... yer çekimi konstantı." Ama çoğu bunun ne demek olduğunu anlamadı. "Atmosfer basıncı sekiz yüz milimetre karşıtı. Dünya'nınkinden yüzde beş kadar daha yüksek. Bunun yüz kırk milimetresi oksijen. Bu oran Dünyamızda sadece yüz elli. Hiç de kötü sayılmaz." Diğerlerinin takdirlerini bekliyormuş gibiydi. Ancak bilim adamları birinin uzmanlık dalıyla ilgili bilgiler konusunda fikir yürütmemenin daha iyi olduğunu öğrenmişlerdi.

Vernadsky açıklamalarını sürdürdü. "Nitrojen de var tabii. Doğanın, üç dersten fazlasını bilmeyen üç yaşında bir çocuk gibi aynı şeyleri tekrarlaması iç sıkıcı bir şey. Öyle değil mi? Bir su dünyasında her zaman oksijen-nitrojen atmosferi olduğunu bilmek insanın heyecanını söndürüyor. O zaman içinizden esnemek geliyor."

Cimon öfkeyle, "Atmosferde başka ne var?" diye sordu. "Şu ana kadar oksijen ve nitrojen olduğunu öğrendik. Bir de sevecen Boris Amcanın basit ve sade felsefesini dinledik."

Vernadsky kolunu iskemlenin arkalığına atarak oldukça uysal bir tavırla, "Sen nesin?" diye sordu. "Başkan filan mı?"

Cimon için Başkanlık, büro için rapor hazırlamak gibi sıkıcı bir iş anlamına geliyordu. Kızararak sertçe. "Atmosferde başka ne yar, Dr. Vernadsky?" dedi.

Vernadsky notlarına bakmadan cevap verdi. "Yüzde birden az binde birden fazla hidrojen, helyum ve karbondioksit. Binde birden daha az ve on binde birden daha fazla metan, argos ve neon. On binde birden daha az ve bir milyondan birden daha fazla radon, kripton ve ksemon.

"Rakamlar fazla bir şey açıklamıyor. Bütün anladığım Junior'da bol uranyum olduğu. Potasyum az. Buzla kaplı güzel iki kutbu olduğuna da şaşmamalı." Bu sözleri kasten söylemişti. Sırf binlerinin bunu nereden bildiğini sormaları için. Gerçekten de gruptan birinin bunu yapması adamın hoşuna gitti. Tatlı tatlı gülümseyerek, "Burada, atmosferdeki radon Dünya'dakinden yüz kat fazla. Helyum da öyle. Hem radonu, hem de helyumu, uranyum ve thoriumun radyoaktif parçalanmaları sırasında türeyen maddeler oluşturur. Sonuç: Junior'un kabuğundaki uranyum ve thorium Dünya'dakinden on ile yüz kat fazla.

"Diğer taraftan Argon, Dünya'dakinden yüz katı az. Bundan da potasyumun da az olduğu sonucu çıkıyor. Bu çok basit bir olay, çocuklar."

Gruptaki uzmanlardan biri, "Ya kutuplar?" dedi.

Bu konuyu bilen Cimon, Vernadsky'nin bu soruyu cevaplamasına izin vermeden hemen atıldı. "Karbondioksit miktarı kesin olarak ne kadar?"

"Sıfır nokta sıfır bir altı mm."

Cimon sadece başını sallamakla yetindi.

Diğer uzman sabırsızlanmakla yetindi.

Diğer uzman sabırsızlandı. "E?"

"Karbondioksit Dünya'dakinin yarısı kadar. Sera etkisi yapan da karbondioksit. Bu, Güneş ışığının kısa dalgalı olanlarının gezegenin yüzeyine erişmesine izin verir. Ancak gezegenin yüzeyinde oluşan uzun dalgalı ısının yukarıya dağılmasına izin vermez. Karbondioksit miktarı volkanik faaliyetler yüzünden arttığı zaman da gezegen biraz ısınır. Böylece karbon devri başlar. Okyanuslar yüksek, kara azdır. Bitkiler karbondioksitle beslenerek bunun miktarını azalttıklarında da ısı düşer, buz oluşur. Böylelikle buzullaşma kısır döngüsü başlar. Ve voila..."

Cimon öğrenmek istedi. "Atmosferde başka bir şey varımı?"

"Su buharı ve toz. Herhalde bütün bunlara ek olarak her santimetreküp hava çeşitli öldürücü hastalığın birkaç milyon sporuyla kaynıyor." Vernadsky bu sözleri neşeli bir tavırla söylemişti ama diğerleri huzursuzca kımıldandılar. Çoğu soluklarını tutmuş gibiydi.

Vernadsky omzunu silkti. "Şimdi bunu düşünüp endişelenmeyin. Analiz aygıtım toz ve sporları gayet iyi temizler. Ancak bu konu benim uzmanlık alanıma girmiyor. Bence Rodrigues o lanet olasıca kültürlerini hemen üretmeye başlamalı."

Mark Annuncio etrafta dolaşıp duruyordu. Söylenilenleri dinlerken gözleri parlıyor, daha iyi duymaya çalışıyordu. Gruptakiler,

karakterlerine ve eğilimlerine göre ona dayanmaya çalışıyorlardı. Ve hiçbiri delikanlıyla konuşmuyordu.

Sheffield, Mark'ın yanından ayrılmıyordu. O da diğerleri gibi pek konuşmuyordu. Çocuğun bilincini etkilememek için arkada kalmaya çalışıyordu. Delikanlının onu sıkboğaz ettiğini düşünmesini istemiyordu. Çocuk kendini özgür hissetmeliydi. Sheffield her seferinde oraya rastlantı sonucu gelmiş gibi bir izlenim bırakmak istiyordu.

Psikolog bu oyunda başarılı olmadığının farkındaydı. Ama başka ne yapabilirdi ki? Delikanlının başının belaya girmesini engellemek zorundaydı.

Mikrobiyolog Miguel Antonio Rodriguez, ufak tefek, esmer, uzun siyah saçlı bir adamdı. Kadınlar konusunda Latin âşıklar gibi davranmakla ün salmıştı ve bu iddialarını çürütmek için hiçbir çaba sarfetmiyordu. Uzman Vernadsky'nin gaz analizcisinden aldığı tozların kültürünü dikkatle yaptı.

Sonunda da, "Hiçbir şey yok," diye açıkladı. "Elimdeki şu tuhaf şeyler zararsız gibi görünüyor."

Biri, "Junior'daki bakterilerin görünüşlerinin zararlı olması şart değil," diye itiraz etti. "Toksinler ve metabolik işlemler gözle hatta mikroskopla bile incelenemez."

Mikrobiyolog bu sözleri karşısındakini aşağılamasına karşıladı. Sanki biri meslek alanına saldırıya geçmişti. Tek kaşını kaldırarak, "İnsan böyle şeyleri sezer," dedi. "Benim gibi mikrokozmu dikkatle incelemiş bir insan tehlike olup olmadığını hisseder."

Aslında bu doğru değildi. Rodriguez iddiasını oluşturduğu, kültürleri hayvanları aşılayarak kanıtladı. Hayvanlara bir şey olmadı. Sonra büyük kavanozlara gezegenin atmosferini doldurdu. Dünya ve başka gezegenlerden getirilmiş ilkel hayvanlar kavanozların içine konulduklarında yaratıklara hiçbir zarar gelmedi.

Botanikçi Nevile Fawkes, kendini beğenmiş biriydi. Bu nedenle saçlarını Büyük İskender'in büstlerindeki gibi tarardı. Ama İskender'inkinden daha uzun olan burnu yakışıklılığına gölge düşürürdü. Fawkes, Üç G.'nin atmosferik botlarından biriyle gideli -Junior'un dönüşüne göre- iki gün olmuştu. Botanikçi botu kullanmakta çok ustaydı. Mürettebat dışında bunu başarabilen bir tek o vardı. Bu nedenle görev için onu seçmişlerdi. Tabii Fawkes bu durumdan hiç hoşlanmamıştı.

Fawkes, sağ salim geri döndü. Gülümseyişinden çok rahatladığı hemen anlaşılıyordu. Esnek uzay tulumunu sterilize edilmesi için radyasyonlandı. Bot ise uzun süre temizlenerek plastik bir örtüyle iyice örtüldü.

Fawkes pek çok renkli fotoğraf çekmişti. Onları gururla gösterdi. Kıtanın ortasındaki vadi inanılmayacak kadar verimliydi. Nehirler büyük, dağlar oldukça yüksek ve tepeleri karlarla kaplıydı. Güneş'lerse o karları türlü renklere Doyuyorlardı. Sadece Lagrange ll'nin ışıkları altında bitkiler insana tiksinti veriyorlardı. Çünkü kurumuş kan rengindeydiler. Ancak Lagrange Tin ya da iki Güneş'in toplam ışıklarının altındaki bitkiler yemyeşildi. Çok sayıdaki göller de ışıl ısıldı. Bu fotoğraflar uzmanların çoğunda Dünya'ya karşı bir özlem uyandırdı.

Fawkes, "Şunlara bir bakın," dedi.

Kocaman, kıpkırmızı çiçeklerin fotoğraflarını çekmek için iyice eğilmişti. Botun hareketliliğine rağmen çiçekler oldukça net görülebiliyorlardı.

Fawkes, "Her birinin bir seksen eninde olduğuna yemin edebilirim," dedi.

Uzmanlar çiçeklere hayran oldular.

Uzman, "Ama zeki canlılar yok..." diye açıkladı.

Sheffield başını çabucak fotoğraflardan kaldırdı. Ne de olsa hayat ve zekâ onun uzmanlık alanıydı. "Bunu nereden biliyorsun?"

Botanikçi, "Kendin de bak," diye cevap verdi. "Fotoğraflar burada. Gezegende ne yol, ne kent, ne de kanallar var. İnsanlar tarafından yapılmış gibi görünen hiçbir şey yok."

Sheffield, "Bu sadece makineleşmiş bir uygarlık olmadığını gösterir," dedi. "Hepsi o kadar."

Fawkes sinirlendi. "Maymun adamlar bile sığınabilecekleri yerler yapar ve ateş yakarlar."

"Bu kıta. Afrika'dan on kat büyük. Sen ise orada sadece iki gün dolaştın. Çok şey gözünden kaçmış olabilir."

Botanikçi öfkeyle, "Düşündüğün kadar çok değil," diye karşılık verdi. "Bütün büyük nehirleri ve deniz kıyılarını gezdim. Normalinde yerleşim bölgelerinin buraları olması gerekir."

"Birbirinden bin mil uzakta, sekiz bin mil uzunluğunda iki sahil. Millerce uzunlukta nehirler. Sen bunlara ancak yetmiş iki saatte göz atmış olabilirsin."

Cimon söze karıştı. "Ne oluyor? Yüz binden fazla gezegen incelendi. Ve galakside tek zeki canlının Homo Sapiens olduğu anlaşıldı. Troas'da zeki yaratıklar olması ihtimali hemen hemen sıfır."

Sheffield, "Öyle mi?" dedi. "Dünyada zeki yaratıklar olmadığını kanıtlamak için de aynı şeyleri söyleyebilirsin."

Cimon hatırlattı. "Makoyama raporunda zeki canlılardan hiç söz etmiyor."

"Onun araştırma için çok az zamanı vardı. Bu tıpkı birinin saman yığınında iğne arayıp orada iğne olmadığını söylemesine benziyor."

Rodriguez sinirli sinirli, "Kahretsin!" dedi. "Deli gibi tartışıyoruz! Gezegende zeki yaratıklar olduğunun kanıtlanmadığını söyleyin, olsun bitsin. Henüz Junior'un incelenmesinin sona ermediğini umarım."

Junior'un yüzeyinin ilk fotoğrafları da dosyaya konuldu. Fawkes ikinci bir yolculuktan sonra daha ciddi bir tavırla döndü. Toplantı da daha sakin geçti.

Yeni resimler elden ele dolaştı. Sonra sadece Cimon'un -ya da bir atom bombasının- açabildiği öze! kasaya yerleştirildi.

Fawkes, "En uzun iki nehir, kuzeyden güneye doğru akıyor," diye açıkladı. "Yani batıdaki sıradağların doğu eteklerinden. En büyük nehir kuzey kutbundan iniyor. Daha küçüğü de güney kutbundan. Doğudaki dağ silsilesinden akan kollar batıya doğru gidiyor ve ortadaki ovayı adamakıllı suluyor. Ortadaki düz topraklarda biraz eğrilik olduğu anlaşılıyor. Bunun doğu yanı daha yüksek olması normal sayılabilir. Çünkü doğudaki sıradağlar daha yüksek ve geniş. Tabii ölçü alamadım. Ama bu dağlar Himalayalar'dan daha yüksekse buna hiç şaşmam. Aslında bu dağlar Hesperus'taki Wu Ch'ao sıradağlarına benziyorlar. Üzerlerinden geçmek için stratosfere çıkmak gerekiyor. Doruklarının nasıl da sivri olduğunu bir görseniz!"

Sonra kendini toplayarak tekrar asıl konuya döndü. "Her neyse... İki nehir ekvatorun yüz mil kadar güneyinde birleşiyor ve batı sıradağlardaki bir açıklıktan akıyorlar. Seksen mil kadar sonra da okyanusa erişiyorlar.

"Bu nokta, gezegenin başkentinin kurulması için çok uygun. Kıtanın içerlerine uzanan ticaret yollarının orada birleşmesi gerekiyor. Doğu kıyısındakiler mallarını deniz yoluyla göndermek zorundalar. Doğu sıradağlarını aşmaya gerek yok. Sonra gezegene inerken gördüğümüz adalar var.

"Yani... bize enlem ve boylamlar verilmeseydi, ben koloninin yerini bulmak için yine o noktaya bakardım. Bu gezegene yerleşenler geleceklerini düşünmek zorundaydılar. Yerleşim merkezini de oraya kurdular."

Novee alçak sesle, "Daha doğrusu geleceklerini düşünmek zorunda olduklarını sanıyorlardı," diye mırıldandı. "Onlardan geriye fazla bir şey kalmamış değil mi?"

Fawkes bilgiç bir tavır takınmaya çalıştı. "Aradan yüz yıldan fazla geçti. Ne bekliyordun? Açıkçası orada düşündüğümden daha fazla kalıntı var. Yapıların çoğu prefabrike. Tabii yıkılmışlar ve bitkiler her taraflarını kaplamış. Aslında o yıkıntıların şimdiye kadar kalmasının tek nedeni Junior'un ikliminin soğuk olması. Ağaçlar -ya da ağaca benzeyen o nesneler- çok küçük. Onların çok yavaş büyüdükleri anlaşılıyor.

"Ama yine de açıklık artık yok. Havadan, yerleşim merkezinin orada olduğunu yeni yetişen bitkilerin renklerinin etraftaki ormanlardakinden daha açık olmasından anladım. O bitkilerin dokuları farklı gibi."

Fawkes bir fotoğrafı işaret etti. "Bu sadece madeni bir yığın. Belki de eskiden bir makineydi. Şu kümbet gibi yükseltilerin olduğunu sanıyorum."

Novee sordu. "İnsan kalıntıları var mı? Yani... iskeletler filan."

Fawkes, "hayır," dermiş gibi başını salladı.

Novee, "En sona kalanlar kendi kendilerini gömmediler herhalde, öyle değil mi?" dedi.

Fawkes mırıldandı. "Herhalde etrafta hayvanlar vardı..." Arkasını gruba dönerek biraz uzaklaştı. "Oraya indiğim zaman yağmur yağıyordu. Ağaçlardaki yapraklara damlalar 'şap, şap' diye düşüyordu. Yer ıslak ve süngerimsiydi. Karanlık ve kasvetli bir yerdi orası. Çektiğim fotoğraflardan bu pek anlaşılmıyor tabii. Sanki orada sürüyle hayalet bekliyordu..."

Onun bu ruh hali diğerlerine de geçti.

Cimon müthiş bir öfkeyle, "Yeter!" diye homurdandı.

Gerilerde duran Mark Annuncio'nun sivri burnu o müthiş merakı yüzünden neredeyse titremeye başlayacaktı. Çocuk, yanında duran Sheffield'e dönerek, "Hayaletler mi?" diye fısıldadı. "Kanıtlanmış bir hayalet vakası yok ki..."

Psikolog, delikanlının sıska omzuna hafifçe dokundu. "Bu sadece lafın gelişi, Mark. Aslında bu sözler ciddi değildi. Şimdi bir batıl inancın doğuşuna tanık oluyorsun. Bu da kötü bir şey sayılmaz. Öyle değil mi?"

Fawkes'in ikinci yolculuğundan sonra Kaptan Follenbee, Cimon'u buldu. Adam somurtkanca, "Böyle olmaz. Dr. Cirmon," dedi. "Adamlarım sinirli. Çok sinirli."

Lombozların üzerindeki madeni levhalar açılmıştı. Lagrange I altı saat önce batmıştı. Lagrange H'nin batarken daha koyulaşan kırmızı ışıkları kaptanın yüzünü pembeleştiriyor, saçlarını boyuyordu.

Cimon, genelde mürettebata, özelde ise kaptana karşı her zaman temkinli davranıyordu. "Sorun nedir, kaptan?"

"Dünya zamanına göre buraya geleli iki hafta oldu. Ama hâlâ gemiden tulum giymeden çıkmamıza izin vermiyorsunuz. Geri döndüğümüzde ise giysileri radyasyonla sterilize ediyorsunuz. Gezegenin havasında kötü bir şey mi var?"

"Bildiğimiz kadarıyla böyle bir şey yok."

"O halde havayı neden soluyamıyoruz?"

"Buna ben karar veririm, kaptan."

Follenbee'nin suratı bu kez gerçekten kızardı. "Belgelerime göre... geminin güvenliği tehlikede olursa burada kalma zorunluluğum yok. Korkan ve isyan etmeye hazırlanan bir mürettebatla uğraşmak istemiyorum."

"Kendi adamlarınıza söz geçiremiyor musunuz?"

"Mantık çerçevesinde söz geçirebilirim."

"Öyleyse adamlarınızı endişelendiren nedir? Bu yeni bir gezegen ve biz dikkatli davranmak zorundayız. Bunu anlayamıyorlar mı?"

"İki hafta oldu ve siz hâlâ dikkatli davranıyorsunuz. Mürettebat onlardan bir şey sakladığımızı düşünüyor. Biz de gerçeği onlardan saklıyoruz tabii. Bunu siz de biliyorsunuz. Ayrıca adamlarımın gezegene' inmelerine izin vermem gerekiyor. Mürettebatın buna ihtiyacı var. indiğimiz yer bir kilometre uzunluğunda çıplak bir kaya olsa bile bu durumu değiştirmez. Adamların gemiden inmesi gerekiyor. Günlük programdan uzaklaşmaları gerek. Bunu onlardan esirgeyemeyiz."

Cimon, Follenbee'yi aşağı görürcesine, "Bana yarına kadar izin verin," dedi.

Bilim adamları ertesi gün gözlem yerinde toplandılar.

Cimon, "Vemadsky bana atmosferle ilgili bilginin hâlâ geçerli olduğunu söylüyor," dedi. "Rodriguez de havada uçan herhangi bir türde patojenik organizma bulamadı."

Diğerleri son sözleri kuşkuyla karşıladılar.

Novee, "Kolonidekiler hastalık yüzünden öldüler," dedi. "Buna yemin edebilirim."

Rodriguez hemen, "Belki," diye cevap verdi. "Peki olayın nasıl olduğunu açıklayabilir misin? Bu imkânsız! Size kırk defa söyledim! Şimdi beni dinleyin! Dünya'ya benzeyen hemen her gezegende canlılar ortaya çıkar. Bu canlıların temeli her zaman protein'dir. Ya hücreleri vardır ya da virüs tipindedirler. Ama hepsi o kadar.

"Siz, bu konuda bilginiz olmadığı için, hepsinin aynı olduğunu sanıyorsunuz. Dünya'nın ya da diğer gezegenlerin. Size göre mikrop mikrop, virüs de virüstür. Protein molekülünün ne kadar çok değişiklik gösterebileceğinden haberiniz yok. Dünya'da neden, her türün kendisine özgü hastalıkları var. Belki bazı hastalıklar birkaç türü

etkileyebilir. Ancak Dünya'da bütün canlıları öldüren bir tek patojenik canlı yok.

"Bir virüs ya da bakterinin başka bir gezegende bir milyarlarca yıl boyunca geliştiğini hayal ediyorsunuz. Onun aminoasitlerinin, enzim sistemlerinin ve metabolizmalarının çok farklı olduğunu düşünüyorsunuz. Elma şekerine benzeyen bir Homo Sapiens'le karşılaşacağınızı sanıyorsunuz. Bu çok çocukça bir hayal!"

Doktor Novee diğerleriyle birlikte 'bilgisi olmayanlar' sınıfına sokulduğu için bozulmuştu. Bu nedenle de Rodriguez'in yakasını kolay kolay bırakmak istemiyordu. "Homo Sapiens, gittiği her yere mikroplarını da birlikte götürüyor, Rod. Grip virüsünün gezegenin etkisi yüzünden değişip, birdenbire öldürücü bir hal almayacağını kim söyleyebilir? Ya da nezle mikrobunun? Böyle şeyler Dünya'da bile oldu. 2755'deki para-kızamık salgını..."

Rodriguez, "2755'teki para-kızamık salgınıyla ilgili her şeyi biliyorum," dedi. "1918'deki grip salgınını ve Kara Ölümü de! Peki son zamanlarda böyle salgınlar oldu mu? Evet, koloni yüz yıldan fazla bir süre önce kurulmuştu. Ama bu atom öncesi çağlarda olmamıştı. Grupta doktorlar vardı. Antibiyotikler de. Uzay aşkına, onlar vücuda antikor verme tekniğini biliyorlardı. Bu basit bir şeydi. Ayrıca sonradan gezegene tıbbi yardım da gönderildi."

Novee yuvarlak göbeğine vurarak, "Arazı düşün," dedi. "Bu solunumla ilgili bir hastalık. Yani nefes darlığı...."

"O listeyi ben de biliyorum. Ama yine de söylüyorum: O insanları, mikrobik bir hastalık öldürmedi. Bu imkânsız."

"Öyleyse ne öldürdü?"

"Bu benim uzmanlık alanım dışında. Ben sadece kendi uzmanlık alanımla ilgili olarak... bunun mikroplu bir hastalık olmadığını söyleyebilirim. Hatta bu, değişken bir mikroptan kaynaklanan bir şey bile

değildi. Böyle bir şey olamaz. Bu matematiksel bakımdan imkânsız." Rodriguez, 'matematiksel' sözcüğünü iyice vurgulamıştı.

Dinleyiciler kımıldandılar. Çünkü Mark Annuncio, ayağa kalkıp uzmanın yanına yürümüştü.

Heyecanla, "Matematiksel bakımdan mı?" diye sordu. Böyle bir toplantıda ilk defa konuşuyordu.

Sheffield delikanlıyı izledi. İnce, uzun adam elleri ve kollarıyla kendine yol açtı. Belki de altı kez, "Affedersin..." diye mırıldanmak zorunda kaldı.

İyice öfkelenen uzman alt dudağını sarkıttı. "Sen de ne istiyorsun?"

Mark irkildi. "Matematiksel olarak bunun mikroplu bir hastalık olamayacağını söylediniz..." Artık sakinleşmişti. "Merak ettim... yani... matematiksel olarak..." Sustu.

Rodriguez, "Ben uzman olarak fikrimi açıkladım," dedi. Resmi, soğuk bir tavırla konuşmuştu. Sonra döndü. Aynı meslekten olmayan bir kimse bir uzmanın fikrini eleştiremezdi. Eğer eleştirirse, bu uzmanın yetersiz olduğuna inandığı anlamına gelirdi.

Bunu Mark da biliyordu. Ancak o Mnemonik Servisindendi. Delikanlı, Rodriguez'in omzuna vurdu. Diğerleri aptallaşmış gibi dinlerken Mark, "Bunun sizin profesyonel fikriniz olduğunu biliyorum," dedi. "Ama yine de açıklanmasını istiyorum." Emreder gibi konuşmak istememişse de sesi öyle çıkmıştı. Aslında o sadece bir gerçeği açıklıyordu.

Rodriguez hızla döndü. "Açıklanmasını istiyorsunuz, öyle mi? Sonsuz Galaksi adına! Siz de kim oluyorsunuz?"

Uzmanın sinirlenmesi Mark'ı şaşırttı. Ama Sheffield'in yanına gelmesi onu cesaretlendirdi ve bir o kadar da öfkelendirdi. Sheffield heyecanla bir şeyler fısıldadı ama onu dinlemedi bile. Tiz bir sesle, "Ben Miemonik Servisinden Mark Annuncio'yum!" diye bağırdı. "Size bir soru sordum. Sözlerinizi açıklamanızı istiyorum."

"Hayır, açıklamayacağım! Sheffield, bu deliyi buradan götürüp yatır. Tamam mı? Ve onun yanıma bir daha yaklaşmamasını sağla. Lanet olasıca küçük deli!" Bu son sözleri alçak sesle söylemişti. Ne var ki herkes bu sözleri duydu.

Sheffield, Mark'ı bileğinden yakaladı ama delikanlı ondan kurtuldu. Genç Mnemonik kızgınlıkla bağırmaya başladı. "Seni geri zekâlı nom-compos! Seni... seni ahmak! İki ayaklı bunak! Süzgeç beyinli aptal! Beni bırakın, Dr. Sheffield! Siz bir uzman değilsiniz. Öğrendiklerinizin hiçbirini hatırlamıyorsunuz. Hoş zaten fazla bir şey de öğrenemiyorsunuz! Siz bir uzman sayılmazsınız. Hiçbiriniz uzman değilsiniz zaten..."

Cimon bağırdı. "Uzay adına! Bu deliyi buradan götür, Sheffield!"

Uzun suratlı alev alev yanan Sheffielc Mark'ı kucakladığı gibi odadan çıkardı.

Mark gözyaşlarını tutamıyordu. Kapının dışına eriştikleri zaman zorlukla konuşmayı başardı. "Beni bırakın. Duymak istiyorum. Onların ne söylediğini duymalıyım."

Sheffield, "Git ve bir daha geri dönme," dedi. "Lütfen, Mark."

"Dönmeyeceğim. Endişelenmeyin. Ama..." cümlesini bitirmedi.

Gözlem odasında Cimon bitkinlikle, "Tamam, tamam," dedi. "Konumuza dönelim. Hadi, susun artık! Ben Rodriguez'in görüşünü kabul ediyorum. Bu benim için yeterli, içimizde Rodriguez'in fikrini sorgulamak isteyen birinin daha bulunduğunu sanmıyorum."

Siyah gözlerinden öfkesi belli olan Rodriguez, "Olmadığını umarım," diye söylendi.

Cimon konuşmasını sürdürdü. "Hastalık konusuyla ilgili hiçbir endişe kalmadığına göre Kaptan Follenbee'ye mürettebatın gezegene koruyucu tulumlarını giymeden inebileceklerini söyleyeceğim. Sanırım

gemiden çıkamadıkları için adamların moralleri bozuluyormuş. İtirazı olan var mı?"

Sessizlik oldu. Anlaşılan itirazı olan yoktu.

Cimon, "Artık araştırmaların ikinci evresine geçmemiz için hiçbir neden kalmadı," dedi. "Koloninin yerleştiği alana kamp kurmayı öneriyorum. Beş kişiden oluşan grupla oraya gideceğiz. Fawkes botu kullanacak. Novee'yle Rodriguez, biyolojik ayrıntılarla ilgilenecekler. Vernadsky'le ben de kimya ve fizikle."

"Tabii geride kalanlara uzmanlık alanlarıyla ilgili bilgiler aktarılacak. Onlar da saldırı vb. konularda önerilerde bulunarak yardımcı olacaklar. İleride belki hepimiz oraya yerleşebiliriz. Ama önce bu beş kişilik grup orada kalacak. Durum değişinceye kadar sadece telsizle haberleşeceğiz. Eğer sorun yerleşim alanındaysa o zaman beş kişiyi kaybedeceğiz. Bu, kalanların yaşaması için gerekli."

Novee, "O ilk grubun üyeleri tamamıyla ortadan kalkmadan önce Junior'da birkaç yıl yaşadılar," diye hatırlattı. "Hiç olmazsa bir yıldan biraz uzun süre. Güvende olduğumuzu anlamak için uzun bir süre geçmesi gerekebilir."

Cimon, "Biz bir koloni kurmuyoruz," dedi. "Biz, sorunun kaynağını öğrenmeye çalışan uzmanlar grubuyuz. Bulunacak bir şey varsa bulacağız. Bulur bulmaz da buradan hemen ayrılacağız. Ve bu bizim için iki yıl sürmeyecek. Şimdi... itirazı olan var mı?"

Yoktu. Toplantı böylece sona erdi.

Mark Annuncio ranzasında oturmuş, elleriyle dizlerini tutuyordu. Başını eğdiğinden çenesi göğsüne değiyordu. Artık ağlamıyorsa da sesi öfkeliydi.

"Beni yanlarına almıyorlar. Onlarla gitmeme izin vermiyorlar."

Sheffield, delikanlının karşısında oturuyordu. Ne söyleyeceğini bilemiyordu adam. "Belki seni daha sonra götürürler."

Mark öfkeyle, "Hayır," dedi. "Götürmeyecekler! Benden nefret ediyorlar. Ayrıca... ben şimdi gitmek istiyorum. Şimdiye kadar hiç başka bir gezegene inmedim. Görülecek ve öğrenilecek o kadar çok şey var ki... Gitmek istediğime göre beni engellemeye hakları yok!"

Sheffield başını salladı. Mnemonik'ler gerçekleri öğrenmeleri gerektiğine inanarak, hiç kimse ve hiçbir şeyin onları durduramayacağı ve durdurmaması gerektiği inancıyla büyütülmüşlerdi. Sheffield, belki de döndüğüm zaman bu inancın biraz azaltılmasını önermeliyim, diye düşündü. Ne de olsa Mnemonik'lerin de arada sırada gerçek dünyada yaşamaları gerekiyor. Her kuşakta biraz daha artmalı bu sayı. Çünkü galakside gitgide daha önemli bir rol oynayacaklar.

Uzman, Mark üzerinde bir deney yapmaya karar verdi. "Bildiğin gibi bu tehlikeli olabilir."

"Önemli değil. Bilmem gerekiyor! Bu gezegeni öğrenmeliyim. Dr. Sheffield, hemen Dr. Cimon'a gidin ve benim de gruba katılacağımı söyleyin."

"Mark, lütfen."

"Bunu siz yapmazsanız, ben yaparım." Ufak tefek delikanlı hemen gidecekmiş gibi ranzadan kalktı.

"Sakinleş. Şu anda çok heyecanlısın."

Mark yumruklarını sıktı. "Bu haksızlık, Dr. Sheffield. Gezegeni ben buldum. Gezegen benim!"

Sheffield vicdan azabı çekiyordu. Mark'ın söylediği gerçekten doğruydu. Mark ve Sheffield dışında kimse bu gerçeği bilmiyordu. Ve Mark dışında hiç kimse de Junior'un tarihçesini Dr. Sheffield kadar iyi bilmiyordu.

Dünya Konfederasyonu ancak son yirmi yıl içinde galaksiyi sistemli bir biçimde araştırmaya başlamıştı. Bunun nedeni eski gezegenlerdeki nüfus patlaması ve galaksi sınırının gerilemesiydi. Söz konusu araştırmalardan önce insanlar galaksiye gelişigüzel yerleşiyorlardı. Yeni topraklar ve daha iyi bir yaşam peşinde olan insanlar, yaşayabilecekleri gezegenler olduğunu duyarak yolculuğa çıkıyorlardı. Ya da uygun bir yer bulmaları için amatörlerden oluşmuş gruplar yolluyorlardı.

Yüz on yıl önce böyle bir grup Junior'u buldu. Ancak bu keşiflerini resmen bildirmediler. Çünkü peşlerine arazi spekülatörlerinin, inşaatçıların ve ayak takımının düşmesini istemiyorlardı. Sonraki aylarda bekâr erkekler evlenmek için bir grup kadın getirmeyi de başardılar. Böylece koloni gelişti.

Ancak bir yıl sonra bazıları öldüğü, geride kalanlarsa hastalandıkları için ışınla en yakındaki gezegen olan Pretoria'dan yardım istediler. O sırada Pretoria hükümetinde bir kriz yaşandığından mesaj Altmark'taki Sektör Yönetimine aktarıldı. Sonra da Pretoria bu olayı unuttu.

Altmark hükümeti, Junior'a bir tıp gemisi yolladı. Gemi gezegene inmeden ilaç ve malzeme attı. Çünkü gemideki sağlık görevlisi, uzaktan sorunun grip olduğuna karar verdi ve olayı önemsemedi. Raporunda gezegene atılan tıbbi malzemenin sorunu çözümleyeceğini bildirdi. Belki de hastalığın onlara geçmesinden korkan mürettebat geminin gezegene inmesine engel oldu. Ama raporda bunu gösterecek hiçbir şey yoktu.

Junior'dan üç ay sonra son bir haber geldi. Bu haberde gezegende sadece on kişinin kaldığı ve onların da ölmek üzere oldukları açıklanıyordu. Bu on kişi onlara yardım edilmesi için yalvarıyorlardı. Haber, daha önceki tıbbi raporla birlikte Dünya'ya iletildi. Ancak merkez hükümet labirentten farksızdı. Raporlar çoğu zaman unutuluyorlardı. Ancak biri konuya karşı yeteri kadar ilgi duyar ve nüfuzu

olursa durum değişiyordu. Kimse uzaklardaki bilinmeyen bir gezegen ve orada ölmekte olan on insanla ilgilenmedi.

Rapor dosyalandı ve sonra da unutuldu. Bir yüzyıl boyunca Junior'a bir tek insan bile adımını atmadı.

Sonra galaksi araştırmalarına duyulan yeni ilgi yüzünden yüzlerce gemi bomboş uzayda hızla ilerleyerek her yeri araştırdılar. Önce birkaç rapor geldi. Sonra sel gibi akmaya başladı. Raporlardan bazılarını Hidosheki Mikoyama yollamıştı. Uzman, Herkül yıldız kümesinden iki defa geçmişti. İkinci kez gittiğinde iniş yaparken ölmüştü. Esir altından son bir mesaj göndermişti Mikoyama. Sesi sinirli ve çaresizdi. "Yüzey hızla bize doğru yükseliyor. Sürtünme yüzünden geminin üzeri iyice ısınıyor..."

Bir yıl sonra raporlar artık insanların uğraşamayacağı kadar yığılmıştı. Sonunda bilgiler Washington bilgisayarına verildi. Bu konu öncelikli olduğundan sonucu beş ay sonra alabildiler. Uzmanlar insanların yaşayabileceği gezegenlerle ilgili bilgileri kontrol ettiler ve listenin başında Junior'un olduğunu gördüler.

Sheffield bu yüzden pek çok kişinin heyecanlandığını hatırlıyordu. Yıldız sistemi galaksiye açıklandı. Junior adını da Dış Eyaletler Bürosundaki zeki bir genç buldu. Bu genç, insanlarla o gezegen arasında dostluk olması gerektiğine inanıyordu. Junior' un iyi yanları abartıldı. Verimliliği, iklimi (New England'a özgü o sürekli bahar!) ve en önemlisi o müthiş geleceği ballandıra ballandıra anlatıldı. Propagandacılar, "Junior, önümüzdeki bir milyon yılda daha da zenginleşecek," diye açıkladılar. "Diğer gezegenler yaşlanırken Junior gençleşecek. Çünkü buzullar çekilip ortaya yeni topraklar çıkacak. Her zaman yeni bir sınır, her zaman yeni kaynaklar bulunacak!"

Büronun şaheseriydi bu. Hükümetin desteklediği kolonileştirme programı için başarılı bir başlangıç oluşturacaktı. Galaksi böylece insanlığın çıkarları için bilimsel bir şekilde kullanılacaktı.

Sonra ortaya Mark Annuncio çıktı. Delikanlı da bütün bunları duymuş ve her Dünyalı gibi heyecanlanmıştı. Mark bir gün Dış Eyaletler Bürosundaki eski dosyaları karıştırırken gördüğü bir şeyi hatırladı. Bir gezegendeki insanlarla ilgili tıbbi bir rapor okumuştu. Sistemin yeri ve tanımı Lagrange grubuna uyuyordu.

Sheffield, Mark'ın kendisine gelip bu haberi verdiği günü unutmamıştı. Dış Eyaletler Sekreterine haber verildiğinde yüzünde beliren ifadeyi de. Sekreterin köşeli çenesinin kasları gevşemiş ve gözlerinde endişeli bir ifade belirmişti.

Hükümet söz vermişti! Milyonlarca insanı Junior'a yollayacaktı! Çiftçilik yapmak isteyenlere toprak verilecek, ilk tohumları, araçları, gereçleri sağlayacak ve fabrikalar yapacaktı. Junior; o çok sayıdaki seçmen için bir cennete dönüşecekti. Ve başka pek çok gezegen de öyle.

Junior'un şu ya da bu nedenle 'katil' bir gezegen olduğunun ortaya çıkması siyasi bir intihar demekti. Bu projeye katılan her bürokrat için de aynı durum söz konusuydu. Çok önemli insanlar mahvolacaktı. Dış Eyaletler Sekreterinden çok daha önemli kimseler.

Günler olayın kontrolüyle ve belirsizlikle geçti. Sonunda sekreter, Sheffield'e, "Olanları öğrenmemiz ve sonra bunu propagandaya katmamız gerekiyor," dedi. "Böylece durumu düzeltebiliriz."

"Ya durum düzeltilemeyecek kadar korkunçsa?"

"Böyle olamaz. Öyle değil mi? Yani... ne olabilir ki?" Sekreter çok üzgün ve mutsuzdu.

Sheffield omzunu silkti.

Sekreter, "Bakın," dedi. "Gezegene uzmanlarla dolu bir gemi gönderebiliriz. Sadece gönüllüleri. Tabii öncelikle güvenilir kişileri. Gruba tüm yetkileri veririz. Bildiğiniz gibi Junior Projesi çok önemli. Burada işleri yavaşlatır ve uzmanlar geri dönünceye kadar bekleriz. Belki işe yarar. Öyle değil mi?"

Sheffield bundan pek emin değildi. Ama o da birdenbire bir hayale kapılmıştı. Kendisi de sefere katılacak ve Mark'ı birlikte götürecekti. Bir Mnemonik'i değişik bir çevrede inceleyecekti. Mark, gezegenin esrarını çözerse...

Başından beri olayın gizemli bir yanı olduğu düşünülmüştü. Ne de olsa insanlar gripten ölmezlerdi. Hem, tıbbi malzeme götüren gemi de gezegene inmemiş, neler olduğunu anlamak için gerçek bir gözlem yapmamıştı. O gemideki tıp adamı da otuz yedi yıl önce öldüğü için gerçekten çok şanslıydı. Eğer yaşasaydı şimdi Askeri Mahkemede yargılanacaktı.

Mark esrarın çözülmesine yardım ederse, Mnemonik Servisi iyice güçlenecek, hükümet de onlara minnettar kalacaktı.

Ama şimdi...

Sheffield, acaba Cimon ilk koloniyle ilgili gerçeğin nasıl ortaya çıkarıldığını biliyor mu, diye düşündü. Mürettebatın durumu bilmediğinden eminim. Büro bu olaydan söz etmek istemezdi.

Cimon'dan bazı şeyleri koparmak için bu olayı silah olarak kullanmam akıllıca bir davranış olmaz. Mark'ın büronun 'aptalca hatasını' düzelttiğinden söz edilirse durum kötüleşir. Büro kötü bir duruma düşer. Sonuçta onlar minnettar olabildikleri gibi, intikam almak da isterler. Mnemonik Servisinden olayın acısını çıkarırlar. Bu da hiç hoş olmaz.

Ama yine de...

Sheffield birdenbire kararını vererek ayağa kalktı. "Tamam, Mark. Yerleşim alanına gitmeni sağlayacağım. İkimiz de gideceğiz! Şimdi sen burada oturup beni bekle. Bana, kendi başına bir şeyler yapmayacağın konusunda söz ver."

Mark, "Tamam," diyerek tekrar ranzasına oturdu.

Cimon, "Evet, Dr. Sheffield," dedi. "Ne var?" Astro-fizikçi kâğıtlar ve filmlerin özenle dizilmiş olduğu masasının başında oturuyor, Sheffield'in içeri girişini izliyordu.

Uzman, Cimon'un örtüsü iyice gerilip düzeltilmiş olan ranzasına rahatça ilişti. Adamın kendisine hoşnutsuzlukla baktığını fark ettiyse de buna aldırmadı. Hatta hoşuna bile gitti.

"Yerleşim alanına gidecek uzmanları seçmen konusunda bir itirazım var. Fiziksel bilimler için iki kişi seçtin. Biyolojik bilimler için de üç kişi. Değil mi?"

"Evet."

"Gereken her uzmanı seçtiğini sanıyorsun değil mi?"

"Uzay adına! Bir önerin mi var?"

"Ben de gelmek istiyorum."

"Neden?"

"Grupta, zihinsel bilimlerle ilgili hiç kimse olmadığından."

"Zihinsel bilimler mi? Galaksi aşkına! Dr. Sheffield, beş kişinin yaşamını tehlikeye atmak yeterli! Doğrusunu istersen sen ve... şey... himayendeki o çocuk Dış Eyaletler Bürosunun emriyle sefere katıldınız! Bu konuda benim fikrim hiç sorulmadı. Seninle açık konuşacağım. Bana sorsalardı bizimle gelmenize razı olmazdım. Bu tür bir araştırmada zihinsel bilimlerin ne işe yarayacağını anlayamıyorum. Sonuçta tümüyle fiziksel bir şey. Büronun böyle bir olayda Mnemonik'lerle deney yapmaya kalkışması çok kötü. Rodriguez'le çıkan olay gibi şeyler de çalışmamızı etkileyebilir."

Sheffield, Mark'ın bu seferin yapılmasında oynadığı rolü Cimon'un bilmediğine karar verdi.

Uzman, ellerini dizlerine koyarak doğruldu. Buz gibi resmi bir tavır takındı. "Demek böyle bir araştırmada zihinsel bilimlerin ne işe yarayacağını düşünüyorsun, Dr. Cimon. Pekâlâ. Sana ilk koloninin basit

psikolojik bir nedenden dolayı ortadan kalktığını söylersem, ne dersin?"

"Bu beni hiç etkilemez. Bir psikolog her şeyi açıklayan ama hiçbir şeyi kanıtlayamayan bir insandır." Cimon, bir atasözü söylemiş gibi sırıttı.

Sheffield buna aldırmadı, "izin ver de biraz ayrıntılara ineyim. Junior, insanların yaşadığı seksen üç bin gezegenden hangi yönden farklı?"

"Bilgimiz henüz tam değil. Onun için bu soruyu cevaplayamam."

"Ah, hadi oradan! Elinde, daha buraya gelmeden önce gerekli bilgi vardı. Junior'un iki Güneş'i olduğunu biliyordun!"

"Evet, tabii." Astro-fizikçinin yüzünde sıkıntılı bir ifade belirip kayboldu.

"Hem de renkli Güneş'ler! Bunun ne anlama geldiğini biliyor musun? Sen ve ben gibi insanlar iki Güneş'in ışığında durdukları zaman yere iki gölge düşüyor. Biri mavimsi yeşil, biri kırmızımsı turuncu. Tabii gölgelerin boyu günün saatine göre değişiyor. O gölgelerin renk dağılımını öğrenme zahmetine katlandın mı? Yani şu akis-spektrumunu incelettin mi?"

Cimon azametle, "Herhalde Güneş'lerin radyasyon spektrumlarıyla hemen hemen aynı olmalı," dedi. "Sen neyi kastediyorsun?"

"Bunu kontrol etmelisin. Hava bazı dalga uzunluklarını yutmaz mı? Bitkiler de? Sonra... Junior'un Ay'ını al. Şu Kız Kardeşi. Son birkaç gecedir onu seyrediyorum. O da renkli ve bu renkler yer değiştiriyorlar."

"Kahretsin! Tabii değiştiriyorlar. Ay, Güneş'lere bağlı olmadan bazı devreler geçiriyor."

"Herhalde onun akis-spektrumunu da kontrol etmedin."

"Rapor buralarda bir yerde olacak. Bunun ilgi çekecek bir yanı yok ki... Hem konu seni neden ilgilendiriyor?"

"Dostum, Dr. Cimon. Çok iyi bilinen psikolojik bir fenomen vardır. Kırmızı ve yeşil renkler insan zihninin dengesini kötü bir biçimde etkiler. Burada -bilimsel terimi kullanmak gerekiyorsa- bir kırmızı-yeşil, kroma-psişik tablo var. Bundan kaçınılması imkânsız. Bu fenomen de insan kafası için anormal olan koşullarda ortaya çıkıyor. Kroma-psikozun trinitaryan moleküllerde hipertropiye neden olarak öldürücü bir düzeye erişmesi ihtimali var. Tabii bir de bu, serebral-katatoniye.de neden olur."

Cimon iyice şaşırmıştı. "Ben böyle bir şeyi hiç duymadım."

Kendinden emin tavırlar takınma sırası şimdi Sheffield'deydi. "Tabii. Çünkü sen bir psikolog değilsin. Herhalde bu uzman fikrime itiraz etmiyorsun."

"Hayır! Ne münasebet! Koloniden gelen son raporlardan gruptakilerin solunum yollarıyla ilgili gibi görünen bir hastalıktan öldükleri anlaşılıyordu."

"Evet, doğru. Ama Rodriguez bunu reddediyor. Üstelik sen onun profesyonel fikrini kabul ettin."

"Ben nedenin bir solunum yolu hastalığı olduğunu kesinlikle söylemedim, 'ilgili gibi görünen' dedim. Senin bu yeşil-kırmızı bilmem nenin bu olayla ne ilgisi var?"

Sheffield başını salladı. "Bilmediğiniz konularda yanlış fikirler söylüyorsunuz. Bu olayda fiziksel bir etki olduğunu kabul ediyorum. Ama hastalığa zihinsel bir nedenin yol açmadığı da söylenemez. Teorimin en inandırıcı yanı da şu: Kırmızı-yeşil, kromo-psikoz'un kendisini önce psikojenik bir solunum hastalığı olarak gösterdiği biliniyor. Psikojenik konusunda bilgin yok sanırım."

"Hayır. Bu benim uzmanlık alanımın dışında."

"Evet, tabii. Şimdi... hesaplarım bu gezegendeki yüksek oksijen gerilimi yüzünden psikojenik solunum hastalığının kaçınılmaz olduğunu

gösteriyor. Ve bu hastalık ağır seyrediyor. Örneğin... ayı son birkaç gece inceledin. Yani Kız Kardeşi."

"Evet, İlium'u izledim." Cimon bu anda bile Kız Kardeşin resmi adını unutmadı.

"Ay'ı yakından, uzun sürelerle mi inceledin? Büyüterek?"

"Evet." Cimon endişelenmeye başlıyordu.

Sheffield, "Ah," dedi. "Ay'ın renkleri özellikle son birkaç gece çok parlaktı. Herhalde şimdi burun mukozanda hafif bir şişme olduğunun farkındasın. Boğazın da hafifçe kaşınıyor. Öksürüyor ya da aksırıyor musun? Yutkunmakta biraz zorluk çekiyor musun?"

"Bilmem ki..." Cimon yutkundu, sonra da hızla soluk aldı. Kendisinde bu rahatsızlıkların olup olmadığını anlamaya çalışıyordu. Sonra ayağa fırladı. Yumruklarını sıkmış, ağzını açıp kapıyordu. "Ulu galaksi adına, Sheffield! Bu gerçeği saklamaya hiç hakkınız yoktu! Evet, tüm o dediklerini hissediyorum. Ben şimdi ne yapacağım, Sheffield? Kahretsin!" Sesi gitgide tizleşiyordu. "Neden bunu bize daha önce söylemedin?"

Sheffield sakin sakin, "Çünkü söylediklerimin hiçbiri doğru değildi," dedi. "Bir tek kelimesi bile. Renkler kimseye zarar vermezler. Otur, Dr. Cimon. Gülünç olmaya başlıyorsun."

Aklı iyice karışmış olan uzman boğulurcasına, "Ama demin bunun uzman fikrin olduğunu söyledin..." diye cevap verdi.

"Profesyonelce fikirler! Uzay ve kuyruklu yıldızlar adına! Profesyonel bir fikrin sihirli ne yanı olabilir? Bir insan kendi uzmanlık alanıyla ilgili ayrıntılar konusunda yalan söyleyebilir. Ya da bu konuda bilgisi yoktur. Bir profesyonel yanılabilir. Çünkü kendisininkine yakın bir konuda bilgi edinmemiştir. Haklı olduğuna inanabilir. Ama yine de yanılır."

"Kendine bir bak. Sen evrenin nasıl bir yer olduğunu çok iyi biliyorsun. Oysa ben bu bakımdan cahil biri sayılırım. Ben sadece bir yıldızın gökyüzünde ışıldayan bir şey olduğunu biliyorum. Işık yılının da uzun bir zaman olduğunu. Oysa sen şimdi fakülteye yeni giren bir öğrencinin katıla katıla gülmesine neden olacak uydurma psikolojik sözleri yutuyorsun. Sence artık profesyonelce fikirleri bir tarafa bırakmanın ve genel bir işbirliğiyle ilgilenmenin zamanı gelmedi mi, Cimon?"

Astro-fizikçinin bütün kanı yavaş yavaş yüzünden çekildi. Adamın suratı bembeyaz kesildi. Dudakları da titremeye başladı. "Beni gülünç duruma düşürmek için uzmanlığından yararlandın," diye fısıldadı.

Sheffield, "Evet, öyle," dedi.

"Şimdiye kadar hiç böyle... hiç böyle..." Cimon derin bir soluk alarak yeniden konuşmaya çabaladı. "Şimdiye kadar böyle meslek ahlakına uymayan bir şey hiç görmedim."

"Sana sorunu anlatmaya çalışıyordum."

"Ah, evet, anladım. İyice anladım." Cimon yavaş yavaş kendine geliyordu. "O çocuğu da birlikte götürmemizi istiyorsun."

"Evet, öyle."

"Hayır, olmaz. Kesinlikle! Sen buraya gelmeden önce de o çocuğu götürmek niyetinde değildim. Fikrimi de hâlâ değiştirmiş değilim."

"Sebep neydi? Yani ben gelmeden önce."

"O bir psikotik. Normal insanlar onun yanında güvende değil."

Sheffield ciddileşerek, "Şu 'psikotik' kelimesini kullanmamanı öneririm," dedi. Sen böylesi terimleri kullanacak durumda değilsin. Bu konuda yeterli bilgin yok. Madem profesyonel fikirlere bu kadar önem veriyorsun, o zaman benim yanımdayken uzmanlık alanıma girme. Mark Annuncio oldukça normal biridir."

"Bunu Rodriguez'le kavga etmesine rağmen mi söylüyorsun? Ah, evet. Evet,"

"Mark'ın ona soru sormaya hakkı vardı. Bu onun işi ve göreviydi. Rodriguez'in böylesine kaba davranmasına hiç gerek yoktu."

"İzninle ben önce Rodriguez'i düşünmek zorundayım."

"Neden? Mark Annuncio'nun bilgisi Rodriguez'inkinden fazla. Ona bakarsan senin ve benimkinden de fazla. Dünya'ya mantıklı bir rapor göndermek mi istersin, yoksa birinin gururunu okşamak mı?"

"Çocuğun bilgisiyle ilgili sözlerin beni hiç etkilemiyor. Onun becerikli bir papağan olduğunun farkındayım. Ama o hiçbir şeyi anlamıyor. Çocuğa gerekli bilgi verilmesini sağlamak benim görevim. Çünkü bunu büro emretti. Gerçi benim fikrimi sormadılar, ama olsun. Ben de bu noktaya kadar işbirliği yapacağım. Mark gereken bütün bilgiyi burada, gemide alacak."

Sheffield, "Bu yeterli değil, Cimon," dedi. "Onun olay yerinde olması gerekiyor. Mark, bizim o değerli uzmanlarımızın göremediği birçok şeyi fark edebilir."

Cimon buz gibi bir sesle, "Herhalde," diye cevap verdi. "Ama cevap, 'Hayır', Sheffield. Hiçbir şey beni ikna edemez." Astro-fizikçinin burun kanatları kısılmış ve bembeyaz kesilmişti.

"Seni gülünç duruma düşürdüğüm için mi?"

"Bir profesyonelin en temel yükümlülüğüne aldırmadığın için. Hiçbir saygıdeğer profesyonel, uzmanlık alanı konusunda bilgisi olmayan birinin saflığından yararlanmak için mesleğini bir silah olarak kullanmaz."

"Ah, evet, seni gülünç duruma düşürdüm."

Cimon döndü. "Lütfen artık git. Bu yolculuk sırasında artık seninle gerekmedikçe konuşmayacağız."

Sheffield, "Şimdi gidersem, diğerleri bu olayı öğrenirler," dedi.

Astro-fizikçi irkildi. "Bu küçük olaydan onlara söz edeceksin, öyle mi?" Psikologu aşağılarcasına soğuk soğuk gülümsedi. "Böylece herkese ne kadar aşağılık biri olduğunu açıklamış olursun."

"Ah, onların sözlerimi ciddiye alacaklarını hiç sanmıyorum. Herkes psikologların küçük şakalar yapmaktan hoşlandıklarını bilir. Ayrıca sana gülmekten başka bir şey düşünmeye zaman bulamayacaklar. Yani... herkesi çok etkileyen Dr. Cimon korktuğu için boğazı ağrımaya başlıyor. Esrarlı, saçmasapan birkaç sözden sonra yutkunarak yardım istiyor."

Cimon bağırdı. "Sana kim inanır ki?"

Sheffield sağ elini kaldırdı. Baş ve işaret parmaklarının arasında dikdörtgen biçimli küçük bir cismi tutuyordu. Cismin üzerinde bir dizi düğme vardı. "Cep kayıt cihazı." Düğmelerden birine dokundu ve birdenbire Cimon'un sesi duyuldu. "Evet, Dr. Sheffield, yine ne var?"

Fazla otoriter, ukala ve kendinden emin bir ses.

"Onu bana ver!" Cimon, ufak tefek psikologun üzerine atıldı.

Sheffield onu kendisinden uzaklaştırdı. "Güç kullanmaya kalkışma, Cimon. Kısa bir süre önce güreşle ilgilenirdim... Şimdi beni dinle. Seninle bir anlaşma yapacağım."

Astro-fizikçi gururlu tavırlarını bir tarafa bırakmıştı... Öfkeyle soluyor ve psikologa yaklaşmaya çalışıyordu. Sheffield onu eliyle, iterek ağır ağır geriledi.

"Mark'la benim gruba katılmama izin ver," dedi. "O zaman kimse bu olayı duymayacak."

Cimon yavaş yavaş sakinleşti. "Onu bana verecek misin?" diye soludu.

"Mark'la yerleşim alanına indikten sonra..."

"Yani sana güveneceğim, öyle mi?" Cimon bu sözleri söylerken nasıl inanabilirim gibilerden bir hareket yapmıştı.

"Neden olmasın? Eğer önerimi kabul etmezsen kaydı herkese dinleteceğimden emin olabilirsin. Bunu önce Vernadsky'e dinleteceğim. Banda bayılacak. Onun en çok nelere güldüğünü biliyorsun."

Cimon güç duyulur bir sesle, "Pekâlâ," diye fısıldadı. "Sen ve çocuk bizimle gelebilirsiniz." Sonra sesini yükseltti. "Ama şunu unutma, Sheffield. Dünya'ya döndüğümüz zaman seni merkez komitesinin karşısına çıkaracağım! Yemin ediyorum! Seni meslekten atacaklar!"

Sheffield omzunu silkti. "Benim komiteden korktuğum yok. Hem beni neyle suçlayacaksın? Kanıt olarak komiteye bu bandı mı dinleteceksin? Gel, biraz dostça davranalım. Herhalde seksen üç bin gezegenin en ukala insanlarının karşısında bu... şey... küçük hatanı kabul etmeyeceksin?"

Usulca gülerek geri geri kapıdan çıktı.

Kapı arkasından kapandığı zaman yüzündeki tebessüm kayboldu. Bunu yapmak hiç hoşuna gitmemişti. Ama artık olan olmuştu. Şimdi, bu Cimon'u kendime düşman etmeye değer miydi, diye düşünüyordu.

Junior'daki ilk yerleşim yerinin yakınına yedi çadır kurulmuştu. Nevile Fawkes, durduğu alçak tepeden hepsini görebiliyordu. Grup oraya geleli yedi gün olmuştu.

Adam başını kaldırarak gökyüzüne baktı. Gökyüzü bulutlarla kaplıydı. Neredeyse yağmur yağacaktı. Bu durum Fawkes'in hoşuna gidiyordu. Bulutlar iki Güneş'i de kapattığı için ışık grimsi beyazdı. Bu nedenle her şey neredeyse normal gözüküyordu.

Rüzgâr nemli ve biraz soğuktu. Sanki Vermont'taydı ve aylardan da nisandı. Fawkes, New England'lıydı. Bu yüzden bu benzerlik onu mutlu ediyordu. Dört beş saat sonra Lagrange I batacak, bulutlar kızıllaşacaktı, etraf karanlıklaşacaktı. Ama Fawkes o zamana kadar çadırlara dönmek niyetindeydi.

Ekvatora çok yakın olmalarına rağmen hava serindi. Fakat bir milyon yıl içerisinde bu durum değişecekti. Buzullar gerilerken hava ısınacak, toprak kuruyacaktı. Ormanlar ve çöller oluşacaktı. Okyanuslardaki su düzeyi yavaş yavaş yükselecek, sayısız ada ortadan kalkacak, iki büyük nehir bir iç deniz oluşturacak ve Junior'un bir tane olan kıtasının da biçimini değiştirecekti. Belki de ortaya birkaç küçük kıta çıkacaktı.

Fawkes, acaba bu yerleşim yeri de suların altında kalacak mı diye düşündü. Herhalde... Belki o zaman bu gezegenin üzerindeki lanet de kalkar...

Lanet olsun! Federasyon neden ilk koloniyle ilgili esrarın çözülmesini bu kadar çok istiyor, anlayamıyorum. Grubun üyeleri basit bir hastalıktan öldülerse bile yine de kanıt ister. Yoksa kim bu gezegene yerleşmek ister? 'Lanetli Gezegen' efsanesine inananlar sadece uzaycılar değil.

Ben bile... Aslında yerleşim merkezine yaptığım ilk yolculuk o kadar da kötü değildi. Ama o kasvetli, yağmurlu yerden uzaklaştığım için rahatladım. Geri dönüş daha kötü oldu. Etrafta sürüyle ölüm tuzağı olabileceğini düşünerek uyumak imkânsız. Onlarla aramda pek de sağlam olmayan bir 'zaman' perdesi var.

Novee bir tıp adamına özgü soğukkanlılıkla on iki kadar koloni üyesinin mezarlarını açtırmıştı. Fawkes kalıntılara bakmamıştı. Bakamamıştı. Novee sadece ufalanmış kemikler bulduğunu, onlardan da bir sonuç çıkamayacağını söylemişti.

Doktor, "Kemik kalıntılarında bazı anormallikler var gibi," demişti.

Ama soru sorulduğunda da, "Tabii bunun nedeni kemiklerin yüz yıl boyunca ıslak toprakta kalması olabilir," diye itiraf etmişti.

Fawkes bir hayal kurmuştu. Bu, uyanıkken bile aklından çıkmıyordu. Düşü yeraltında yaşayan ve kolay kolay ortaya çıkmayan zeki yaratıklarla ilgiliydi. Bu yaratıklar bir yüz yıl önce yerleşim

merkezindeki insanları her an öldürücü olabilecek bir sabırla izlemişlerdi.

Uzman, bir bakteri savaşını hayal ediyordu. Bu yaratıklar ağaç köklerinin altındaki laboratuvarlarında küfler, sporlar geliştiriyor ve insan vücudunda yaşayabilecek bir türün ortaya çıkmasını bekliyorlardı: Belki de çocukların üzerinde deneyler yapıyorlardı.

Ve aradıklarını buldukları zaman sporlar yerleşim merkezinin üzerinde zehirli bulutlar gibi uçuşmuşlardı...

Uzman bütün bunların hayal ürünü olduğunu biliyordu. Bu hikâyeyi mide bulantısından uyuyamadığı gecelerde uyduruvermişti. Oysa şimdi, ormanda yalnızken birkaç defa hızla etrafında dönmüştü. Dehşetle ağaçların altındaki koyu gölgelerin arasında parlak gözlerin kendisini izlediklerini düşünmüştü.

Fawkes düşünceler içerisinde ormanda ilerlemesine rağmen deneyimli bir botanikçi olduğu için hiçbir bitki gözünden kaçmıyordu. Kamptan ayrıldığından beri özellikle farklı bir yöne doğru ilerlemişti. Ama gördükleri daha öncekilerin aynıydı. Junior'un ormanları seyrek ve dallar birbirlerine değmiyordu. Ağaçlar insanın ilerlemesini engellemiyorlardı. Pek azının boyu üç metreden uzundu. Oysa gövdeleri Dünya'daki normal ağaçlarınki kadardı.

Fawkes, Junior'daki bitkileri kendince bir programa göre sınıflandırıyordu. Tabii bu arada kendi ölümsüzlüğünü sağlayabileceğinin de farkındaydı.

Örneğin kırmızı 'Süngü Ağacı'. Ağacın kıpkırmızı dev çiçekleri böceğe benzeyen yaratıkları kendine çekiyordu. Onlar da çiçeklerin içinde küçük yuvalar yapıyorlardı. Sonra, Fawkes'in anlayamadığı bir nedenle, belirli bir ağacın çiçeklerinden bir gecede parlak beyaz bir nesne uzanıyordu. Bunların her biri altmış santim uzunluğundaydı ve sanki çiçeklerin süngüsü oluyordu.

Ertesi gün çiçekler dölleniyor ve taç yaprakları da kapanıyordu. Uzantıların ve böceklerin üzerine. Kâşif Makoyama bu bitkiye 'Süngü Ağacı' adını vermişti. Ama Fawkes büyük bir cüretle yeni bir ad vermişti. 'Migrania Fawkesii'.

Ağaçların tek ortak yanı tahtalarının inanılmayacak kadar sert oluşuydu. Selüloz molekülünün fiziksel durumunu incelemek biyo-fizikçinin göreviydi. Suyun bitkinin o sıkı dokusundan nasıl geçtiğini öğrenmek de. Fawkes deneyimleri sonucu çiçeklerin çekildikleri zaman koptuklarını öğrenmişti. Ama saplar sadece bükülüyor ve hiçbir zaman kırılmıyorlardı. Uzman, saplardan birini kesmeye çalışırken çakısı iyice körleşmişti.

Kolonidekilerin yer açabilmek için yeri kazıp, ağaçları köklerinden çıkarmak zorunda kaldıkları anlaşılıyordu.

Dünya'ya göre ormanlarda pek hayvan yoktu. Belki de buna türlerin çoğunun buzullar yüzünden ölmesi neden olmuştu.

Böceğe benzeyen yaratıkların bir çift kanadı vardı. Tüylü kanatlarını sessizce çırpıyorlardı. Hiçbirinin de kan emici cinsten olmadığı anlaşılıyordu.

Önemli sayılabilecek bir tek hayvanla karşılaşmışlardı. Kampın üzerinde birdenbire kanatlı iri bir yaratık belirdiğinde bile hayvanın biçimini ancak çektikleri fotoğraflardan öğrenmişlerdi. Çünkü yaratık merakı yüzünden çadırlara doğru hızla uçmuştu. Hem de tekrar tekrar.

Hayvanın dört kanadı vardı. Öndeki çift, güçlü pençelerle sona eriyordu. Kanatlar zar gibi ince ve hemen hemen tüysüzdü. Yaratığın bir planör gibi havada kaymasını sağladıkları anlaşılıyordu. Arkadaki çift ise saça benzeyen tüylerle kaplıydı ve yaratık onları hızla çırpıyordu.

Rodriguez, ona 'Tetrapterus' adını vermelerini önermişti.

Fawkes bu düşünceleri yarıda keserek o zamana kadar görmediği türdeki otlara baktı. Çok sıktı bunlar ve her sap en uçta üçe

ayrılıyordu. Fawkes büyütecini çıkardı ve saplardan birine parmaklarıyla dokunarak inceledi. Bu da Junior'da yetişen diğer otlar gibi...

Fawkes birdenbire bir hışırtı duydu. Yanılmış olması imkânsızdı. Etrafı dinledi ama kalbinin gümbürtüsünden hiçbir şey duyamıyordu. Ufak, insana benzeyen bir şey ağacın arkasına kaydı.

Fawkes'in solukları neredeyse kesilmek üzereydi. Belindeki silahı almak istedi ama eli ayağına dolanmıştı.

Yoksa bu bir hayal değil miydi? Junior'da gerçekten zeki canlılar var mıydı?

Fawkes bir başka ağacın arkasına saklandı. Olayı böyle yarıda bırakamayacağını çok iyi biliyordu. Gruptakilere, "Canlı bir şey gördüm," diyemezdi. "Belki de o bütün sorularımızın cevabıdır. Ama korktum ve onun kaçmasına izin verdim."

Biraz çaba göstermesi gerekiyordu.

Yaratığın saklandığı ağacın gerisinde bir başka bitki vardı. Bir 'Kupa Ağacı'. Çiçek açmıştı. Beyaz ve krem rengi çiçekler yukarıya doğru uzanmış yağmur yağmasını bekliyorlardı. Bir çiçek koparılırken çıkan sesin duyulmasından sonra krem rengi taç yaprakları bükülerek yere doğru uçtu.

Fawkes'inki bir hayal değildi. Ağacın arkasında bir şey vardı.

Adam derin bir soluk alarak yerinden fırladı. Silahını öne doğru uzatmıştı. Tehlikeyi fark eder etmez ateş etmek için bütün cesaretini toplamaya çalışıyordu.

Biri, "Ateş etme," diye seslendi. "Benim ben." Ağacın arkasından korku dolu bir yüz belirdi. Ama bir insan yüzüydü bu.

Oradaki Mark Annuncio'ydu.

Fawkes duraklayarak delikanlıya hayretle baktı. Sonunda da boğuk bir sesle, "Burada ne işin var?" diye sormayı başardı.

"Sizi izliyordum."

"Neden?"

"Ne yapacağınızı görmek için. Bulabileceğiniz şeyler ilgimi çekiyordu. Beni görürseniz kampa geri göndereceğinizi düşündüm."

Fawkes silahın hâlâ elinde olduğunu fark ederek zorlukla beline taktı.

İlk yağmur damlaları düşmeye başlamıştı. Fawkes sert sert, "Bu olaydan kimseye söz etme," diye homurdandı. Düşmanca bakışlarla Mark'ı süzüyordu.

Birbirlerinden ayrılarak sessizce kampa döndüler.

Artık yedi çadıra, prefabrik bir yemek salonu da eklenmişti. Grup şimdi buradaydı. Uzun masanın başında oturuyorlardı. Üniversite yıllarında kendisi için yemek yapmayı öğrenmiş olan Vernadsky ahçılık görevini yüklenmişti.

Buharları tüten yahniyi kısa-dalga ocağının üzerinden alarak, "Bol kalori isteyen var mı?" diye sordu.

Tabaklara kepçeyle yemekten bol bol doldurdu.

Novee kuşkuyla, "Çok güzel kokuyor..." diye mırıldandı. Çatalıyla bir parça et aldı. Morumsuydu ve içten ısıtılmış olmasına rağmen yine de sertti. Yemeğin içindeki doğranmış sebzeler daha yumuşak olsalar da yenilecekmiş gibi görünmüyorlardı.

Vernadsky, "Haydi, yesene," dedi. "O lokmayı ağzına at. Ben yemeği tattım. Bayağı lezzetli." Bir et parçasını ağzına atarak çiğnemeye başladı. "Sert ama lezzetli."

Fawkes sıkıntıyla, "Herhalde ölümümüze bu neden olacak," diye mırıldandı.

Vernadsky, "Saçmalama," dedi. "Fareler iki haftadan beri bununla besleniyorlar."

Novee atıldı, "iki hafta fazla uzun bir süre sayılmaz."

Rodriguez, "Eh," dedi. "Herhalde bir lokması insanı öldürmez." Sonra ekledi. "A, bu gerçekten lezzetli."

Evet, gerçekten de öyleydi. Sonunda hepsi de bunu kabul ettiler. Anlaşılan Junior'da yetişen şeylerden yenilebilenlerinin tatları hiç fena olmuyordu. Buğdayı öğütmek son derece zordu. Ama başarıldığı zaman proteince zengin bir ekmek yapılabilirdi. Şimdi de sofrada bu ekmekten vardı. Kara, tıkız bir ekmek. Ama bunun da lezzeti fena değildi.

Fawkes, Junior'daki bitkileri incelemiş ve ilginç bir sonuca varmıştı. Bu gezegende bir dönüm toprak ekilip sulandığı takdirde, alınacak ürün Dünya'da bir dönümlük yerdeki yemle beslenen hayvan sayısının on katına yetişecekti.

Bu sonuç Sheffield'i etkilemişti. Junior'dan, "Yüz gezegenin tahıl ambarı," diye söz ettiğinde Fawkes omzunu silkmişti.

Kısaca, "Lanetli gezegen," demişti adam.

Bir hafta önce gruptakiler beyaz farelerle kobayların Fawkes'in bulduğu bazı yeni bitkileri yemeye yanaşmamaları yüzünden endişelenmişlerdi. Bu bitkilerden az bir miktar hayvanların yiyeceklerine katılmış ve hepsi çabucak ölmüşlerdi.

Vernadsky hemen tahlil yapmıştı ve birkaç saat sonra gelip, "Bakır, kurşun ve cıva," diye açıklamıştı.

Cimon şaşırmıştı. "Ne?"

"O bitkiler. Onlarda fazla miktarda ağır maden var. Herhalde bitkiler yenmemek için böyle bir evrim geçirdiler..."

Cimon, "Buraya ilk yerleşenler..." diye başladı.

"Hayır, imkânsız. Bitkilerin çoğu zararsız. Sadece içlerinde fazla maden var. Ayrıca hiçbir insan da onları yemez."

"Nereden biliyorsun?"

"Fareler yemek istemediler ya."

"Ama onlar sadece fare."

Vernadsky de bunu bekliyordu. Abartılı bir tavırla, "Bilim uğruna kendisini tehlikeye atan alçakgönüllü bir kahramanı selamlayabilirsin. Ben onları tattım."

Novee, "Ne?" diye bağırdı.

"Azıcık. Endişelenme! Ben dikkatli bir kahramanım. Her neyse... O bitkiler striknin kadar acı. Ne bekliyordun? Bir bitki hayvanların yaklaşmaması için içine bolca kurşun dolduruyor. Bir hayvanın bunu ancak ölerek öğrenmesi bitkinin ne işine yarar? Biraz acılık hayvanları uyarmak için. Uyarıyla ceza yeterli oluyor."

Novee, "Zaten kolonidekiler ağır maden zehirlenmesinden ölmediler," diye açıkladı. "Belirtiler buna uymuyor."

Fawkes çatalını tabağına bıraktı. "Bakın. Ya bu bitkilerde, akciğer kaslarını kontrol eden sinirleri felce uğratan bir alkoloid varsa?"

Vernadsky, "Farelerin de akciğer kasları var," diye hatırlattı.

"Belki bu madde vücutta birikiyor."

"Tamam, tamam. Soluk almakta zorluk çekersen hemen gemiden getirilen besinleri yemeye başla, Sonra da bak bakalım, durumun düzeliyor mu? Tabii psikosomatik nedenleri hesaba katmıyoruz."

Sheffield mırıldandı. "Bu benim görevim. O açıdan endişen olmasın."

Fawkes derin bir soluk aldı. Sonra tekrar. Sonra sıkıntıyla etten bir parça kopardı.

Masanın bir köşesinde diğerlerinden daha yavaş yiyen Mark Annuncio, Norris Vinograd'ın Tat ve Koku adlı kitabını düşündü. Vinograd, papilladaki enzim engelleme durumuna göre tat-koku sınıflandırması yapmıştı. Annuncio bütün bunların ne anlama geldiğini pek bilmese de sembolleri, değerleri ve tanımlamaları hatırlıyordu.

Mark yahninin tadını üç alt sınıfa sokarken yemeğini bitirdi. Et zor çiğnendiği için çenesi hafifçe ağrıyordu.

Akşam yaklaşıyordu ve Lagrange I ufka yaklaşmıştı. Güneşli, oldukça sıcak bir gündü. Boris Vernadsky de durumundan memnundu. İlginç ölçümler yapmıştı. Güneş'lerin yerleri değişirken parlak renkli kazağının tonu da saatten saate değişmişti.

Uzmanın gölgesi şimdi uzun ve kırmızıydı. Ama alttaki üçte birlik bölüm Lagrange M'nin gölgesi yüzünden grileşmişti. Vernadsky bir kolunu uzatınca yere iki gölgesi düştü. Dört buçuk metre ötedeki bulanık turuncuydu. Beş metre ötedekiyse koyu mavi. Vernadsky zaman bulursa gölge istatistikleri hazırlayabilirdi.

Bu fikir Vernadsky'nin o kadar hoşuna gitti ki Mark Annuncio'nun kendisini uzaktan izlediğini fark ettiği zaman sinirlenmedi.

Nüklo-metresini yere bırakarak elini salladı. "Buraya gel!"

Delikanlı çekine çekine yaklaştı. "Merhaba."

"Bir şey mi istiyorsun?"

"Sadece... sizi seyrediyordum."

"Ya? Pekâlâ, seyret öyleyse. Benim ne yaptığımı biliyor musun?"

Mark, "hayır," dermiş gibi başını salladı.

Vemadsky, "Elimdeki bir nüklo-metre," diye açıkladı. "Bunu yere sokuyorsun. Şöyle. Tepesinde bir güç alanı jeneratörü var. Onun için nüklo-metreyi kayaya bile sokabiliyorsun."

Mark'ın gözleri parladı. Bu durum Vernadsky'nin hoşuna gitti. "Aygıt kayayı atomlarına ayırıyor. Sonra atom nükleer kütle ve şarj bakımından gruplara ayrılıyor. Sonuçları yukarıdaki kadranlardan okuyabiliyorsun. Bütün bunları anladın mı?"

"Pek emin değilim. Ama bunu bilmek güzel bir şey."

Vernadsky gülerek açıkladı. "Böylece kabuktaki değişik elementler bakımından elimize bazı rakamlar geçiyor. Bütün oksijen-su gezegenlerinde durum aynı."

Mark ciddiyetle, "Bildiğim, en fazla silikon bulunan gezegen Lepta," dedi. "Bu yüzde 32.765. Dünya'nınkiyse sadece 24.862. Yani ağırlığa göre."

Vernadsky artık gülümsemiyordu. "Her gezegenle ilgili sayıyı biliyor musun, ahbap?"

"Ah, hayır. Bu imkânsız. Her gezegenin incelendiğini sanmıyorum. Bischoon ve Spenglow'un Gezegen Kabuklarının El Kitabı'nda sadece 21.854 gezegen var. Tabii ben onların hepsini biliyorum."

Vernadsky'nin keyfi kaçmıştı. "Junior'daki elementler daha dengeli yayılmış. Bu pek sık görülen bir şey değil. Oksijen az. Ancak 42.113. Silikon da öyle. 22.722. Ağır madenler Dünya'dakilerden on ile yüz kat daha yoğun. Ayrıca bu yerel bir fenomen de değil. Çünkü Junior'un tüm yoğunluğu Dünya'nınkinden yüzde beş daha fazla."

Vernadsky çocuğa bütün bunları neden söylediğini bilmiyordu. Galiba bir neden kendisini dinleyen birini bulmuş olmasıydı. İnsafı, kendi alanından konuşabileceği biri olmayınca sıkılmaya başlıyordu. Uzman konuşmasını sürdürdü. Bu konferans hoşuna gitmeye başlıyordu.

"Diğer taraftan hafif elementler de yine dengeli yayılmış. Okyanustaki katı cisimlere gelince. Dünya'daki gibi sodyumklorid çok fazla değil. Junior'un okyanuslarında daha çok magnezyum tuzları var. Sonra... 'ender hafif madenler' denilen elementleri ele alalım. Lityum,

berilyum ve boronu yani. Bunların hepsi karbondan hafif. Ama bu maddelere Dünya'da ender rastlanıyor. Hatta bütün gezegenlerde. Ancak Junior bu elementler bakımından çok zengin. Bu üç madde Junior'un kabuğunun hemen hemen onda dördünü oluşturuyor. Oysa Dünya'da bu oran dört binde bir."

Mark uzmanın kolunu çekiştirdi. "Sizde bütün elementlerle ilgili rakamlar var mı? Onları görebilir miyim?"

Vernadsky arka cebinden katlanmış bir kâğıt çıkardı. "Evet, görebilirsin sanırım."

Mark kâğıdı alırken, Vernadsky gülerek ekledi. "Sakın bu rakamları benden önce yayınlayayım deme."

Delikanlı o rakamlara bir tek defa baktı. Sonra kâğıdı uzmana geri verdi.

Vernadsky şaşırdı. "Bitti mi?"

Mark düşünceli düşünceli, "Ah, evet," diye mırıldandı. , "Hepsini öğrendim..." Başka bir şey söylemeden topuklarının üzerinde dönerek uzaklaştı.

Lagrange Tin son ışıkları ufukta kaybolurken Vernadsky, Mark'ın arkasından bakıyordu. Sonra omzunu silkti. Nüklo-metresini yerden çıkararak çadırlara doğru yürümeye başladı.

Sheffield oldukça memnundu. Mark umduğundan daha iyi davranıyordu. Evet, pek konuşmuyordu ama bu da ciddi bir şey sayılmazdı. Çocuk hiç olmazsa etrafıyla ilgileniyor ve bir köşeye çekilip somurtuyordu.

Hatta Vernadsky bir akşam önce Sheffield'e Mark'ın kendisiyle normal bir biçimde konuştuğunu söylemişti. İkisinin de seslerini yükseltmelerine gerek kalmadan gezegenlerin kabuklarının tahlili konusunu konuşmuşlardı.

Vernadsky gülerek, "Mark, yirmi bin gezegenin kabuk analizlerini biliyor," demişti. "Bir gün çocuğa hepsini tekrarlatacağım. Bunun ne kadar süreceğini merak ediyorum."

Mark bu olaydan hiç söz etmemiş, hatta bütün sabahı çadırında geçirmişti. Sheffield gidip baktığında delikanlı ranzasında oturuyordu. Gözlerini ayaklarına dikmişti. Psikolog bir şey söylemeden uzaklaşmıştı.

Sheffield, bu ara bana gerekli olan, şöyle parlak bir fikir, diye düşünüyordu. Gerçekten parlak bir fikir.

Bu ana kadar grup hiçbir başarı kaydedememişti. Bir ay geçmiş olmasına rağmen bir sonuç alamamışlardı. Rodriguez, kolonidekilerin mikrobik bir hastalık yüzünden öldüklerini iddia ediyordu. Vernadsky onların yiyeceklerden zehirlenmediklerinden kesinlikle emindi. Novee bozulan metabolizmadan söz edildiği zaman şiddetle kafasını sallıyor ve durmadan, "Kanıt nerede?" diye soruyordu.

Sonuçta ölüme yol açabilecek her fiziksel neden, uzmanlarca reddedilmişti. Ama erkekler, kadınlar ve çocuklar ölmüşlerdi. Bir neden olması gerekirdi. Bu psikolojik bir şey olabilir miydi?

Sheffield kamp yerine gelmeden önce Cimon'a bu konuyu belirli bir amaçla, alaycı bir biçimde açmıştı. Ne var ki artık bu açıdan olayı ciddiye almanın zamanı gelmiş de geçmişti bile. "Kolonidekileri bir şey intihara mı zorladı? Neden? İnsanlar on binlerce gezegeni kolonileştirirken akli dengeleri önemli sayılacak bir tahribe uğramadı. Aslında intihar ve psikoz galakside en çok Dünya'da görülüyor.

"Bundan başka kolonidekiler dehşetle tıbbi yardım istediler. Onlar ölmek istemiyorlardı.

"Kişilik bozuklukları? O bir tek gruba özgü bir şey? Binden fazla insanı etkilemeye yetecek kadar güçlü olan ve onların ölümüne yol açan bir illet? Sanmıyorum. Yerleşim alanı filmler ya da kayıtlar bulunması

için iyice araştırıldı ve hiçbir şey bulunamadı. Filmlerin yüz yıl boyunca nemli havaya dayanmaları imkânsızdı."

Sheffield bu nedenle bir boşlukta çalışıyormuş gibiydi. Kendini çaresiz hissediyordu. Diğerlerinin ellerinde hiç olmazsa bazı bilgiler vardı ve onları inceleyip duruyorlardı. Psikoloğunsa hiçbir şeyi yoktu.

Sheffield tekrar Mark'ın çadırına giderek içeri baktı. Boştu. Psikolog etrafına bakındı. Mark kamptan çıkmış ormana giriyordu.

Adam, delikanlının arkasından, "Mark!" diye seslendi. "Beni bekle!"

Delikanlı durakladı. Sanki yoluna devam etmek istiyormuş gibi bir hareket yaptı. Ancak sonra bundan vazgeçti. Sheffield uzun bacaklarıyla çabucak onun yanına gitti.

Psikolog, "Nereye gidiyorsun?" diye sordu.

Mark somurttu. "Hava botuna."

"Ya?"

"Ona bakma fırsatını bulamadım."

Sheffield, "Ah, pekâlâ buldun," diye cevap verdi. "Buraya gelirken Fawkes'i dikkatle izledin."

Mark'ın kaşları çatıldı. "O sırada herkes bottaydı. Ben tekneye yalnız başıma bakmak istiyorum."

Sheffield endişelendi. Delikanlı öfkeliydi. Onunla birlikte gitmesi ve ne olduğunu öğrenmesi gerekiyordu. "Ben de botu görmek istiyorum. Benim de gelmemin sence bir sakıncası yok ya?"

Mark durakladı. Sonra da, "Ehh..." diye mırıldandı. "Madem istiyorsunuz..." Bu pek nazik bir davet sayılmazdı.

Sheffield, "Elindeki nedir, Mark?" diye sordu.

"Bir ağaç dalı. Onu alan-tabancasıyla kestim. Birinin beni durdurmaması için aldım." Dalı salladı. Bu, yoğun havada ıslığa benzer bir ses çıkardı.

"Seni durdurmayı neden istesinler, Mark? Ben senin yerinde olsaydım onu atardım. Dal hem kalın, hem de ağır. Birine zarar verebilirsin."

Delikanlı hızla yürüyordu. "Dalı atmayacağım."

Sheffield bir an düşündükten sonra Mark'la kavga etmesinin uygun olmayacağına karar verdi. Önce çocuğun bu düşmanca tavırlarının nedenini öğrenmesi gerekiyordu. "Tamam." dedi.

Bot açıklıkta duruyor, madeni gövdesi yeşil ışıkları yansıtıyordu. Lagrange II henüz yükselmemişti.

Mark dikkatle etrafına bakındı.

Sheffield, "Etrafta kimse yok, Mark," dedi.

Bota bindiler. Oldukça büyüktü. Yedi adamla gerekli malzemeyi kamp alanına taşımak için sadece üç sefer yapması gerekmişti.

Sheffield kontrol panosuna adeta huşuyla baktı. "Fawkes gibi bir botanikçinin bunu kullanabilmesi şaşırtıcı bir durum. Bu onun uzmanlık alanına çok yabancı bir konu."

Delikanlı birdenbire, "Ben onu kullanabilirim," dedi.

Psikolog, çocuğa hayretle baktı. "Sahi mi?"

"Buraya gelirken Dr. Fawkes'i dikkatle izledim. Yaptığı her şeyi biliyorum. Ayrıca onda botun tamiri için neler yapılması gerektiğini açıklayan bir el kitabı var. Geçenlerde onu gizlice alıp okudum."

Sheffield neşeyle, "Çok hoş," diye mırıldandı. "Demek ki acil durumlar için yedek bir kaptanımız var." Bunları söylerken Mark'ın kafasına indirdiği ağaç dalını görmedi. Delikanlının endişeyle, "Çok üzgünüm, Dr. Sheffield," dediğini de duymadı. Kendinden geçti.

Sheffield daha sonra botun yere inerken sarsılması yüzünden kendisine geldiğini düşündü. Önce başının ağrısından neler olduğunu pek kavrayamadı.

Mark'ın sesini duyuyordu, ilk fark ettiği şey bu oldu. Sonra yerde yuvarlanıp dizüstü doğrulmaya çalışırken kafasının zonkladığını hissetti.

Bir süre delikanlının sadece sesini duyabildi. Neler söylediğini kavrayamıyordu. Sonra o sesler birleşerek sözcüklere dönüştü. Sheffield gözlerini açtı. Ama ışıktan kamaştığı için tekrar kapatmak zorunda kaldı. O arada artık söylenenleri anlıyordu. Orada öylece durmuş, başını eğmişti. Titreyen dizleri kendisini zorlukla taşıyordu.

Mark tiz bir sesle, soluk soluğa, "...bin kişinin hepsi ölmüş," diyordu. "Sadece mezarlar var. Bunun nedenini ise kimse bilmiyor."

Biri bir şeyler homurdandı ama psikolog sözleri seçemedi. Konuşan boğuk ve kalın sesli biriydi.

Sonra Mark, "Bu doğru," dedi. "Bütün o bilim adamlarının buraya neden geldiğini sanıyorsunuz?"

Sheffield zorlukla ayağa kalkarak bölmeye dayandı. Elini kafasına götürdüğünde parmaklarına kan bulaştı. Saçları kanlar yüzünden birbirine yapışmıştı. Acıyla inledi ve sendeleyerek botun kapısına doğru gitti. Tokmağı tutup kanadı içeriye doğru çekti.

İniş rampası yere uzatılmıştı. Sheffield bir an orada öylece durdu. Yalpalıyor, bacaklarına güvenemiyordu.

Her şeyi sırasıyla kavramaya başladı. İki Güneş de tepedeydiler. Üç yüz metre ötede Üç G. adlı gemi dev silindirin burnu etrafındaki ağaçların arasından yükseliyordu.

Mark rampanın aşağısındaydı. Mürettebat etrafında bir yarım daire oluşturmuştu. Adamlar yarı bellerine kadar soyunmuşlardı. Gövdeleri

Lagrange'ın morötesi ışınları yüzünden adeta kapkaraydı. (Neyseki yoğun atmosfer ve yukarılardaki kalın ozon tabakası bu ışınların insanların yaşamını tehlikeye sokmasını engelliyordu.)

Mark'ın hemen önündeki uzaycı bir beysbol sopasına dayanmıştı. Bir diğer topu havaya atıp tutuyordu. Geri kalanların çoğunun da beysbol eldivenleri vardı.

Mark başını kaldırınca Sheffield'i gördü. Heyecanla bağırmaya başladı. "İyi ya, bunu ona sorun! Haydi, sorsanıza! Dr. Sheffield, vaktiyle bu gezegene bir grup insan gelmedi mi? Ve kolonidekilerin hepsi bilinmeyen bir nedenle ölmediler mi?"

Sheffield, "Mark, sen ne yapıyorsun?" demek istediyse de ağzını açtığında sadece inleyebildi.

Beyzbol sopalı adam, "Bu küçük solucan doğru mu söylüyor, ahbap?" diye sordu.

Psikolog terli avuçlarıyla yandaki parmaklığı kavradı. Uzaycının suratı dalgalanıyordu sanki. Adamın dudakları kalındı. Küçük gözlerini kalın kaşları gölgeliyordu. Şimdi fena halde dalgalanıyordu q surat.

Sonra rampa sanki yükseldi ve Sheffield'in başının içinde donuverdi. Yanak kemikleri sızlamaya başladı. Psikolog savaşmaktan vazgeçerek kendisini bıraktı ve yeniden bayıldı.

Dr.Sheffield ikinci sefer kendine gelirken artık o kadar acı çekmiyordu. Şimdi yataktaydı ve iki bulanık surat üzerine doğru eğilmişti. Görüş alanından uzun ve ince bir şey geçti. Sonra psikolog kulaklarındaki uğultunun arasında birinin, "Artık kendisine gelecek, Cimon," dediğini duydu.

Sheffield gözlerini yumdu. Nasılsa kafasının sarılmış olduğunu anlamıştı.

Bir dakika kadar sessizce yattı. Derin soluklar alıyordu. Tekrar gözlerini açtığı zaman üzerine eğilmiş olan bilim adamlarının yüzlerini iyice görebiliyordu. Novee'nin yuvarlak suratını. Doktor endişeyle kaşlarını çatmıştı. Ama Sheffield, "Merhaba, Novee," dediğinde rahatladı.

Diğer adam Cimon'du. Yüzünün hatları öfkeyle gerilmişti ama gözlerinde sanki memnunmuş gibi bir ifade vardı.

Sheffield, "Neredeyiz?" diye sordu.

Cimon soğuk soğuk, "Uzayda, Dr. Sheffield," diye cevap verdi. "Gezegenden ayrılalı iki gün oldu."

"İki gün mü oldu..." Psikologun gözleri irileşti.

Novee atıldı. "Beyin sarsıntısı geçirdin. Az kalsın kafatasın kırılıyormuş. Telaşlanma, Sheffield."

"Peki ama ne ol... Mark nerede? Mark nerede?"

"Yavaş! Telaşlanma!" Novee, Sheffield'i omuzlarından kavrayarak yatırdı.

Cimon, "Senin çocuk hapis," diye açıkladı. "Nedenini öğrenmek istiyorsan söyleyeyim. Gemide kasten isyan çıkardı ve beş kişinin hayatını tehlikeye soktu. Mürettebat hemen ayrılmak istediği için az kalsın o kampta kalacaktık. Kaptan onları, bizi almaları için ikna etti."

Sheffield, Novee'nin ellerinden kurtulmaya çalıştı. Mark'ı ve eli beysbol sopalı adamı hayal meyal hatırlıyordu. Delikanlının, "...Bin kişi öldü..." dediğini de.

Psikolog kendini zorlayarak dirseğinin üzerinde doğruldu. "Dinle, Cimon. Mark'ın bunu neden yaptığını bilmiyorum. Ama izin ver de onunla konuşayım. O zaman işin iç yüzünü öğrenirim."

Cimon, "Buna hiç gerek yok," dedi. "Her şey yargılama sırasında ortaya çıkacak."

Psikolog, Novee'nin elini itmeye çalıştı. "Ama neden bu olaya resmi bir hava veriliyor? Niçin büro işe karıştırılıyor? Bu işi aramızda halledebiliriz."

"Biz de öyle yapacağız. Kaptanın, uzayda işlenen suçlar konusunda açılacak davaları yönetme yetkisi var."

"Kaptan mı? Yani çocuk burada mı yargılanacak? Gemide? Cimon, kaptanın bunu yapmasına izin verme! Bu bir cinayet olur!"

"Hiç de değil. Bu adil ve uygun bir yargılama olacak. Ben de kaptanla tümüyle aynı fikirdeyim. Disiplin, o çocuğun yargılanmasını gerektiriyor."

Novee endişeyle, "Buraya bak, Cimon," dedi. "Böyle konuşmasan iyi olur. Dr. Sheffield böyle şeyleri kaldıracak durumda değil."

Cimon homurdandı. "Vah vah..."

Sheffield, "Bak, anlamıyorsun," dedi. "Çocuktan ben sorumluyum."

Cimon, "Yanılıyorsun," diye cevap verdi. "Ben durumu çok iyi anlıyorum. O yüzden senin kendine gelmeni bekledik. Sen de Mark'la birlikte yargılanacaksın."

"Ne?"

"Sen o baş belasının davranışlarından sorumlusun. Ayrıca çocuk botu çaldığı sırada onunla beraberdin. Mürettebatı isyana teşvik ettiği sırada adamlar senin botun kapısında durduğunu görmüşler."

"Ama Mark, botu alabilmek için kafama sopayla vurdu. Bundan da çocuğun dengesini kaybettiği anlaşılmıyor mu? Kimse onu sorumlu tutamaz."

"Buna kaptan karar verecek, Sheffield. Sen onunla kal Novee."

Cimon çıkmak için döndü.

Sheffield bütün gücünü toplayarak, "Cimon," diye bağırmayı başardı. "Bütün bunları sana verdiğim psikoloji dersinin acısını çıkarmak için yapıyorsun. Sen dar kafalı, aşağılık..."

Soluğu kesildi ve başı yastığa düştü.

Cimon kapıdan, "Ha, aklıma gelmişken," dedi. "Gemide isyan çıkarmanın cezası ölümdür, Sheffield."

Sheffield öfkeyle, bu da bir tür yargılama sayılır, diye düşündü. Kimsenin kesin hukuki kurallara uyduğu yoktu. Aslında psikolog kimsenin kuralları bildiğini sanmıyordu. Özellikle kaptanın.

Sıradan seferler sırasında mürettebatın esir-altı yayınları seyrettikleri salonda toplanmışlardı. Ama şimdi mürettebatın içeri girmesi yasaklanmıştı. Yalnız, bütün bilim adamları oradaydılar.

Kaptan Follenbee esir-altı alıcısı olan kübün altındaki masada oturuyordu. Sheffield'le Mark onun solundaydılar ve kaptana doğru dönmüşlerdi.

Follenbee hiç de rahat değildi. Çeşitli 'tanıklar'la konuşurken dostça bir tavır takınıyor ve sonra dinleyicileri aralarında fısıldaştıkları için azarlıyordu.

Sheffield'le Mark ilk defa 'Mahkeme Salonu'nda karşılaşmışlar ve ciddiyetle el sıkışmışlardı. Tabii psikolog önce elini uzattığı için. Mark başta gerilemiş ve Sheffield'in kafasının tıraş edilmiş kısmındaki flasterlere bir göz atmıştı.

"Üzgünüm, Dr. Sheffield. Çok üzgünüm."

"Önemli değil, Mark. Sana nasıl davrandılar?"

"Eh, kötü sayılmaz..."

Kaptan gür sesiyle, "Sanıklar aralarında konuşmayacaklar!" dedi.

Sheffield sükûnetle, "Dinle, kaptan," dedi. "Bize avukat bile verilmedi. Savunmamızı hazırlayacak zamanımızsa hiç olmadı."

Follenbee, "Avukata gerek yok," dedi. "Bu Dünya'daki mahkemelerde görülen bir dava değil. Kaptanın araştırması bu. Diğerlerinden farklı. Bizi gerçekler ilgilendiriyor, hukuki ayak oyunları değil. Dünya'ya döndüğümüzde yargılama yöntemi gözden geçirilebilir."

Sheffield öfkeyle homurdandı. "Biz o sırada çoktan ölmüş oluruz."

Kaptan alüminyum bir T cetveliyle masaya vurdu. "Başlayalım artık."

Cimon dinleyicilerin arasındaydı ve ön sırada oturuyordu. Hafifçe ve kinle gülümsüyordu. Sheffield'i en çok endişelendiren de oydu.

Tanıkların ifadeleri sırasında uzmanın yüzünden o tebessüm hiç silinmedi. Tanıklar, mürettebata seferin amacının hiçbir zaman açıklanmamasına karar verildiğini söylediler. Sheffield'le Mark'ın da o sırada aralarında olduklarını belirttiler. Bir Mantar Bilimi uzmanı daha sonra Sheffield'le konuştuğunu ve psikologun bu yasaktan haberi olduğunu açıkladı.

Mark'ın Junior'a yapılan yolculuğun önemli bir bölümünü hasta olduğu için yatağında geçirdiğinden söz edildi. Delikanlı, Junior'a inildikten sonra tuhaf davranmıştı.

Kaptan, "Bütün bunları nasıl açıklıyorsunuz?" diye sordu.

Cimon seyircilerin arasından sakin sakin, "Çok korkuyordu," diye seslendi. "Gezegenden ayrılmak için her şeyi yapmaya hazırdı."

Sheffield ayağa fırladı. "Onun konuşmaya hakkı yok. Cimon tanık değil."

Kaptan T cetvelini masaya vurdu. "Otur!"

Yargılama sürdü. Mürettebattan biri çağrıldı. Adam Mark'ın onlara ilk koloniden söz ettiğini ve Sheffield'in de o sırada kapıda durduğunu anlattı.

Sheffield bağırdı. "Bu sanığı sorguya çekmek istiyorum."

Kaptan, "Sana daha sonra fırsat verilecek," dedi.

Uzaycı salondan çıkarıldı.

Sheffield dinleyicileri inceledi. Aslında hiçbirinin kaptandan yana olmadıkları belliydi. Adam, bir psikolog olduğu için böyle bir anda bile kendi kendisine, acaba kaçı Junior'dan ayrıldığımız için içten içe seviniyor, diye sordu. Kaçı Mark'a bu işi çabuklaştırdığı için minnet duyuyor? Ayrıca bu garip yargılamadan da hoşlanmadıkları belli. Vernadsky öfkeyle kaşlarını çatmıştı. Novee ise çok belirgin bir tiksintiyle Cimon'a bakıyordu.

Sheffield'i endişelendiren Cimon'du. Psikolog, onun kaptanı ikna ettiğinden emindi. Cimon ölüm cezasına çarptırılmaları için ısrar da edebilirdi. Sheffield uzmanın gururunu kırdığı için şimdi çok pişmandı.

Ama Sheffield'i en çok Mark'ın tavırları şaşırtıyordu. Delikanlıyı uzay tutmadığı anlaşılıyordu. Ayrıca hiç de endişeli görünmüyordu. Çocuk bütün bunların hiç önemi yokmuş gibi davranıyordu. Sanki edindiği bir bilgi her şeyi önemsizleştiriyormuş gibiydi.

Kaptan, T cetvelini tekrar masaya vurarak, "Her şeyi öğrendik sanırım," dedi. "Bütün gerçekler ortada. Tartışılacak bir şey yok. Artık davayı sona erdirebiliriz."

Sheffield tekrar ayağa fırladı. "Bir dakika! Bize konuşma hakkı verilmeyecek mi?"

Kaptan, "Sus!" diye emretti.

"Asıl sen sus!" Sheffield dinleyicilere döndü. "Dinleyin! Bize kendimizi savunma şansı verilmedi. Tanıkları sorguya çekme hakkı bile tanınmadı. Bu adli bir şey mi?"

Yükselen mırıltılar T cetvelinin gürültüsünü boğdu.

Cimon soğuk soğuk, "Savunulacak ne var?" dedi.

Sheffield, "Belki hiçbir şey yok!" diye bağırdı. "O zaman bizi dinlemekle ne kaybınız olur? Yoksa savunulacak şeylerimizin çok olmasından mı korkuyorsun?"

Şimdi seyircilerin arasından bazıları seslenmeye başlamışlardı. "İzin verin de konuşsun!"

Cimon omzunu silkti. "İyi ya. Konuş bakalım."

Kaptan somurtkanca, "Ne yapmak istiyorsun?" diye sordu.

Sheffield, "Kendi avukatlığımı yapacak ve tanık olarak da Mark Annuncio'yu çağıracağım," dedi.

Delikanlı sakin bir tavırla ayağa kalktı. Sheffield iskemlesini dinleyicilere doğru çevirdi. Çocuğa da oturmasını işaret etti.

Sheffield esir-altı yayınlarda seyrettiği davalarla ilgili oyunları taklit etmesinin bir işe yaramayacağına karar verdi. Mark'a ukala bir tavırla adını ve geçmişini sorması işe yaramayacaktı. En iyisi açık açık konuşmaktı.

Psikolog bu nedenle, "Mark," dedi. "Mürettebata ilk koloninin başına gelenleri söylediğin zaman neler olacağını biliyor muydun?"

"Evet, Dr. Sheffield."

"Öyleyse bunu neden yaptın?"

"Çünkü bir dakika bile kaybetmeden Junior'dan uzaklaşmamız gerekiyordu. Gezegenden en çabuk ayrılmanın yolu da mürettebata gerçeği açıklamaktı."

Sheffield bu cevabın dinleyicilerin üzerinde kötü bir etki yaptığını fark etti. Ama şimdi yalnız sezgilerine göre davranabilirdi. Bunun nedeni Mark ya da başka bir Mnemonik'in felaket karşısında böyle sakin davranmasına sadece belirli bir bilginin neden olabileceğini bilmesiydi.

"Junior'dan ayrılmak neden o kadar önemliydi, Mark?" dedi.

Delikanlı soru karşısında irkilmedi bile. Gözlerini onu seyreden bilim adamlarına dikti. "Çünkü ilk koloninin üyelerinin neden öldüklerini biliyorum. Bunun bizi de öldürmesi sadece bir zaman meselesiydi. Tabii artık çok geç kalmış bile olabiliriz. Belki de şu anda yavaş yavaş ölüyoruz. Hepimiz birer ölü sayılabiliriz."

Sheffield seyircilerin kendi aralarında mırıldanmalarına izin verdi. Kaptan bile geçirdiği şok yüzünden T cetvelini masaya vurmayı unutmuştu. Cimon'un tebessümüyse silinmek üzereydi.

Psikologun o anda Mark'ın 'bilgisi'nden çok onun buna dayanarak kendi başına davranmış olması ilgilendiriyordu. Bu daha önce de olmuştu. Mark bir varsayımı yüzünden geminin seyir defterini incelemişti. Sheffield onun bu eğilimini hemen, o gün incelemediği için çok üzgündü.

Bu nedenle sert bir tavırla, "Bu konuyu neden benimle konuşmadın, Mark?"-diye sordu.

Delikanlı biraz durakladı. "Bana inanmazdınız ki! Bu yüzden beni durdurmamanız için başınıza vurdum. Onların hiçbiri bana inanmazlardı. Hepsi de benden nefret ediyorlardı."

"Neden senden nefret ettiklerini düşünüyorsun?"

"Dr. Rodriguez'le aramızda çıkan olayı hatırlıyorsunuz."

"O olay gerilerde kaldı. Diğerlerinin sana bir itirazları yoktu."

"Dr. Cimon'un bakışlarından benden nefret ettiğini anlıyordum. Ve Dr. Fawkes de silahıyla beni vurmaya kalktı."

"Ne?" Sheffield hızla döndü. Mahkeme Salonunda oldukları halde resmi davranmayı unutmuştu. "Fawkes! Gerçekten onu vurmaya kalkıştın mı?"

Fawkes ayağa kalktı. Diğerleri dönüp ona baktıkları için kıpkırmızı kesildi. "Ormandaydım. O gizlice peşimden geldi. Yaklaşanın bir hayvan olduğunu sanarak önlem aldım. Gelenin bu çocuk olduğunu görünce silahımı mahfazasına soktum."

Sheffield, Mark'a döndü. "Bu doğru mu?"

Mark yine somurttu. "Şey... Dr. Vernadsky'den bana topladığı bazı bilgileri göstermesini istedim. Bana onu kendisinden önce yayınlamamamı söyledi. Yani dürüst olmadığımı ima etti."

Vernadsky dinleyicilerin arasından bağırdı. "Kahretsin! Ben şaka yapıyordum!"

Sheffield telaşla, "Tamam, Mark," dedi. "Bize güvenmiyordun. Kendi başına hareket etmen gerektiğini düşündün. Ama şimdi asıl konuya dönelim. Sence buraya ilk yerleşen grubu ne öldürdü?"

Mark, "Belki bu kâşif Makoyama'yı da öldürdü," diye cevap verdi. "Ancak kâşif, Junior'la ilgili raporunu verdikten iki ay üç gün sonra kazada öldü. Onun için gerçeği hiçbir zaman öğrenemeyeceğiz."

"Pekâlâ. Ama sen neden söz ediyorsun?"

Herkes sessizleşti.

Mark etrafına bakındı. "Tozdan."

Dinleyicilerin hepsi gülüşmeye başladı. Delikanlı kıpkırmızı kesildi.

Sheffield sordu, "Ne demek istiyorsun?"

"Toz! Havadaki toz! İçinde berilyum vardı. İnanmazsanız Dr. Vemadsky'e sorun!"

Vernadsky ayağa kalkarak öne doğru geldi. "Ne dedin?"

Mark, "Tabii ya," dedi. "Bu bana gösterdiğiniz raporda vardı. Gezegenin kabuğunda çok miktarda berilyum bulunuyordu. O halde havadaki tozda da olmalıydı."

Sheffield, "Tozlarda berilyum bulunursa ne olur?" diye sordu. "İzin ver de soruları ben sorayım, Vernadsky! Lütfen!"

"İnsan berilyumdan zehirlenir. Solurken berilyum tozunu içinize çekerseniz akciğerlerde iyileşmeyen 'granulomata' oluşur. O, her neyse? Soluk almakta zorluk çeker ve sonunda ölürsünüz."

O gürültü arasında endişeli bir ses duyuldu. "Sen neden söz ediyorsun? Doktor değilsin ki!" Konuşan Novee'ydi.

Mark heyecanla, "Bunu biliyorum," dedi. "Ama vaktiyle zehirlerle ilgili çok eski bir kitap okumuştum. Bu o kadar eskiydi ki gerçek kâğıda basılmıştı. Kütüphanede böyle birkaç kitap vardı. Ben de bu çok farklı bir şey olduğu için o kitapların hepsini okudum."

Novee başını salladı. "Pekâlâ. Ne okudun? Bana anlatabilir misin?"

Mark başını dikleştirdi. "Okuduklarımı ezberden tekrarlayabilirim. Kelimesi kelimesine. Çift değerli maden iyonları vücutta şaşılacak kadar çok enzim reaksiyonuna yol açar. Bunların arasında magnezyum, manganez, çinko, demir, kobalt, nikel iyonları ve diğerleri sayılabilir. Buna karşılık berilyum iyonu, aynı büyüklük ve şarjda olmasına rağmen bir engelleyici gibi etki yapar. O yüzden berilyum enzimlerin katalize ettikleri bazı reaksiyonların düzenini bozar. Akciğerlerin berilyumu atmaları imkânsız olduğu için çeşitli metabolik bozukluklar görülür. Bu yüzden içinde belirli bazı berilyum tuzları olan tozlar havayla akciğerlere çekildiğinde ciddi hastalıklara ve ölüme yol açarlar. Belirtinin başlangıcı sinsicedir. Hastalık bazen ancak üç yıl sonra kendisini gösterir. Prognoz da fazla umut verici değildir."

Kaptan telaşla öne doğru eğildi. "Ne oluyor, Novee? Söylediklerinden bir anlam çıkıyor mu?"

Doktor, "Onun haklı olup olmadığını bilmiyorum," dedi. "Ama açıkladıklarının hiçbir gülünç yanı da yok."

Sheffield bağırdı. "Yani berilyumun zehirli olup olmadığını bilmiyorsun, öyle mi?"

Novee, "Hayır, bilmiyorum," dedi. "Bu konuda bir yazı okumadığım gibi herhangi bir vakayla da karşılaşmadım."

"Berilyum bir şeyler için kullanılmıyor mu?" Sheffield, Vernadsky'e döndü.

Vernadsky'nin gözleri hayretle irileşmişti. "Hiçbir şey için kullanılmıyor. Kahretsin! Aklıma, berilyumun kullanıldığı bir tek alan bile gelmiyor. Ama sana şunu söyleyebilirim: Atom gücünün elde edildiği ilk günlerde berilyum da parafin ve grafit gibi, ilkel uranyum reaktörlerinde kullanılıyordu. Bundan hemen hemen eminim."

Sheffield, "Ancak bugün kullanılmıyor, değil mi?" diye sordu.

"Öyle. Kullanılmıyor."

Bir elektronikçi usulca, "Galiba ilk floresan lambalarda berilyum kullanılıyordu," diye mırıldandı. "Üzerlerini kaplamak İçin. Böyle bir şeyden söz edildiğini sanıyorum."

Sheffield, "Ama başka bir şey yok," dedi. "Öyle değil mi?"

"Öyle."

Psikolog diğerlerine döndü. "Şimdi hepiniz beni dinleyin. Önce şunu söyleyeceğim: Mark'ın ezberleyerek söylediği her şey doğrudur. Söylediği her şey kitapta yazılıymış. Ben, berilyumun zehirli olduğuna inanıyorum. Normal yaşamda bu önemli değil. Çünkü Dünya'da topraktaki berilyum oranı çok düşük. İnsanlar nükleer reaktörlerde ya da floresan lambalarda berilyum kullandıkları zaman zehirli olduğunu anladılar ve onun yerini alacak başka maddeler aramaya başladılar.

"Bulduklarında da berilyumu ve onun zehirli olduğunu unuttular. Sonra biz Junior gibi berilyum bakımından çok zengin bir gezegene indik. Ama neler olduğunu anlayamadık."

Cimon onu dinlemiyormuş gibiydi. Adam alçak sesle, "'Prognoz fazla umut verici değil,' ne demek?" diye sordu.

Novee dalgın dalgın cevap verdi. "Berilyumdan zehirlenirsen kurtuluş yok, demek."

Cimon iskemlesinde arkasına yaslanıp kaldı. Dudağını dişleyip, duruyordu.

Novee, Mark'a baktı. "Berilyum zehirlenmesinin belirtisi..."

Mark hemen, "Size tam listeyi verebilirim," dedi. "Sözleri hiç anlamıyorum ama..."

"'Dispne' mi?"

"Evet."

Novee içini çekti. "Bu nefes darlığı demek. Bence mümkün olduğunca çabuk Dünya'ya dönmeli ve hemen tedavi edilmeliyiz."

Cimon bitkince mırıldandı. "Madem iyileşemeyeceğiz, bunun ne yararı olur."

Novee, "Tıp bilimi, kitapların kâğıda basıldığı günlerden beri çok ilerledi," diye hatırlattı. "Ayrıca belki zehirlenecek kadar berilyum tozu yutmadık. Buraya ilk yerleşenler, her gün tehlikeyle karşı karşıya olmalarına rağmen yine de bir yıldan daha uzun bir süre yaşadılar. Bizse Junior'da sadece bir ay kaldık. Mark'ın çabuk ve kesin bir biçimde harekete geçmesi sayesinde."

Çok etkilenmiş olan Fawkes, "Kaptan!" diye bağırdı. "Tanrı aşkına! Hemen işinin başına dön ve bizi Dünya'ya götür!"

Böylece dava sona ermiş oldu. Salondan ilk çıkanlar arasında Sheffield'le Mark da vardı.

İskemlesinden en son kalkan Cimon'du. Adam sanki ölmek üzereymiş gibi bitkince ilerledi.

Lagrange Sistemi gerilerde kalan kümenin içindeki kayıp bir yıldızdı artık.

Sheffield o iri ışık benekçiğine bakarak, "Ne kadar da güzel bir gezegen," diyerek içini çekti. "Neyse... Yaşayacağımızı umalım. Ne olursa olsun hükümet bundan sonra berilyum bakımından zengin gezegenlere dikkat edecek. Böyle lanetli gezegenler insanları bir daha tuzağa düşüremeyecekler."

Mark, bu idealistçe söylenmiş sözlere karşılık vermedi. Dava sona ermiş, heyecanı da sönmüştü. Delikanlının gözleri yaşlıydı. Sadece öleceğini düşünüyordu. Ve ölürse evrendeki pek çok şeyi göremeyecekti.

SON